

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం

లంబాదేవి

AR

25 వేల

ANDHRA PATRIKA

హాచురిక!

ఈ రోజు మీ బిడ్డ జలుబు రేపు
ష్టా, రొమ్ము పడిశము లేదా
న్యూమోనియా కావచ్చు!

వ్యాధి ముదరక ముందే మీ బిడ్డ జలుబు బాధను
త్వరగా పోగొట్టండి. జలుబులకొరకై ప్రత్యేకముగా
చేయబడిన యీ షూటైన ఆయింట్ మెంటు రుద్దండి.

మీ బిడ్డ ఆరోగ్యమును గురించి అశ్రద్ధ చెయకండి!
జలుబు, తుమ్ములు, రొంప, గొంతు నొప్పి వీటి మొదటి
లక్షణములు కనుపించిన వెంటనే విక్స్ వేపోరల్ ను
గుండెమీదా గొంతుమీదా, వీపుమీదా రుద్దండి. మీ బిడ్డకు
ముక్కు, గొంతు, గుండెలలో వెంటనే స్వస్థత చేకూరును.
అప్పుడు యీ నమ్మకముగా పనిచేయు ఆయింట్ మెంటు
మీ బిడ్డ రాత్రులందు నిద్రపోవు సమయములో జలుబు
బాధలను నివారించును. తెల్లవారే సరికి మీ బిడ్డ జలుబు
పోయి మరల ఉత్సాహంగా వుండును.

విక్స్ వేపోరల్ జలుబులను త్వరగా పోగొట్టును.... 2

1 ముక్కు-
ద్వారా పని
చేయును

విధములుగా!

2 చర్మం
ద్వారా పని
చేస్తుంది.

మీరు గాలిని పిల్చునపుడు విక్స్ వేపోరల్ షూటైన వాసన,
శ్వాస నాళాలలోనికి పోయి
జలుబు బాధలను పోగొట్టును.

విక్స్ వేపోరల్ చర్మాన్ని
వెచ్చు పరచి, బాధను పోగొట్టి,
ఉపరి సలువనిచ్చును. మీ బిడ్డ
త్వరగా ఉత్సాహంగా
వుండును!

పెద్దపైజా నీలం బుడ్డి

చిన్న
అకుపవృద్ధి

విక్స్ వెపొరల్ ను

రొమ్ము, గొంతు, వీపులపై రుద్దండి! అది అందరు వాడతగినది!

అమె సౌందర్యవతి...

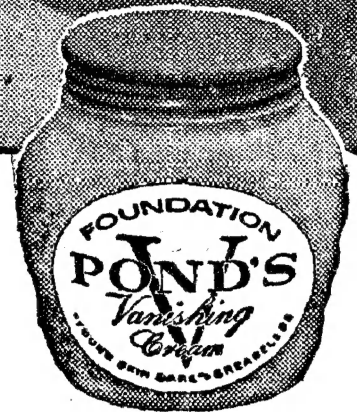
అమె పౌండ్స్ ను ఉపయోగిస్తుంది

మీ ముఖమును మృదువుగా మరియు
మనోహరముగా ఉంచుకొనుటకు

పౌండ్స్

వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ ను వాడండి

శరీరకైన మరియు మంచువలెనున్న పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీము చర్మమునకు రక్షణనిచ్చి దానిని
చక్కగా మరియు మనోహరముగా ఉంచుతుంది. అది జిగురుగా ఉండదు మరియు రాసుకొన్న
మరుక్షణములోనే కనపడకుండాపోతుంది. పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమును పొడరును అద్దకొనే
ముందు వాడితే పొడరును గంటలంతరది అంటుకొని ఉండేలా ఉంచుతుంది.

చర్మమును కుద్రవరకే క్రీమ: చూరి లాగి మీ ముఖమునకు పౌండ్స్ కోర్ట్ క్రీమును ఉద్ది రాసుకోండి.
అది చర్మమును కుద్రవరుస్తుంది మరియు మీ లావణ్యమును కాపాడుతుంది.

టీప్ ట్రా: పౌండ్స్ ఇన్ కార్పొరేషన్ (పరిశుభ్రమైన బాల్బులతో యిండియాలో స్థాపించబడినది)

ఆంధ్రప్రదేశ్
పాఠశాల

విద్యార్థుల ప్రయత్నములు

★

Founder
K. Nageswara Rao

స్థాపితము
1908

★

సంపాదకుడు:
శివరెంక శంభుప్రసాద్

★

సంపుటము 55
సంచిక 11

25-11-59
బుధవారం

వికారి కార్తీక బహుళ నవమి

★

విడివరి తెల 25 న. వై.
సంవత్సర చందా 18-0-0

★

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము
7, తంబుచెట్టిపేథి
మదరాసు-1.

ముఖచిత్రం :
సాహితీవారి బండరాముడు చిత్రంలో
సా వి త్రి.

రాజధాని కలులు	— 8
న్యూఢిల్లీ లేఖ	— 6
పరిస్థితులు పరిణామాలు	— 8
అంకెనిండలు	— 14
మీగడతరగలు	— 15

తెలుగువెలుగులు	— 16
వారివంకము	— 17
క్రాంతి కర్షణ - కల్యాణం	— 20
చక్ర శిఖ	— 24
తీవనరాగం	— 28
అంబాదీల వింత ఆచారాలు	— 32
అన్యేదలు	— 34
రాశిఫలాలు	— 38
చాలసాహితీ	— 40
కవిత్వలోకం	— 48
సినిమా	— 56
నడికట్టు	— 64

విజ్ఞాన

ఆర్. టి. సి. హామీ

ఆర్. టి. సి. అధికారులు
చిన్న హామీ (28-10-59)
మాస్ సంస్కృతి వడక
ప్రజల్లో ఎంత అమాయకు
లనిపించింది.

ప్రజల్లో ఎంతసేపు 75,
75 రూపాయల బంపు అ
సూర్య ప్రసాదించాడు. ఇంత
కన్న గమ్యతైన విషయాలు
తేగంపేట మీదుగా పయ
నంచే, రాజీగంజ్ - హం
పరి, లేక రాజీగంజ్ -

అమోర పేట (51, 51 రి)
బంపురూట్లో బయటకుం
టాయి. 2-11-59 సాయం
7 ల ము 4 గం బలమి

అమోర పేట వై ప్రభువారు
బంపు (1442) సకాలము
నకవచ్చి రాజీగంజ్ స్టాక్
లో నిలుచుంది. ప్రయాణి

కుం (బంపు పరిమితికి 1 1/2
రెట్టు) అందమూ ఎక్కినా
4-50 గం. రైవా అరి, 20
లేదు. చివరకు అందరూదిసి,
ఇంకో క బంపు (1480)

ఎక్కువన్నప్పుడు అక్కడ
వి. శివారెడ్డి ఇన్ స్పెక్టర్.

కనుక్కొంటే, వాడి
రెట్లు వెలుగుట లేదని
చెప్పివారు. ఈ సంగతి
ముందుగానే చెప్పితే
(వి. సి. కలము వాటి)
బంపులో మారుమరాయి
ప్రయాణికులకు ఈపిరాది
కుండా 15 నిమిషాల బాధ
పడే వద్ద తప్పదు. లేక
ఆర్. టి. సి. వారికి రెట్లు
పని చేయటలేదని తెలుసు
కోవటకు 15 నిమిషములు
పడినదా? దీనికి అధికారులు
ఏమని చెబుతున్నారు?

పి. కమలాకుమారి,
(సికిందరాబాదు)

గుంటూరు
కుంభకర్షణ

శ్రీ ప్రజ్ఞాశాసనాద్వై
రికాకు హైదరాబాదుకుం
కర్షణ మేల్కొంటాడేవా
గా నిగుంటూరుకుంభకర్షణ
మాత్రం మేల్కొన్నాడు.
అటువంటి పరిస్థితుల్లో
పున్నది గుంటూరు పుర
పాలక సంఘము. పురపాలక
సంఘాధికారులు పట్ట
కొన్న బంపు కర్షణ

మాచిల పాపాన, బక
యలు కనూలు చేసి
పాపానాపాలేదు. (వాడి
పేట, అరండర్ పేటలో,
పట్టణంలో పున్న గిద్దలపేట
పట్టణంలో ఎక్కువమంది పని
శ్చారు. పట్టణములో పున్న
ముక్తిపేటలో ఈ రెండూ
ప్రసిద్ధిచెందినది, కొన్ని కేల
యాపాయలు కన్నుల
యాపంగా ఈ పేటలనుండి
వసూలువుతున్నా వరే
మరికీ పాదదల వసతులు లేక
ముక్తి మాపాలలో, మరే
రియాదోమలమగ్నసామాన్య
తరగతివారినుండి మధ్యతర
గతి వారివరకూ అనాలో
గ్యంలో చాలామంది బాధ
పడుతున్నట్లు పురపాలకధూ
నికి తెలిసినా తెలియనట్లు
ండటము కోరవలసింది.
ఇప్పుటికే వా సర్కిల
చర్యలు శీఘ్రకోదానికి
గుంటూరుకుంభకర్షణ దునుద్ర
మేల్కొంటే ఉత్తమం.
గొసురాపంత్, గుంటూరు.
(55 వ పేజీ చూడండి)

క్రీ. ర్తిశేషుడు కురుగంటి - సి.ఐ.బి. ఇళ్ళు 'లాభచంద్రుని కథ'

“ఇల్లు కట్టి చూడు...”

‘నేపుల్స్’ చూసి చచ్చిపో! అని ఇంగ్లీషులో ఓ సామెత ఉంది. అది తెలిసిన ఒక ప్రబుద్ధుడు, నేపుల్స్ చూడగానే చచ్చిపోడానికి ఉద్యుక్తుడయ్యాడట! అదేవిధంగా—‘ఇల్లుకట్టిచూడు...’ అని సామెత విన్న మన అధికారులు, ఇల్లు కట్టించి చూస్తూ డిగురుకుంటున్నారని తెలుస్తోంది.

ఎవరైనా ఫిర్యాదుచేస్తే—‘నీ పెళ్ళి చేస్తా చూడు’ అని కూడా అంటున్నారని వినికిడి.

నగరంలో ‘నటి ఇంప్రూవ్ మెంట్ సోసైటీ’ అంటూ ఉంది. అది ప్రాధున్న లేచి సాయం త్రం వరకూ ఏం చేసేస్తుంటుందో తెలియదు. ఇళ్ళు కట్టడానికి ఫండ్ కలలు వేస్తుంటుంది. ఎక్కడ? ఫలానాచోట! సరే—ఆ ఫలాలు కలెక్టును సంపాదించాలి. రెండు మూడు సంవత్సరాలు—ఈ లోగా హైకోర్టులో రిటేషన్లు వేసుకుంటే! తరవాత బహుశా: సి. డబ్ల్యు. డి. కి వని అప్పు చేస్తుంటుంది. నగరపాలక సంఘం బహుశా: పానులు మంజూరు చేయాలి. ఇ-

ఎన్నో ‘బహుశా’ల తర్వాత గృహాలు నిర్మించబడతాయి. ప్రతిరోజూ ఆ ఇళ్ళకోసం దిండ్ల ఖాతులు వాళ్ళలోతాంటాయ దిండ్ల ఖాతులు కొనాలని

సి.ఐ.బి. ప్రకటిస్తుంది. కూడా. వదిలేసు ఇళ్ళకోసం వదిలేసు తల వరఖాతు లో—ఉదాహరణకు—‘అదేమిటి వియమాలవనునంది మంతాన చేతులతో తెలియను.

చిక్కడే పతి అవతల బురద ప్రాంతంలో కొన్ని ఇళ్లు కట్టించిన సి. ఐ. బి. కొన్ని సంవత్సరాలక్రితం. విదారు సంవత్సరాల నుండి గోడలకు వెల తేరుట. కొన్ని తెలుపులకు గొళ్ళేలు లేట. కొన్ని తవ్వలలోంచి ఎండ వాన నిరాశాటంగా లోనికి వస్తాయిట. అక్కడినుంచి రోడుమీదకు రావడానికి ఇంతవరకు సిపలేస్ రోడులేదు. రోడ్లేలేంకే దీపాలెలా వస్తాయో? దీర్ఘాపు చేస్తే, ఇళ్ళు కట్టడానికిగాని, అని సరే పరిస్థితిలో ఉండేట్లు చూడానికి పడ్డట్టులో ఏర్పాటులేట. ఆ ఇళ్ళలో ఉండే

జనం మొరలు వినిపించుకునే వాడుకు ప్రభుత్వంలో ఉన్నట్లు కనపడు. వానికి ఇవతలకన్న ‘వివేక నగర్’ ప్రాంతంలో ఎందరో అధికారులు, వ్యాయామాదులు ఉన్నారు. అందరికీ ఇళ్ళలో దీపాలున్నాయ్. కానీ వీధుల్లో దీపాలులేవు. వేదామనే కొరిక నోహలక పంపానికి ఉన్నట్లు ఎక్కడా నూచనలు కనపడటలేదు.

ఈవారం రాజధాని నగరంలో హాసెంకు మంత్రుల సమావేశం జరిగింది. ఎన్నో రాష్ట్రాలనుంచి వారికీ యాత్ర కొచ్చారు పెద్దలెందరో. వారి ప్రత్యాళికను మళ్ళీవారం పరిశీలిద్దాం.

మృత్యువు ఎప్పుడూ సందు మకుపులో నిలబడి, వికటాట్టహాసం చేస్తూంటుంది - ఇది మనం గమనించం. మృత్యువు ప్రతిఇంటి కప్పువైనా రాబందులా కూచోని తొంగిచూస్తుంటుంది-అది మనకు కనపడదు. కొందరే అట్టహాసం వినగట్టుతారు; కొందరికే కనిపిస్తుంది ఆ రాబందు.

అదని బాధించడానికా వ్రాదరాబాదులో ఉండే సోపాలో నాంపల్లిలోని బాబార్

డమీలోని తమ కొర్రాలయ్యానికి హాజరై తమవిధులు నిర్వహించారు. పారిభాషి పదకోశి. సంఘ సమావేశానికి హాజరవారు. పాశురతిం నాలుగున్నర గంటలపై ఇలుచేరారు. కాఫీపెట్టుకు తాగారు. తంట్లో వస్తూన్న బాధల స్వరూపాన్ని గమనించి రమ్మని గద్దాలలో ఉన్న కుమారునికి, గుంటూరులో ఉన్న అలునికి తిరిద్వారా కబురింపారు. వైద్యునికి కబురింపుకున్నారు. మంచం, పగుప్రశండాగా, వుద్దని వరండాలో చాప పగుచుకొని, వైవ తువ్వలు వరచి, క్రింద పడకున్నారు.

వైద్యుడెచ్చిన నుండులవల బాధోపశమనంకలేదు. నీ తారామధిజన చేస్తూ, ఆరున్నరగంటలకు కన్నుమూశారు. చిక్కడ పల్లిలో కొత్తిగా కట్టిన ఇల్లు విడిచి, నాంపల్లిలో మొదటినుంచి ఉంటూన్న ఇంటా, భార్య మరణించినచోటనే ఉద్దేశ పూర్వకంగా చాపపగుచుకొని, పగుకొని చూడించారు.

నాంపల్లిలోని బాబార్ రామాన్న రామాయణ కన్యంలో తప్పలుంటే దిద్దడానికి రాత్రికిరమ్మని ఆయనకు మధ్యాహ్నం చూడు గంటలకు కలిగింద చేరారు. నవ్వసావీతీసమితి నిర్వహించ

కున్న అభిలభారత తెలుగు రచయితల సమావేశపు చేర్పాటనుగురించి వారిలో చర్చించడానికి సమితి కార్యదర్శులు పోతున్నాచి సాంబరీతరావు,

తల్లాప్రగడభద్రారాణ, రెదితగలు గం. 6-48 లకి వారింటికి చేరుకున్నారు.

‘నీతారామయ్యగారి కన్నాంకి’ అన్నానట. ‘పోయాయ’ అన్నారట. ‘మళ్ళీ ఎక్కడోస్తానా?’ అన్నానట. ‘చనిపోయాయ’ అన్నానట వారు.

ఆవిధంగా నీతారామయ్యగారి కుదిదత్వ వానికి సావీతీసంఘపుల యాత్ర ప్రారంభమైంది.

‘నీతారామయ్యగారిమృతి తెలుగు సాహిత్యానికి తీరినింటా’ అన్నానట సావీతీ పరులందరూ ముక్తకంఠంతో. ఆంధ్రాంగ్ల సంస్కృతిభాషలలో పండితులు వారు. కాగుసాహిత్యానికి చేసిన సేవకులంతకట్టడానికి నామ ఆర్థికలేదు. కనుక—డా|| బి. రామరాజు సేకరించిన వివిధాలను, వారి

రాజధానికబుర్లు ప్రవీణ

నూల్లో ఉండేవారు. అక్కడి నేను వాంధ్ర భాషానిలయంలో బావీరాణ చిత్ర వటానిక్కరం జరిగినప్పుడు ప్రసంగించిన కళలలో మరుగంటి నీతారామయ్యగారికరు. ఈ వారం ఆ నిలయంలో ‘మరుగంటి సంతాపశభా’ జరిగింది.

నీతారామయ్యగారి తండ్రి గుర్రవాళ్ళు చె నులుగాను. సతీమణిపేరు శేవయ్య. మనమరాటికి వాగవతి అనిపేరు పెట్టుకున్నారు. ఈ విషయాలకి, వాసులవచిరి సాయంత్రం ఆయనకు కాలదర్పం కాటు చేయడానికి ఏమీ సంబంధంలేదు. కానీ—ఉండేమా అనుకుంటేగాని మనకు ఉర్రటం పెందన

సవంబున వాల్లకలేదీ ఉదయం ఆయన ఆరోగ్యంగానే ఉన్నారు. ఉన్నానియా విశ్వవిద్యాలయంలోని సంస్కృత అకా

సిక్కిం లాటరీలో - క్రిస్టియన్ ప్రయిజులు

రూ. 1,65,000 లు పైగా ప్రయిజులు.

ముగింపు తేదీ 12-12-59 (రా. తేదీ 21-12-59)

ప్రయిజుల వివరము.

మొదటి ప్రయిజు రూ. 80,000 లు. రెండవ ప్రయిజు రూ. 22,000 లు.

మూడవ ప్రయిజు రూ. 12,000 లు. యంకా 784 యిరిర ప్రయిజులు.

1. టిక్కెట్లు కల రూ. 1.15 న.పై; 8 టిక్కెట్లు రూ. 2.65 న.పై.

8. టిక్కెట్లు రూ. 6.25 న.పై; 12 టిక్కెట్లు రూ. 8.75 న.పై.

20 టిక్కెట్లు రూ. 13.50 న.పై; 100 టిక్కెట్లు రూ. 60 లు.

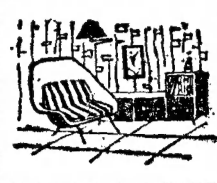
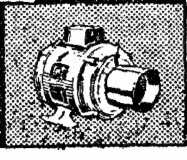
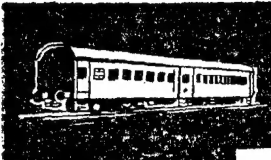
టిక్కెట్లు కొనలసినవారు అధికారము పొందిన ఈ క్రింది డిస్ట్రిబ్యూటరుకు M. O. లు పంపండి.

నాళం కామరాజు. కాశ్యపరావు కూర్మిట్టు-విజయవాడ-1.

షాలిమార్ సూపర్ లాక్

సిగ్నలింగ్ లాక్స్
పెయింటు
వినిష్
గృహ,
పారిశ్రామిక
అవసరాలకు

షాలిమార్
సూపర్ లాక్
సిండికేట్ ఎనామెల్

స్థిరత, బాధ్యత, పాపి
గ్రామిక అవసరాలకు అనేక
విధాలుగా బాధ్యతను.

అన్నిరకాల చెప్పినట్టి, పాపిగ్రీ, ఎమ్మెంట్,
బింద్, పోలింగుంట్టి (అడ్వర్ టైట్ మెంట్
సెన్సెటివ్), కర్ర మరియు ఇసుక పువ్వులు,
వర్షిణులు, అదనపుపుంట్టి ఇంటర్వె ఇతర
వస్తువులకు తగిన వినిష్.

షాలిమార్ సూపర్ లాక్ క్వరగా అరిగిపోతూ
వచ్చుంటే ఉత్తమ విగారింపు పీర్కాం పుంట్టి
వినిష్. లోకట్టు బయటి వాడవచ్చును. విడువంటి
వడకానికైనా బ్రాష్ తోను, స్క్రేకోన లేక
కన్నువును ముంచి చేయవచ్చును. రంగును
ఒకదానికొకటి కలపవచ్చును.

SHALIMAR PAINT, COLOUR & VARNISH CO., PRIVATE LTD.

Calcutta • Bombay • Madras • New Delhi • Kanpur

రాజధాని కబుర్లు

సౌజన్యంతో 'సచిత్రవారపత్రిక' పాఠకులకు అందజేస్తున్నాను.

జీవిత విశేషాలు : జననం : 1890 వ సంవత్సరం డిసెంబరు 15. విశాఖపామ సంకేతానికి బహుళ క్రియోదశి, నుజువారం. తెనాలికోటాక నేయాయగ్రామంలో. శేషాభ్యాసం, కాస్తూరిభ్యాసం తండ్రిగారివద్ద. విదు సంవత్సరాలు మదరాసులో (సెన్టిడెన్స్ కళాశాలలో) చదివి 1917 వి. ఏ (అనర్వ) పరీక్షలో సంస్కృతం విశ్వికభాషగా ఫస్టుక్లాస్ ఫస్ట్ రెస్టుకున్నాను. నువత్సర పరీక్షం లభించింది. శాంతిరామ పుటోయ విద్యార్థిసభం చేయడానికి అనంతం లభించింది కాని సహకారాచారపరాయణుల కుటుంబంవారు కావడంవల అనంతం వినియోగించుకోలేకపోయాను. మహామహాపాధ్యాయ కువ్వస్వామి కాస్తూరివద్ద సంస్కృత భాష నభ్యసించారు. 1918 లో గజెడెడ్ మోదాలో డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టర్ ఆఫ్ స్కూల్స్ గా నియమింపబడి, 1920 వరకు పదవి నిర్వహించి, '21 లో కాంగ్రెసు పిలుపు నమనరించి, రాజీనామా ఇచ్చారు. అనంతం లు పునరాలోచనకు అనంతం ఇచ్చినా, వినియోగించుకోలేక.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘం నియమించిన జాతీయ విద్యావిధాన సంఘంలో సభ్యులయ్యారు. విజయవాడ లోను, కోవ్వూరులోను జాతీయ విద్యాసంస్థకు ప్రధానాచార్యులుగా వ్యవహరించారు. తెనాలిలో కొంతకాలం స్వాయవాదవృత్తి నంలించారు. 1931 వ సంవత్సరం జనవరి 17 వ తేదీన, అప్పట్లో ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం ఉపాధ్యక్షులుగా ఉన్న పర్యవర్తి రాధాకృష్ణన్ ఆజ్ఞ నమనరించి తింజ పూర్తి సరస్వతి మహల్ లైబ్రరీలో నూపరింట్టం డెంటుగా చేరారు. 1932 లో నిజాం కళాశాల (హైదరాబాదు)లో సంస్కృతం ప్రోఫెసర్ గా పనిచేశారు. సచిత్ర వారపత్రిక సంవత్సరాలు పనిచేశారు. తిరువార హైదరాబాదు సమాచార కాఖలోను, దక్కన్ రేడియోలోను పనిచేశారు. 1950 సెప్టెంబర్ నుండి 1954 వరకు లైబ్రరీలోను, 1954 నుండి దనిపోయేవరకు సంస్కృతికాదమిలోను, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో పనిచేశారు. పారిశ్రామిక పదకొళ్ల సంఘ సభ్యులు. నాంపల్లి వేమనాంధ్రభాషా విలయానికి ఉపాధ్యక్షులు. రామభక్త సమాజానికి కార్యదర్శి. నవ్యసాహితీ సమితికి మూడు సంవత్సరాలు అధ్యక్షులు.

రచనలు : ముద్రితాలు, అముద్రితాలు, అలంకార తిత్వవినారం (రామలింగారెడ్డి గారివిమర్శకు సమాధానం); లవంగి (నవల); తంజావూరుకు వాడక రాజమర్శి (1953)

కొండ తంజావూరు కవులు—వండితలు; కథాశ్రయి, ఆదిర్పాపభువు (నిజాం-1941); నవ్యాంధ్రసాహిత్య పీఠాలు (1942-ద్వితీయ సంపుటం 1949); సతీష్వతి; ఆంధ్రుల సంస్కృతి-చరిత్ర; వడ్డర్పనములు; చాపి బాటి వార్షివికలు; వ్యాసలహరి; కాలకర్ణి; కమ్మలెమ్మల (గుంటూరునుండి) శ్రీ పిల్లలమర్రి మానుమంతరావు ప్రచురించిన 'ఆంధ్ర రిపబ్లిక్' లో వ్యాసాలు; తోచినట్లు ('దివ్యవాణి' పత్రికలో వ్యాసాలు); కాంతిశ్రయము—వారస అనువాద విధానము (1957-ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్తు ప్రచురించిన భారత భాగవతోపన్యాస గ్రంథాలో వ్యాసాలు); ఆంధ్రుల విస్తరణము (1950-డా. మా రే ముండ్ల సహాధికార వలవడ్డ 'పాఠశాలానా సంచిక' లో వ్యాసం); ఆయ్యలరాజు రామభద్రుడు (1958-ప్రసంగవ్యాసం); A. Hand book of Telugu Literature; The Sata-vahanas; Sanskritic Studies; Sai-vism in Andhra Country (1955-దీని తెలుగు అనువాదం ఆంధ్ర పత్రిక ఉగాది సంచికలో ప్రచురితమైంది); Narayana-tirthulu (1959-భివాన్స్ జర్నల్ లో ప్రచురితం.)

* * *

ఈ రచనల్లో కొన్ని అమూల్యంగానే ఉండిపోయాయి. సీతాంతుయ్యగారి మృతికి సంతాపాన్ని వ్యక్తం చేయడంలోనూ నవంబరు 8 వ తేదీ సాయంత్రం 'దివ్యవాణి' పత్రికా సహాధకులు శ్రీ చిత్తుల అప్పయ్య కాప్రెయి అధ్యక్షతన వేమనాంధ్ర భాషానిలయంలో సభ జరిగింది. శ్రీ ముని మాణిక్యం వరసింహారావు అధ్యక్షతన శ్రీ కృష్ణదేవ రాయాంధ్రభాషానిలయంలో 11 వ తేదీ మరో సంతాపసభ జరిగింది. క్రియలులు (డా.) బి. రామరాజు, బోయి భీమన్న, కప్పగంటల లక్ష్మణ కాప్రెయి, ఆర్మిహారి గోవింద రాజాచారి, యశ్వంతిసన్యా (డా.) పుట్టపర్తి శ్రీనివాసాచారి పాల్గొన్నారు. శ్రీ శేషుని పంపూర్ణ గ్రంథావళి ప్రచురించాలని, ఈ కార్యక్రమానికి ప్రజలు, ప్రజా ప్రభుత్వం పూనుకోవాలని వక్తలు ఈ సభల్లో మూచించారు.

* * *

శ్రీ కృ. జ. స్థా. (కొంచెం భయంతగ్గి) చెప్పినకథ

"టాయిలెట్ సామానులు అమ్ముతానని నగలు కాజేసిన జోషికథ చెప్పు" అంది నృ. జ. స్థా. "క్రిందటి వారం కల్లో కనపడి చెప్పేవాగా?" అంది శ్రీ క. జ. స్థా. ముక్కుండునుకుని

'కాళిదాసూ, హిమాలయాలు' మనహృదయాలుకుహృదయాలు

'కాలిదాస మహాకవి భారత ప్రజా హృదయానికి హృదయం. హిమాలయాలు అటువంటివే-విజయ కవి ప్రజాహృదయంలో చిరంజీవి అని ప్రధానమంత్రి శ్రీ నెహ్రూ మున్ 11 వ తేదీ ఉజ్జయినిలో ద్వితీయ అభిల భారత కాలిదాస జయంతి ఉత్సవాలకు ప్రారంభోత్సవంచేస్తూ కవికుమరులకు జోహద్లు అప్పించారు.

'కాలిదాసు రంగులు ప్రాచీన భారతీయ సంస్కృతిని ప్రతిబింబించే దర్పణాలు. నిర్జయమైనవూ, పరివరమూ అయిన ఆ రచనలు ద్రుపద సాహితీ వ్యోమంలో ధ్రువతారలై ప్రకాశిస్తాయి' అన్నారు శ్రీ నెహ్రూ.

సంస్కృత సాహితీ ఉచ్చదశలో ఉన్నకాలంలో కాలిదాస మహాకవి కృతులు వెలసినవి, దాస్త్యక్యంఖలాలు తొలగిపోయి నేటి స్వేచ్ఛాకాలంలో కాలిదాసును భారతీయులు ఇష్టభావంగా చదివి అర్థం చేసుకోవడానికి ఉన్నదని కూడా ప్రధానమంత్రి వక్తాజ్ఞించారు.

ఉజ్జయిని పరిసరాలలో కి. ప్రాసదీ తిరాన మహాకాలి ఆలయం చేరువలో కవికుమరుల స్మారక చిహ్నంగా ఒక భవనం నిర్మించనున్నారు. ఇంకూ మూడు విభాగాలుంటాయి సాద్య

పరిశోధనాగారం, లలితకళా విభాగం రంగస్థల విభాగం-౨ మూడూ. కాలిదాస మహాకవి వర్ణించిన పరిసరాల, ప్రకృతి, ఈ భవనానికి అనుబంధంగా ఉండే ఉద్యానంలో సాక్షాత్కరిస్తాయి.

దేశదోలనుండి వచ్చే పండితులూ, పరిశోధకులూ నివాస గృహాలు ఈ కుందరారామంలో విడిగా ఏర్పాటువుతాయి. సంప్రదాయసిద్ధమైన భారతీయ వాస్తుప్రధానిలోనే ఈ భవననిర్మాణం జరుగుతుంది. ముఖద్వారం గోపురం ఆకారంలో ఉంటుంది. ముందు నడవలలో కాలిదాసు నాటి శిల్ప కళాఖండాలు ఉంచుతారు. ఇదికాక 20000 గ్రంథాలకు తావుండే ప్రాచ్య పుస్తక భాండాగారం, పరిశోధనాలయం ఏర్పాటు చేయడం గమనార్హం. నిరాడంబరంగా భారతీయసంస్కృతికి చిహ్నంగా ఈ భవన నిర్మాణం సాగుతుంది.

కాలిదాసు స్మారక చిహ్నం కళాత్మకంగా, నుకుమారంగా, అభిలభారత సంస్కృతిని ప్రతిబింబించేదిగా వుండాలని ప్రధాని నెహ్రూ మూచించారుకూడా. అయితే ఆ మహానిర్మాణం హిమాలయంవలె 'దేవతాత్మక' కావాలని ఆయన అభిప్రాయమేమో! ★

వేలేసుకో పోయింది ముక్కు మీద నృ. జ. స్థా. గర్వంగా అప్పుడు లాట్ చంద్ కథ చెప్పింది పెద్దావిడ.

"మణిలాల్ చిమన్లాల్ అండీ కంపెనీ వేరు విన్నవాకి నవ్వు వినుండవులే. నాలుగుబిల్లుల చేతుల్లో దురుతూనప్పుడూ, విదో బంగారం దగ్గరంటే ఏ ప్రమాదం వచ్చినా ఖరవా లేదనుకు నేనాళ్ళు వినుంటారు. ఈ కంపెనీ నవరసులు తయారు చేస్తుంటుంది. ఒకపక్కన సత్కీత్రం గుర్తుంటుంది. ఇంకోపక్కన కంపెనీ సీలుంటుంది. భూతిదాలక్ చూస్తేగాని కనపడకుండా చిన్నచిన్న అక్షరాల్లో కంపెనీ పాడి అక్షరాలంటాయ్. తులం బరువుంటుంది నవరసు. ఆ కంపెనీ సీలుంటే, మళ్ళీ మలులేకుండా కొనేస్తూంటారు ప్రజలు."

"ఇది ఇలా ఉండగా లాభచంద్రుడనదగిన నవజాతకుడొకడు సిద్దియంబరి బజార్ లో లాట్ చంద్ పేర మరాఠీగా ఉంటున్నాడు.

అతడు రెండుచేతుల్లో అమ్మేసున్నా ఈ నాణేలు. నవ్వు కొందర్ని అంతకొండదర్శి కొంతకాలం మోసం చేయకొని అందర్ని అంతకాలం మోసం చేలేవు చూడు..."

"హేయ్!" అని మళ్ళీ ఉండవకు ముక్కుమీద వేలేసుకో పోయింది. జ. స్థా.

"మిశ్రీలాల్ అనే అతడు ఒకవనరు. 118 కి కొన్నాడు. దానసం ఖర. 180. అద్దతులం అవసరంవచ్చి, మళ్ళీ విరక్కొట్టాడు. ఏముంది? మధ్యలో అంబండి. బంగారం అంతకలిసి ఒక ఆరూపాయల వంతుంది. కబురొచ్చి విచారణ ప్రారంభించారు అసిస్టెంట్ కమిషరీ శ్రీ మానుమంత నాయుడు. లాచంద్ పేరం అంగీకరించాడు. సికింద బాదు మార్కెట్ పీథిలో ఉన్న కంపె

(403-వ పేజీ చూడండి)

సామూలయాలలో చైనా గూడుపురాణి

మంచి చేస్తే మంచి చెప్పకుంటారు. చెడుజరుగుతే పదింతలుగా చెప్పకుంటారు. చెడుగు మంచిదికాదని నోక్కి వక్కాణిస్తారు. చెడు చేసిన వర్గాన్ని గర్హిస్తారు. ఇదంతా అది చెడుగని మనస్ఫూర్తిగా రమ్యువప్పడే జరుగుతుంది.

శ్రీ రాజకీయ వ్యవహార రంగస్థలం మీద చైనా గూడుపురాణి సందాహరణలు ఇంకా నిరూపణ ఉన్నాయి.

ప్రధానమంత్రి పత్రికావిలేఖరుల సమావేశం, మంత్రివాళిసభకు ఆగ్రాలో ఆయన వకాశం, చా-ఎన్-లై రాజకీయ పార్టీలు ప్రాసినలేఖ, భారతీయ పత్రికా తినిధికి కృత్యేయ చిహ్నం చూపిన అంతా దర్శిస్తున్నారు. నెల కొకసారి జరిగే పత్రికా విలేఖల సమావేశంలో శ్రీ నెహ్రూ పత్రికలకు తినిపాడారు. ముస్లింలగా రాకట్లగా సోచారు.

ఇండియా - చైనా సరిహద్దు తగాదాల కుండా చేర్చుంటూ 'నక్షేప' చేయ

ంటారు. పత్రికలనిండా హోదామైన వ్యాపాలు గాయమంటారా యునిటి? నిరక్షించారు.

కాగా యితర దేశాలసహాయ

శుభాకరాలు కోరాలవడం 'పాడుగింటి బతుకెయ్యి కామమని తూర్పునల్ల' గలదన్నాడు ఆయన.

వివాదోక్తమైన మహాత్మాగాంధీ వదేలాలు తునరుచ్చరమా ప్రధానమంత్రి పేరు గాంధీరంగం వాడిని ఆయన తన కాలం పొందిన వాడిని. బోల్షివిస్టులు అరచినట్లు ప్రకల్పాలు—నివాసాలు—తలకాడు. ఢిల్లీ పీఠులలో అసహ్యంగా నీ నివాసాలు చేస్తూ తిరగలేదు. రాజకీయ అంతటలయితే చా-ఎన్-లైతో అందరింపులు జరపడం అలవాదిస్తాడు. ప్రకల్పాలు, నిరసనలు మాడడం—అక్కరకువచ్చే సందర్భమే చైనా చేయగలిగిందేమోనడం, దీ మహాత్మాగాంధీ బోధించిన పాఠం. ప్రకల్పాలు, భయపరిభయాలకు నీ ఎక్కువై తూర్పునల్ల. వా విధానం—అంటే మూడవరంగం చైత్రీ మహాత్మాని ఉపసేకమే. 'మరియూర సందాహరణలు, తర్ఫీలు నీ వప్పడూ సిద్ధం' అన్నారు!

కాంతియంతగా తర్ఫీలు జరపడం అంటే శత సంఘటన జూపకం వస్తున్నది. ముస్లింల సతేవంగావున్న కాలంలో జరిగిన అంకితి. క్రమంగా అప్పటికి ముస్లింలకు ఢిల్లీ

కున్నది. ఎం. ఎ. జిన్నా పలుకుబడి, అనుచరమూ పూర్తిగా పోయింది. కాంతియంతగా జిన్నాతో చర్చలుజరిపి, ముస్లింలకు కాంగ్రెసులో కలిసిట్టు చేయాలని మహాత్మాగాంధీ భావించాడు. ఆ విధంగా వాదభయలు కలుగుతున్నాయి. సంప్రతింపులు జరిపారు. ముస్లింలగా తర్ఫీలు జరిపారు. అయితే చివరకు ఒక నిర్ణయానికి వచ్చారు. "ఎవరిదానిన వారు పోవడం" ఆ నిర్ణయం!

ఈ సంఘటన ఆ సేకవిధాల గుణపాఠం నేర్పుతుంది. దానితో తిరిగి జిన్నా పలుకుబడి పెరిగిపోయింది. ముస్లింలకు తూర్పు రాజ్యం జరిగి బలపడింది.

ఇది ఇలావుండగా ప్రకల్పాలు, నివా

న్యూ ఢిల్లీ లేఖ

శ్రీ కృష్ణ

దాని అసహ్యకరమన్నాడు శ్రీ నెహ్రూ. బడిపిల్లలాగా అరవడం తనచేతకాదన్నాడు. అయితే 1957 లో ఆంగ్లో - ఫ్రెంచిదళాలు ఈజిప్టు సడినప్పుడు నూయజ్ కటూ ఇటూ మాడి అరపులు అరచింది నివాదాలు చేసింది ఎవని? శ్రీ నెహ్రూకు ఆ విషయంలో అంత ఆసక్తి అప్పట్లో ఎంకురురావలసి వచ్చింది!

1958 లో అప్పటి మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయం వ్యాయ కాస్టోచాద్యుడు శ్రీ సి. హెచ్. ఆల్టెగాండ్రోవ్ భారతదేశానికి వెనీస్ దురాకమణ ప్రమాదం తత్వక ఉండగలదని హెచ్చరించారు. రమ్య. చైనాల పాత్రాకృతికం మితిమీరి మారుమోపాలలో బయల్పడుతున్న ఈ సమయంలో ఈ రెండుదేశాలకు భారత్ భయవడవలసిన ఆవసరం ఎంతో ఉన్నదిమాదా. గోమఖవ్యాధులు పాడువులని ఎంతవరకు భావించగలం? టీబెట్ ను దండయాత్ర జరుపుతూ టీబెట్ నుకు స్వాతంత్ర్యం కోసమనుషం చైనా కే చెలింది. మహాత్మా ముందు మంచూరాజుల పరిపాలనలో చైనా రాజ్యవిధుల కార్యక్రమానికి వాంది జరిగింది. టీబెట్ చైనాలో ఒక

రాష్ట్రమని మాన్-నె-టుంగ్ భావన చేసాడుచేదిన ప్రాంతాలు చాలా భారత్, నేపాల్ దేశాలలో కలిసిపోయాయని వాటిని తిరిగి తమవశం చేసుకొనాలని మాన్-కోరుతున్నాడు. సలక్ష్యకృతికం నేపాల్ చైనాతో పాత్రాకృతికంబంధాలు వడలు కొన్నది ఇక సిక్కిం పూర్వం డాన్లీంగ్, సిలిగరి ప్రాంతాలవరకు వ్యాపించిఉంది. కాని నేడు తిరిగి తమకు కావాలని సిక్కిం దురాకమణ జరపంలేదు. 'టిబెట్-పాస్' అంటే 'వైబెట్' అనే పుస్తకం ప్రాసిన సరి చార్లెస్ బెర్ టీబెట్ లో చైనా తోకృతి చేసుకొనడం. నిమా సమావేశ నిర్ణయాలు పాటించకపోవడం జరుగుతే భారత్, నేపాల్—ఈ రెంటికీ మధ్య తప్పుదని నేర్పొన్నాడు. అయితే క్రుతిమించి రాగాన పడకముందే భారత్ ఎంతో అప్రమతికి వహించవలసి ఉన్నది. ఈవాడు టీబెట్ ఇనుపతెలు మలుగున పడిపోయింది. హిమాలయాల కవచం ఏమేమి నాటకాలు జరుగుతున్నాయో తెలియని పరిస్థితులు వచ్చాయి. ఇండియా,

సిక్కిం సరిహద్దులవాకాలా పానుంచి భారీగొడ్డనిర్మాణం జరుగుతున్నట్లు, టీబెట్ లో చైనా కొత్తకొట్టలు కట్టినవిక ప్రావరాలు ఏర్పాటు చేస్తున్న సహాయంతో చాలా నిమానాశ్రయాలు మాడా టీబెట్ లో ర్మిస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. లాసాలో ఒకటి గూకాన్ మానవ సరోవరాలకు మధ్య మైదానంలో ఒకటి విమానాశ్రయాలు నిర్మిస్తున్నారు. ఈ ప్రాంతం ఢిల్లీకి 800 మైళ్ళదూరం మాత్రమే ఉన్నది. భారత సరిహద్దు పొడవునా చైనాసేనలు అంటి వట్టుకుని పారాఉన్నట్లు మన రాజకీయ వేలిలంతా ఒప్పుకుంటున్న విషయమే. దక్షిణ టీబెట్ యురేనియమ్ గనులలో అణుకాస్త్రజ్ఞాలు ఏవో పరిశోధనలు జరుపుతున్నట్లు వదంతులు బయలుదేరాయి. సిక్కిం టీబెట్ ప్రాంతాలు చైనా అంతర్భాగాలుగా చేర్చిన మ్యూపును చైనా ప్రభుత్వం ప్రకటించిందట! ఇది చాలా ఆందోళన కలిగించే విషయం.

టిబెట్-ఇండియాలమధ్య ఉంటూ వచ్చిన సంబంధ బాంధవ్యాలకు నేటి చైనా ఇనుప తెలు అడ్డం వచ్చింది మనం నెవ్వాలను నిద్రలేపకుండా ఉడుకునే పక్షంలో తూర్పు, ఉత్తర సరిహద్దునంచి దండయాత్ర పెద్దపెట్టన గనుక ప్రారంభమే దేశ భద్రత ఏమాకుందో ప్రధానమంత్రి

అలా చించాలి.

టిబెట్ ను చెనా జయించి తనలో కలవు కొనడంతో హిమాలయ ప్రాంతంలో బలా బలాల నిప్పు తిలకించుతే భారత్ బల హీనమే వున్నా. చెనా దురాక్రమణకు భారత్ ఎదుర్కొన్న నిలకడపోతే సిక్కిం, భూటానులు కూడా త్వరలో చెనా వాలు గా క త ప్ప ను. ఇ ది తి థ్యం! మహాత్మాగాంధీ శిష్యులమనీ, ఆయన ఉప దేశం ప్రకారం నడుస్తున్న అమాయకుల మనీ కబుర్లు చెబుతున్న మన నాయకులకు ఒక్కటే ప్రశ్న-మహాత్ముడు ఆయన చెప్పిన తప్పిదాలు ఒప్పుకో నేవారా. చింతించేవారు. అంతేకాని రంగులుపూసి నమరించుకునే వాగు కాదు. ఆయనలో ఆ మహత్తర గుణం ఉంది-ఆ ప్రకారం వీరు తప్పులు ఒప్పు కుంటున్నారా? తప్పుడువిధానాలు సవరించు కుంటున్నారా? నిజానికి వీరంతా తమ మాటే రైలుని వాడినూ కాదన్న వాళ్ళ వై ఆగ్రహం ప్రకటిస్తున్నారు కాదా.

అలాగే ప్రపంగిస్తూ శ్రీ నెహ్రూ భారతీయులకు యాచన ఒక దురలవాటు అయిపోయిందన్నారు. ఆయన చెప్పింది నిజమే-కాని ఈ యాచనకు దారితీస్తున్న పరిస్థితులేమిటా? కూడా ఆయన వివరించా ల్సింది-

నాకు తోచినంతవరకు ఆ పరిస్థితులు మనం చేస్తాను.

నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక రూపొందించబడింది. ప్రపంచ బ్యాంకుతో సహా మన హితైషు లందరూ దానిని ఆచరణ పాథ్యం గాని ఉపాగానంగా తర్జించారు. దాని అమలు అనిధంగా తనదన్న వారిని ఆ భిక్షం సిక్కిన్ బలం గుడ్డి అది అమలుజరిపి తీరాలి-అని ఉద్ఘాటించారు శ్రీ నెహ్రూ. తర్వాత ఈ ప్రణాళిక అమలులో జరిగిన సంఘటనలంద ర్నూ తెలిపిన వే. ఇక భారతీయులు యాచనకు ఆలవాటు పడారంటే మరి ఏమిటి కారణం. ఉన్న వనరులకు, అవ కాళాలకుమించి ఖర్చుచేసేవాళ్ళు యాచించ కుండా ఉండడం సాధ్యమా? కాగా ఈ విమర్శలు దేనికి? ఈయనకులే మరిలండన మా వాషింగ్టన్ మా ఎగబడుతున్నది!

* * *

శ్రీ జగ్ జీవన్ రామ్. రైల్వే ఉద్యోగ వ్యవహారాలలో కులమతతత్వాలచేకే తిన్నన్న అమాత్య శేఖరడు. ఈ పని పూర్వం మమ్మ క్కనా ఆంగ్ల ప్రభుత్వం చేసిందికాదు. ముఖ్యంగా రైల్వేల విషయంలో. ఉద్యోగాలలో ప్రమాదనలు ఇవ్వడానికి అధికారులు శ్రీ జగ్ జీవన్ రామ్ అధ్య ర్శనలో కులమత వివక్షతలు ఆధారం గా వర్తించడం అన్యాయం. సర్వీసులో ని క్త వచ్చిన ప్రతివ్యక్తి-ఇక ప్రమాదనలకోసం

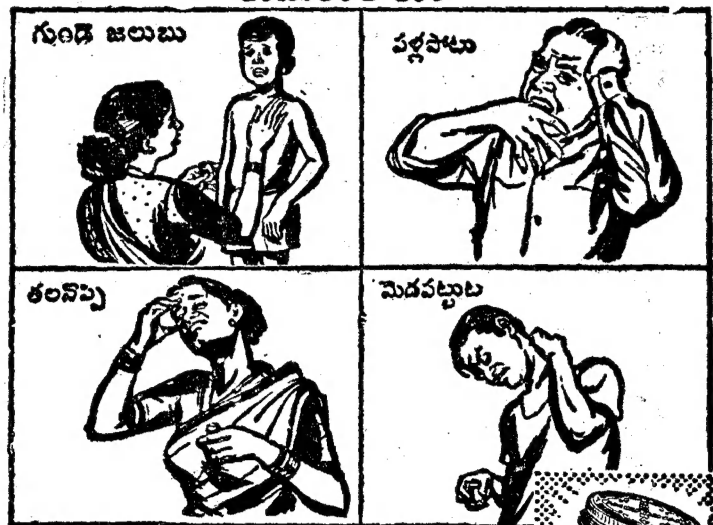
జగ్ రాజ్ కోటి పోరాడే రెడద వచ్చిపడింది దీనిమూలాన. సమస్యలు అసమర్థంగా పడవుం డడం దీనిఫలితం. పేదలపడిన తరగతుల అభ్యుదయానికి-ఇతోధిక ఉద్యోగానకా లాలు కల్పించడం దేశీయ వ్యవహారాలకా విధానం. అది ప్రమాదనకు వర్తించడం కోరవలసియింది, నాకు భూతి మాపడమనే పేరుతో కులమత ప్రాతిపదిక మీద ప్రమాదనలు ఇవ్వడం కన్న గురతి మరొకటిలేదు. అసర్వాలకు ప్రమాదనలు

ఉదారంగా ఇవ్వడం శ్రీ జగ్ జీవన్ రామ్ ప్రయత్నం చేస్తున్నావని. ఎన్నికలలో ఇకముందు ద్వితీయ విజ్ఞాన కర్రాంకు న్య సీచెప్పడం దృక్పథ్త శ్రీ జగ్ జీవన్ రామ్ కుపని చేస్తున్న తోస్తోంది. ఈ క్షయంలో దేశీయ తర్జన రాలయంత్రిత్యత్వకాళ తీసుకోవన్న చ లేమిటా తెలియడంలేదు. రేపు సామనా నాడు జరిగే పార్లమెంటు సమావేశాలలో ది చర్చకురావచ్చు

అమృతాంజనము

నొప్పిలతో కూడిన వ్యాధులు ముద్రకముందే కుదురుతాయి

అమృతాంజనము వాడను నివారించడమే గాక వార కారణాన్ని కూడా నివృత్తిస్తుంది. ఇది రక్త వంతయాన్ని కమించజేసి రక్త ప్రవాహాన్ని క్రమవరచుటకు ఉపకరించును. ప్రతిసారి దీనిని అతి కొంచెమే ఉపయోగించవలసి ఉండడంచేత ఒక బుద్ధి నెలలతరబడి వస్తుంది. అమృతాంజన లిమిటెడ్, మద్రాసు-1, బొంబాయి-1 కంకరాక్షి మ్యూర్టి

పరిసితులు, పరిణామాల

కలువకొను సదానంద

గ్రామంలోని నలులూరి ఎరుడు దిగువ పుష్పంగా అవుపిస్తున్నాయి. కాని—కొరింబం నును మునిసిస్తూ దూరపు కొండలలో అంతటి మనవునం ఎక్కడికి పుగవస్తులాగా అది కలం (భీమ నీమ!) హరపుకొండ దగ్గర నేనే కాని వాని మనవు కలంలాని వానివారు బయటపెపు. ఈ త్యాగత్యాల అన్వేషణ కోసమే నీమ! స్కరం బయలుదేరాడు.

ఇంట్లో తనవులాడిన భాష్కరం కేసుగా బునడ్డోలో తన అక్కయ్య ఇంటికి వెళ్ళి గోయడు. అక్కయ్య అనే వ్యక్తువా అక్కయ్యకాదు. పెద్దమ్మ మాత్రం. పని దిగిలోవున్న ఒక పరికరంలా కాపురం అంటింది. ఆమె భర్త బడిపంతులు.

ఆ మధ్య బడిపంతుళ్ళకు కేరిం కొన్నా హస్తా హాచ్చించారటగా! వాని హాపూ అని నలా హాహాయి కొనరుగా ది.మరీ అయ్యడు అని బ్లో. మొత్తం ఆగురు బిడ్డలు ఇప్పటికీ. ఎంతో పించడగ్గ గమను మేమింటే అందులో ఇద్దరుమాత్రమే అని పిల్లలు క నటం.

చెరువుకల్పమీద నమనూ వాళ్ళ పేరి నీ నురుగు తెచ్చుకో దానికీ (పెయిట్) ను వ్వాడు భాష్కరం. పెద్దమ్మయి పేగు నుకీల. తర్వాత నురంద్రబాబు. ఆ నమ: ఇందిరి, చంద్ర (వకాశం. జెం. గజేం ఇ కా తప్పడుగ్గ వా వేయని చంటిబిడ్డ. ఆ మధ్య బిడ్డతో బాటు సినిమా చూడానిని బానకో నే చూశాడు తన. అప్పుడు తనని

పీరినిండి—వెళ్ళం రారా. ఒ వాలుగుకోజా! హాటు వుండే వస్తువుగాని” అని. తనకు వెళ్ళా లోపించలే దప్పుడు. “యిప్పుడే గురూ శేం ఇంకెప్పుడయివా నన్నా” అన్నాడు.

అన్నయ్యతో పెట్టలాడాడు తాన. పిథి పిథి తిగుగున్నాట తన. ఇంట్లో ఒక్క నిమిషం వుండటంలేదట. ఒక్కపనికీ కొర గాకుండా తేగా తింటున్నాడు. “ఇంట్లో శేపిండా ఎక్కడికెళ్ళావుగా వెళ్ళా?” అన్నాడు ఆ, చెప్పనిదా ఘట్టుపంటిం చాడు. తనకళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి. కోప మొచ్చింది. “నా ఇమం. నే నెక్కడికై వా వెళ్ళాను” అంటూ తిగులాడాడు తన అన్న దగ్గర చనవును పుగ వ్పడిం నుకొని. “ఎనున్నావురా హాగునోతా? ఈవారి అను ఈవారి అను...” అంటూ చిరిగిబాది,

అటుటి గంటి "యింట్లోనే నీ నోలు
ఒరిస్తాను వెనక! వెళ్ళు. అటే వెళ్ళు..."
అంటూ దిశలు. తిలుపు వేసుకొన్నాడు
భోగం విన్నాడు పొన్నాం. ఏళ్ళ ఏడ్చి,
కనీ, కన్నీ కరివాయా. "ఛా! ఎందు
కొచ్చావా ఆనాటిలాగా?" అనుకున్నాడు.
తాటిమనెత్తు రోదం వచ్చేసింది. కళ్ళెత్తు
మంటూ లేచి నిలబడి, నిద్రింంగా చేతులు
చదుచుకున్నాడు.

నిడుగుగా తిలుపుదగ్గరెళ్ళి రెండు మూడు
సార్లు తిట్టి, ఒరయు కింం ఇదో నల్లి
బాతున్నాడు. నల్లి ఈ ఇంట్లో కాలు
పెడును. మల్లీ నీ మొహం గనం చూస్తే లేచి
గొంబందయ్య ప్త కొడుకు భాస్కరమే
కాదు. హా! ఏమనుకున్నావో నమ్మ!"
అనేనీ నిధులోకి అలా అలా వెళ్లి పోయాడు.

"నాకు కొడుకుంటే కిక్కురుమన
కుండా మక్కలా పడివుండగలిగిన అల్పజ్ఞా
నేను?... నాకు సిగ్గులున్నాయి చివూ
నెతుకూ వున్నాయి. నాకు రోదం లేదను
కున్నాడు గాబోలు." అనుకున్నాడు.

ఉద్రేకమంతా చలారీపోయాక మనసంతా
విదో దిగులుతో నిండిపోయింది. పైకి అనే
కాదుగాని ఎక్కడికొక్కడు తా నిప్పుడు? ఎక్కడుంటాడు? ఎలా గడుపుతాడు? ప్రాచ్యుపోయాక చిన్నగా యింటికి వెళ్లి
వాతే... మల్లీ అభిమానంతో చీర చీరు
కుకు పోయాడు. ఛా! ఇంటికి వెళ్లితేమా? అది యింక ఈ జన్మలోలేదు. అయితే
మరేక్కడికి వెళ్ళాలి?... అంతా అయోమయంగావుంది. అమ్మమీద చెడ్డకోపం
పులుకొచ్చింది. నాకు తనను అలా కోడు
టాంటే చూస్తూ పూరుకుండగాని—మని
షేమనా కాస్త కదిలిందా, కలుగజేసు
కొందా? "అంతా నా మీద పగబట్టాడు." అనుకున్నాడు. కను నీళ్ళతో మాయమౌతాయి.

ఇటువంటి విపత్సమయంలో వున్న
టుండే జాపకం వచ్చింది రాజక్క. రాజక్క
తనను రమ్మంది. ఇప్పుడు తాను వెళ్ళేసెంకి
... బాను! తప్పుకుండా వెళ్ళాలి. ఈ కంక
రంగాడితో తనకేం పని? "మాటంటే
మాట! ఏమనుకున్నాడో యీ భాస్కరం
గాణి?" అనుకున్నాడు.

చెల్లారి రాగకానీ లేదు. అరజాలై నా
పుంటే బమ్మలో వెళ్లి పోవచ్చు. కట్టుకుడ్డ
అనోనే, నడిచే, బయలుదేరాడు.

చెరువుకలు దిగుకుంటే అతని కుండలు
కొట్టుకున్నాయి. తను ఎక్కడికి వెళ్ళి
న్నాడు? ఎవరిదగ్గరికి వెళ్ళున్నాడు? రాజక్కయింటికి. ఎవరి రాజక్క? తన
సొంతి అక్కవా? కానీ? మరి ఎందుకు
వెళ్ళుకున్నాడు తను? ఈ రాజక్క తనను
నెక్కిరిస్తూందా? ... అదరిస్తుందా?

చిత్రం: కె. రామకృష్ణరావు, బందరు.

వెళ్ళిగానే ఏం మాటాడాలి? వాళ్ళను
ఎలా పలకరించాలి? వాళ్ళ ప్రశ్నలకు ఎలా
సమాధానమివ్వాలి? మరొక ప్రశ్న దైతే
అతివి కిన్ని సంకటాలు కలకలబాను. కాని
యిప్పుడు యింటినుండి పారిపోయివచ్చాడు.
తాను ఏకాకి నేమో అనిపిస్తోంది. ఒక్కలేని
వాడిలా, దేశ దిమ్మరిలా వెళ్ళున్నాడు
మరొకరింటికి. తనను చూసి అసహనం గలి
పనీ గట్టేస్తారేమో! దిక్కు దివాగంటే
యిలా వచ్చిపడ్డా దెనుకుంటాలో, ఏమో,
తనని నిరసనగాచూసి, చులకన చేస్తారేమో!

పిల్లలు జ్ఞాపకం వచ్చాను. ఒకమంద!
నీళ్ళందరికీ తననుబండాలు ఏదీ తీసుకు
పోవడంలేదు తను. తాను వెళ్ళిగానే మీద
బడతాడు. పిప్పరమెంజికోసమో, పకోడీల
కోసమో, పప్పులకోసమో! ఆకుతనో
తనవి క్రిందనుండి వైదాకా చూస్తారు. ఆ
మాపులకు ఏమని జవాబు చెప్పాలి? 'ఏమీ
లేలేదు' అంటే తనకెంత దిన్నతనం!...
మరిపోదా మనుకున్నాడు, వెంటనే ఆ
నిక్కయన్ని వంపుకున్నాడు. "ఇంత
దూరమూ వచ్చేకాక నెవర్నూ వెళ్లి పోవడ
మేమిటి?... ఏం జరుగుతుందో అదే జర
గనీ." అంటూ పూలోకి నడిచాడు.

చిక్కు చిక్కుమంటూ యింట్లోపల
కాలుచెట్టాడు.

"రా భాస్కరం! ఎప్పుడొచ్చావు?"
అంది రాజ.

"ఇప్పుడే!" అన్నాడు.

చెంచీమీద పరుపుచుకున్నాడు. తన
చాక అతివేపు చిరువ్వుతో చూసి నిద్ర
కళ్ళతో పెట్టోకి వెళ్ళాడు.

పిల్లలంతా భాస్కరం ని ముటుముకే
కారు. ఏ కిక్కి దోసిలు చావుకున్నాడు.
జేబులో నేతలు వేసున్నాడు. ఒంటిమీద
నేతలు, జైరులా ప్రాకుతూన్నట్టుంది.
అక్కయ్య మంచినీళ్ళు లేవడానికి లేచి
వెళ్ళింది.

"కానీ, కానియివు." అన్నాడు
చుక్కెం.

"నాకు ఒక కానియివు." అన్నాడు
దండం.

పిల్లలన్నా ఏ రైలుకింతో వ్యవస్థ
పుంటే బావుంటే వెనుకున్నాడు "చివరి
లేనురా!" అన్నాడు చివరగా.

అక్కయ్య మంచినీళ్ళందిస్తూ "అంత
బాగున్నారా?" అనడిగింది.

"బాగున్నాను." అన్నాడు.

"అమ్మలోనే వా వచ్చావా?" అంది.

"ఓహో!" పరువుకోసం అన్యరహాడు
టాంటే అతని మనస్సుతో బాధనీసింది.
పరిమెళ్ళు ఒడిచంగుచేత కాళ్ళు జొప్పితో
జిప్స మంటున్నాయి.

మాటలు ఎంతటితో ఆగిపోయాయి.

తరత పల్కరించే వాళ్ళనూ లేకవాక
దానో—మనసు చాలాకంటపంది. పిల్లలా
అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ వెళ్ళి
చెరలో కాళ్ళూచేసుంటా కడుక్కున్నాడు.

నుంల ఎక్కడోక నిలిచిచడంలేదు.

నుక ప్రభాలు భాస్కరం రాక వచ్చాదని
వికగానే పరుగెత్తు కొచ్చాడు వాడికి
భాస్కరంబట్టి ప్రశ్నక మేక గొంతు
పుంపికాడు. తనదగ్గర ఒకన్నీ హితుడితో
పుండవలసినంతి ఎన్నిహితంగా వుంటాడు.

ముస్తాబు ద్రవ్యముల చేరిత్రలో ఇంతవరకు తయారుకాని కొంగ్రత్త పేస్ పౌడర్లు!

<p>గోకుల్ కాంబోర్ టాయ్లెట్ పౌడరు :</p> <p>ఉల్లసిత కంఠవపు విశ్కంబ శాశ్వత (మైక్రో-కై) లాంఛనము వల్లంబు చేర్చబడి, కాయాదుకొంటిన పౌడరు. దీని ముల కాంటో పెరుగు చూపుట, వెనుకల అపుట, లాంఛనము లక్షణములు దీని ముల్య విషయము, దీనిను పొక్కలను అభ్యసించుట,</p>	<p>గోకుల్ కాంబోర్ వుర్ టాయ్లెట్ పౌడరు :</p> <p>ఉల్లసిత కంఠవపు విశ్కంబమున కాయాదుకొంటిన పౌడరు. దీనిని లాంఛనము వల్లంబు చేర్చబడి, కాయాదుకొంటిన పౌడరు. దీని ముల కాంటో పెరుగు చూపుట, వెనుకల అపుట, లాంఛనము లక్షణములు దీని ముల్య విషయము, దీనిను పొక్కలను అభ్యసించుట,</p>
---	---

గోకుల్ వ్యాట్ పౌడరు :

ఉల్లసిత కంఠవపు విశ్కంబమున కాయాదుకొంటిన పౌడరు. దీనిని లాంఛనము వల్లంబు చేర్చబడి, కాయాదుకొంటిన పౌడరు. దీని ముల కాంటో పెరుగు చూపుట, వెనుకల అపుట, లాంఛనము లక్షణములు దీని ముల్య విషయము, దీనిను పొక్కలను అభ్యసించుట,

టి.యస్.ఆర్ & కో, కుంబకోణమ్

C.L. Mani

పరిస్థితులు...

అలా చెప్పేటట్లు వెళ్ళి రమ్మ వ్యాధి బాటు. వాణ్ణి అనుసరించాడు భాస్కరం. కడుపులో ఆరి మప్పిగంతు లేస్తోంది. మధ్యాహ్నం కూడా తిండలేదు. తన జన్మలో నడవలేదు అతని దూరం. బాగా అలసిపోయాడు. పండ్ల ప్రాజెక్టును కనులోకి తీసుకున్నాయి.

కట్టమీద నడిస్తోంటే చెరువు దిగువ ఎటుగా వెళితే అది చెరువులో అలాగే అను రెపిం: "చిరమే బాబూ! చెగుతు ముక్కల పురుగు పాపాట్రాక్" అన్నాడు. అలా అన్నప్పుడు అతని ముఖం గీర్చుకోవడానికి బోయింది. బాబు చెబుతున్నది విన్నాడు. ఎవరూ చూడకుండా దగ్గరలో వున్న మట్టిచెట్టు చాటుకుంటూ నడిచి వెళ్ళింది. అది తిరిగి వచ్చి చూసి చివ్వులు లేచి, చెవులు చప్పరించి కోవ్వాడు భాస్కరం.

చెరువులో రే. తోన్న చిర అలు- కడుముటికొంటల వెనుకకు గుంతుతోన్న మూర్తి కిచ్చుని పంపుల కొంకులనేక పుల్లెంపడి తల్లి తల్లి మెరసెట్టాయి. చెరువుకుంటమీద గుడ్డికొంటల చెరువుకొసం వేల వాగిస్తున్నాయి. గట్టులనీ కలల మంటూ గోళ్ళకు తిరిగి వస్తున్నాయి.

బాబుతో బాటు యింటవేళు నడిచాడు భాస్కరం. చీకట్లు అలముకొనేసరికి వంట సిద్ధమేమోయింది. అందరూ వెళ్ళి భోంచేసున్నారు. అతనికి బిడియంగావుంది. రాజసిలీ చేంతెవలకుగానీ కనలేదు. వెళ్ళి, భోజనం ముందుకూర్చున్నాడు. కంచంలో అన్నం పెట్టింది రాజి. కృంగిపోయాడు తనకు తీరని పరాధింకం జగనంతోందినీ, బాగుపడాడు. కంచం పరిగ్గానైనా కడగకుండా అలపవ్యాం గావుంది. కిక్కిగమనకుండా అన్నం తింటున్నాడు. చేయి అవనికరలు తిగుతుంటోంది. దిగువలు చిన్నగా కదులుతున్నాయి. తన దానికికూడా సిగ్గు వేస్తోంది. మెతుకులు నోట్లనుండి కంచంలో వేపవేటాతున్నాయి. గెండుసాగుపాకూడా వచ్చింది. వాళ్ళెందరి ముందరూ తానోకుక్కపిల్లలా భావిస్తున్నాడు. ఎవరి మొహంలోకి చూడలేక పోతున్నాడు.

సుశీలవేళు చూడం జరిగింది. ఆమె అతన్ని ఒకంటల చూస్తోంది. ఆ మాపుల కన్నా పాముకొట్టుకున్నా సహ్యామేననుకున్నాడు. ఆమె మాపులో ఏకా ఏకా భావం కనిపించింది. మొదటిసారి అన్నం అయిపోవచ్చింది. మెల్లమెల్లగా తింటున్నాడు. "అన్నం కాస్తపెట్టు అక్కా!" అంటూనిక గొంతు వెగిలి రావడం లేదు.

అన్నం పూర్తయ్యేవరకు ఆమె చూడక పోయేసరికి-య: బాగుండదని, కంచంలోనే చెయ్యి కడుక్కున్నాడు. "అడమిట్రా? అన్నం పెట్టకోమందానే..." అంది రాజి. "వొడ్డక్కయ్యా! ఆకలే కావడంలేదు" అంటూలేచిపోయాడు. నిజానికి చాలా ఆకలేస్తోంది. ఆత్మగౌరవకోసం అలా అనక తప్పింది కాదు.

* * * కట్టుకుడ్డలతో చూచిపోవడానికిన్నట్లు వచ్చిన భాస్కరం వెలుకొంటలయినా కదలక పోయేసరికి రాజమృత్యు ఆశ్చర్యం కలిగింది. ఆమెలో ఏదో అనుమానం తలెత్తింది. ఇంటికి వెళ్ళిపోవాలన్న కోరిక బలపడి

తోరమేమోంది భాస్కరానికి. తన! దుండెలం అందరికీ కంటిమెరమెరగావు ముఖ్యంగా గుకీల విషయం అతన్ని ఎక్కువగా బాధ పెట్టింది. గుకీల వయస్సు ఎక్కువ, పదమాడేసుంటాయి. అరవై దూరంలోవున్న పేటలో విడితీరమూ, ధర్మభారం చదువుతోంది. గుకీల భాస్కరానికి కొబ్బోడు భార్య. రెండుకర్తాలన మనస్సులోని నిశ్చయమూ, నిరయమూ అంది భాస్కరానికి తెలుసు. అందుచేత బిటికాకపోయినా మనసులోనే ఆమెను ఒక కాక్కును ఎర్పరచుకున్నాడు.

ఇంట్లో పిల్లలందరూ 'బావా' అంటా భాస్కరాన్ని. కాని గుకీల అలా అనక నూటిగానే 'భాస్కరం' అంటుంది. "రెక్కవేసియ్యి భాస్కరం" "ఈ పాచెప్ప భాస్కరం," "ఈ పొమ్మగీది భాస్కరం" అంటుంది. తనవల్ల అబ్బా

హ్యాలెట్స్ మిక్చర్ ఆహారం తినుతరువాత కర్త అజీర్ణము కడుపునొప్పి చిరముగా నివారించును

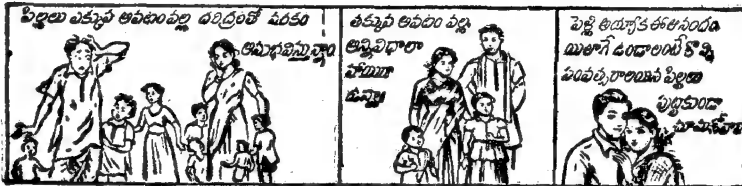

నేరక తిండినికపోవడం, మువ్వ అందోగ వీర్ణవయవములను వికవము, అజీర్ణమును అహారం తిన్న వెంటనే కడుపు నొప్పి కలిగించును. హ్యాలెట్స్ మిక్చర్ తిన్న అనారోగ్యమును కలిగించి వీర్ణమువేయించి కడుపు నొప్పిని కలుపుచేయించును. కడుపులో మంటమ వర్ణింక అప్తమంతుండి రక్షించి కడుపునొప్పిని అతి శ్రమముగా నివారించును. ప్రపంచమంతటా 88 ఏళ్ల నిశ్చిత డాక్టర్ల సాక్షాదకమవుతున్నది. ఏర్లంకు: హ్యాలెట్స్ మిక్చర్ ఏర్లం బొర్లకు సంబంధించిన అన్ని నిబంధనల ప్రేక్షనైన వివరించి. రెండు మూడు చుక్కలు, వెంటనే సవకమిందును. అజీర్ణ విరేకవములకు వర్ణమందు కలిపిన హ్యాలెట్స్ మిక్చర్ వర్ణమందుకొన వర్ణమందు కేవలము కూరలించును.

హ్యాలెట్స్ మిక్చర్ ఎ. జి. హ్యాలెట్స్ & సన్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ 88/A వయవియపు నాయక్ స్ట్రీటు, మద్రాసు-5

కె. రె.

మీరు తెలుసుకోవటం మంచిది

దాంపత్య కుటుంబాలు అనుభవించుచు కూడ, ఆపరేషను మందులు లేకుండా బలము పుట్టకుండా చేసుకొనడానికి, ప్రపంచంలో పెన్ డాక్టర్లు, కనిపెట్టిన, తీవ్రమైన 21 మార్గాలు 'సంతానము' అనే తెలుగు పుస్తకంలో వున్నాయి. అవసరం లేనపుడు గర్భం రాకుండా చేసే మార్గాలు, కుటుంబ ప్రసవానికి గర్భిణీ స్త్రీలు ముందుగా తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు, పసిపిల్లలను పుష్టిగా, ఆరోగ్యంగా, ఎక్కువ ఖర్చు లేకుండా పెంచే మార్గాలు. అవుసరమైనచోట్ల బొమ్మలతో సహా ఎ. ఎస్. కూర్తి, యం. పి. వారు 'సంతానం' అనే తెలుగు పుస్తకంలో వ్రాశారు. అనేక సంపాద సమస్యలను తీర్చగల అపూర్వ గ్రంథం మీరు చదివి తీరవలసిన పుస్తకం. కల రూ. 8.50. పోస్టుఖర్చులు ఉచితం. కూర్తి డి వి నాయకం, 888, పిటర్స్ రోడ్డు, మద్రాసు-14 కు ఉత్తరం వ్రాస్తే మీకు కూడ ఒక పుస్తకం వెంటనే వి. పి. పోస్టుద్వారా పంపబడును.

పరిస్థితులు...

స్వరంగా వుంటాయి అమె మాటలు. ఆసంతోషం తనకు దుస్సహంగా వుంటుంది. పరోక్షంగా నేనా బావా—అంటుంటా అంటే అదీలేదు. “ఒకర బావా! భాస్కరాన్ని యిలా పిలు. కాంబోజవన వ్రాయించుకోవాలి” అంటుంది. “ఎవరూ లేక పోతే నేం, భాస్కరాన్ని పంపించవచ్చు అంగడికి” అంటుంది. “ఒకరేయ్ తమ్ముక్కూ! కానుకలు భాస్కరం కంట బజ్జీనేనూ, లాక్కుంటాడు” అంటుంది. ఎందుకు దానికి తన మీద అంత ఆక్కులు? తన మేనా బావినవాడా?... పిల తనమా అంటే పదేమూ జేందదానికి కుర్రతన మేమిటి యింకా? తనను ఏదో వింత జంతువును చూచినట్లు చూస్తుంది. అది అలా చూసినప్పుడు మనస్సు కలపట్టుకుంటుంది. “దీన్ని పెళ్ళిచేసుకోని బ్రతికే మురారాబావా! ఇది అపరచండిగా వుంది. అంటూ ఆ వురి సాయి గుండెలు. ఒక్కసారి చెప్పకోపం వస్తుంది. దీన్ని పట్టుబట్టి పెళ్ళాడారి ఆ రోడ్వర చిత్రహంస చేయాలి, తన అధికార హస్తాల క్రింద చివపురుగును నలిపివట్లు నలిపేయాలి” అనుకుంటాడు.

ప్రతి ఆడపిల్లకు తలి దండ్రుల మీద, బొబ్బలువుల మీద ప్రేమ, మమకారం వుండడం సహజమే! అయినా దీన్నేమి నాలి? తానేమేనా పరాయివాడా? తన కట్ట దీని కందు కింత విముఖభావం? బోయ విప్పి ‘బావా’ అంటే నేం?... అలా కూర్చు గులా చూడకపోతే, చిరునవ్వుతో ప్రసన్నంగా చూస్తే నేం? ఆకలిచూస్తూ చూడకపోతే, ప్రతిమాలుతున్నట్లు అడిగితే నేం?... తన మనస్సుంత సంగ్రోహిస్తుంది! అమె వైద తనకేమేనా పగనా?...

మొన్నకరోజు ‘నాకు చూడవచ్చు ఆ భాస్కరంగాడు గాడిదలా వున్నాడు, చిన్న పిల్లలతో చేరి ఎలా మిడిసిపడుతున్నాడో’ అంది. కంటింటో కళ్ళి వాడు! తనను ‘నాకు’ అంది. మీడికి దూకి అలాగే గొంతు నులివి దంపేద్రామా అన్నంత కోరిక వచ్చింది. తాను అజ్ఞుడు. ఏమీ చేయలేదు. పెట్టో! పెళ్ళి కన్నీరు కార్చినప్పుడు.

అతనికి నానాటికి కాంతి దూరమేనా అంది. పిల వివాద, విసుగు, చిరాకు పుట్టుకొనాంది. వాళ్ళను చీదరించుకుంటున్నాడు. వాళ్ళూ చాడీలు చెప్పడం నేర్చుకుంటున్నారని. ఇది పూర్తిగా పరాయికొంప! ఈ యింట్లో తాను పరాయివాడు. చూడడా లంటే బిడియం, తినాలంటే బిడియం. ఇక్కడికి వచ్చిన పెరికోజులోనూ చూడుసారన్నానం చేశాడు. అంటే. ఆకలిచిందా క్రింద తీసుకొని పరామర్శించే వాళ్ళేలేరు. రాను

రైటు విషయం తోరకత్వం కూడదు...

ఫిలిప్స్ ఆర్డెంబా

వారి వివేక కంతులు కండ్లి

మనక తెలియకే
మీకునీ లేక కండ్లి గ్రహ
విశ్వరూపకేంద్రం గ్రామీణ
కోవడం చేయకండి
మీరుమీద గొల్పిన
ప్రభావంతోమీకు తెలియ
‘ఆర్డెంబా’ లాంటి
మంచి వస్త్ర
నిండా అలా
తీరదండి.

వస్తువు 150
కాస్తా 100 రూపాయలు.

ఫిలిప్స్ ఆర్డెంబా
మీరుమీద గొల్పిన
ప్రభావంతోమీకు
తెలియదు లాంటి
60 రూపాయలు
అంతే.

రాను-అందరూ తనను చులకనచేస్తున్నారు. గోతం సంఘీ చేతికిచ్చి, మోడుగాకులు, ముర్రాకులు కోసుకురమ్మంటారు; గోదను తోలుకుపోయి మేపుకు రమ్మంటారు; తన ప్రతిష్ఠ అంతా మంట గలసిపోతోంది. ఒక్క గంట గడవడం ఒక్కయ్యగం గడిచినట్లుంది. ముద్ది వుంటే యికమీదట బంధువులయ్యేకు దచ్చినా పోకూడదుకున్నాడు. అక్కడి నుండి త్వరగా వెళ్ళిపోవాలి. ఇక జన్మలో మళ్ళీ ఆకలిప తొక్కకూడదు.

సాంతిశ్రాంతిలో వుంటే తనకీటువంటి మనః శ్రేణులు వుండేవా? ఎంత ఖులాసాగా గడిచిపోయేది గోతాలో? తన పోషణమీద శ్రద్ధ వహించేతరీ, తననుజరించిన మంచి చెడ్డ అడగి తెలుసుకునే పోదరుడు, తన చుట్టూ సంతోషంతో కూడిన స్నేహితులు! ఇన్నాగూ సాంతిశ్రాంతిలోనేవుండి, సాంతి శ్రాంతి నే నూర్చుకొనలుదాకా చదివిన తనకు యిప్పుడు ఎవరింటిలోనో పడివుంటా లన్న పాడు ముద్ది ఎందుకు కలగాలి?... దిక్కి పోయా వెమో అనిపిస్తోంది. ఆశోగస్థం చెడుతోంది. ఒక చొక్కా, ఒక పంటాం దిటి కే ఉతికిఉరికి తొడుక్కుంటున్నాడు.

ఇ: ఏమివాకానీ, రోమానూలో నల్లి పోవాలి. తనయింటికి తానుపోవాలి. అన్నయ్య చూడాలనిపిస్తోంది. అన్న తనకోసం తెంగ పెట్టుకుని వుంటుంది. అన్నయ్యకూడా బాసపడుతూ వుంటాడు. నల్లి, చూడాలి. ఈ నిమిషంలోనే నల్లి పోయినా బావుండు వును. ముగిల తనను "వాడు" అన్నప్పుటి నుండి యీ కోరిక ప్రబలమై పోయిందత నిలో. ఇ దే ని శ్చ యం నే ణ్ణ పా రు కు పోయింది.

ఒకరోజు ప్రాతః కాలాన అనుకోని విధంగా శంకరం వూడిపడాడు. ముసి ముసి నవ్వులు నవ్వుతూ భాస్కరాన్ని చూశాడు. భాస్కరం అతని మొహంలోకి చూడలేక, మొహం చాటుచేసుకుని, కనుకొలపలో నిలిచిన బాష్పపూరాలను ముంకేతులతో కుడుచు కోన్నాడు.

ఆ పాయంకాలం-తనను, అన్నయ్యను మోసుకొని బస్సు తన పూరివెళ్ళ దూసుకు పోతూంటే, తేరిగ్గా నీట్టూర్చాడు భాస్కరం.

* * *
మూడేళ్ళ తర్వాత ఒకనాటి విబుధుధ్యా న్నం బస్సుదిగి, హండి బ్యాగ్ తో చేయల్సి కట్టమీద నడిచి పోతున్నాడు భాస్కరం. ఆ నడకలో హందాతనం! ఆ ముఖంలో గాంధీర్యం! ఆ పుటి భాస్కరంకాదు యితను. ఆ కారం లో ఓడూ, పొడూగూ ఏర్పడింది. కిరణం రంగువూరింది. విరువైన కండరాలు, విరుచెక్కిన ముఖం, అమూల్యమైన అందాలు తీరుస్తోన్న సన్నటి కోరమీసం,

(రీ-వ పేజీ చూడండి)

ఆంధ్ర - సచిత్రవారపత్రిక

మా ఆనుభవం-మీ లాభం.....

పిల్లల రివర్, స్ప్రింగ్ వ్యాదులకు చికిత్స చేయడంలో దాదాపు 10 సంవత్సరాలుగా పొందిన అనుభవంతో జమ్మివారి సరిగా వ్యాధిని వీరూపణచేసి వెంటనే వ్యాధిని విదూరించడానికి సరియైన సంహ వివ్వగలరు. మీ పిల్లల రివర్ సరిగ్గా చేయించండి. జమ్మివారి డాక్టర్ మీ సమీపంలో గల వట్టి జాబికి ప్రతివెలా వస్తాడు. అయిన వర్తకవకార్య క్రమం కోసం వ్రాయండి.

పిల్లల రివర్, స్ప్రింగ్ వ్యాదులకు

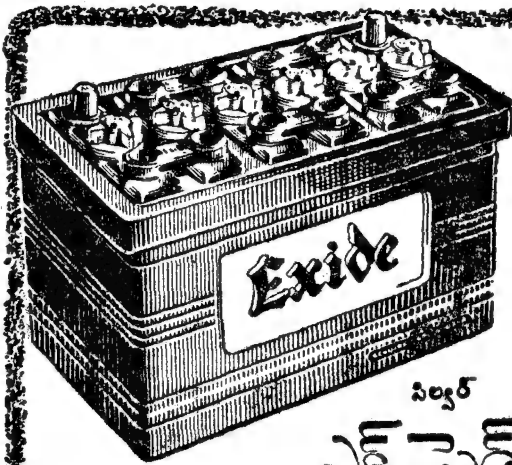

జమ్మివారి
లివర్ క్యూర్
జమ్మి వెంకటరమణయ్య ఆండ్ సన్స్

ప్రాంతాలు :

17/288 హిందూధి, గాంధీనగర్, బకింగ్ హోంపేట పోస్టు, విజయవాడ.

హిరుగంటివారి విధి, విజయనగరం సిటీ

సర్వస్వంలో శ్రేష్ఠమైనదిగ నిరూపింప బడినది

సిల్వర్ ఎక్సైడ్

క్లోరైడ్ & ఎక్సైడ్ బ్యాటరీస్ (ఈస్టరన్) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ మద్రాసు, ఆంధ్ర, కేరళ, మైసూరు స్టేట్స్ కు ప్రధాన ఏజెంట్లు జనరల్ ఎలెక్ట్రిక్ కంపెనీ ఆఫ్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, మద్రాసు-2.

ప్రాంతాలు : కోయంబటూరు, తెంగళూరు, సింగపూర్.

010320020 4
WY WY 50

అవధాని, రెడ్డి, హీరు చివరున్న
ఆపాడింటికి బయల్పెడారు

బీషం పెరిగిందకంటే-
జ్యూట్ల- ముందర
ఆకాశంలాంటి సుగతి

బూబాబి

మిలికృష్ణ భువనం
సామంతమనం
మీరే నున్నట్లు

నన్ను కుంహా కన్న...

మర్త్యం నుండి తిరిగి వచ్చిన
అమ్మమ్మ

అప్పులకి పుదంపి చుండూ

అమ్మగారే రాజ్యం-
రాజ్యం రాజ్యం-
తా-తా-నెను
రెడ్డిని-తా

కళ్ళు తెరుసు న్నాడు...

అబ్బి లాభం తెను బ్బు అతను మన అతను అంకం అతను..

పదియైదే - అలా పెద్ద చదువులు చదువు న్నాడు?

అవును బోనామి చెప్పి - మూడు కట్టేశారు -

అలాగూమరి!
పిల్లప్ప! దేవుడు...
ఇంకా ఉన్నాడని మంత్రం చెప్పి
జైస్తూయి... వుండండి
కాస్త విభూతి మంత్రియే
ఇస్తా-

హంసామృతం-ఎవరి
చప్పుడవంది-

తలుచుచువల గానెల్లం
పెట్టానెవరాన-ఇప్పు
దెలరా-?

మీ గడ తలుకలు

ఆంధ్ర సాహిత్య కీరపారావారంలో
మీ గడ తలుకలు తెలుగుదేశం మధుర
సుట్టాలన్నీ నాటికే నేటికీ ఉత్తేజం కలి
గిస్తూనే ఉన్నాయి. ఆయా ఘట్టాలు
చూడడం కదలిం చేస్తే 'నాన్నమ్మ' కురులే
కొవ్వమ్మ' అనే నూత్న నిదర్శనాలుగా
కూడా నిలుస్తున్నాయి.

శ్రీనాథుని 'పలనాటి వీరచరిత్ర'లో తల్లి
రేఖాంబ మునుప మంచాలకు చేసిన కర్తవ్య
బోధ ఆంధ్రులచరిత్రనే మార్చిన అసమాన
ఘట్టం. బాలచంద్రునితోడి భాగము లాక
ప్రక్క చిరయశిస్సునుగూర్చి త్యాగ మొక
ప్రక్క మంచాలను పరిశులీ చేసే ఘట్టంలో
ఆమె ఉపదేశం చదువుకుంటే అశ్రుధారలు
ర్పించి ఆంధ్రులగుండు.

ముద్దుల మంచాల ముదమున వినుము
జన్మ వృక్షమునను జన్మగలయట్టి
పటుతిరిగిమనీయ ఫలములు రెండు
కెరలు భాగములొందు కీ రి రెండవది
తొలుపండు చవిమాచి తొలగునొకండు
ములుపండు చవిమాచి నులగునొకండు
వీరలిద్దరికిని భేదంబు హెచ్చు

మొదటి ఫలంబున మొనపెడురసము
క్షీణభం శురంబది సమసిపోగలగు
రెండవ ఫలమున రెక్కను రసము
కాశ్యంతింబాను నిశిత గలవాక
నీవు భాగములపై విరతి ద్యజించి
బాలచంద్రుని భద్రభావం తెరింగి
భావి మానవుల హృద్యవనంబులందు
దాతీన యశోలతో వివర్జనము
సేయంగ గోరుము చెలువరో! యిప్పుడు
బాలచంద్రుని నాగబట్టంగ వలగు

మంచాల హృదయమున పాగరమథన
మే జరిగినది. మరలొక భాగా
లందు కొనాలని కలలుగన్న ఆమెలో
తుదకు భాగవాంఛలపొంగడగారి కార్య
మద్దీపించినది-మగనితో ప్రణయ విణలను
రాగాలు పల్కే సమయంలో.
నాతో తెనంగిన పయమేమిలేను
కడువకేగలనికే గదలుడిమారు
కులవైరముందీర్చు కురుపాహనుండు
పరికించిమాడ నెవ్వరు మీరుదక్క
అని 'సత్కార్య'చన పుత్పాహాకీ క్రియే
ఆతినిని కదవరంగానికి కదలించినది.

గూంచాల విజయలక్ష్మి లాగున

బాలచంద్రుని కందిస్తూ ఆకర్షించింది.
'రతిరాజు నుందరా రణరంగధీర
కమల బాంధవలేజ కరుణాలవాల
విసతాకృతానిలావు వెసనీకు గలుగు
సామిరికుండిన సామానం బబ్బు
కృష్ణుని కీడుగా కీర్తి ఘటిల్లు
రవికొంతియుతుడవై రంజిలచుండి
అలరాజు పగదీర్చు మనుజులతోడ.

బటుతర విక్రమ పెభివంబుర
శ్రీగిరిలింగంబు చెప్పే కేళివుడు
వరము లొసంగంగ వర్తిల్ల గలదు.
కాతర విజయంబు సమకూరుమికు
నీయాయుధము వడినిచ్చును జయము
కలియుంగంబున మీకు ఘనపూజలమీగా.

పలనాటి వీరచరిత్రలో సేగా ఆంధ్ర
వాఙ్మయ ప్రపంచంలోనే తుఫుట్టు కే
కరుణ శృంగారములు సంగమించిన త్రిశ
సంగము. శ్రీనాథుని పలనాటి వీరచరిత్ర
ఆంధ్ర యువకులకు కరవోగ్గవోగ్గ
గావించు గీతోపనిశము కాన

జైరాడ్ రేడియో

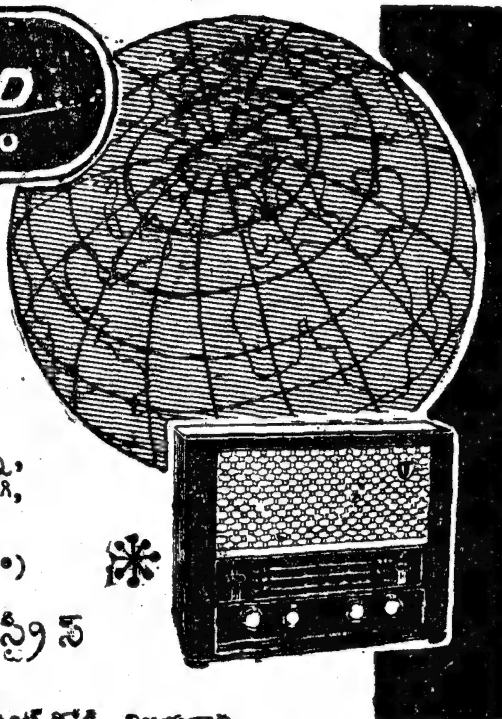
ఎక్కడైనా—ఎప్పుడైనా
ఆనందమిచ్చును.
మాడల్ న 98

౦ వాల్టలు AC ఆల్ కేజీ, 8 బ్యాండ్లు, మాజికేస్సు,
టాక్ కంట్రోల్, ౬ హాల్ మాగ్నెట్ స్పీకర్ గలిగి,
చక్కని చక్కపెట్టెలో అమర్చబడి యున్నది.
ధర రు. 295. నికరం. (స్థానిక పన్నులు అదనం)
తయారు చేయవారు:

జైరాడ్ ఎలెక్ట్రానిక్ ఇండస్ట్రీస్

88, మంట్ స్ట్రీట్, మద్రాసు-8

అనుమతిగల డిలరు: ఎం. వి. భద్రయ్య & కంపెనీ, తెనాలి రోడ్, విజయవాడ,
శాంబయ్య రేడియో & ఎలెక్ట్రీకల్ సర్వీసెస్, విజయవాడ; గోలి భీమారావు, మెయిన్ రోడ్, తెనాలి.

తెలుగు వెలుగులు-11

నంకటరంగారెడ్డిగారు ఒక నిండు దేశాల్లో అప్పుడు మేయర్ పదవి వారికి మొదటి గురు కట్టుం అన్నాడు క్రి రంగారెడ్డిగారు ఎందరో తెలుగువారిని రాజకీయాలలో ఆహ్వానించే ప్రయత్నం చేసి మాడపాటివారు. అందులో ప్రధానులు క్రి రంగారెడ్డిగారు.

మాడు నాలుగు దశాబ్దాల క్రితం విశేష వర్ష వృష్టి యాజమాన్యంలో వున్న నిజాత్ టోక్లీనులో ఒక బహిరంగ సభ జరిగింది. నామక నామక ప్రభువులు ప్రవేశించారు. ఉర్దూలో. ఇంగ్లీషులో ఒకరిద్దరు మాట్లాడారు. క్రి మానుమంతరావు గారు లేచి తెలుగులో ప్రారంభించారు. ఉర్దూ ఆయనకి రాక కాదు. ఇప్పటికీ ఆయన అప్పుడప్పుడూ ఉర్దూలో చేసే ప్రసంగాలు చాలాచక్కగా వినిపింపుతూ ఉంటాయి. తెలుగులో మాట్లాడడం ఆంగ్లంల భావిరాజధానిలో ఆవిధంగా ఆహ్వానించడం ప్రారంభించగా నీ, క్రి మానుమంతరావు ప్రారంభించారు. తెలుగులో మాట్లాడడం భరింపరానిదైంది ఆనాటి క్రి మానుమంతరావు.

తెలంగాణాలో ఆంగ్లోద్యమ ప్రారంభానికి అంతురార్పణ ఆ టోక్లీనులో జరిగింది. అనంతరంలో ఆంగ్ల మహాసభ నెలసంది.

సంస్థానాధిపతుల క్రింద వాద్యతాయంత పరిపాలన—ఇది ఆనాటి కేకంలో సంస్థాన ప్రజలందరి ధ్యేయం. ఇదే ధ్యేయంగా ప్రకటించాలని ఒకవరం ఆంగ్ల మహాసభలో మొదటే వాదన ప్రారంభించింది. మిత వాదుల వర్గం దీనికి అంగీకరించలేదు. ఏది వారికి వానికే 'ఆంగ్లంల సర్వోత్తమభివృద్ధి' అనే పేరుతో లక్ష్యంగా ప్రకటించుకొన్నారు క్రి మానుమంతరావు.

అప్పటి పరిస్థితుల దృష్ట్యా ఇది చాలా విజృంభణతో కూడిన సలహా. ఆ విధంగా ప్రాంతాలయోధ్యమంగా ప్రారంభమై, రాజకీయోద్యమంగా విలసిల్లింది తెలంగాణాలో ఆంగ్లోద్యమం.

మొదటి కట్టుంగా మేయరు పదవిని కూచించినా క్రి రంగారెడ్డి—తరువాతకి ఏదో కూచించలేదు అప్పట్లో. కాని ఆ రెండోకట్టుం ప్రజాకే రెజిస్ట్రేషన్ కాన్ఫిరమ్ అన్నట్లు పదవి 1958 లో అందింది.

నారాయణరావు వారికల పాతకాల, నంకట్రాయురెడ్డి మహాకళాకాల, ఆంగ్ల విద్యాలయం, క్రి కృష్ణశేఖరాయాంధ్రభాషా విజయం — ఇది క్రిమానుమంతరావు కృషికి, దీక్షకి చిహ్నాలు. అక్కడ ఏ రాయని తట్టివా, మానుమంతరావు ప్రతిభ పాటని విని పట్టించి.

★

ప్రస్తుత కేసినవాడు పండు రిసేవరకూ ఉండడంఅందు; పండు రిసేవరకూ అంటు నివసనాన్న గుర్తుకు తెచ్చుకొని కృతజ్ఞత నిలపడం కూడా అరుదు.

ఆంగ్ల విశామహామం క్రి మానుమంతరావు గారిని ఇప్పుడు మొదటి గురిగా చూపినవాడు—1948 తెలంగాణా గ్రామ్య ఆయన వశించిన పాత్రను తోచింపకోలేడు.

“నాయకత్వం నాకు రావడానికి తగినవని విశేషా చేయలేదు. నీ చేయి తల్లిగారు

చేయలేదు. నీకు అవకాశం దీనికి అంటారు మానుమంతరావు కేసినేమంచి ప్రసంగిస్తూ, కృతజ్ఞత. కాని సమావేశమైన వారికి, తెలంగాణాలో ఆంగ్లోద్యమం జ్వలింపి తొలుత నెరిగింది అయిన అని తెలుసు. ఆ దీక్షతో నానాటికే నెరిగి పెదనా నేను ఎంతో నలుగురు ప్రసరించ నేను వున్నా.

వారిను తర్వాత అనంతరం నాదరాజుగారు మరపాతకంబోనికీ మేయర్గా ఎన్నికైన క్రి మానుమంతరావు గారి క్రి రంగారెడ్డి

భారతి మాలవనామ

మహాదేవ భావనార్థం

అ వ తా ర ప ర్వ ము - 2

ఇందిర తొడలపై నింపార జాచిన
యడుగులు మణిపీఠియం దమర్చి
యొక్కింత సడలిన యుత్తంసదామకం
ఋషినవంబుగ మోళి నలవరించి
కొస్తుభోజ్యుల పదకంబున వెనగొన్న
చారుహారావళి చక్కజేసి

రదిమీన జారిన తనవస్తూతంబుతో
దీలొంజరము దిందు విగేయ దిగిది
శంఖచక్రగదాధయస్సారవిహ్న
ములు ప్రమంబున శ్రీ హస్తముల వహించి
యోగసిద్ధాంతరీల నిట్టొప్ప నిలిచె
దేవదేవుడు దివిజాల దృష్టి యలర.

హరివంశి కథాకాలమునాటికి సప్తమ
సునువు నై వస్వతుని మన్వంతరంలో
రెండు యుగాలు అప్పుడే గడిచిపోయి
నాయి. ద్వాపరయుగం కూడా చాలభాగం
వడిచిపోయింది. ఈ మన్వంతరంలో నమ

తులు, దుగ్రులు, అదిత్యులు, మరుత్తులు,
విశ్వలు, సాధ్యులు, అశ్వినలు అధిపతు
లయినారు. ద్వాపర్య అనువాడు ఇంద్రుడై
నాడు. కశ్యపుడు, అగ్రి, విశ్వామిత్రుడు,
గౌతముడు, భంద్యువాడు, శరుద్గి, నళి

మృగు నప్తబుధుడు, మనుజాతులయి
ఇత్యౌతు ప్రతిభుమహిశాపకులను కాసిన్
ధర్మం అన్నది క్షుణ్ణుండా కొలః
పల్లకు వస్తున్నాడు. వీరి యాజ్ఞలకు లో
భరిణినిశాసిస్తున్న రాజులవలన మహానశా

హరివంశం

బ్రాహ్మణుని కంచుకొని, నగరాలను
వంచుకొని, ఎలుబుక్కు పోగొట్టున్నారు.
రాజులలో అప్పటికి ఇంకా అన్యాయ
రాలు పుట్టలేదు. పాడిని, సత్యాన్ని వారు
బ్రహ్మంలేదు. అరవ పాలు కప్పంగా తీసు
కుంటూ, ప్రజలను మనస్తా, అరాన్ని
కట్టగా సమర్థిస్తూ, బంధుమిత్రమార్పి
శ్రీకృష్ణాభివృద్ధిగా, దేవ భూదేవ పితృ
తా జరిపిస్తూ ధర్మాన్ని సంగ్రహిస్తున్నారు.
నగరంలో చూచినా రాజాకు ఎటువంటి
కాదు బహు లక్షకొటి సంఖ్యావంకం
గొట్టుకున్నాయి. ప్రజలకు తామరతంపరగా
తానాభివృద్ధి అవుతోంది. జనపదాలు
దానికంటే ఒకటి అభివృద్ధి చెందుతూ,
క్లుప్తంగా అమరి, అదియుగం లాగా భోగ
గ్యాంబులతో కులకూసుకున్నాయి. అంత
ర్వాయు వృద్ధులై ఉంటున్నందున
మీ ఆ భారాన్ని భరించలేని స్థితి ఏర్ప
గా, బ్రహ్మదేవునకు ఇదే ఆలోచన అయి
యింది. ఈ భూమి భారాన్ని తరించేది
నాకే అవలం అయివుండేనాడా ఈ భూమి
వృద్ధుడు ఈ భారాన్ని మోయలేక చలనం
చేసినది, అరియే ఆశ్రయం పోంది.
వృద్ధుడు పాపక కులంబు కొంత కోకొల్లలో
ంతగా నేనా ఉపసంహరి చేసే గాని ఈ
రం తగ్గదు. అయితే ధర్మలోపం జర

కుండా ఈపని జరగడం ఎలాకే ఈమనస్వం
తంంలో కృతశ్రేణులు గడచిపోయినాయి.
ద్యాపం కూడా అవసాసీతిలో పడు
తోంది. అలా అది అవసాసం చెందుతున్న
కొద్దీ ప్రజాభారం పీడితయై పృథ్వి ఆశ్రిస్తోంది.
కవితలు ఆ ఆశ్రితం విని అనుకోకం చెంది
తనదగ్గరకు వచ్చాడు. మనులు వారిచేంది
తన్ను సమీపించారు. విన్నవించుకున్నారు.
ఇప్పుడు ఏమి చేయాలి?

బ్రహ్మకు ఒక్కటే ఆలోచన తట్టింది.
భగవంతుడైన విష్ణువు పాల సముద్రములో
ముగ్ధయోగనిద్రావస్థలో, కృతశ్రేణులు
గడపివేశాడు. అయిన దగ్గరకు వెళ్లి ఈ విష
యం మొరపెట్టుకుంటే ఏమో చేస్తాడు. ఈ
ఆలోచనతో శిశువులకు పర్వ బృందా
రకులను, పర్వములను వెంటబెట్టు
కొని, పాల కడలికి వెళ్ళి, విష్ణు
వును, మధిభావనియుని, అనంతుడనే
వేలుపడగపాటు ప్రక్కగా యోగవిద్రలో
వున్నవానిని, అదిదేవుణ్ణి, మధురవాక్యాల
చేత ప్రసరించాడు. ఆమాటలు భగవంతుని
చెవులకు పోకే అయిన పేల్కొన్నాడు.
విచ్చిన అయిన కన్నులు తెరిచి తమ్ములకు
లాగా వున్నాయి. ఆయనమౌచిన మాటలు
చలగా వున్నాయి. వచ్చిన బ్రహ్మను,
దేవతాసేకాన్ని చూచి “మీరు ఇప్పుడు

ఇక్కడికి ఎందుకువచ్చాడు? ఎలలోకాలు
నుఖంగా వున్నాయో? దీనిసంతానం జగతుకు
ఏమి పీడకల్పించడం లేదుగా! అనురాధములు
తిరిగి అపరాధములు చేసున్నారా?” అని
ప్రశ్నించాడు. అప్పుడు బ్రహ్మ భూజని
పాటు అయినకు వినిపించి “నీవు వచ్చి మేరు
శిఖరంమీద కొలువుతీర్చి మాకు ఒక కర్ర
వ్యాన్ని బోధించాలి. మా అందరికీ తగిన
పనులు కల్పించి నియోగించాలి” అని అభ్య
రించాడు. “సరే” నన్నాడు విష్ణువు. రెండు
యోగాలకు పాగా తాను శియనించుకున్న
అనంతునిమీదనుండి రేచిగరుడుణ్ణి చేరినాడు.
ఆ గరుడుడు సుపర్ణుడు. వచ్చి వినుతు
డైనాడు. భగవంతుడు బంధురమైనతత్త్వ
హంతో అతినిష్కంధాన్ని అధిరోహించాడు.
విష్వక్సేనుడు మొదలైన దేవసేనావల
కోలాహలంచేశారు. మనులు ఆశీర్వాదాలు
పల్కారు; దేవతలు జయజయనివాదాలు
చేశారు. వాగ తనవెంటరాగా భగవంతుడు
మేరుశిఖరానికి బయలుదేరాడు. వెనకేయుడు
రెక్కలువిదిర్చి, అకాశంలోకి ఎగరగా,
పర్వదేవతలు విమానాలలో అయిన్ను అనుస
రించారు. దారిఅంతా నక్షత్రగ్రహసంచార
పూరితమైవుంది. అయితే అదే సవాతనమైన
మార్గం. అమారాన్ని నిజమగానుగ్రహంచేత
అతిమాత్రపవిత్రం కావినా మహార
మాత్రంలో విష్ణువు మేరుశిఖరంమీద
వాలాడు.

మేరువు బంగారుపర్వతం. బ్రహ్మాండా
నికి కేంద్రం. అప్పరసలు దానిమీద ఆగు

మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీసియా

పెర్మీయన్ యుగం

శిశువులకు, పిల్లలకు, ఇది కీర్తింక
మేరుకరమైనది, వనిచేయవలె

పైత్యనాశిని విరోధనకారి

ఎల్లప్పుడును
అడగవలసినది.

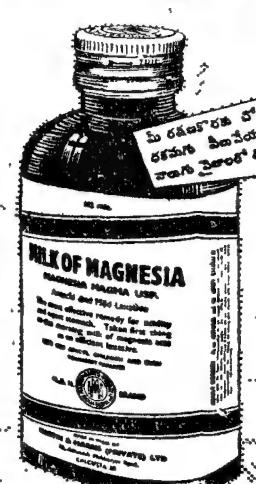
ఎమ్. ఆర్. డి. ఎస్.
బెంగ్లూరు

MANUFACTURED IN INDIA BY

MARTIN & HARRIS (PRIVATE) LTD.

18, ASHUTOSH MUKHERJEE ROAD, CALCUTTA 20

ప్రత్యేకమగు వ్యాకృతకొరకు చూడూడు

మీ రోజువారకు దోర విరోధకముగ మీదేయండి. రాత్రిని నిద్రలో దోరకును.

"టాన్కనార్" వారి వస్తువు

వంటూవుంటారు. సిద్ధులు, సిద్ధతరణులు పాతే పాటలు ఆ పర్యంతంయొక్క సహజ ప్రతిస్పందన వుంటాయి. అక్కడ మందార తనాలు వున్నాయి. కొలంకులు వున్నాయి. ఆ కొలంకులో బంగారపు తామరలు వున్నాయి. ఈ మేధులు ఆ పువ్వులమీదవారి, వాడువును నేకిరిస్తూ, సిద్ధసాధ్యదేశతానీకం సామాన్ని కలిపివుంటే క్రొత్త తీవ్రత వుంటాయి. ఆ మేధువుమీద ఎన్నో దివ్య ధాతులు వున్నాయి. విష్ణువు తన యీ పరివారంతో అదివ్యధాతులతో విడిచిపెట్టాడు. ఆధికవాణిలో విశ్వకర్మనిర్మించినభౌతికవం, విచిత్రరచనానిర్మాణసూత్రం ఆ యిం ది, ఒకటివుంది. దానిపేరు కామగామిని. కామ దాయని కామరూపిణి అని గూడా అంటారు. ఇప్పుడు అందులో కొలువు తీరాడు. అందలో ఆసవాలు అమర్చబడి వున్నాయి. ఉన్నత సహాన్ని ఆయన అలంకరించాడు. ప్రవృత్తి మొదలుగాగల శక్తిలను అనుభూతిగా కూర్చుండి యిసుమించాడు యత్నాలు, గంభీర్యం, సిద్ధులు విద్యాధరాలు, ఉరిగులు వచ్చి తమకు, తమకు నియమితమైన ఆనవాలుమీద కూర్చున్నారు.

ఇంతలో భూదేవియే అక్కడికి వచ్చింది. ఆత్మీయమైన దివ్యరూపం తాల్చి వచ్చింది. ఆ వచ్చిన ఆమెలో పరమమైన ఆర్థి కొట్ట వచ్చినట్లు కన్పిస్తున్నది. శక్తిలంత ఆమె వంటి చూడారు. ఆమె - రినిమాచి విక్కిరిగా వెళ్ళిపడారు. ఎంత కవం, ఎంత కవం—అని వాళ్ళు అన్న మాటలతో దిక్కు వారాలు ప్రతిస్పందించాయి. భగవంతునికి వారి యీ అనుభ్రాంతి అక్కజమై కన్పించింది. ఆవిడ తన కవం చెప్పకుండామని రాగా, ఆ కవంతన్ని ఆమెలో దర్శించి, ఉద్విగ్నమై భక్తులు చెప్పన్న విచారనూచి కలకలాన్ని వాయువులు చెయ్యి వారిచి. భూదేవి మాచి సమర్థావంగా— “తనీ! నువ్వు ఎందుకు వచ్చావు? ఆ కార్యం అంతా విన్నవించుకో” అని సంభావించాడు. అప్పుడు భూదేవి కృతాంజలియై తన మనోభావాన్ని ఆ సభలో ఇట్లా విన్నవించుకుంది.

“ఈ పుణ్యమే తమకు, ఈ పరమేష్టి, ఇంతమంది కిల్లులు వున్న ఈ సభలో నా పతేపాటనూగూర్చి విజ్ఞాపనం చేసుకుంటాను. ఇకనా తో సభ్యులు నా విజ్ఞాపనాన్ని ఆలకించాలి. చరాచరభూతధారణం అధికారంగా నిర్ణయించి పరమేష్టి నన్ను సృష్టించాడు. ఇట్లా వుండగా ఏకార్థవకేలం వచ్చింది. అప్పుడు ఇద్దరు దైత్యులు ఘోరమైన తపస్సుచేస్తూ, ఆ తపస్సుతో కాష్టపక్షి సదృశం అయినటువంటి నిశ్చలత్వంతో వెదకేలం వున్నారు. వాయువు వారి శరీరాలలో నవద్యారాలగుండా ప్రవేశించి. నాదీపారణంచేయగా,

మా అమ్మాయికి అంతా హాళ్య అమ్మపాత్రకత వహాయి

పోలికలు :

చిత్రం : శంకరం.

వారి అభిలాంకాలు పూర్వ పెరిగిపోయినాయి. దిక్కులు, ఆకాశం అంతా వారి నిండిపోయారు. అప్పుడు బ్రహ్మ వారి దగ్గరకు వచ్చి, వారిని పరీక్ష చేశాడు. ఒకని శరీరం మృదువుగా వుంది. ఇతరని శరీరం కఠినంగావుంది. అందుకే వారికి మధువు, కృతభుడు అని ఆయన నామకరణం చేశాడు. వాళ్ళు అట్లా ఆ శరీరాలతో ఎంతకాలం ఆ ఏకార్థవంజులలో నిద్రకురి వున్నారో ఎవరూ చెప్పలేరు. అంతలో ఒక్క దినాన వారికి తెలివితేలింది. భూదార్పం వచ్చింది. తమతో వారాలం సాగించే సత్వవంతుడైనదేవా వున్నాడని అని వాళ్ళిద్దరూ, ఆ ఏకార్థవంలో మోతపెట్టారు. ఆ అర్థవం అంతా కలయితిరిగారు. వారి ఆ తిరగడం చూచి బ్రహ్మ విష్ణుమూర్తి నాభిసదృశం లోకి దూరి దాక్కున్నాడు. ఆయనకు అంత భయంకరమింది. అప్పుడు విష్ణువు వారికి ఎదురు పడిచాడు. దీని సంతాపమైన ఆ ఇద్దరూ చేతులు చాస్తూ, కబ్బలు ఆస్పాదించుకుంటూ, ఆయన్ను తాకారు. ఆయనకు, వారికి, కొన్ని దివ్యాబ్జసహస్రాల

కాలం యుద్ధం అద్భుతిమై నడిచి విష్ణువు కన్ను చెరువడలేదు. డన్నపాం లేకు. భేదం చెందడంలేదు. మధుకాశకు అది పరమాశ్చర్యమైపోయింది. ఆ అశ్చర్య భూజావిజృంభణాన్ని తప్పించి కోవడం వారికి చేతికాలేదు. “విష్ణువే ముచ్చాము. నీచేత వచ్చినా, అది నమర్యానగానే వుంటుంది. అయితే నీ నీళ్ళలో చావము. భగవండా! మమ్మచంపు. ఎందుకు ఇట్లా బాధ పెడతా? అని మధు కృతభుడు విష్ణువుకు విజ్ఞపిస్తున్నాడు. అప్పుడు విష్ణువు వారిని తేచంకల పంగున ఇరికించుకొని బాహువీచేత నోగిర్చి కూర్చి జూలూ పడద్రోశ తరళతరంగ జాలాల తోడికి ఆ గెండురాలు ఇటు కదిలి అటు కదిలి ఆ గెతలో వున్న మెదడు వారిపడి ఆ నీళ్ళ తెల్లకట్టింది. అట్లా తెల్లకట్టిన ఆమె నాపయిన పాదవివేకాంజంతే భగవంత ఆపుటనుంచి నన్ను - మేదినీ - అం

(47 వ పేజీ చూడండి)

క్రాస్ వర్డ్స్ - కల్యాణం

ప్రశ్నలోకల్లా కాస్త ఓపిక, (క్రొద్దా వున్న స్కూలు మాస్టర్లలో పరంధామయ్యనే ఎందు చెప్పారో, ఉదయం నేలైతే, ముఖ మ్మోనం తదనంతరం స్నానధ్యానాదులు, వింటి, అటు తరువాత కాస్త ఫలహారం, ఫీపుచ్చుకొని తన క్రాస్ వర్డ్స్ పజిల్స్ తో పీగా ఎనిమిది గంటలకల్లా స్కూలు నకుంటాడు. మనిషిలో గడుసుదనం వుండే కవచపడు. ఆ తపోభావమిది.

క్రాస్ వర్డ్స్ అంటే పరంధామయ్యకి నిపిచ్చి. ఎప్పుడు చూసినా ఆకాయ లో తలదూర్చి రాకాన్నే మరిచి తాడు. ఇంట్లో వున్నప్పుడు, ఖాళీ పీరి డ్స్లోను, ఈ కాయతలో అతనికి గాఢానుబంధమే. ఖాళీ పీరియడ్లలో, కాయతలో కూడ అతనికి గంట డా విశేషజ్ఞేయం సాధారణంగా వచ్చి క్రాసుకి పిల్చు కళ్ళే వారతన్ని. ఈ క్రాస్ వర్డ్స్ మూలంగానే పెద్ద తురిపెల్లి చెయ్యగలిగాడు. కాని అదేం వాచారమో చిన్న కూతురు పెల్లి ఈ క్రాస్ వర్డ్స్ మూలంగానే ఆగిపోయింది. 'రణం? పెద్ద కూతురి పెల్లి తలపెట్టే జాలో పరంధామయ్యకి క్రాస్ వర్డ్స్ లో గాలాభం వచ్చింది. అందుకే తను పెద్ద తురిపెల్లి ఘనంగా జరిపించాడు. అటు గ్యాత మిగిలిందంతా క్రాస్ వర్డ్స్ కే యం చేసేడు. ఇంతలో చిన్న కూతురు తం పెద్దనునిపై పెల్లికి తయారైంది. గ్రేడ్ బుక్ లేదు. ఇతియల నెన్నడూ వచ్చిందని పరంధామయ్యకి దారి, తెన్ను పట్టేను. అంతకకూ వున్న దాకా తనో తురుమాసున్న మేసరికం కానా ఎదురు రిగింది. దాంతో, శాంత పరంధామయ్యకి ండెలమిది కుంపటిలాగా తయారయింది.

శాంత, అంత రూపసి కాకపోయినప్ప కీ, అనాకారిమట్టుకు కాదు. ఆముఖంలో నా కనపడని ఆకర్షణముటుకు ఉంది. ఆమె మాయకపు చూపులు ఎవరినైనా ఇట్టే దరగొట్టేవి. ఆమె నిండైన విగ్రహం ఇతియ రి ఆకర్షించేది.

“శాంత పెద్ద మనిషై రండేళ్ళవుతోంది. సంబంధాలైనా చూడకూడదాండీ” అని కోజున అడిగింది పార్వతమ్మ.

“వై. సంబంధాలకనా ఎక్కడకని తిరగేది. కొక్కక్కళ్ళకే దాహాలు పెరిగిపోతున్నా

యి. వాళ్ళదాహాలు, కోరికలు తీర్చేసరికి మనకి బాచ్చెలు చెలికొస్తాయి” అక్కను చెళ్ళబుచ్చేడు పరంధామయ్య.

“అవునండీ. ఏదటా వున్నా మీకేం కా వారి? మీరు మాత్రం మిలాట్రీ మానరు. దానిమూలంగానే ఇంతవరకూ వచ్చింది” అన్న పార్వతమ్మ మాటల్ని సగంలానే అందుకొని,

“అవును దాని మూలంగానే పెద్దదానికి పెల్లి చెయ్యగలిగేము. లేకవాతే అదిగూడా అలా లక్షదాఅంటూ ఇక్క జేవలసిం దేగా ఎదన్నా అంటే నామీద విరుచుకు

జి. వి. నరసింహం

పడ్డంచేతివ్వు. చేసేడుగా మీ అన్న నిర్వా కం. చేతిలో పబ్బున్నంతిన్నపు గోజాకీ ఫది పాల్గొచ్చేవాడు. ఇప్పుడేమయిందా అపాత్ర యిది? తన కొడుకేనా తెనో ప్రేమించెట. దాన్ని తప్ప ఇంకెవరైనా పెలి చేసుకొనని ఈయనో చెప్పేటట్లు అందుకే తన సంబంధం వదులుకోవలసి వచ్చిందట—ఇన్ని చెప్పే బదులు తనకే ఇష్టంలేదని చెప్పకూడదు— వెదవ దొంగతిరుగుడు సమాధానాలూ కదూ నూ” పళ్ళు కొరికేడు పరంధామయ్య.

దాంతో కిక్కురుమనేకుండా పార్వతమ్మ ఇంట్లో కలిపోయింది. పిళ్ళి సంభాషణంతా విన్న శాంత గుఱుం అప్రభోలేకపోయింది. తిరిగి చూడగానే బావురుముంటూ వెళ్లి గట్టిగా పట్టుకొని

“నాకసలు పెట్టేవాడమ్మా. నామూలాన మీ రెండుకు విచారపడతారు. పెల్లి లేక పోతే లేకపోయింది. ఇక్కడే వుండిపో

ఆమె: నేను పెల్లాడలంటే ఒకటే పరతు. నాలుగు అంకెలు జీతం సంపాదించేవాడు గాని నాకు పనికిరాదు.

అతను: అయితే మరింకేం— నాజీతం నాలుగంకెలే.

ఆమె: ఎంత మీ జీతం.

అతను: 0000.

తాను” అని తల్లి భుజాలమీద వారి పోయింది.

“అవ్వేం మాటలే పిచ్చితల్లీ! మీనాన్న మంచి సంబంధాలు చూస్తానన్నారగా— అట్లా ఏడవకూడదు. లేమ్మా” అంటూ ఓదా ర్పసాగింది పార్వతమ్మ.

పిళ్ళి సంభాషణ విన్న పరంధామయ్య మనస్సు కలుక్కుమంది. తన అసహాయసిరికి తనే నిందించుకుని వైమోద కండువా వేసు కొని పీథులో కళ్ళేసా.

* * *

“ఏవండోయ్! ఏవో ఉత్తరం వచ్చిందండీ” అంటూ అప్పడే ఇంట్లో అడుగుడు తున్న పరంధామయ్యకి ఓ వుత్తరం అందించింది పార్వతమ్మ. ఎక్కణ్ణింహో అని అత్రు తగా విప్పి చూపుతూ మ్యలో ఓ పారి సంతోషం చెళ్ళబుచ్చేడు. అంతవరకు అత్రు తతో చూస్తున్న పార్వతమ్మ “ఏమిటండీ?— ఎక్కణ్ణించి వచ్చిందండీ!” అని గబగబా అడిగింది.

“ఉండూ—నాంతం చదవనీ చెప్తాను” అని చదివి కాయితమ్మడిచి జేబులో పెట్టి పార్వతమ్మవేపు చూసి “అబ్బడి దగ్గర్నం వచ్చిందే. అక్కడే నా ఓ మాంచి సంబంధం వుందని రాసేసు మన శాంతికి ఈడూ జోడైనవాడేట. బి. వి. పానయాట. ఎక్కడో వున్నోగంకూడా చెప్పన్నట్టే. అమ్మాయిని చూసంతగాత్ర కట్టం సంతి చెప్తారట. నన్నో సారివచ్చి వాళ్ళని కలుసుకో మన్నాడు. శాంతని కూడా తీసుకురమ్మని రాసేమ” అని వుత్తరం తాలూకు సారాంశం చెప్పేవాడు. అప్పటికే పార్వతమ్మ పెద్ద కొంపని దింపినంత సంబరపడింది.

మర్నాడే పరంధామయ్య శాంతివోబాటు గంటూరు బయల్దేరేడు. ండి గంటూరు చాలా ఆలస్యంగా చేరింది. అప్పటికే బాగా పొడైంది. వెంటనే పరంధామయ్య పామాను జట్కూలో ఎక్కించి బ్రాడీపేట నాలోలెను పొమ్మన్నాడు. జట్కూయమా స్పీడులో పోతోంది. మరో పావు గంటకల్లా ఇంట్లో చేరుకున్నాడు.

అప్పడో ఇంట్లో అడుగుడుతున్న శ్రీహరి రావు శికుంతికి బసులు మరదల్ని, మామ గారిని చూసి ఆశ్చర్యపోయేడు.

“నమస్కారం మామగారూ. నావుత్తరం అందిందా మీకు” అంటూ ప్రశ్నించేడు.

“మరే అంకుకేగా మేం వస్తా! ఇంతకీ

అ అబ్బాయి కందులో పనవ్వావు?"

"నేనువో టుబాబో కంపెనీ లేదు - అందులోనే పనిచేస్తున్నాడు - అయితే వాళ్ళని రేపు రమ్మంటాను," అంటూ శివం తలచేతిలో ఈ వ్యాలు మెలిద వేసుకొని పెట్టా కలి పోయేడు.

మర్నాడుదయాన్నే శివం తల పెందరాళే లేచి. చెల్లెల్ని పెళ్ళిచూపుకోచ్చే వాళ్ళ కనీ ఇల్లంతో చక్క పెట్టింది. మరోపావు గంటకి వాళ్ళొస్తారనిగా కాంతని అమ్మ పెళ్ళికూడులా ముస్తాబు చేసింది. ఇంతలో వాళ్ళురా వేవచ్చారు. జరగవలసిన మర్యాద లన్నీ జరిగేయి. పెళ్ళికొడుకు తండ్రి హను మంతరావు శ్రీ హరిరావుని పక్కకెక్కించిం లేదన్నా అయిదు వేలన్నా కిట్టుంకోవా లని నిక్కచ్చిగా చెప్పాడు. అదే శ్రీ హరి రావుకూడా మామగారితో చెప్పేడు.

"బదువేలే!" అంటూ ఆశ్చర్యపోయేడు పరంధామయ్య. అంతకి మరి తిగ్గలేనని ఖండి తంగా చెప్పాడు హనుమంతరావు. పరంధా మయ్య మరి మాటాల్లేకపోయేడు. అంతే ఆ సందర్భానికి తిలోదకాలాదిలేకాడు పరంధా మయ్య.

మర్నాడుదయాన్నే ప్రయాణంకట్టేడు పరంధామయ్య. రెలు గుంటూరు వచ్చింది. తిండి, కూతురుదిగులుముఖాల్లా శూన్యం లాకి చూస్తున్నాడు. బండ్రి అప్పజే మంగళ గి సేవనో అడుగు పెట్టింది. రైలులోకి ఒక్క సారి యాత్ర ప్రజలతో ఎక్కేరు. అంత రద్దీలో కూడ అందరినీ లోనుకుంటూ పెటెలో చెరిస ఓ యువకుడు పరంధామయ్యనిచూసి "నమస్కారం మాస్తారా!" అన్నాడు. దాంతో పరంధామయ్యకి మొగుట వచ్చినట్ల యింది.

"ఎవరు నాయనా నువ్వు?" అనడిగేడు.

"తాసిలారు శంకరంగా రబ్బాయివండి" అన్నాడు యువకుడు.

"ఎవరూ? రామవా?"

"అవునండి" అంటూ పరంధామయ్యకి దగ్గరగా వచ్చేడు రామరావు.

"హరి పిడుగా! అప్పజే ఇంతవాడి వయ్యేవోయ్! గుర్రే పట్టలేక పోయేను" అన్నాడు పరంధామయ్య ఆశ్చర్యంతో రామ రావు భుజంతిడుతూ.

రామంది కాన పొడవైన చిగ్గహమే. తేలగా పొడవుకుత్తిగ ఒడుకూడావుంటుంది. ఆ సంతోషరమే బెజవాడలో బి. ఎ. పాఠ య్యేడు. తన చిన్ని తనం లో పరంధా మయ్య దగ్గరే చదువుకున్నాడు. మనిషి కలుపుగోరుగా నలుగురోసూ తిరుగు తాడు. కొంచెం మాటకొరి. అందగాడు కూడాను. అతని వికార వత్తిడలు, వికార మైన ఫలభాగం ఇంకొ అవారక మైన ఆకర్షణ అతని ముఖంలో కనపడుతుంటుంది.

"నా కనలు పెట్లేవద్దమ్మా..." అని తల్లిబుజాలపై వాలిపోయింది.

★ క్రాస్ వర్డ్స్-కల్యాణం ★

మనకి ఏ ప్రత్యేక అంశం మనకు
పాఠశాలలో నేర్పబడదు.
మనకు తెలియదని మనకు "మనకు తెలియదు"

మనకు తెలియదు ఎవరూ? అని మనకు
ప్రశ్నిస్తూనే ఉంది. తనకు తెలియదు "ఎవరూ?"
అని కాంతి వేళు చూస్తూనే ఉన్నాడు.

ఇంతలా

"ఎవరూ కాంతి, నీకు జ్ఞాపకం వున్నా
దాన్ని మన రామం?" అంటూ కాంతి వేళు
తన గేటు పరంధామయ్య.

అదివరకే వాళ్ళు సంభాషణలో రామన్న
గమనించిన కాంతి, ఎంతో సురోపా
చూడాలనిపించి ముఖాన్ని రామం వేళు

వింతో త్వరగా పెద్దవాడయ్యేడు, కేనా?

కేనా కాని దాని దుస్తులు యింతలా
త్వరగా పొట్టి అయిపోతాయి. మా
దుస్తులు దొంగలండా క్రంగేలా
దొంగలండా ఒక రోజు. ఒకసారి
ఒకడు తే దొంగలు. కాని మన కొనే ములు
బట్ట ప్రతి గణముమీద మరియు
బట్టి కాయాదుగా మన్న దుస్తులమీద
'సాన్ఫోరైజ్డ్' లేబిలు చూస్తే బట్టి
క్రంగునను బాధ ఉండదు. ఎన్నో సార్లు
ఒకరినా మరొకరు దుస్తులు దొంగలుగా
ఎన్నటికీ క్రంగవని మీరు
తప్పవచ్చును.

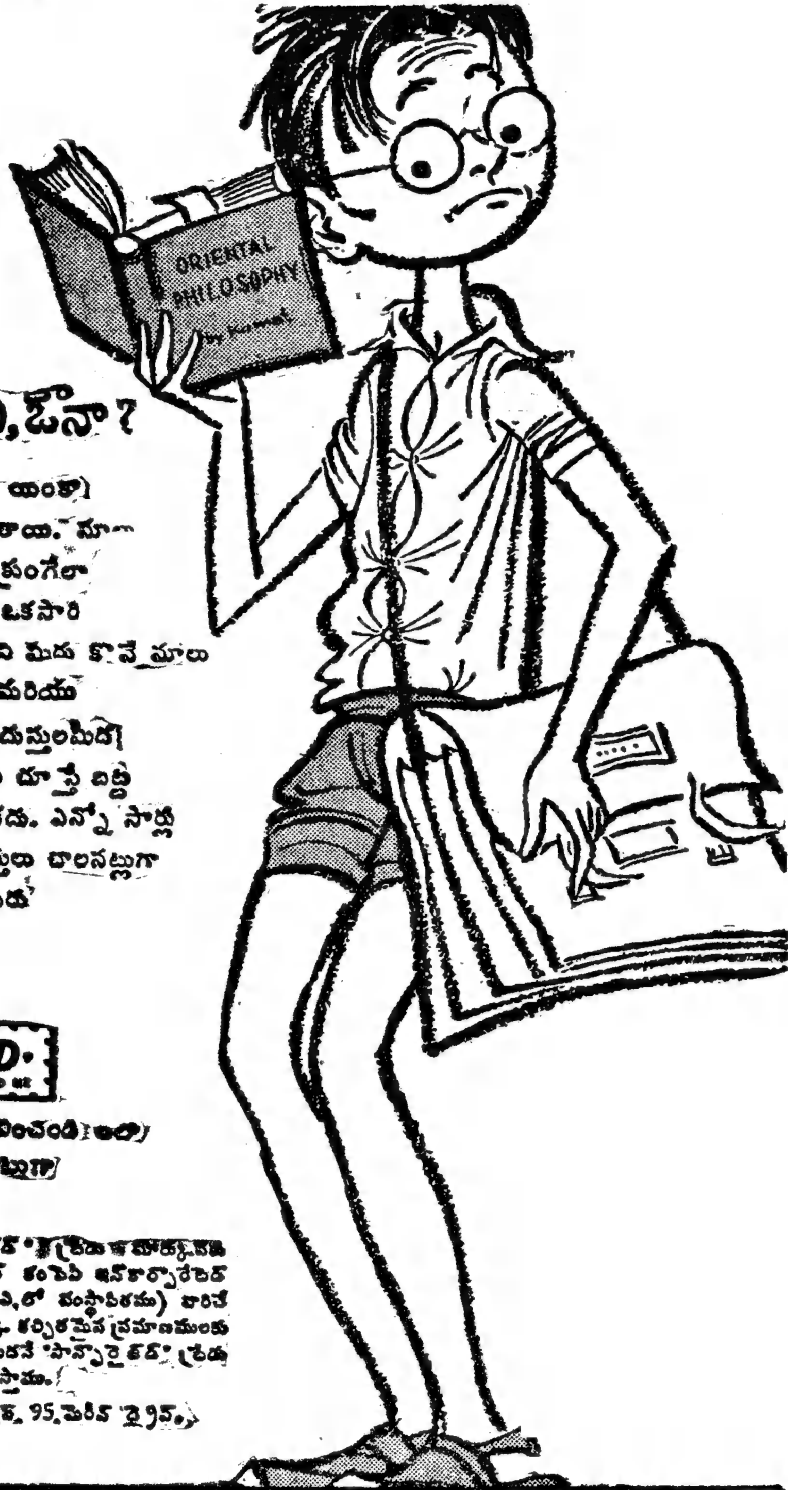
లేబిలుమీద

SANFORIZED
MADE TO FIT

గుర్తు ఉన్నదా అది గమనించండి! అలా
బట్ట మీ దుస్తులు దొంగలుగా
ఎన్నటికీ క్రంగవు!

లేబిల్స్ లేబిలుమీద 'సాన్ఫోరైజ్డ్' లేబిలు చూడక
అదివరకే కాయాదు కేనా? అండ్ కేనా ఇన్ ఫార్మేషన్
(లేబిల్స్ మీద 'సాన్ఫోరైజ్డ్' లేబిలు చూడక) బాధ
ప్రకటించబడింది. ఈ కేనా లేబిల్స్ కలిగిన ప్రమాదములు
తగినట్లు క్రంగునను ఒకటి బట్ట మీద 'సాన్ఫోరైజ్డ్' లేబిల్
చూడక లేబిలు అంగీకారము యిస్తాను.

వివరములు: 'సాన్ఫోరైజ్డ్' పేజీ 95, పేజీ 95, 95, 95,
కాంతి-2

SANFORIZED

తిప్పింది. అక్కసామెతగా రామం కూడా కాంతి వేపు చూసేడు. అంతే... పీచుని తిల దించేసింది కాంతి. అక్కడతో ఊరకోక తన తలలో బాటు రామం వనస్సులో ఒక బాణం కూడా దించేసింది. ఒక్కసారి రామం నిశ్చలంగా పులకరించింది. "అయితే మామూలు! మీరింకా కొనసర్వే కడు తున్నారా?" చిన్ననాటి చనువుతో అడిగేడు రామం పరంధామయ్య వేపు తిరిగి. కాని అతని ఆలోచనంత కాంతిమీదే వుంది.

"రొంపిలో దిగకూడదు కాని, దిగిన తరువాత వైకి రావడం మనతరమా నాయనా? దానిమూలంగా నేనా ఈ సిటికి వచ్చింది", అంటూ తన గాఢనంతా కృత్యపరిచాడు పరంధామయ్య. ఇంతలో రైలు కృష్ణా బిడ్డ దాటి బెజవాడలో అడుగెట్టింది. దగవలసిన జనం అంతా పాపానుమానుకొంటున్నారు. మిగిలినవాళ్ళు తమ జాగాల్ని కొంచెం వికా లం చెసుకొంటున్నారు. రామం కూడా తన జాగాలోంచి లేచి నిలబడి "వస్తాను మేమారూ" అంటూ గబగబ దిగి వెళ్ళిపోయేడు. ఇప్పుడు కాంతి ఆలోచనంతా రామంమీదే వుంది. ఇంకా తనతో రామం ప్రయాణం చెయ్యాలనిపించింది కాంతికి. ఇంతలో రైలు ఒక్క కూడికూసి ముందుకి కదిలింది.

సాయంకాలానికి పరంధామయ్య కాంతి యింటికి చేరుకున్నాడు. వీళ్ళిని కిథిలోనే చూసిన పార్వతిమ్మ గబగబా ఇంట్లో కలి ఒక తెల్లగాం పట్టుకొచ్చి "మా పాపా అదృష్టమంటేను!" అంటూ పరంధామయ్య చేతిలో పెట్టిందా కవరు. సారాంశం తెల్పు కున్న పరంధామయ్య పార్వతిమ్మతో

"నీ కి సంకతి ఎవరు చెప్పేరు?" అని అడిగేడు.

"మధ్యాహ్నం పొట్టుజవాను వచ్చి ఇచ్చేకు ఎక్కణ్ణోచో అని గాథిరాలో మా అమ్మ య్యకి చూపెనేలే ఈ సంకతి చెప్పేడు. మీకు ప్రేమా వచ్చిందని," అని "ఇంతకి వెళ్ళిన పని పండా? కాయా?" అడిగింది పార్వతిమ్మ.

"కాయే... నేముంటే చెప్పలా? ఒక్కొక్క దాహాలు తీర్చడం మనతరంగాదని" అంటూ నాచ్చేకాడు పరంధామయ్య.

"పోనండి, అదృష్టమంటే! అంతకంటే మంచి సంబంధమే వస్తుంది" అంది పార్వతిమ్మ.

"ఎందుకు రాకూడదూ అదృష్టమంటే! అయినా ఆ బ్రహ్మ ముక్కు తిప్పించడం మన తరహా? చెప్ప బావా?" అంటూ లోనికి ప్రవేశించేడు పార్వతిమ్మ అన్న రమణయ్య.

"అప్పుడే తయారయ్యాడా" అనుకున్నాడు పరంధామయ్య అదోలా ముఖం పెట్టి.

మేనమామ రాకతో ఇంట్లో కలిపాయంది

కాంతి. పరంధామయ్య ముఖంచూసిన రమణయ్య తన వచ్చిన పనిని అక్షేపించి, ఏదో లోకాభిరామాలుగా ముట్లాడి కొంచెం నీపు కూర్చోని, వెనపలి రేపు చూసుకోవచ్చని అనుకోని వెలిపాయేడు.

ఆ మర్నాడు సాయంకాలమే "చెల్లాయ్! ఈ సంకతి విన్నారమ్మా!" అంటూ రయారయ్యేడు రమణయ్య.

"మొన్న మధ్య మావాడి కిద్దామనుకున్న అమ్మాయి కలరా వచ్చి మూడుగోజాల క్రిందట పోయిందట. పాపం... ఇంతకి విధి వాత తప్పింపతరమా!" అంటూ పరంధామయ్య వేపు తిరిగి "బావా! ఆ అమ్మాయి పోవడం, ఇప్పుడు కాంతికి సంబంధం తప్పి పోవడం. నీకేమనిపిస్తోందా చెప్పు" అనడేగేడు. దాంతో పరంధామయ్యకి ఒళ్ళు మండి పోయింది.

"నా బొందిలో ప్రాణం వుండగా నీ కొడుక్కి నాకూతుర్నివ్వను. ఏమనుకుంటున్నావో పరంధామయ్యంటే!" అన్నాడు. ఆ సమయంలో పరంధామయ్య ముఖం చూడలేకాని వర్ణించ తిరింగాను. భరి వాలకంచూసి ఇంట్లో కలిపి పోయింది పార్వతిమ్మ.

"నే నేమన్నానని నీకే కోపం బావా!" అంటూ ప్రాణేయపడాడు రమణయ్య.

"నాక్కోపం దేసికీ!... ఆనాడే నేనొచ్చి అడిగితే ఏమన్నావో జ్ఞాపకం వుందా?... నీకొడుకేవ తెస్తా? కేమించాడని, అనికాక నీ కొడుక్కి కాంతి వచ్చలేదని, అంతా నీకొడుకే అక్కరెన్నట్లు చెప్పావే. ఇప్పుడు కాంతి నచ్చుతుందా వాడికి— చేతిలో దమ్మడికేక పోలేనరి ఎవరూవచ్చరు. వేసా పోగయిందనగానే కొండ మీద కొత్తైనాసరే నచ్చుతుంది... ఇటువంటి ఇంట్లో వేసేకంటే దానికింత విషం ఇచ్చి చంపితే మంచిది" ఖచ్చితంగా తెంచేసేడు పరంధామయ్య. చెవీలేక ముఖం వేలేసుకొని వెళ్ళిపోయేడు రమణయ్య.

"నార! పరంధామయ్య గారున్నారా?" అంటూ అడిగేడు పొట్టుజవాను, అప్పుడే వీధిలో అడుగుడుతున్న రమణయ్యని చూసి.

"ఎం?" అన్నాడు కోపంతో.

"వారికోపు తిరిం వచ్చింది" అని కవరుకు రమణయ్య చెలికొందించి వెలిపాయేడు పొట్టు బంట్రాడు. ఇంకొద్దిగోజాలో మీకు డబ్బు పంపిస్తామని రాసిని (కాస్ వర్డ్స్) కంపెనీ పుత్తరం అడి.

ఉత్తరం అందుకొని తిన్నగా ఇంటికెళ్ళి చించిపారేశాడు రమణయ్య. అంతకిమించి మరెం చెయ్యలేకపోయాడు.

వీధిలో బండి ఆగడం గమనించి 'ఎవరా' (64-వ పేజి చూడండి)

ప్రీల ఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు లోధ్ర

కేసరి కుటీరం
ప్రెస్టెట్ ఏబుటెడ్
రొగ్గుపేట, మద్రాసు-14

అంగరంగిణి ఎంబి
మనర్సు సీతారామ్మనెంబి ప్రొద్దు ఎజెసిస్
విజయవాడ, సికింద్రాబాదు.

తైలము
అంగరంగములు బలహీనత చెంది, చిన్న దనవో తిరిగి యధాప్రకారం అయి పూర్తి సౌఖ్య మనుభవించు. కు 50 సం॥ ప్రఖ్యాతి గలది. 1 సీసా రూ. 10 లు వి. పి. 1-4-0 కావలసినవారు ముందుగా 1-4-0 పంపేది. ఇంగులో స్వచల రకం అర్జంటునుగమునకు రూ. 25-0.0 లు. డాక్టర్ రత్నంనన్న, (Estd 1904) మలక పేటబిల్డింగ్స్, ఆజంపూరామార్కెట్ వద్ద, హైదరాబాద్ (డక్కన్) 2 A.P.

గ్రైసెండ్
విద్యల ఆరోగ్యాన్ని క్రమపరచును

అన్ని పాపులర్ హారకును వ్యాపార వివరములకు వ్రాయండి. విక్రేత పెరిరా ప్రైవేట్ లి. మద్రాసు-7

నారసింహ లేహ్యము
సంగారుకో చేరినది. మేహము నిర్లక్ష, నివృత్తవ వగైరా హరిం తెరము కిక్కివచ్చి కలిగించును. 20 కి గ్రాములు. 8.8.0. పోస్టేజీ రు. 1-1-0. ఎ. ఎ. అంటి కంపెనీ ఆయుర్వేద వమాణం పెరిచే (PO) నెల్లూరుజిల్లా.

పెద్దిభాట్ల సుబ్బరామయ్య

ప్రవాహాదివారం. రానుచంద్రమూరి ముందుగదిలో కర్పీలో కూర్చుని ఇల్లు వారి అబ్బాయినిగల దినపత్రిక అడిగి ఉకుని చూస్తున్నాడు. వాటిలో వేపచెట్టు అంద ఇల్లుగల వారి చిన్న పిల్లవాడు ఇద్దరు స్త్రుల స్నేహితులతో గోరీకొయలు అడుంబున్నాడు. ఇంతలో వాటిలోకుంచి 'రానుచంద్ర గారీ' అని కోరినపించింది. అరిసు క్పీలోనుంచి లేచి వాటిలోకి నూసి నువ్వు, నూనె! లోపలికిరా!' అన్నాడు.

కృష్ణారావు లోపలికివచ్చి కర్పీలో కూర్చున్నాడు. రానుచంద్రమూరి పక్కనే న్నాలుమీద కూర్చుని స్నేహితులనంక చూశాడు. కృష్ణారావు మొహం దీంగా వుంది. రానుచంద్రమూరి "అడవిలోయ్! అలా వున్నావు? ఎమిట విశేషం?" అని అడిగాడు. కృష్ణారావు నిట్టూర్చి 'ఎం చెప్ప నోయ్? వాటిని గడునోజులు. వాళ్లున్నే లేచి ఎమి దిక్కుతోచక నీ దగ్గరికి వచ్చాను. నువ్వు గట్టువ పడెయ్యకపోతే లాభంలేదు? అని పూయవన్నాడు. రానుచంద్రమూరి దిన

పత్రిక వుడున్నా 'నువ్వేదో కొంప మురిగి పోయానట్లు చూట్టాడతన్నావు. అడవిలో చెప్ప. సాయం చెయ్యగలిగితే ప్రయత్ని స్తాను' అన్నాడు.

కృష్ణారావు హఠాత్తుగా అతనిచేతులు పట్టుకుని "ఒక్క ఇర కై రూ పాయలు అర్జంటగా కావాలి. వాటికం అంతా నాలుగో తోడుకే అయిపోయింది. ఇవ్వాలి నూ మామగారికి జబ్బుగా వున్నట్లు తెలి గాం వోచ్చింది. నూ అవిడ పడకొండుగంటల బండికి పూరికి పోతానని కూర్చుంది. నువ్వు

విదా ఉపాయం చూడకపోతే లాభంలేదు" అన్నాడు.

రామచంద్రమూర్తి అదిరిపోతే "చంపేశావు. ఇవ్వాలి పదిమూడోతరీను ఇరవై రూపాయలు కొడుగదా, ఇరవై నయ్యాపైసలు కూడా మిగలకుండా పదోతరీకే తీరినంత ఖర్చయిపోయింది. ఏమిటి సాధనం?" అన్నాడు;

కృష్ణారావు అతనిచేతులు వొడుకుండా "అట్లా అంటే లాభంలేదు. నేను మరక్కడికీ పోను. మరెక్కర్ని అడగను. నువ్వే నిర్ధారి" అన్నాడు.

రామచంద్రమూర్తి రెండు నిమిషాలు ఆలోచించి "అయితే కూర్చుని వుండు ఇల్లు గలవారి అబ్బాయిని అడిగి వస్తాను. ఉంటే యిస్తాడు" అని దినపత్రిక అక్కిడ పడేసి అతరి భాగంలోకి వెళ్ళాడు. ఇల్లు గలవారి అబ్బాయిచే గు జనార్దనరావు; అతనికి యిరవై నిట్లు వుంటాయి. బి. ఎ. ఆఖరు సంవత్సరం చదువుతున్నాడు. అతను అప్పుడే స్నానంచేసి వస్తూ, రామచంద్రమూర్తిని చూసి "ఏమండీ! ఇలాదయ్యచేశాను?" అని అడిగాడు.

రామచంద్రమూర్తి సందేహిస్తూ "ఇంటి దగ్గరనుంచి ఉత్తరం వచ్చింది జనార్దనం! మా నాన్నకు జ్వరం గావుంది. మందులకూ మాకుకూ డబ్బులేవలే. ఇరవై రూపాయలు పంపించమని ప్రాశాసనం. నా దివరకేమీ పదో తరీతోనే తీరిం రాళ్ళు నిండుకున్నాయి. కొంచెం సగ్గుతో వేమానని..." అన్నాడు.

జనార్దనరావు ఎవ్వి "దానికేం? అలాగే రెండే. నాకూ నిన్ననే పాతిక రూపాయలు పంపించారు మా నాన్నగారు, అందులో నే యిస్తాను. తీసుకోండి. ఇబ్బందు లేవరికీ నా తిప్పలు. కానీ, ఒక్కమాట. మీరు మళ్ళీ పదిరోజుల్లో యిచ్చి తీరాలి. లేకపోతే నేను మాట పడవలసి నిలసింది..." అన్నాడు.

రామచంద్రమూర్తి గుండెలు నిండుగా గాలిపీల్చి "అట్లే! అంతమాం ఎంకూ? నా కృష్ణారావు నాకు పాతిక రూపాయలు యివ్వాలి. మరో అయిదారు రోజుల్లో ఇస్తా నన్నాడు అతనివ్వగానే మీ డబ్బు మీ కిచ్చేస్తాను" అన్నాడు. జనార్దనరావు మనీ పగ్గులో నుంచి రెండు పదిరూపాయల నోట్లతీసి రామచంద్రమూర్తి చేతికి యిచ్చాడు. రామచంద్రమూర్తి 'హ్యాంక్స్' అంటూ తన చేతి వల్లి ఒక్క అంగుళం తన గదిలోకి పరిగెత్తాడు.

కృష్ణారావు దినపత్రిక చూసి కేచి, నంబుని ఆరుగూడో "ఏమయింది?" అని అడిగాడు. రామచంద్రమూర్తి ఆ రెండు పదిరూపాయలనోటనూ కృష్ణారావు చేతుల్లో పెట్టి "తీసుకోగానే కొదోయి! అన్నమాట ప్రకారం పదిరోజుల్లో తీర్చాలి. అదివరకు

మర్నీపోకు, నువ్వక్కడపోతే మధ్యనేను మాటపడాలి..." అన్నాడు.

కృష్ణారావు సంతోషంతో "అట్లే నిన్ను మాటపడ నివ్వనుగా! పదోరోజు నాటికి అయినట్టు అయినకు వున్నట్టు పెట్టియిద్దు వుగానిలే... వస్తా" అంటూ వెళ్ళిపోయాడు. రామచంద్రమూర్తి మళ్ళీ పత్రిక తీసుకుని చూడటం ప్రారంభించాడు.

ఆ తర్వాత వారం రోజులు గడచి పోయాయి. కృష్ణారావు. రామచంద్రమూర్తికి రోజూ ఒకీసులో కనిపిస్తూ వేచున్నాడు. అతను మ మూలుగా ఉత్సాహంగా తిగుతున్నాడు. అతనికి డబ్బునివ్వకుండా పాపం ఉన్నట్టు లేదు. రామచంద్రమూర్తి ఒకనాడు మధ్యాహ్నం కృష్ణారావుతో "మళ్ళీ డబ్బు తీసుకుపోయి వారంరోజులయింది. జనార్దనం, డబ్బునుల్లిపగోజులో యివ్వకపోతే ఇబ్బందిపడవలసినవ్వండి చెప్పి యిచ్చాడు. నీకేమీ యీ విషయ గుర్తున్నట్టు లేదు." అన్నాడు. కృష్ణారావునవ్వి "వారంరోజులే కదా అయింది? ఇంకా చూడరోజులు వ్యవధివుందిగా ఆలోచిద్దాంలే." అన్నాడు. తర్వాత మరో రెండ్రోజులుకూడా గడచి వయే. రామచంద్రమూర్తి ఒకీసులో కృష్ణారావును కలుసుకుని "జనార్దనం ఇవ్వక పొదున వన్ను అడిగాడు. అతనినరోజు ఇవ్వాలిట అతరివారతని అడుగుతున్నారట! 'కేపు తిప్పకుండా ఇస్తానని చెప్పిపోయాను. నువ్వేంచేస్తావో! కేపు ఇవ్వకపోతే నాగారం గొండుక్కుగు." అని కప్పాడు కృష్ణారావు తొందరగావోతూ "ఓం మహాశ్రీ నామ ఇరవై రూపాయలు ఇవ్వాలి నా దంకాలం ఇస్తానన్నాడు. అయిన ఇవ్వగానే మీ

ఒకప్పుడు అమెరికా అధ్యక్షుడు ఆబ్రహం లింకన్ ను చూడవచ్చిన విదేశరాజు ఒకాయన లింకన్ బూట్లు పాలిష్ చేయకొనడం చూసి ఆశ్చర్య పడి—
'ఏమిటి మీ బూట్లు మీరే పాలిష్ చేసుకుంటారా' అన్నాడు ఆశ్చర్యంగా. వెంటనే లింకన్ మరింత ఆశ్చర్యంగా ఇలా అడిగాడు.
'అవునండీ. అయితే మీరు వరాయివాళ్ళని తప్ప మీవి చేసుకోరా ఎప్పుడూ.'

యింటికి తెచ్చియిస్తాలే" అన్నాడు. చంద్రమూర్తి మరి మాటాడలేదు.

ఆనాడు రాత్రి వినిమిదిగంటలకు చంద్రమూర్తి గదిలో కూర్చుని ఏకాంత వదువుకుంటూ వుండగా కృష్ణారావువోడు. అతనిమొహం కళాపీసంగావు రామచంద్రమూర్తి ఆదురాగా "కూక ఏమయింది? రామశాస్త్రి, నీకేవలననడ ఇచ్చాడా?" అని ప్రశ్నించాడు.

కృష్ణారావు తల అడ్డంగా వూపు "లేకు బ్రదర్! లాకం పొప్పింది. ఎడ వమ్మేంగుకూ విలేకుండా పోతోతు. 'పాపం! ఇబ్బందిలోవున్నాడే" అని తలచి నానాగడితని, అడమన అబద్ధా. అడి నేను రామశాస్త్రికి డబ్బుయిస్తే మ దక్కించుకోలేక పోయాడు. ఇందుకే 'ల' ఎవర్ని వూర్తిగానమ్మవద్ద'న్నాడు.. అన్నాడు.

రామచంద్రమూర్తికి గుండె ఆగినంత యింది. అతను పుస్తకం మదిచి క్రింద "వాణ్! ఇంతకి మీ అవిడ వూరికి గుర తింకా వెళ్ళిందా? మీమామ గారికి జబ్బున మెండా?" అని అడిగాడు, కృష్ణారావు "అట్లే! నాభార్య డోరికెప్పసు పోయి. ఇంకా వేళాది. మా మామ గారికి జబ్బునక కావలమేమిటి? ఆయన చచ్చిపోయి అ దొళ్ళివుతోంది" అన్నాడు.

రామచంద్రమూర్తి ఆశ్చర్యంతో నా తెరచి, ఒక్కడిగం ఆగి "అడమిటోడ నువ్వు ఆవాడు చెప్పావుగా?" అన్నాడు కృష్ణారావు నవ్వి "చేప్పానుగా" ఆ రా శాస్త్రి 'ఇబ్బందిలోవున్నాను, గట్టునప య్యయ'ని అడిగితే కాదనలే నీదగ్గరికేవ. అడిగాను. అదింత అబద్ధమే. ఇంత అబద్ధమూ అడి సహాయంచేసే అడుకున్న నుకు ఇలా చేశాడు. నేనునీ." అన్నాడు రామచంద్రమూర్తి గెరికిచ్చుకునేందు పందలోకి వచ్చి నిలవడి, "అయితే కే రామశాస్త్రిని కేసుకునతాను. ఏవ టాడో." అన్నాడు. కృష్ణారావు న నానూ "ఎరే. అడుగు" అని జనా చెప్పాడు.

మర్నాడు రామచంద్రమూర్తి ఒకీసుల రామశాస్త్రిని కలుసుకుని 'మీరు కృష్ణారావుకు ఎడ రూపాయలు బాకీ వునా గట. అతను నాకు అంత మొత్తికు యివ్వాలి. మీరు 'ఇబ్బందిలో వున్నావో' అడిగితే వెంటనే నా దగ్గర బయటతీసుకు మికిచ్చాడు. నాకు చాలా ఇబ్బం దిగ వుంది. మీరు ఈ సాయంకాలం లోప సకపోతే నేను మరోకళ్ళవేత మాటప నిలివవ్వండి అన్నాడు.

రామశాస్త్రికి ఇరవై వినిమిదోక వుంటాయి. అయినకలం క్రిందపెట్టి రా

పశ్చిమగూడు సంజగూడు కుటుంబ ఔషధములను వాడుదు

సంజగూడు పండ్లపాడి

తెలుగు, ఉప్పు ప్యాకెట్టు.

సకల పండ్లవ్యాధులను అపి, మాన్సు
బి.డి.యల్. 61. సంజగూడు పండ్లపాడి (డబ్బు)

క్రికెట్ కస్టూరి మాత్రలు

పిల్లలకు, పెద్దలకు
తృప్తికరమైన సంతోషం.

కర్మ

(గౌరవనీయ మాత్రలు)
పరిపాకలకు.

బూలక్స్

విరేచన మాత్రలు
పెద్దలకు పిల్లలకు.

జ్వరెగ్

పకల జ్వరములకు

కాలరెక్స్

అరిసారము, కాలరాకు

జిన్ జిప్

జీర్ణవృద్ధి, పిత్తకాంతికి.

ప్రీతిమ, ఔషధములను కలపి ముగించు కారితో అభివృద్ధి.

సంజగూడు పండ్లపాడి, రిపోలూ ముంపుమనగాని సంకలించి చికిత్సకు వాడుతుంది.

స్వాభావిక, పరిశుద్ధ యూనికాఫ్ తనె

సాల్ టెబుల్టు: యునైటెడ్ కన్సర్వేట్, 5వ బలభద్ర బిడి, మద్రాసు-1.

కాశలు: విజయవాడ, హైదరాబాదు, (స్టాక్సులు కొవలెను)

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగుతున్నదన్నది, మీ సరియైన
వర్తననుగురించి మీరు తెలుసుకోవగోరినట్లయితే ఒక పోస్టు
కార్డుపై మీకు యివ్వమగు ఒక పుష్పము పేరున్నా, మీరు
వాయు తెడి, పేళి వివరములున్నా, మీ సరియైన చిరునామా
యివ్వండి వెంటనే వ్రాసి పంపండి.

జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, మీరు
కార్డు వ్రాసిన తేదీలగామురు 12 మాసములలోను మీ యొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు,
జీవితమార్గము, వివరణవారములో మీకు జయముకలుగునో, మీ ఉద్యోగం విషయంలో
మంచిచెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశీయమునను, తీర్థయాత్రలు, వివా
హము, స్త్రీముఖము, సంతానము, విధిని క్షేపములు, లాటరీ, ఆకస్మాద్యవ్యలాభము
మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మానవారీగా వ్రాసి రు. 1-4-0 లకు మాత్రము
పి. టి. గా పంపగలము. (పి. టి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుమ్మగ్రహము లేవయివా వున్న
యెడల కాంతిచేయు విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపై పంప
బడును. మేము పంపిన పూచీ మీకు తీర్చిగా నుండనియెడల పేకము వాపను
చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు. మీ అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. Devdutt Shastri, Raj Iyotishi (WP-13) Jullundur City.

అందమునకు ఆరోగ్యమునకు వసంత సబ్బులు

వసంత సోప్ వర్క్స్ లిమిటెడ్.

వసంత నగర్, మధురాస్సు.

★ చక్రనేమి ★

చంద్రమూర్తి చెతులు పట్టుకుని, “ఏం చెప్ప
మంటారు? నా అవస్థ. మీ పింతండికొడుకు
హెన్రూల్లో టీచరు. వాడిపేరం కొరిగా
కొత్తరానికి వచ్చింది. వాడు ఇప్పుడే వుండి
‘ఒక్కయ్య’గా రూపాయలుంటే స్వయంవిళి
గాడు. ఎలా కొదనను? ముప్పైరూపాయలు
నా దగ్గరవుంటే యిచ్చాను. ఇంకా ఇరవై
రూపాయలు కొనల్సివచ్చింది. కృష్ణరావును
అడిగాను. ముందు లేదన్నాడు. నేను ‘మా
నాన్న మరణశయ్యమీద వున్నాడనీ, నా
దగ్గర అక్కడికి వావటానికి చార్జీ కూడా
పెట్టులేదనీ, మా నాన్నను ఇప్పుడు చూడ
లేకపోతే మరి జన్మలో చూడలేనేమోన’నీ
చెప్పి వోప్పించాను. నా అవస్థ విని అతను
మెత్తిబట్టాడు. ఆ మర్నాడే మీ దగ్గరికి
వచ్చి బతులు తీసుకుని నాకొచ్చాడు. నేను
మా వాడికిచ్చాను. కానీ, వాడింతవరకూ ఆ
డబ్బు వాస్తవలేదు. ఏంచాపమంటారు? నా
పరిస్థితి ఎన్నడూ ఇంత దరిద్రంగా లేదు”
అన్నాడు.

రామచంద్రమూర్తి ఆతిథ్యంమీద లేచు
కుని “మీ పింతండికొడుకు ఎక్కడ పని
చేస్తున్నాడు? ఆయన పేరేమిటి?” అని అడి
గాడు. రామశాస్త్రి “అతను మునిసిపల్
హెన్రూల్లో హిందీ టీచరు. అతనిపేరు
సుదర్శనరావు” అని సమాధానం చెప్పాడు.
రామచంద్రమూర్తి ఏదో గురుకు తెచ్చుకు
న్నట్లు “అతనితో సుదర్శనం? ఎలాగా
పన్నుగా వుంటాడు. అతనితో నాకు మంచి
పరిచయం వుంది. అతన్ని నేనడుగుతారేండి.
ఇవ్వకపోడు.” అని మళ్ళీ అగి “నిజంగానే
అతను మీకు డబ్బు ఇవ్వాలి వున్నాడా?”
అని అడిగాడు.

రామశాస్త్రి ఒక్కక్షణం ఆశ్చర్యపడి,
తర్వాత పెద్దగా నవ్వుతూ “అబ్బే! యింకా
మీకు భయంలేదు. అబద్ధాలన్నీ చాటి నిజం
దగ్గరికి వచ్చారు. అతన్ని యీ సాయంకా
లమే కలుసుకుని అడగండి” అన్నాడు.

ఆనాడు సాయంకాలం. నాలుగున్నర
గంటలు చాటిన తర్వాత రామచంద్రమూర్తి
ఆఫీసునుంచి నేరుగా మునిసిపల్
హెన్రూల్లో దొవపట్టాడు. అతను హెన్రూల్లో
కున్నాడు వెళ్ళిన అయిదు నిమిషాల్లోనే
‘ఇంటి బెల్’ కొట్టారు. పిల్లలంతా గోలచేసు
కుంటూ యిల్లకు పోతున్నారు.

వారిలో రామచంద్రమూర్తికి ఇల్లుగల
వారి అబ్బాయి కనుపించాడు. అతను
అయిదోక్లాసు చదువుతున్నాడు. రామ
చంద్రమూర్తి అతన్ని పిలిచి “అవధానీ! మీ
హిందీ మేషురు సుదర్శనం ఎక్కడ
వుంటాడు?” అని అడిగాడు అవధానీ

దురంగా బొతున్న సుదర్శనాన్ని చూపించి “అయ్యో! అయ్యో!” అంటూ పరిగెత్తి పోయాడు.

రామచంద్రమూర్తి పెద్ద పెద్ద అంగలతో సుదర్శనాన్ని సమీపించి “హలో! సుదర్శనం!” అని పలకరించాడు. సుదర్శనం ఎరగా బొతున్నాడు. గొప్ప భోజనం కట్టుకుని సిల్కెలాల్నీ వేసుకుని వున్నాడు. అతను రామచంద్రమూర్తి వంక కాస్తీని చూసి గురుపట్టి, “మా రీ! నవ్వు! చాలా జాబు కనిపించావే! ఇక్కడే వుంటున్నావా? ఏమిటి ఉద్యోగం? జీతం? పెళ్ళియిందా? పిల్లల? మీ వాన్నా గారు ఎంకో కవిత్వం వ్రాస్తావే వున్నారా?” అని ప్రశ్నించడం మొదలుపెట్టాడు.

రామచంద్రమూర్తి అన్నిటికీ సమాధానాలు చెప్పి నెట్టిగా “సుదర్శనం! రామచంద్రమూర్తి మీ పెత్తంటి కొడుకుల కదూ? ఆయన నాకు యిరవై రూపాయలివ్వాలి. ఆయన నీకోసమే వాదగర్ బయలు తీసుకున్నాడు. నీకు మరొకరినిగర్ అడిగి తీసుకుని ఆయనకు ఇచ్చాను. ఇప్పుడు నన్ను వాని అనుకున్నాడు. ఇప్పుడు ఎవ్వకంటే వామట దిక్కే లులేను. ఏంచేద్దామంటావే?” అని అడిగాడు.

సుదర్శనం నివ్వి “అవును. అతను వాకోసమే అప్పు తెచ్చి యిచ్చాడు. వాకోమా ఇప్పుడే నుంచీ యివ్వటానికి పడలేను. కొత్త కొత్తం కదా? అందువలన ఇప్పుడే వున్నాను. నూటి దగ్గులించి గంగానదీకొక కొనుక్కోవనే వచ్చింది. మొన్న మొన్నటి తరీకున నీకోక స్నేహితుడికి యివ్వై రూపాయలు, అప్పుగా యిచ్చాను నాలుగైదు రోజులక్రింద అతను కనిపించి, ‘తనకు వెళ్ళుచున్నానీ, దాని తన ‘స్నేహితుడొకడు ఆపదలో వుంటే ఆయనకు నేనుకు యిచ్చావనీ, ‘ఇప్పుడే తప్పక చేతికంగుతుందనీ, ‘ఇలా నానీ చెప్పాడు నీకు వేరెవని ఏమిలేకపోతే మనిదరం బాదాం. రా’ అన్నాడు.

వారిద్దరూ కలిసి వడవటం ప్రారంభించారు. కొంతదూరం పోగానే వారికి రామచంద్రమూర్తి కనిపించాడు. అతనుకూడా వీరి వెంట బయలుపడిరాడు.

సుదర్శనం నిడిచి నడిచి, రామచంద్రమూర్తి అదేపు వుంటున్న యింటిముందే ఆగాడు. రామచంద్రమూర్తి అక్కడకు వెళ్ళిపోతూ “ఇదేమిటి?” అన్నాడు. సుదర్శనం చినిపించుకొనుండా “మీ రిద్దరూ ఇక్కడే వుంటావే. నీను లోపలికిపోయి అడిగి వస్తాను.” అంటూ ప్రవారి నువ్వుందాటి లోపలికి పోయాడు.

ఇంట్లో పందలలో కృష్ణారావు జనార్దనం మాట్లాడుతూ నిలుచుని వున్నాడు.

సుదర్శనం కనుపించగానే, జనార్దనం గతుక్కుమని మరీ సగ్గుని “రండి. కూర్చోండి.” అని మర్యాదచేసి, ముఖం తెడుసుకుంటూ “మీరు నన్ను కనిపించాలి. వాచేతికి డబ్బువచ్చిన వెంటనే మీ ఇరవై రూపాయలు మీకీదామనుకున్నాను. కానీ, నాయంట్లో అదేమిన్న ఆయనకు ఏదో ఇబ్బంది వచ్చిపడితే, ‘పదకోజాల్లోమికవ్వ వయ్య కదా’ అని ఆయనకు ఇచ్చాను. కానీ ఆయన మాట నిలబెట్టుకోలేకపోయారు. ఇంతవరకూ ఆయన ఇంటికి రాలేదు. ఆయన గాగానే అడిగి ఎల్లాగో కనూలుచేసి రేపు పొద్దున్నే మీ యింటికి తెచ్చియిస్తాను” అన్నాడు.

ఇంతలో వాకిట్లో నిలుచున్న చంద్రమూర్తి, రామచంద్రమూర్తి యింట్లోకి వచ్చాడు. జనార్దనం రామచంద్రమూర్తి “అయ్యో! అయ్యో! వచ్చే! ఇంట్లోకి పోగానే అడుగుతాను” అన్నాడు. సుదర్శనం నోట మాటలేకుండా ప్రతిమవలె కూర్చుండిపోయాడు. ఒక్క నిమిషానికిగానీ అక్కర్లంతలోను లేకుంలేదు. లేరుకుని నెమ్మదిగా “అయ్యో! మీరిచ్చింది? అయితే మీరదగవకలేదు” అన్నాడు.

ఒక్క నిమిషం తర్వాత ఆ అయిదుగు అసలుసంగతి అర్థమై, తిర్వాత ఒక గంట కలిసి కట్టుగా నవ్వుకున్నారు.

The advertisement features a woman with a bindi and jewelry, smiling, next to a box of 'Ramo Saindarya Parikaram'. The box is decorated with several circular portraits of the same woman. The text 'మనోహరమైన పరిమళమునకు!' is written in a decorative font at the top. Below the box, the brand name 'రెమో సౌందర్య పరికరాలు' is prominently displayed. The background has a wavy, textured pattern.

రెమో వాస్యవారిం—ప్రతి బుక్ వారిం రెడయో ఎడో—41 / 2 మి కరీంలావణ్యం మీద పాం 6-80 నుండి 6-46 గంట వరకు వృద్ధి చేయను.

జననకాగం

వేటూరి సుందరరామమూర్తి

(గతవారం తరువాయి)

ది కరదృశ్యం. రాత్రి తేలిక కాలేదు. సాయంకాలం ముదిరింది. రఘూ లేచి గింజేసరికి వల్లిమడికాంగి పర్యంకంమీద య్యడు తలవాల్యాడు. వ్రాసిన లేఖను కొక్కమారు రఘూ తిరిగి చదువుకొన్నాడు. తనలాగా, తన మనోభావాలలాగా, తన నిజలాగా తన తెలివీదా మారిన విషయం కను గు రించాడు. 'నీ అభిమానపాత్రుడు' నీ చివరి మాట చదివే వేళకు చీటి బాగా నీరి అక్షరాల నిజరూపం బాగా కనిపించును. ఇంతలోనే ఆకుల నీడలు పడిపడనట్లు లేఖపై పడటం రఘూ చూశాడు. గలగల గుతున్న రాచి ఆకులలోనుంచి అలవాద తపోసంలా చందమామ కనిపించింది. 'యలోనుండి కొండపైకి పీకారు వచ్చిన రికాలులు రఘూ కరిరాన్ని తాకి మనస్సును మోమో పరామర్శించాయి. విసిరించని యే నో సమాధానాలు రఘూ మనస్సులో పప్పుకున్నాడు.

గత వర్షం లక్షణముగాను, అగామి హింత ఋతు చిన్న ముగాను ఆరాత్రి ప్రభుత్వం మంచు పొడిపొడిగా రాలుతున్నది. ఎంచు పరదాల చాటున కొండలు, కొనలు, ట్లు, చేమలు—ఇవన్నీ దోబూచులాడు న్నట్లుగా ఉన్నాయి. ఆ మంచు తెరలలో దిరి చదిరి తారలు కొన్ని తరుణమయస్కయిన తరుణులకే మెరుగున్నాయి. వెన్నెని రక్కెలవచ్చి ఎగిసిపోతున్నట్లు సవ్యదిస్తూ తెల్లకొంగలు బారలు బారలుగా గురుతున్నాయి.

ఈ ప్రకృతి కాంత అనంద భేదంలో ఘన పరకకుడేవాడు. నుండే వేగంగా స్పందించింది. హాస్యనియం పలికించుకుంటూ గాన్వేపు వెన్నెలలో వదాలు సరదాగా నడుచుకోవాలనుకున్నాడు. వెంకన్నను పిలగాడు. బదులులేదు. ఆ వెన్నెలవానలో తడిసి గమకట్టిన గుడివెలాగా ముట్టెం ఎత్తుగా ట్లుపెన కనిపిస్తున్నది. అనందానుభూతికి క్షీణకరణలేక అతని హృదయం ఖల క్షీణింది.

రఘూ నడచి లోపలకు వెళ్లాడు. పొయ్యి పిగిన్నెలు కాలుతున్నాయి. వెంకన్న కడు. ముట్టెం వెనుక భాగానికి రఘూ వెళ్లి వింత దృశ్యం చూశాడు. అంతే ఒక

సహజ దృశ్యాన్నే అనుభవకుండా చూశాడన్నమాట.

అక్కడ ఒక చెట్టు తిన్నెపై మార్పున్న వెంకన్న తన వృధాప్యపు కంఠస్వరంతో వెక్కిరిచెక్కిరిచుకున్నాడు. అతను రఘూను చూడలేదు. ఏమిటి వింతకి రఘూ కొంచెం ఆలోచించాడు. వెంకన్న దగ్గంకు మెలగా నడచి వెళ్లి వెనుకనుంచి అతని బుజంపై చేయి వేశాడు. వెంకన్న కొంచెం ఆశ్చర్యపోయి చికితుడై రఘూనుక చూశాడు. అతని కళ్లు వాచి ఎట్టు లీ వన్నె లీ వెక్కిరిస్తున్నాయి. కాలవకట్టపక్కనీటిని తుడుచుకుంటూ— 'వేలవంగా నవ్వి ససంభ్రమంగా 'పీకారు అయిందా బాబూ' అన్నాడు వెంకన్న. అంతలో అలా స్వస్థుడై వెంకన్న ప్రశ్న చేసి సమాధానం అపేక్షించకుండా గుడివెలోనికి వెళ్లిపోవడం రఘూకు మరింత ఆశ్చర్యం కలిగించింది.

యాదై ఏళ్ళు వైబడ వెంకన్న ఒక తరహా మనిషి. అతను వయస్సుకుమించిన వృద్ధులులా కనిపిస్తాడు. అతని ముఖం అసే నిగూఢ అనుభూతులు బొందినట్లు ఉంటుంది. అతని గొంతులో చిన్న కదలిక ఉంది. అది కిల పరివర్తనను స్ఫుటంగా తెలియజేస్తుంది.

అతనికి ఏదైనా మె తని విషయంవిన్నా, జాలికోల్పే ఏ సంఘటన చూసినా వెంటనే కన్నీరు అప్రయత్నంగా కన్నులలో నిండు కునేది. తానె కోన్ని ఆర్ద్రమైన విషయాలు చూటాడబోయినపుడు గొంతు పెరిగిరి వచ్చేది కాదు. తాను చెప్పదలచుకొన్నదానికి బదులు కంటనీరు ఉలికినచ్చేది. అతిజ్ఞ ఆర్ద్ర హృదయుడుగా రఘూ మొట్టమొదట గుర్తించాడు.

అయితే—ఇవన్నీ చూస్తే వెంకన్న జీవితంలో ఏదో అవ్యక్తమైన నిగూఢమైన గాఢ ఒకటి ఉండి ఉండాలనిపించింది. ఏదో పెద్ద చెబుతిగలిగిఉండాలి. లేదా—మహాజాలి కంఠమయిన ఘట్టం అతని గతజీవితంలో ఉండాలని ఎంతగానో అనుకుంటాడు. అతను జీవితంలో ఏకాకి, ఆడదయ మే రఘూ వెంకన్నను అడిగాడు. 'మీ ఆవిడ పోయిందికదా—నీకు పిల్లలు లేరా' అని. ఎందుకు అడిగానా అన్నంత పశ్చాత్తాపంకూడా పొందాడు. ఆ పశ్చి అడిగినప్పుడు వెంకన్న కోకా వేగానికి లోనుఅయ్యే పరిస్థితిని అతికష్టమైనది

అవుతున్నాడు. సమాధానం చెప్పనేలేదు.

ఈ కొద్ది అనుభవంలోను వెంకన్న ప్రవర్తనలో అట్టడుగున నిగూఢంగా, అవ్యక్తంగా మెదులుతున్న ఈ కథను బయటికి లాగాలని మోడా రఘూకు అనిపించింది.

ముట్టెంలోకి వెళ్ళిన వెంకన్నలో బాటు రఘూకూడా వెళ్లాడు. హాస్యనియం బయట చెట్టుక్రింద పెట్టుకుని వెంకన్నను పిలచాడు. వెంకన్న సంగతి తెలుసుకోవాలన్న రఘూ ప్రణాళిని కల్పించుకుంది. దినయంగా నేపనితోందర వేళతో వెంకన్న విషయం చెప్పలేదు. అయితే ఎప్పుడో చెబుతానన్నాడు వెంకన్న. ఆ సమయం ఎప్పుడు? ఎటువంటిది?

వికలమైన మనస్సు సంగీతం కోరగా, సంగీతం పొడుకున్న హాయినిద్ర కోరింది. ఆ కలని వెన్నెల రేయిలో తన ముట్టెంలో విచ్చగా నిద్రించాడు రఘూ.

* * * లోకంలో ఉదయకాలమంత మహారమయిందిలేదు. ఉదయస్సగా సకల జీవులు తమ పుటకమ జాపకం తేచ్చుకుని పులకిస్తాయి. ప్రతిరోజూ జీవితంలో ఒక పుటకలాటిది. సునిశాల ప్రపంచమంతా చీకటి తెరలో దోబూచులాడి—గుట్టుదప్పకుకొకుండా నిశ్చబ్దంలో సక్కి తెల్లవారుతుండగా తిరిగి కలకలా నవుతు హృదయ వైకాల్పంతో దిర్ఘమయిస్తుంది.

పక్షులు వృక్షపటలిపై చెలరేగుతూ కలకలరావంతో కోలాహలం చేస్తున్నాయి. సూర్యోదయం ఎంకాకాలేదు. డిక్కావనలో పోసున్న పాలలాగా క్రమంగా చీకటిలోకి తెల్లని ఉదయకాంతలు జొరబడుతున్నాయి. సూర్యుడు కనిపించకుండానే అలముకుంటున్న కొంతి, చర్యచక్షువులకు కొనరాకుండానే భిగవంతుడు జీవులపై వెదజల్లే కరుణాప్రసారంలా ఉన్నది.

వెంకన్న తెల్లవారుగూమునే లేచి పాలకు వెలివచ్చి 'కొఫీ' పెడుతున్నాడు. కాలకృత్యాలను అంతకు ముందే తీర్చుకుని నుదుట శ్రీ వైష్ణవవామం దిగుకుని, రామదాసుకి రస చల్లనిరాగంలో పాడుకుంటున్నాడు. పరిపక్వమయిన గాత్రంతో ఆకీర్తన ఏదో జీవిత వేదాంతాన్ని బోధిస్తున్నది.

రఘూ మెల్లగాన్నాడు. కళ్లు తెరచి చూస్తే— ముట్టెం—క్రిందరాలిన తొటియను

ముక్కలు - తాటినిట్టాళ్ళు - కిటికీలోంచి బయట కనిపిస్తున్న సువికల వన్యప్రాంతం లోయలు కొండలు, స్వప్రయానిందనమైన వెంకన్న గీతం -

జిల్లముని పీఠున్న చలిగాలికి బలుమతూ వంగి వంగి నడుస్తూ వెంకన్న ఇల్లు చక్క దిద్దుతున్నాడు తిరిగి పాడుకుంటూ. కుంప టిపే గిన్నెలో నీళ్ళు తెరి ఆవిరి ఎగిరి ఎగిరి పడుతున్న మూత రఘూను లెమ్మని తొంద రిస్తున్నది. కళ్ళు తెరిపినబడి కాల్యత్యాలు తీర్చుకోని.

కాఫీ వేదించాడు రఘూ.

తెలగా తెలవారింది. సంచు తెరలు చించుకుని తరలి వస్తున్నది. బంగారుదీపం లేయొండకొంతి- వెంకన్న గీతం సన్నగా క్రాంతిగా అలపిస్తూనే కనపు చిమ్మకున్నాడు. బయట కొండ రాయి తిన్నె మీద కూర్చున్న రఘూ 'వెంకన్నా-నీవు పాడే కీర్తన యే రాగం' అని ప్రశ్నించాడు మెల్లగా. ఆ పాటలో లీనమై రఘూ అదేరాగంలోకి చేరకపోత దంతో ఆస్పర్యపాడున్నాడు. వివో కొన్ని రాగాలచాయలు ఉన్నా - ఒకటి రెండూ కాదు. అనేక చాయలు అప్పుడే ఉన్నాయి. ఆ గీతంలో కేవలం కారీర స్వరస్వరంగాని, రాగమధురమగానీ రఘూను ఆకర్షించలేదు. శ్రుతీ, ప్రక్కవాద్యాలు వాటిప్రసక్త లేదు. మరి ఏమిట అందులో మహిమ? మొత్తంమీద ఆ పాట ఆతిన్ని కర గిస్తున్నది. అలా తను బహుశః అనలేదు. అవడానికి రాగం అంతకన్నా బాగా అన గలడు. కాని ఆ ఆరి, హృదయం అందులో తను ప్రతిష్ఠించలేననుకున్నాడు రఘూ. ఉపకాలంలో, ఆ ప్రకృతిసీమలో, ఆ రీతిలో, నిర్మలంగా, హృదయపూర్వకంగా చెప్పున్న ఆ గానం రఘూను మైమరపించ దంతో పాటు విదో అంతర్వర్తినిగా స్మృతిని కలిగించింది. వెంకన్న చెప్పాడు: 'మా పాటలో రాగాలు ఉండవు బాబూ. ఉంటే మాకు చేతకానూకావు. అందులో ఉండే దిల్లాభిక్షిరసం.' రఘూ హృదయంలో తిళుకున్నది-ఒక కొత్తవిషయం. సంగీతం రక్షిల్లడానికి కావసిన అన్యాయరసం - 'భిక్షి' అనుకున్నాడు. అయితే ఆ రసం సిద్ధించడానికి కైతిం సాధన అవసరం అని అతికి తెలుసు.

వెంకన్న పెట్టిన వేడినిట్టాళ్ళ పానుకుని, విజయపురివేపు నెల్లాడు రఘూ ఆ ఉదయ కాలంలో - వెంకన్న కూడా తోడుగా నడి చాడు. దాదాపు ఒక మైలపట్నం చివరకు బూట్లతో నడవడం కష్టమైంది రఘూకు. ఆ కొండరాళ్ళ గండతలనానికి ఆకులాంటిచె నా చెప్పులు తాళలేకపోయాయి. ఎత్తుపల్లెలో నిలబడుతూ దిగుతున్న కయ్యలో, ప్రయాణ

పడుతూ నడుస్తున్నాడు రఘూ వెంకన్నను అనుసరిస్తూ. తుమ్మచెట్లక్రిందరాలిన పసుపు పచ్చతూపు దొంతిలోపడి మూర్ఛకొంటి మరింత పచ్చనై ప్రకాశిస్తోంది. అరుణవర్ణం లోంచి క్రిమంగా ప్రాథు బోతున్న బాల మూర్ఖుడు రఘూ వెంకన్న లతో పాటు అలంతమారాన ఉండి జతగా వస్తున్నాడు. గుట్టలచాటునుంచి, చేబ గుట్టలు నుంచి మృగ మధ్య తొంగి మావస్తున్న నూర్మిణి, ముందుదారిని, మాస్తూ నడుస్తున్నాడు రఘూ- వెంకన్న తల వొంచుకుని నడుచున్నాడు. దూరదూరంగా మనుష్యులు కనుపిస్తున్నారు. మానవుల ఉనికికి పెట్టని విశేషజాలుగా ఉండే కాపులు, కుక్కలు, కూడా ఆ చుట్టు పట్ల కనిపించాయి. ఎటువారు గుట్టకు చెయ్యి చూపుతూ వెంకన్న 'అదే విజయపురి' అన్నాడు. రఘూ ఒక్కసారి తాము నడచి వచ్చిన వెనుకదారి చూసుకుని 'ఇప్పటికీ కాస్త మనుష్యులకంటాకి వచ్చానున్న మాట' అన్నాడు అప్రమత్తంగా.

విజయపురి తొలిబయట నుంచి రఘూను కొంచెం వింతగా చూడడం మొదలు పెట్టారు జనం. నిన్న సాయంకాలం వ్రాసిన ఉత్తరం ఆక్కడ తిపాలాపెల్లలో జారవిడిచాడు రఘూ పప్పులూ ఉప్పులూ కొని పాలవాడితో పాలు బాగా పెందల కడ తెస్తూ ఉండమని చెప్పి, కూరా నారా కొని వెంకన్న సాగాడు. రఘూ అనుస రించాడు. అప్పుడు ఎనిమిది గంటలవుతుంది.

విజయపురి విధిచుండా నడుస్తున్న రఘూకు కొంత బెరుకుతోచింది. అందరిలోకి తన వేమ పట్టిచ్చినట్లుగా ఉండటంతో చాలా మంది నిటాగ్గా నిలబడి తన వైపే చూస్తున్నారు. అక్కడి వారి వేమ భావలు రఘూకూడా చోవ్వం గానే చూడ సాగాడు. వీధినిండా వేపనీళ్ళు నిలి ముగ్గులు ముచ్చటగా తీర్చి ఉన్నాయి. వేడూలు తొకలైతి అక్కడక్కడ గంతులేస్తు న్నాయి. ఒక అరుగుమీద పండుముసుసరి- ఒక తాత కొలునుచి నులక వేసుకున్నాడు వణుకుతున్న చేత్తో వడలిన మోకాళ్ళమీద, జియ్యూర్ దాసు మంచి గుమ్మడికాయ ఆకృ తిలో మెరుస్తున్న రాగిపాత్ర వెత్తిం కుదు రుగా పెట్టుకొని, కాలిగజ్జెల ఘుంఘులతో చిరతలు మోగిస్తూ భజన గీతం పాడు తున్నాడు. ఆ పాటవంటూ మెల్లగా సాగు తున్నాడు రఘూ. అతనికి ఆ జియ్యూర్ వేమం వెటి సినిమా నారదుడి వేమంకన్నా ఎంతో బాగా, సహజంగా ఉంది. క్రిందికి దిగిఉన్న మాగులానుంచి కుందీలోజొన్నలు తొక్కుతూ కూనలయ్యరసంపాడుతున్నారు కొందరు అతినలు. ఆయాసంతో కూడిన మాంకారంతో, గాజుల పవ్వడితోదంపుకు కిట్టంతో వారి జానపదగీతం ఎంతో రక్తి

LEUCODERMA

(శ్వేత కుష్ఠం)

వలన యెంతమాత్రం భయపడనక్కర లేదు. మావద్ద గల ప్రఖ్యాత ఆయ ర్శ్వద ఔషధములు సులభముగా, నమ్ర కంగా తెల, ఎఱ మరేక మైనపాడైనన, శరీరంలో యేభాగమునందున్నా పోగొట్టును. వేనమ చేలు మా మందుల విజయమునుగూర్చి ప్రశంసిస్తున్నారు. వైపూతి, లోనికీ మంగు సీసా 1టి!

గు. 7/- మాత్రమే.

Vaidyraj Ramsharam Lalgup (A.P.) P.O. Rajdhanwar (H. Bagl

కృష్ణవేదేంద్ర చరిత్ర

జీవనరాగం

న్నది. ఎంకి న్నా, మాతా వా ర్థము.

లు ఎంత బాగుండు అవ్వాడు తన గ్రామం మెలి గా వెనకబడుతున్నది. 50 తోటివాడితో పంచుకుంటూ గోడకు పిడకలు కొడుతున్నారని కొందరు

పళ్లువచ్చునప్పటి బాధలా?

పెరమిడ్ బ్రాండ్ గ్లసెరిన్ పళ్లువచ్చునప్పటి బాధను సులువనర్చును

ప్రజ్వలనపురి బాధలా? పను చిగుళ్ళ వాడలా? మీ క్రేలి మెత్తని గుడ్డ చుట్టుకోండి. ఇదివి పెరమిడ్ గ్లసెరిన్ లో మంచి తిడ్డ వసుచిగుళ్ళ మీద మెల్లగా రుద్దండి. త్వరితంగా కనువ మగును — ఇది రియ్యని ప్రేతియైన దుదివి పెరియ ఇవ వరుదురు. ఇది తల్లపైవది, కొవడరీత్యను, బొందర్యకారి గాను, కాంచార్యం విమితముచ్చు, ఇంట్లో అనేక ఇతర తిరమలుగాను ఉపయోగపైవది, ఒక పిపాను దగ్గించుకోండి.

ఉచిత

కరవక్రము: ఈ మావక్ హరించి, హిందూనాన రీవర్ రిమిటెడ్ రోస్ బాక్స్ నం. 409, బొంబాయి. ఈ వివరమాట రోస్ బాక్స్ నంబండి.

పెరమిడ్ బ్రాండ్ గ్లసెరిన్ "పెంట్" ఉపయోగించే వివరము తెలిపే ఉచిత కరవక్రమును దయచేసి బాక్స్ నంబండి.

నా పేరు మరియు చిరునామా

నా తెలియ పేరు మరియు చిరు నామా

APWM

PYG-13-X39 TL ఉపివ్యాసం: రి.సి.ఐ. (9) క్ర.సి., బొంబాయి, కంకా, రి. చక్రమ.

ముసలమృతం. కర్రమీద ఓరగా వారి ని బడి చుట్టలు కొలుస్తున్నాడు ఒక రైతు రఘూ నజీపనిగా మానూ. ఒక పల్లెపడుచు 'తోడ కూర, గోంగూర, చీర కొయలు' అని ఖంఠము నే గొంతుతో కేక వేస్తూ నుడి గాలిలా ఒక సందులోనుంచి. మరోసందు లోకి దూసుకుపోయింది. కూరలమృతూ, విసురుగా చేతులు ఊపుతూ, నెలినెలట్ట ఓయ్యారంగా పెట్టుకొని కాలికల్లెల పంప డిత్తో ఆమె తనముందుగా మిలమిలలాడే కళ్ళతో కొడవలికంటి బులాకీ ముక్కుకు తగిలించుచు ని పక్కసందులోనికి పోయిన తీరు 'తోడి' రా అరోహణా క్రమంలోని విసురులాగా, తడిలాగా తోచింది.

ముజ్జగ, పెన్న, వాసనలు, పేదనీళ్లు చలిక ఘాటు పల్లెటూరి వాతావరణానికి ముఖ్య విశేషణాలు. ఆ పూరు విడవగానే అతనికి ఆ వాసనలు ఆత్రేకనిపించలేదు.

ఆ ఉళ్ళో నేడుసున్నంతసేపూ అనుభవ వైవిధ్యంపొందిన రఘూను ఒక్కతేమధ్యలో అంతరాయం కలిగింది. ఒక కొపలాకుక్క అతని పట్టుపు వేషాన్ని చూసికొంతదూరం వెంబడించి అరచింది. అది నలుగురూ చూడ దానికిమాడా కొంత హేళువైంది.

ఇది బయటకురాగానే మళ్ళీ మలుపు లతో ఎత్తుపలలతో పచ్చని శీర్షమధ్య భూమత పొప్పలలాగా ఉన్న కొలిబాట నిడుపుగా కనిపించింది. కాఫీ అప్రయ త్నింగా పడుతున్నయ్య. వెంకన్న భుజం మీద పొట్టకొయలు నిస్సహాయంగా నడక ఊపుకు ఊరుతున్నాయి నేలవైపుమానూ.

తుమ్మచెట్లమీద ఊసనెలలు తీరికగా కూర్చుని మెడతో నెక్కిరిస్తున్నాయి. మూర్ఖుడు ఎర్రపు, తెలుపురంగులే మార్పుల డవి, తాము అన్నిరంగులూ చిత్రంగా మార్పు గలమన్న ధీమా వాటి చురుకుళ్ళిల్లో ని పిస్తున్నది.

తీగం తీరిక లేనట్లు క్రమరం పూవు పూవుకు తిరిగి సంగీతం పాడుతూ మధువు నావ్యాదిస్తున్నది. బంధిరంలో పేగునున్న పేరానకు కొంతసేని ప్రపంచం జాపకం వచ్చింది రఘూకు. ఊళ్ళో పొటలూ పనాలు పాడుతూ ఇంటింటికీ తిరిగి తిండులూలు సంపాదించుకుంటున్న జియ్యరీ కూడా జ్ఞాపక మొచ్చాడు. పుష్టి వైవిధ్యంలోని సామాన్యత రఘూ గుర్తించాడు.

అలా తిగిగిరసావని చెప్పి వెంకన్నను యింటికీ పంపాడు రఘూ.

వికల కాఫీ ప కాఖలతో వింజామరిలు పిస్తున్న వృద్ధవత్సల వాయలు భూతిలంబిద అవంతింగా పరచుకుని ఉన్నాయి. బారిడు తోకతో ఎర్రటి చామల, ఊదారంగా రెక్కలు, తెల్లటి పొటగల పక్షులు అవృత్త కాఖలపై చికపిక మంటూ జలిచిలి పలుకులు పలుకుతున్నాయి. చూగాన

అంధ్ర - సచిత్రవారపత్రిక

తూర్పు వేపుగా తంబుర మీటు తున్నట్లు స్వల్పంగా ఒక స్వని వినిపించి రఘు శిబ్దం వచ్చే వైపు మెల్లగా అడుగులు వేసునాగాడు. ఎంతకు మారుతున్న పచ్చి గడ్డిలోంచి వెచ్చని ఆవిరులు కాళ్ళకు తాకు తున్నాయి. ఘాటుగా పడని వాసన వేస్తోంది. ఉండుండి చల్లగాలి తెరలు అవ్వాయంగా సొకుతున్నాయి. పడమర నుంచి తూర్పుకు అడుగులు వేస్తూ మార్పుడి గమనానికి ప్రతిఘటంగా వెడుతున్నాడు రఘు. తాను అన్నేసినున్న పిట్ట సగ్గడి ఉన్నటుండి మరోదిశ గావించింది. దాని అన్నేడు-లోనే అడుగులు వేస్తూ సదు స్తున్నాడు రఘు. కొంత గొర్రెతున్నట్లు తిగి దూరం దూరంగాను ఎనిసినున్న అపిట్ట నుకొక్కర మాదాలి. దగ్గరలో ఉండి ఆ వాదం వివాలి అని రఘు కుతూహలం. ఇంతకూ అపిట్ట కనిపించడం. ఇది ఏహం గాలా? వివారించే వింతి స్వరాలా రఘు హృదయంలో అవేదన కలిగింది. ఒక్కసారి కనిపించరామా అపిట్ట. తులంపగి తన గావరసం వెదజల రామా. కేవలం పాట వివాలనేగా తనకొక్క! తను వెన్నాడు తున్నావనేనా అని మరేమరీ పరుగెత్తుకు దూరదూరాలకు పోతున్నది?

నిరాశా, నిస్పృహ రఘు హృదయాన్ని ఆవరించాయి. కళ్ళి ఒక్కసారి తిరిగి కాళ్ళి ఒకేకొయి కాఫీసంగతి జ్ఞాపకానికివచ్చింది. పడమరకు మళ్ళీ ఒకసారి కాఫీపడినే నే గాని అతనికి గునస్సు మనస్సులో ఉండదు కళ్ళి తిగుతున్నాయి. ఈ స్వరా స్వేదనలోపడి తాను అది మరచిపోయాడు.

వెనుదిరిగి అడుగులు వేయడం సాగించాడు. అశేషంగా చెల్లు అవరించి పందిరిలా ఉంది తాను నడచిన వచ్చిన దారంతా పలంగా ఉంది. తాను ఎత్తుప్రదేశంలోకి వచ్చినట్లు తెలుస్తోంది. వృక్షకాండలు నిల్చుకున్న బురుజును కాళ్ళు కప్పిన చిలుకపందిళ్ళుగా అతనికి తోచినాయి. తన కుటీరంవక్కడో తెలియలేదు. ఎటుపోవాలో తోచలేదు. అడుగులు తడవజే నడువలేక పోయాడు. కాళ్ళు లాక్కుపోతూ కళ్ళు తేలిపోతున్న రఘు ఒక విశావృక్షం క్రిందకు చేరి కూర్చున్నాడు. ఆ చెట్టు మొదలు వానకొబ్బాయారు. బాగాలతీ చింతిపెట్టలా ఉన్న ఎర్రటిచీమలు మెరుస్తూ ఆ చెట్టుపై పొకుతున్నాయి. కొండచీమలంత ఉన్న ఆ చీమలు నడుస్తున్న నిష్కణ్డాల్లాగా మెరుగులడుతున్నాయి. వాటిని చూడ టానికి అతనికి యెంతో ముచ్చట వేసింది. పొసపొసలాడుతూ పగడలాగా దొరిలి పోతున్నాయి చీమలు. అవి కుడతాయని అతనికి తెలుసు. ఆ బాధ తెలుసుకుంటే ఉంటుంది. ధగధగంతుడు వేరే తంజరైటు అవసరంలేకుండావడి

ఘుమాపం ఎర్రటి ఎకపులో చిత్రించిన పరితవం అతనికి ఆనందంకలిగించింది. వీణపై అభితాగ తానం వాయిస్తూన్న వరుసన అలా వెళ్ళిపోతున్నాయి చీమలు.

ఎడంగా జరిగి ఒక కొండరాయి అనుకొని కూర్చున్నాడు రఘు. పైన ఆకాశంలో చాలా ఎత్తున్న ఎగురుతున్నది ఒంటరిగా ఒక గుండపక్షి. ఉత్తరదిక్కుగా తెలియబుల్లలముకొంటున్నాయ తీక్షణ్ణి సంతిపుడై ఉగ్రవారాయుడుడైన మార్పునికి దిక్కుగప్పులు వీస్తున్న చింజామరల్లా దూర దూరాల తేలుతున్న తెలియబుల్ల రఘుకు కనిపించాయి. మార్పు పుగోగమనానికి కొల తలు వేస్తూ చేతి గడియారం పదికొండు దాటుతున్నది. గువ్వలు గూ గూ అంటూ ఎక్కడో మూలుగుతున్నాయి. పరివరాల లో ఎవరో మూలుగుతున్నట్లు అతను భావించాడు. ఇలా అనేక సదృశాలు చేరువలో మనుష్యుల ఉనికిని స్ఫురింపజేస్తున్నాయి. కాని ఎవరూ కనిపించరు. మాలకొకులు ఎర్రటి నోళ్ళు తెరచుకొని వ్యావృత్తితో వాలతూ పోతున్నాయి. రెమ్మల మీద ఉడతల తోకలెస ఎలుగువెతుకూ చిలి పిగా దూకుతూ పరుగుడుతున్నాయి. కంది రీగ రంధ్రా స్వేదనా ప్రవృత్తిలో రఘు చెవులవన్న రొదపెట్టి వెళ్ళింది. నోరు పారెసు కొని సేతకోక చిలుకలు మట్టుపట్టు తంగేడు పూలను మూదాచి పారిపోతున్నాయి.

అలంతి దూరాన దానెలా తిరిగి భూత లం ఆకాశాన్ని ముంచిపోంది. మామూలు వుండగా రఘుకు అక్కడ మనుష్యులు వస్తున్నట్లు కనిపించింది. భూమిలోంచి పుట్టుకు వస్తున్నట్లుగా మనుష్యులు బారుగా మెల్ల మెల్లగా బయటకొస్తున్నారు. వాళ్ళు తన వైపే రావడం రఘు గుర్తించాడు. ఆరి తేరిన నడకతో ఈటెలా, కర్రలు పట్టుకొని ఎర్రకుచ్చుల తల పాగాలతో వాళ్ళు చేరు కునేకొద్దీ రఘుకు మున్నెమటలు పోతాయి. ఒక దిండులా వేగంగా వస్తున్నార వాళ్ళు. రకరకాల తెలుపు, నలుపు, ఎరుపు, పసుపు పూసల దిండులు మెళ్ళో వేసుకొని తలకు మొంతు చుట్టుకొన్న జింక తోలు పలుకా లతో కొంగూసాతో మెలికలు తిరిగిన కొండరాలతో వీరలాగా వాళ్ళు నడుస్తున్నారు. రఘుకు నువ్వోవాలో, లేచి వెళ్ళి పోవాలో తోచలేదు. వాళ్ళంతా తనను వింతి జంతువును మానవట్లు చూస్తారు తన్ను. ఇంక మెనా చేస్తారా? కొంపతీసి దొంగలముకా కడుకుదా. జానపద చిత్రాలలోని దొంగల గుంపులు, కొండజాతులు అతనికి జ్ఞాపకం వచ్చాయి.

అందిరిలోకి అగ్రగామిగా ముందు నడుస్తున్న సునిషి నడి నయస్సు చాటిన వాడు. కొంచెం కుదిమట్టంగా మిగిలి వాళ్ళకన్న

ఒక గుప్పెడు పొట్టి కురదగా ఉన్నా కలగలుపు పెగలు గడ్డంతో మెలితి మీపాలతో ముఖం గంభీరంగా ఉంది. పాటి కనుబొమ్మలు, వాటికింద తీక్షణ్ణి ఉన్న ఎర్రటి కళ్ళు. ఆ కళ్ళి చూపు కొంత నిదానము—మాందా తనము కని! న్నాయి. అనుభవ పరిపక్వత ద్వారా మాతున్న ముఖంతో అతను దగ్గరకు వ నిలచాడు. వెనుక గుంపంతా మాటాడకుం చోనభావాలేం ప్రదర్శించకుండా చూ న్నాడు

రఘులేచి నిలబడ్డాడు. ‘ఒక్కళ్ళ ఆపాదము సకం ఒక్కసారి కోధించిన చూసే ప్రశ్నించాడు అగ్రగామి.

వెంటనే ఆ ప్రశ్నకు ఏం సమాధా యివ్వాలో, ఎట్లా యివ్వాలో తోచలే రఘుకు.

‘న్నా వేరు రఘు—ఈ కొండమి దారికిప్పి వచ్చాను. చూ ఇల్లు కనిపించలే జవాబిచ్చాడు రఘు.

‘ఏసేమ మీదికి విడకొచ్చినవో? ఎ పోనలి? తిరిగి ప్రశ్నించాడు చూ వాయకుడు.

ఆ ప్రశ్నలో తన గొడుగు కొంత తో దొరికిందని భావించాడు రఘు. తెరుకు ఇలా అన్నాడు. ‘చూడండి. నేను పట్టు నించి వచ్చాను—ఈ కొండమీద అద్దెకి వంటిరాలో ఒక దాంట్లో చేరాను. చోటికి రావడం ఇదేక్రొత్తి. (వార్డు కే ‘తంబురా పిట్ట’ను వతుక్కుంటూ వచ్చా. దారి తప్పాను. ఇంటికి ఎట్లా పోవా తెలిలా” అన్నాడు రఘు దీనిగా అక రతో.

‘ఏది! గిట్టా తిన్నగున్న గుట్టకొడ పాక! (45 వ పేజీ చూడుడు)

శ్రీమద్భగవద్గీత

వాగ్విఖ్యాతః
కాశీనాథుని

నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
వెల రూ. 4-00

బు డు గు	రూ. 1-2
టామ్సామర్	" 2-0
కాంచనద్వీపం	" 1-5

బొప్పీజ, ప్యాకింగ్ ఖర్చులు ప్రత్యేకము

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

7, తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు-1

గాజుపలకలు, దిక్లలు అమర్చిన దుస్తులమీద లంబాడీలకు మోజు.

రతేక్షిములో జాతి మత సంప్రదాయ భేదాలు చాల హెచ్చు. విజాతిలోని ఆ జాతి ప్రత్యేక సంప్రదాయాన్ని పరించి, జీవనా ఉంటారు. అలాగే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అనేక జాతులవారు కుక్క రకమైన జీవిత విధానంతో, విచిత్ర శవభావంతో, చూచేవారిని స్త్రీలయినారు. రుమ మన పట్టణాల, గ్రామాల వీధుల సంచరిస్తూ ఉండే 'లంబాడీ' అనే కిచ్చెందిన స్త్రీ పురుషుల్ని చూస్తూ గాము. కొని వారి జీవితవిధానం చి చాలమందికి తెలిసిఉండక పోవచ్చు. లంబాడీజాతివారు సాధారణంగా దేశీయ గృహాలు. వారి జీవిత పద్ధతులు చాల విచిత్ర గాను, అశ్చర్యంగాను ఉంటాయి. వీరు మెలిసి గుంపులు గుంపులుగా నివసింుంు. ప్రతి ఒక గుంపునకు ఒక గృహ గాదు. ఆ గృహపును 'నాయక్' అనే కనామంతో పిలుస్తారు. గృహపు అడ్డను రించక, అతనివాక్కును వేదవాక్కుగా అతన్ని గౌరవ భగవంతునిగా పించి, ఎల్లప్పుడు అతని పాదసేవ చేసు

కోలానే ఉండి, జీవనం గడపాలనే ఉద్దేశ్యం విమత్రంలేదు. ఒక ప్రశంసకుండ్ల మహాక ప్రాంతానికి పాల, పెరుగు, నెయ్యి మొదలగువాటిని వెంట్రోటి సికోని పొయి విక్రయిస్తూ, వాటివల వచ్చిన ఆదాయంతో జీవనం గడపడం వారి కలవాటు; కష్టపడి పనిచేస్తారు. కనుక స్త్రీ పురుషులు ఒలిష్టంగా ఉంటారు. కష్టపడి సంపాదించిన ధనంతో శుభ్రంగా నగలు వేసుకొని, అలంకరించు కోవడం వారి ప్రధానా కాయం. లంబాడీలలో మూడు వంతులమంది నల్లగా ఉన్నప్పటికీ, వారు చాల అందంగా పొడుగ్గా ఉంటారు. నగలుమీద వీరికి ప్రత్యేకంగా మోజు ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. వారు నగలు ధరించే విధానాన్ని చూస్తే, 'ఇంత బరువైన ఇన్ని నగల్ని ఎలా భరిస్తున్నారో!' అని ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. వారి నగల్లో ఎక్కువభాగం వెండి ఉంటుంది. చాటిమస్య పూసలు, ముత్యాలు, చదరంగాఉండే గాజు పలకలు, వృత్తాకారంగా ఉండే గాజు దిక్లలు ఉండితీరే తామరలమూ, ఆకాళంలో నక్షత్రాలమస్య చంద్రుడు మెరుగున్నట్లు ఉంటుంది. వారికి ముతకడుగులంటే చాలా

లంబాడీల వి

బి. విశ్వం

గాజుబిళ్ళలు, రకరకాలవి, రంగురంగులవి అమర్చబడి ఉంటాయి. వారు వీధులలో నడుస్తుంటే వారి ఆభరణాలు, దుస్తులు కంసు కంసునే శబ్దం, తర్రతర్రలాడుతూ చూపరులను ఆకర్షిస్తాయి. కాలి పెట్టుకున్న వెండి గొలుసులు, పట్టాలు చాలా పెద్దవిగా, అందంగా ఉంటాయి. జాటును రెండుపక్కలకు చక్కగా సర్దుకొని, అందులో బాగా బరువైన వెండి ఆభరణాలను తగిలించుకొంటారు. నడుస్తున్నప్పుడు అవి అటువిటు చలిస్తూ, ఒక వింతశోభం వారికి కలిగిస్తాయి. ఈ ఆభరణాలలో నగిషీలు చెక్కబడి, పొన్నుగా ఉంటాయి. వాటిచివరకు మృలకరే ఉండి, వెండి గుండ్లు అమర్చబడి ఉంటాయి.

వివాహ విధానం

ఒక్కొక్కజాతిలో వివాహం ఒక్కొక్కరీతిగా ఉంటుంది. లంబాడీ విధానం చాల విచిత్రమైనది. రెండ్రో తనపుత్రుడికి వివాహం చేయవలసిన సే, అతడే వివాహ విషయాలన్నిటిలోను క్రొద్దవహించాలి. తనకుమారునికి తగిన యువతని రెండ్రో వెదకి, వివాహ సంబంధం కుదుర్చుకోవాలి. వివాహ నిర్ణయం అయినతరువాత, వెండి కొడుకు తరపువారు, శిండ్లీ కూతురునకు 121 రూపాయలు కట్టుంగా ఇవ్వాలి. ఈ కట్నం చెలిస్తేనే వివాహం జరుగుతుంది. ఇది లంబాడీ జాతిలో ముఖ్య చారం. మామూలుగా వివాహం వెండి కుహరైగృహంలోనే జరుగుతుంది. కథావరులను వివాహ సమయంలో అభ్యంగన స్నానం చేయిస్తారు. ఇరువురినీజతగా ఒకచెక్కపట్టపై కూర్చోపెడతారు. రూపాయి బిళ్లను ఒక నూతనవస్త్రంలో ముడివేసి, వారిరువురిచేతులు జతపరచి ఈ గుడ్డతో ముడివేస్తారు. మరొక విచిత్రం ఏమిటంటే, వివాహ సంద

పాలు, పెరుగు, నెయ్యి

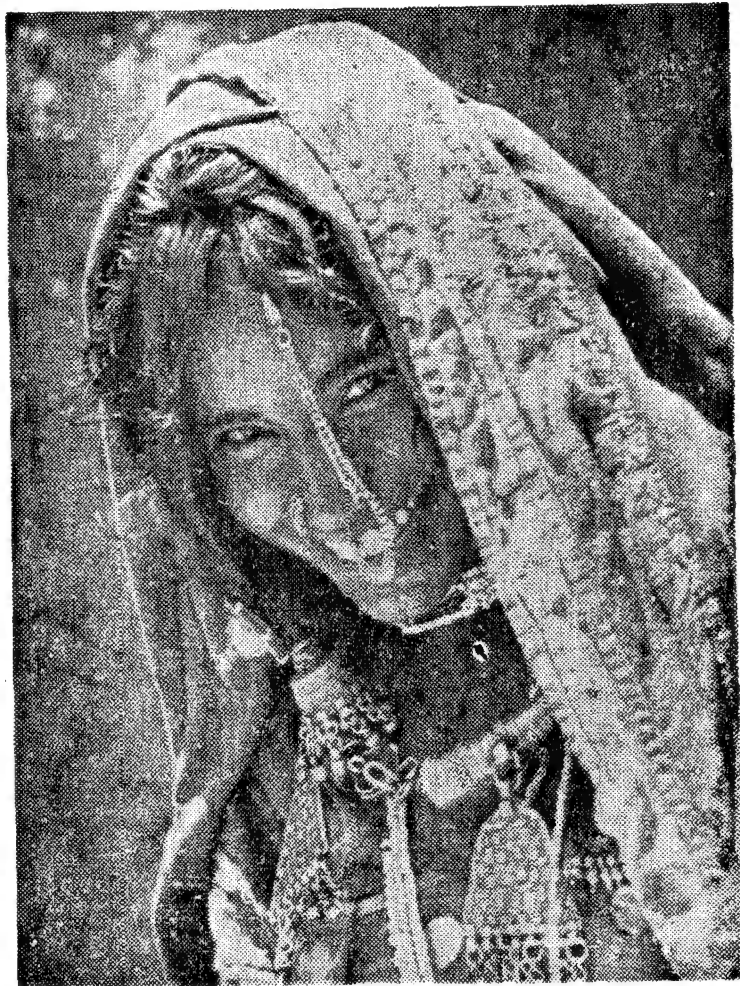
తల్లచారాలు

సాక్షి

ఆచారంగా ఉంది. విధూవరుల ఎదుట కూర్చుని వెలిగించి, విడుదల కాలపు లను, మంగళాంశు ఉచ్చరిస్తూ, పురోహితుడు కూర్చున్నాడో పేర్కొను. విధూవరులు తమ తల్లిదండ్రులతో అగ్ని సుండంమట్టు ఏడు సార్లు ప్రదక్షిణం చేస్తారు. వివాహమైన తర్వాత జరిగిన పెండ్లికూతురు ఇంటో విండు జరిగి, తమ చుట్టూల్ని ఇరుగు పొరుగువారిని ఆహ్వానిస్తారు. తరువాత పెండ్లికూతురను భర్తతో కూడా పంపిస్తూ, ఆమెకు కావలసిన

యింటి పరికరాల్ని ఇస్తారు. మరొక విశేషం ఒక ఎద్దును పెండ్లికూతురైతో భర్త యింటికే పంపించడం ముఖ్య చారం.

భర్త చనిపోయిన స్త్రీలు మరల వివాహం చేసుకోవచ్చు. దానికి కొన్ని నిబంధనలు ఉన్నాయి. రెండో వివాహం చేసుకోవాలే స్త్రీ తన మొదటి భర్తగారిని అతిగా గౌరవించుటతో నశ్చానించి ఆమె ఆజ్ఞ పాటి, తనకు వచ్చిన వేరొక పురుషుని వివాహం చేసుకోవాలి. ఈ రెండో వివాహానికి మొదటి ఆర్తగారు తప్పక అంగీకరించి తీరాలి. రిరూపాయిలు ఇవ్వని పక్షంలో ఆర్తగారు అంగీకరింపక పోయినా సంఘం ఒప్పుకుంటుంది. లంబాడీ జాతివారికి మూడవ వివాహం చాల ఎక్కువ. తమ యింటలో ఎవరికైనా వ్యాధి వచ్చితే, మరణం సంభవించినా, ఎవరైనా తమ జాతిని, కుటుంబాన్ని వాకినం చేయబోతున్నారని అనుమానిస్తారు. ఈ ఘోర కృత్యానికి ఎవరు కారకులై ఉంటారో వారిని తప్పక చంపి తీరాలని అనుకుంటూ, నెదిరింపు ప్రారంభిస్తారు. మంత్రోచ్చారణ వల్లనే ఈ ఘోరం జరిగిందని, సంధాని తమకు ప్రయోగించినవాణ్ణి వధించాలని నిద్రాచారాలు మానుకుని తిరుగుతారు. వారికి, ఎవరిపై

లంబాడిల నగలుమాస్తా "ఎట్లా వీటిని భరిస్తున్నారో?" అని అశ్రుర్యం కలుగుతుంది.

బలవంతంగా కొట్టి చంపి, సంకృతి వదలారు.

లంబాడిల నృత్యం

లంబాడికు నాట్యమంటే చాలా యివం. తమలో నాట్యం చేసేవారిని ఎక్కువగా గౌరవిస్తారు. వారి నాట్యం చాల విచిత్రంగా ఉంటుంది. ఈ నాట్యం మాస్తం చే ఎన్ని సంవత్సరాలు వారు కష్టపడి ఇట్టి వింత నాట్యాన్ని నేర్చుకున్నారో అనిపిస్తుంది. నిజంగా వారి నాట్యవిధానం అతి కష్టమైనది. చిన్నప్పటినుంచీ నాట్య భ్యసం చేయడం మొదలుపెడతారు. నాట్యంలో స్త్రీకి ఎప్పుడూ అగ్రస్థానమని తెలిసిన విషయమే. అలాగే లంబాడి జాతిలో స్త్రీలే నాట్యంలో ఆధిపత్యవార ఉంటారు. వారు లంబాడి భావలో పాడుతూ నాట్యం చేస్తుంటే చాల రమ్యంగా వుంటుంది. కానీ ఆ పాటలోని భావం మన కర్ణంకొదు. శృతి ప్రదర్శనానికి ముందు తమకున్న నగల్ని టివి ధరిస్తారు. ఒకరి నెమ

తొపుతూ, అందరూ ఒకేసారి తమ కిరీట్లులా క్రిందకు వంచి పైకి లేవతీస్తారు. సుండంగా నిలబడి అందరు ఒక్కసారి క్రిందకు వంగి, పైకి లేస్తున్నప్పుడు ముకులించిన పద్మము ఒక్కసారిగా వికసించినట్లు ఉంటుంది. ఈ విధంగా వారు పాటకు తగిన అంగచాలనంతో శృతి వేస్తూ, పాటలోని భావము విడిచిపెట్టారు. వారి శృత్యాన్ని చూచి గ్రహించాల్సిందేగాని. వర్ణించడం కష్టం.

నాగరిక ఆభరణాల్ని ధరించకలది, ప్రజలు తమ పూర్వచారములను విస్మరిస్తూ, ఆధునిక లక్షణాలు అలవరచుకుంటూ, నానాటికి మారుతున్నాడు. కాని ఇంకా కొందఱు అనగా లంబాడి మొదలగు జాతులకు చెందిన వారు, తమ పూర్వచారాల ప్రకారమే నేటికీ నడుస్తూ, ఆధునిక నాగరికతకు దూరంగా ఉండి జీవిస్తుండడం చాలా అశ్రీర్యంగా కనిపిస్తుంది. ఆధునిక నాగరిక అలవడిన ప్రజలు, పూర్వచారాలను అనుసరిస్తూ నాటకం వారిని వింతగా చూస్తూ, అశ్రీర్యపడుతూ ఉంటారు. అంతా కల

విక్రయించటం

అన్వేషకం

పోతు కూచి సాంబశివరావు

(గతవారం తరువాయి)

తన అతిథికి కాస్త ఫలహారమే వా పెట్టడం తనదర్శనమని గుర్తించాడు శివరాం. బజారుకు వెళ్ళి, అపిలుపట్టు, ద్రాక్ష, విస్కట్లు కొని యింట్లో పెట్టి ఆదివారం ఒంటి గంటకు తన ఆఫీసుదగ్గర బస్సు స్టాండుకు చేరాడు శివరాం. నెల్లూరులాటి చిరకట్టి, పాలపిట్టరంగు చారలతో తెలటి మీసరవిక తోడుక్కుని, పిఱుదులకు దిగవ బొడుగాటిజడ బుజంమీదనుంచి ముండు వేలాడించుకుని ఊగిస్తూ, చేతిలో వేసిటి తేగ పట్టుకుని నిరిక్షిస్తూ నిలుచుంది రాణి. ఆ సమయం అక్షరాల అమలు జరుపుతున్న రాణి హృదయంలో తన మీద వివో అపూర్వమైన అనురాగం ఉందనుకున్నాడు, శివరాం. బస్సు ఎక్కి మానంగా యిలుచేరారు ఇద్దరూ.

పొరుగింటి అమ్మల్కలు, అందిమైన అమ్మాయి వో సహా కచ్చి న శివరాంను ఎగదిగా చూశారు. రాణిని కిటికీ లోంచి తొంగిచూసే పరిక్షించారు ముఖం, వివో గుసగుసలాడుకున్నారు. రాణి మేడ ఎక్కి శివరాం తిలుపుతీసిలోగా పరిసరాలు తిర్చి పేక్షించసాగింది.

“మీ మేడమీది బంగళాకు వాయుశివుడే శివ చేస్తున్నాడే!... వేసవికాం యిక్కడ చాలా హాయిగా ఉంటుంది కదండీ!” రాణి లోపలికి ప్రవేశించింది.

వికాలమైన ముందు గదిలో నాలుగురీలు ఒక చిన్న గుండ్రని బల్బు, గోడలలోకి కొలుచుకున్న అలమరులలో పుస్తకాలు, బిండికప్పులు, మరో వెలుగు సుందర ప్రకృతిదృశ్యాలు, ఇంకొక వెలుగు శివరాం గీసిన తెలవి చిత్రాలు, కళాకృతుల మను మ్యూల బొమ్మలు వేలాడుతున్నాయి. ఇటు పరిసరంగా ఉంది. వీధివైపున్న గోడపై నిలువుబద్దం తగిలించి ఉంది.

అద్దంలో ప్రతిబింబించే తన రూపం ఒక సారి చూసుకుని జడసవరించుకుంది రాణి.

“మీదగ్గరచాలా పుస్తకాలున్నాయండీ... కాలక్షేపానికి ఎప్పుడైనా కథలు, నవలలు మీదగ్గరనుంచి పట్టుకొళ్ళవచ్చును మాట—” తిప్పకుండా నవ్వాడు శివరాం.

చేతిలోని వేసిటి తేగ ముగితుర్చి లో పడేసి, నాలుగురీలు ఒరిగి, ఒక నిమిషం కాళ్ళు చాపుకుని బయటగా కావస విడిచి వచ్చింది రాణి.

“అలసిపోయానా?”

“అబలను కదండీ!” నవ్వింది రాణి.

“విసున్నా ఫలహారాలు తింటావా?”

“మీరు ఫలహారాలు కూడా యింట్లో తియ్యారేస్తారా?...” అడవాళ్ళు యింట్లో లేకపోయిన శివరాం విసు అమృతం తిండానికి అని ఆశ్చర్యపోయింది రాణి.

వేలులో మూడు అపిలు పట్టు, రెండు ద్రాక్షగుత్తులు అరజను విస్కట్లు తెచ్చి ఉంచాడు శివరాం.

“ఇవన్నీ ఎటుబండ్లోయి!” నో గాతలిం చింది రాణి. ఒక ద్రాక్షపండు నోట్లోకి విసిరాడు శివరాం “అంగుడు” అంటూ నవ్వాడు.

తిమ్మటి ద్రాక్షపండు వయ్యారంగా నమిలి, అంగులోని రుచిని ముఖభంగిమల్లో ప్రస్ఫులించేస్తూ నవ్వింది రాణి.

ఒక పర్వదినాన బంసీలకు

మితాయిలు పంచిపెట్టి జైల్లోకి
ఒక నభ యేర్పాటుచేసి, ఒక
వెద్ద మనిషిని వక్కగా పిలచారు.

‘సోదరీ సోదరులారా—నవ్వు
దయలారా’ అని సంభోధించి
ఆయన చటుక్కున నాలిక్కొరు
క్కున్నాడు.

“మీ వో ఒకసంగతి చెబుదా మనసున్నానండీ!”

“చెప్పండి!”

“ఎవగా ఈశ్వరయ్య...మంచి, మగ్గున లేనట్లుంది...ఒకరోజు ల క డీ కావూలే బస్సుస్టాండుదగ్గరనిలుచున్నాను... అతిసు కనిపించాడు...విమిలమిటో మాట్లాడుతాడు...తన జన్మదినం నాడు టిపార్టి యిస్తాడు...నన్ను ప్రత్యేకం రమ్మంటాడు...దగ్గరకువచ్చి ముఖమీద ముఖం పెట్టి...తుంపరలు పడేలా ఛీ...వేగా దారినపోయే పువ్వులవాణ్ణి పిలిచి నాకో మలిదంపకొని యివ్వబోయాడు...నాల్గు చీవాట్లు పెట్టాను...మా...మా...మీ స్నేహితులంతా యిలుచంటివాణ్ణి!” మూతి కోపంగా తిప్పుకుని రెండు ద్రాక్షపండు నోట్లో కుక్కుకుంది.

“అనేకరకాల స్నేహితులు జీవితంలో తరసిలుతారు...కొందరిని అర్థం చేసుకోలేం...కొందరిని అర్థం చేసుకోటానికి చాలాకాలం పడుతుంది!” శివరాం రాణివైపు నిశితంగా చూశాడు.

రాణి మానంగా సాలోదనగా ముఖం తిప్పుకుంది.

“విమిటి...మీరు నన్నీగదిలో కూర్చోన మన్నారే! ఇల్లంతా చూపించరు?...!” లేచి నిలుచుంది రాణి.

శివరాం రెండోగదిలోకి తీసుకువెళ్ళాడు. గోడమీద వివో బంధువుల ఫోటోలు కనిపించాయి. వేలమీద కుంచె, రంగులపెట్టె, కొవ్వొత్తపంజర, ద్రాక్షగుత్తపంజర, చామ, మూడిగా చేక్కిన పెన్సిల్లు...పాలం దృశ్యం...కుంటుతూ చిప్పకర చేతివట్టిన సుసలి బీదవాడు...మూర్యా ప్రయత్నం... ఉత్సాహంతో కాల సముద్రతీరం...చెట్టు మీద పక్షిగుళ్ళు...కళాకాలంలో చిలికాచుకునే ముసలివాడు...పావురాలకు తిండి పెడుతున్న కుర్రవాడు...బిడ్డకు పాలిస్తున్న తల్లి...వివిధ చిత్రాలు చెదిరి పడిఉన్నాయి. ఒక్కొక్కటి ఆసక్తితో పరిక్షించింది రాణి. ఒకవారగా పెద్దపల్లె మంచంమీద పరుపు. నీలంగళ్ళ గొప్పనీ, పువ్వులుచెక్కిన తిలగడ...చిలకకొయ్యలకు వేలాడే నెత్తెలు...పంటాములు... మూడు డెల్టాపేట్స్, ఒక స్ట్రాపేట్... ఒకబల్బుమీద గుడ్డకప్పుకుని కూర్చున్న రేడియో కనిపించాయి రాణికి.

“మాయింట్లో అన్నిచూసలూ ఉన్నాయండీ!”

“ఎవవరిసంతోష!” వ్యంగ్యంగా నవ్వాడు శివరాం.

మంచిస్మృతిం చెసింది రాణి.

“మొదటిగదిలో ఫోటోలు...మా ఆఫీసు వాళ్ళతో తీయించుకున్నవి... ఈ ఫోటో మా తాతయ్యగారిది...” శివరాం ఒక్క

క్రీటి పరివయం చేయసాగాడు.
 "ఈ ముఖంలో ఎంత బ్రహ్మ వర్షిస్తోంది!"
 ఆశ్చర్యంగా ఆనవించింది రాణి.
 శివరాం చకితుడై ఆమెవైపు తేరిపారి ఒక్కసారి చూశాడు.
 "ఈ ఫోటో...నూ అమృతగారిది..."
 "ఎంతో భద్రత, నిమ్మపి, కాంతం అమెలో చూరే భవిష్యత్తుండే!"
 "ఈ ఫోటో...నూ చెలెడి!"
 "లక్ష్మీలా కలకల లాడుతోంది!"
 ఈ ఫోటో...నూ తాతయ్య వసిన గారిది!"
 "ఇదేమిటి చిత్రాలుకలా ముఖం పెట్టుకుని కూర్చుంది ఈవిడ ఫోటోలో!"
 రాణి పకపక నవ్వుతూ నవ్వేసింది.
 రాణి అన్నమాటల్లో ఏదో సాన్నిహిత్యం తాకిఉన్నట్లు శివరాంకు అనుమానం కలిగింది.
 మాటలద్వారా వ్యక్తం చేసే రాణి మాదనగా చెప్పినట్లు భ్రాంతిపడ్డాడు శివరాం. అయినా ఆమెతోపాటు తాను మర్యాదగా నవ్వాడు.
 "అయితే వాళ్ళిచ్చేరు చెప్పారేకాదు!"
 నిఘారం మోసింది రాణి.
 "వాళ్ళిచ్చేరు నువ్వే నూచించావు చాల వరుస!" అంటూ అంకితం చేసే వికరపు పెట్టాడు శివరాం. "బ్రహ్మవర్షిస్తు కలిగిన మనిషి బ్రహ్మయ్యగారు. భద్రత కలిగినమనిషి మధ్యధమ్య. లక్ష్మీలా కలకలలాడిన మనిషి లక్ష్మీ. చిత్రాలు కలకలం చేసించిన మనిషి చిత్రయ్య!"
 శివరాం ఏదోమంత్రం చదివినట్లు రాణి విచిత్రంగా చూసింది శివరాంవైపు.
 "అయితే నామాటలు వేదవాక్యాలన్న మాట... తెలియకుండానే నిజం చెప్పేస్తున్నా నీ యీ మధ్య!" పకపక నవ్వింది రాణి గట్టిగా.
 "అవును... తెలిసి కూడా ఒక్కొక్కసారి అబద్ధమాడడం సులువుగానే నేర్చుకున్నావు గదా!" రాణి నిజస్వరూపం మీద అనుమానం కలిగిన శివరాం వ్యంగ్యంగా ఏదో అంత రార్థమతో మాట్లాడాడు.
 రాణి శివరాం వైపు ఒకసారి తీవ్రంగా చూసింది. ముఖభంగిములు మరుక్షణంలో మార్పుకుని కిలకల నవ్వింది.
 "అబద్ధాలాడడం నిజంగా కలిగిందండీ... అంగులో నిజాయితీనుమధ్యలు అబద్ధాలాడడం చాలా కష్టమైనది నేర్చుకోవలసిన కలిగిందండీ!" రాణి మానంగా చిన్నగా నవ్వుతూ ముఖం ప్రక్కకు తిప్పుకుంది.
 తేబు రుమాలు తీసుకుని కిక్కు తుడుచు కుంది. శివరాం గాభరాపడ్డాడు రాణి ఏడ్వడం గురించి.
 "నేను వేరొకోరింకా అన్నాను..... ఎటువంటి రాణి!" శివరాం దగ్గరికితేరి అనునయించాడు.
 "అబ్బ!... నేను ఏడ్వడం లేదండీ..... మీ మిదపై ఎగిరే పిచికలు దుమ్ము కంట్లో రాల్చాయి... నీరు కారి తే తుడుచు కున్నాను!" మళ్ళీ కిలకల నవ్వింది రాణి.

గ్రామాయణం

ఒక్కప్పుడు గాంధీజీ ఘంటసాల గ్రామంలో ఒక బహిరంగసభలో ఉపన్యసిస్తున్నారట. మిట్టమధ్యాహ్నం కన్ను చెదరిపోయే వేసవి ఎండ. క్రింద కాలు, పైన తల మూడిపోతున్నాయి. ప్రముఖ కౌంగ్రెసు నాయకులంతా ముందు కూర్చున్నారు. బలవంతులంతా తోసుకుని వస్తున్నారు.
 గాంధీజీకి యెండు తగలకుండా 'మేమంటే మేమంటూ' ఆ సేకులు గుడ్డ గొడుగులు నాణ్యమయినవి పట్టుకొచ్చి నేనుబోయాను. ఆ తోపిడీలో చివరకు ఎట్లాగే తేనేం ఒక బలంగల ఆసామీ మంచి వికాలమైన మేలిరకం గొడుగు పట్టి గాంధీజీ ప్రక్కనే నిలబడ్డాడట.
 ఈ సమయంలో గాంధీజీ దృష్టి దూరాన చిద్రు గట్టున నిలుచున్న

మూడుకొక్క ముగుసలిపై బడింది. ఆ ముగుసలిచేత ఒక తాటాకు గొడుగు కూడా ఉంది. ఆయన కళ్ళు అర్ధభావంతో తిగుక్కున మెరికాయి. ఉపన్యసించడానికి మాట పెగలలేదు.
 ఆయన వంటనే వేడిక దిగి చక్కదా చిద్రుగట్టుకు వడిచివెళ్ళి ఆ ముడుసలికి నమస్కరించి 'అయ్యా ఈ గొడుగు పట్టుకొని ఎంగుకు ఇక్కడ నిలబడ్డారు' అని అడిగాడు. దానికి ఆ వృద్ధుడు 'నాయనా-నన్ను పరీక్షిస్తున్నావా-ఈ గొడుగుతప్ప విడిగే గొడుగులు నీవు నేను కోవని నేను తీసుకువచ్చాను' అంటూ ఆ గొడుగు పట్టుబోయాడు.
 ఆనంద బాహులతో నవ్వుతూ ఆయనను కాగించుకుని ఆ తాటాకు గొడుగు తానే ఆ భావవయావృద్ధునికి పట్టారు. జనమంతా విస్తుపోయారు. ★

"అబ్బం!"

శివరాం వైపు తీవ్రంగా చూసింది రాణి. 'జీవితంలో బాగుపడాలంటే అబద్ధాలాడే కలిలో చాలా శైలియ్యం సంపాదించుకో వాలండీ!" మొదటిసారిచేసింది రాణి.

ఆమె మాటలకు శివరాం అనుమానంతో ముఖం కండగడ్డచేసుకోవడం గుర్తించింది రాణి. ప్రస్తావన మార్చి ప్రక్కగదిలోకి నడిచింది.

'ఇది వంటిలా?...' ప్రశ్నించింది. గదిలో అన్నం తిన్న విస్తరి అలాగే ఉంది. మూత లేకొడిగా అన్నం ఉన్న గిన్నె తెరిచి ఉంది. డ్రోగాయి సీసా, పెరుగు సీసా ప్రక్కనే ఉన్నాయి. ఒకవార ఇత్తడి గిన్నెలో మంచినీళ్ళు నిల్వలంగా ఉన్నాయి. గోడమూల ఎలక ఒకటి తొంగి చూసి దండెం తొత్తుతో ఇంటికప్పు కిటికీ వైకి ప్రాకిపోయింది. అయలమరుగో బాడీలు, సీసాలు, పప్పు. మీసపదమనులతో కనిపిస్తున్నాయి గోడమేకుకు వెలాడే సజ్జలీ కూర గాయలు నిండి ఉన్నాయి. గోడలు చాలా వరుకు పొగమారి మసితో నలబడాయి.

"ఇక్కడేమిమిదానా!" అసంధ్యంగా ఉన్న వంటిల్లుమాపి రోజిభావాలలో తిరిగి మిద మాన్యులేప్రించుకోడం యిచ్చులేక పోయింది శివరాంకు.

"మీరు వంటకుంటారా?" రాణి పాలో చినగా ప్రశ్నించింది. వంటకుండం హోదాకు భంగమనకునే సహజయమ అహంభావం శివరాంకూడా వెలిబుచ్చాడు.

"నేను...దాసీమనిషి వంటకుంటి!"

"నేను ఒక్కోజా మీకు వంట చేసేపెంతా సందీ!"

"తప్పుకుండా...మనిషిరం భోంచేదాం!"

'ఇదేమిటి వంట చేసేపెట్లాక, భోజనం పెట్టాకుండా యిట్లాంచి తిరిమేద్దానును

కున్నారా...ఏదో దయగా భోజనం చేడతా నుంటారేమిటి! ... వంట చేసేక మీ యింతో భోంచేయడం నా జన్మశాస్త్ర!" నవ్వింది రాణి.

"నీ జన్మశాస్త్ర అన్నివిధాల కాపాడే అభయవాస్తవం యిస్తున్నాగా!" శివరాం కూడా ఆమెతోపాటు నవ్వాడు.

ఇద్దరూ వంటిల్లుదాటి మేడవరండాలోకి వెళ్ళారు. వరండా చుట్టూ పూలకుండీలు అందంగా అమర్చి ఉన్నాయి. ఒక ఎర్ర మచ్చల ఆకుల క్రోటమతీగ మేడవరండా చిన్నగోడపై సాగనుగా ప్రావంతోయి, కుండీలలో గులాబి, మలి, చామంతి మొక్కలు పువ్వులు విచ్చుకుని నవ్వుతూ గాలిలో ఊసలున్నాయి. ఎదురుగా నాయకుగారి మేడ... ఇంటి యజమాని కట్టించిన ఇతర బంగళాల రాణివైపు నిక్కి చూశాయి చోవ్వంగా.

రాణి మొదటి గదిలోకి తిరిగి వచ్చేసింది. రాణి వెనుదిరిగితే శివరాం ఒక గులాబి కోపి, చేతులొకడే వెనుకాల దాచుకుని, మొదటి గదిలోకి రోజివగ్గరకు వచ్చాడు. రాణి బల్ల మీద మేగజెను పేజీలు తింగ వేస్తోంది.

శివరాం మెలికా ఆమెవెనుకవైపు వెళ్ళి జడలో పువ్వు సుచ్చబోయాడు. రాణి కం గాగుగా బెగురుగా వెనుదిరిగి చూసింది, మానంగా ఊరుకుంది. సాహసంగా శివరాం ఆమెతలలో గులాబి గుచ్చాడు. రాణి నవ్వింది. గులాబి మత్తువాసనలు శివరాం ఆఘ్రాణించి, ఉగ్రకపడే, ఆమెనుపైన బుగలను ప్పుకించి చుంబించాడు శివరాం.

"రాణి నిన్ను చూస్తుంటే..." శివరాం ఏదో అనబోయి ఆగిపోయాడు.

"చూస్తోంటే..." అసలు ముక్కులు చేసింది రాణి.

"అసలు నీ దేవుర రాణి...నీ శివర

డాక్టర్ డిగ్రీ పొందండి!

ఇంటిలో తీరిక గా కూర్చుని వుంటే పక్కకు, పోస్ట్ లో బ్యూవన్ పొంది, ప్రభుత్వ రిజిస్ట్రేషన్ పొందిన కాలేజీ ద్వారా మీరు డిప్లొమా పొందవచ్చును. ఉచిత ప్రాన్ షిప్ నకు వ్రాయండి.

Indian Homeopathic College,
(AWM) Jullundur City.

తరచుగా మూత్రవిసర్జన

తరచుగా మూత్రము వెలువడుట మిక్కిలి ప్రమాదకరమైనదివచ్చును. శరీరాన్ని గుర్తించే యావేళాకుండా యీ వ్యాధి, తననందంలో దిక్కిల వారిది అరాచకారోహ మృత్యువుకు అనమ్మని చేయును. ప్రధమదశలో శరీరంక మానసికశ్రమలకు యిచ్చగించుచుండుట, వరుసులో వచ్చి మాన్యు మాంద్యము, తొడల్లో తిమ్మరి, పరమలంఘనీయతతో యీ వ్యాధి బాధచూపును. ప్రైవేటుమొంతకూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన దికిత్య చేయించుకున్నచో, అధికదాహం, అకలి, గొంతు, నోరు యెండుట, దురదించు, కాళ్ళలో నగుళ్లు తూకంకట్టడం, శరీరంమంతా పోట్లు, కళ్ళి నొప్పులు, కంటిపొరలు, కీయ, గడ్డలు, రాచి ఫిండ్లు, యిట్టి లక్షణాల బాధాకరమైన వ్యాధియ మెన్నో వంటివివచ్చును.

"వీననారమ్" మూత్రము వాడి, అనేక వేల మంది తమబాధల నుండివివారణపొంది మృత్యు శరాశమునుండి రక్షింపబడిరి. "వీననారమ్" గ్రీకు వర్ణతులమీది, ప్రాచీన యూనాని వెద్ది విధానవికారం అచూర్య ఓషధుల గొకవర్ణముల, పౌరాణిక ఔషధముల పాఠముతో తయారుపడి "అమిత దాహం తగ్గి.... పలుమారు మూత్రవిసర్జనచేయు అవసరము. 2 లీ. 3 గ్లాసులలోనే మీకు చాలాదాహము వివారణగును. కొద్ది రోజులలోనే మీకు వగాచికిపైగా వ్యర్థత తీరగలిగినదివచ్చును. "వీననారమ్" కొద్ది వ్యయముతో, సుఖముగా, తెలికగా వేయించవచ్చును. దీనికి ప్రత్యేకవర్ణము లేదు. విరాహారముతో నుండే అవసరంలేదు. రోగులు పుష్టికరిమైన అహారము తినేందుకై రోగులు యిదివరికటికంటే యెక్కువరికాం అహారవద్దాయముల తినికొనవచ్చును వివరములు గల ఇంగ్లీషు కంపులములు అడిగినచో ఉచితముగా పంపబడును

ధర: 50 మాత్రం ఏపీ య. 6-75

పాకింగు పోస్టేజీ ఉచితము.

రిపించు స్థలము.

Venus Research Laboratory (A.P.W)
P. O Box No. 587, Calcutta.

★ అన్వేషణ ★

చరిత్ర కొంచెం చెప్పి!" శివరాం ఆవేదనతో దీనంగా అడిగాడు.

'మాది గుంటూరుండీ...నూనాన్న చిన్న తనంలోబోయాడు...అప్పటినుంచి మాఅమ్మ పెంచింది నన్ను...గుంటూరులో మాకోకి యిల్లు భూములకూడా ఉన్నాయండీ! కావలి నే ఎవరినైనా అడగండి!"

శివరాం అసలు కారదగురించి ప్రస్తావిద్దా మనుకున్నాడు. కాని రాణిమాటలు, తీరు ప్రవర్తన విచిత్రంగా ఉంది. ఆప్రసమ అంతరింగిక సమావేశంలో పుస్త్రీగురించి ప్రస్తావితే అనూనుతో రాణి దూరమై పోతుందనే భయంతో శివరాం ఊరు వున్నాడు.

ఆ పిలు ముక్కలు శివరాంచెతిలో పెట్టింది రాణి. ద్రాక్షపళ్ళు గుత్తులనుంచి విడదీశాడు శివరాం. ఇద్దరూ ఫలహారాలు పూరించేకారు.

'వేసుండీ!...నాబామ్మ వేస్తానన్నారు అప్పుడే వచ్చి రెండుగంటలయిపోయింది. ఏమిటో కబురతో కాలక్షేపం అయిపోయింది! బుంగమూతి పెట్టింది రాణి.

'మళ్ళీరా...ఈసారి పూర్తిగా నీ బామ్మ వేస్తూ కూర్చుంటా...మాట్లాడను నీతో!" నవ్వాడు శివరాం.

వెడతానండి...ఇప్పటికేచాలా ఆలస్యమై పోయింది...నూ అమ్మ కోప్పడుతుంది!" గారాబుగా మాట్లాడింది రాణి.

'అమ్మలంటే ఎంతభయం పిల్లకి!" నవ్వాడు శివరాం.

తెలి అలమరు దగ్గరకు వెళ్ళి రెండుపుస్తకాలు తీసుకుంది రాణి.

"మళ్ళీ వచ్చినప్పుడు తెచ్చి యిచ్చేస్తా!"

"అంటే...ఎప్పుడు?"

"మీరు ఎప్పుడు రమ్మంటే...అప్పుడు?"

"వచ్చే ఆదివారం!"

"ఊ!" మానంగా తల ఒంచుకుని నవ్వింది రాణి.

రాణిని బస్సుస్టాండు దాక దిగబెట్టాలని బతులుదెరాడు శివరాం. మధ్యాహ్నం నాల్గు గంటలయింది. ఇల్లువిడిచి జంటగా నడుస్తున్న శివరాం, రాణివైపు మేడమీదనుంచి శివరాం పొరుగింటి అమ్మల్లాలు గుసగుసలాడుకుంటు తెగచూస్తున్నారు. ఇస్త్రీ పట్టాము తొడుక్కుని, స్పృర్లు బనిసు వేసుకున్న మేడకొంది నిమ్మ జాతుల కుర్రాడొకడు ఒడుపుగా రాణివైపు తేరి పారచూశాడు.

గారి రివ్యూన విస్తోంది. బుజాలమీదకు జార్చి వేలాడడము ఆరచేతితో గంతున్నా

రాణి వయ్యారంగా సోగసుగా శివరాం వైపు చిలిపిగా చూస్తూ నడస్తోంది.

"నువ్వు ఆలా వంకర గానడుస్తావేంరాణి?" శివరాం రాణి నడకను ఘోషనచేశాడు.

"ఒయ్యారంగా సోగసుగా నడుస్తోంటే కాలు వంకర తిరుగుతుందండీ!" రాణి ఫకాలున నవ్వింది తన చలోక్తికి.

శివరాం ఆమె చలోక్తికి ఆనందించి నవ్వుకున్నాడు.

"మమ్మల్ని ఒకటి అడుగనా?"

"ఊ!"

"మీకన్న మెలగా ఉంటుంటేమండీ?" ఉబికివచ్చే నవ్వు పెదాలమగ్గ బిగించింది రాణి.

"అందమైన అమ్మాయిని చూస్తోంటే కన్ను వంకర తిరుగుతుంది!" శివరాం మునుపటి పవతిలోనే గలోక్తి విసిరాడు.

"కమ్మటి వాడనలు ఆఘాణిస్తూంటే ముక్కు కూడా వంకరతిరుగుతుందండీయ" పొటిగా మతో వాక్యం చెప్పి నవ్వింది రాణి.

"గాంధం గా చుంబి నే పెదాలు కూడా వంకర తిరుగుతాయి కదూ!"

శివరాం ఆఖరి వాక్యానికి లీలగా కోపంగా చూసి, మెరిసే కళ్ళతో, మూతి ముడుచుకుని వ్రుంచెంకిన పెదాలతో నవ్వుకుంటు లోలోపల రాణి.

బస్సుస్టాండు చేరారు యిద్దరూ.

రావణుడు సీతను ఎత్తుకుని పోయినట్లు, దెగ్గలంటి బస్సు గోజుకుంటూ వచ్చి రాణిని మింగి అదృశ్యమైపోయింది. శివరాం మత్తు ఆలోచనల్లో మెల్లిగా యిల్లు చేరాడు.

వాగానం చెసినట్లు రాణి తిరువాతి అడి వారింకూడా యధాప్రకారం ఒంటి గంటకు తిలుపుతట్టింది. సుస్వాగతముంటూ ఆహ్వానించాడు. మామూలు పద్ధతిలో శివరాం. తేబిలుమీద ద్రాక్షపళ్ళు అపిలు పళ్ళు ప్లేటులో ఉంచాడు.

'ఈ పళ్ళు నాకు పెట్టకపోతే ఏమాతుం దండీ?" రాణి చిలిపిగా నవ్వింది.

'ఈ పళ్ళు తింటే ఏమాతుందండీ?" శివరాం చిలిపిగా ప్రశ్నించాడు.

ఇద్దరు తమ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు కప్పకుండానే పళ్ళిప్లేటుమీద చేతులు వేశారు.

'అబ్బ మీ చెయ్యి ముట్టుకుంటే నా చెయ్యి కాలిందండీ! అంటూ రాణి చెయ్యి లాక్కుని వేళ్ళమీద ఊడుకుంది.

'నా గుండెలో పోటు వస్తోంది! అంటూ శివరాం మళ్ళీలో వాలిపోయాడు.

‘మీ కింత ఖచ్చ ఎందుకండీ!’ నాను ధూతి చూపించింది రాణి.

‘ఖచ్చముంది? మా దొడ్లో ఆపిలుచెట్టు, ద్రాక్షతీగ విరగ కాస్తున్నాయి... అవి పాడైపోతాయని మీకు పెట్టాను!’ శివరాం నవ్వాడు.

‘అబద్ధాలు కథలా చెప్పడంకూడా ఒక కళ కదండీ!’ ద్రాక్షపళ్ళ గుత్తి చిలిపిగా నోటిమీదకు తెచ్చుకు ఒక్కొక్క పండు తినసాగింది రాణి.

‘రాణీ, నిన్ను చూస్తోంటే...’ నిమిటన్నట్లు శివరాంవైపు చూసింది రాణి.

‘ఒక అమ్మాయి జ్ఞాపికి వస్తుంది. ఆ అమ్మాయిని ఎంతో ప్రేమించాను... చివరకు మోసం చేసింది... అదేవిషయం తిరిగి నువ్వు చేస్తే నేను భరించలేను!’

బ్రతుకుమీద భయంతో భారంగా మాట్లాడుతున్న శివరాం.

‘అయితే యింతకుముందు ఎన్నో ప్రేమ కలాపాలు చేశారన్న మాట!’ తింటున్న ద్రాక్షగుత్తులు పేటులోకి విసిరేసి, ముఖానికి అడ్డుగా పుస్తకం తెచ్చి పట్టుకుంది రాణి.

‘మీ చేసినద్రాహ్మణికి నాకు చాలా అసహ్యం వేసింది... ఆమెను మరిచిపోవాలని యత్నించాను... కానినిన్ను చూస్తోంటే ఆమె జ్ఞాపకం వస్తుంది!’ నిట్టూర్పుకు శివరాం.

‘పోనీ ఆమె ఎక్కడుందో వెతికి, వెంటబడి పెళ్ళిచెసుకోండే... నా స్నేహం ఎందుకు మీకు!’

రాణి పుస్తకం చాటునుంచే మాట్లాడింది. ఆమె ముఖభంగిమలు పరిశీలించడానికి శివరాంకు అవకాశం లేకపోయింది. శివరాం ఛటాటున ఆమెముఖంమీది పుస్తకం లాగేశాడు. రాణిముఖం భారమైన ఆలోచనలతో ముడుతలపడ చిటింపులతో నిండిపోయింది. ఆవేదనాభరంతో ముఖం దించుచుంది.

‘అంతో మనసు నిమిటంలేదు రాణి... ప్రస్తుతిం మనకు ప్రధానం... నువ్వు నన్ను పెండ్లి చేసుకోడానికి ఒప్పుకుంటే... నా ఆనందానికి మితిలేదు...’ శివరాం రాణి చురుకొన్ని ఎత్తి దీనంగా ఆమెకళ్ళల్లోకి చూశాడు.

రాణి ముఖం దించుకుని తేబిలుమీది పెప్పిలుతో మానంగా కాగితంమీద పిచ్చి గీతలు గీసింది కాస్తేపు. గబుక్కున కన్నీరుకార్చి చీరకొంగులో ముఖం దూర్చుకుని వెక్కిరిస్తోంది.

శివరాం నిర్ణాంతిపోయాడు. పెళ్ళిమాట విని రాణి ఎందుకు ఎదుస్తోందో, ఆమె మనస్సులోని అంతరిక్షావాతేమిటో గురించు కోసం చాలా కష్టమనిపించింది శివరాంకు. బహుశా పరస్మిని యంతకుముందు ప్రేమించానని అనూయతో రాణి ఏడ్చిందేమో అనుకున్నాడు శివరాం.

ఉండ్రేకలో రాణిమీద దివదీనం పెరుగుతున్న అభిమానంమోజాలో, పెళ్ళిచేసుకుంటానన్నమాట అప్రయత్నంగా వారిపోయింది శివరాం నోటినుంచి. కృష్ణపుల పిల్ల పెళ్ళి చేసుకుంటానని వ్రాస్తే సనాతన సాంప్రదాయాలకు బద్ధులైన బ్రహ్మణ్యగారు తిడితర బంధువులు, మతి వివక్షితలేక విచేకం పోగొట్టుకున్నాడని తన్ను తిటడం సహజం అనుకున్నాడు శివరాం.

ఏడ్చి ఏడ్చి తనంత తానే కళ్ళు కుడుచుకుని పచారుచేస్తే, తెచ్చిన కథలు నవల, పుస్తకాలు రాణి అందిచ్చింది శివరాంకు.

‘అబ్బ! ఆ నవల చదువుకుంటే చాలా భయం వేసిందండీ!’

రాణి నవ్వింది. ఆ నవ్వులో విషయం మార్చిన శివరాంను ప్రసన్నుని చేసుకోవాలనే ఆకాంక్ష పున్నట్లు స్పష్టంగా తెలుస్తోంది.

అలమరులోని మరి రెండు క్రొత్త ఇంగ్లీషునవలలు అందిచ్చాడు శివరాం.

‘నేను ఈ ఏడు ఇంటింటుపరిశీలకు కూర్చుంటున్నానండీ... బ్యూటోరియల్ కౌరేజిలో చేరాను!’ రాణి కనుబొమలు ఎగర వేసింది నవ్వుతూ.

‘సత్యం సంగతి ఏమయింది?’

‘వదిలేశాను. ఒంట్లో ఓపిక లేక అస్తమా వంకరటింకరలుగా గంతలేక...!’

‘అయినా కనుబొమలు గంతడం మాత్రం మానలేదు!’ నవ్వాడు శివరాం.

‘సత్యం మా నేనీనా ఈ పాడు అలవాటు పోలేదు నాకు!’ రాణి కులుకుతూ ధనుస్సుల్లా వంగి ముడుచుకుంటున్న కనుబొమలు

ఒకడు: ‘బ్రతికున్న వాళ్ళు కృతఘ్నులు, చచ్చిపోయిన వాళ్ళను ఇట్టే మరచిపోతారు గదా.’

మరొకడు: ‘ఛా. నీ మొహం. — నేను మాత్రం చస్తే మరచిపోలేను.’

ఒకడు: ‘ఏమిటి ఋజువు నీ మాటకు’

మరొకడు: ‘చేనొక వితంతువును పెళ్లాడనురా భాయి. ఆమె మొదటి భర్త నా కెప్పుడూ జ్ఞాపకం వస్తూఉంటాడు.’

కాస్తేపు ఎగరేసి అద్దం లో తన ముఖా విందం చూసుకుని ఆనందించింది.

‘ఏమండీ! నా బొమ్మ గీయకూ!’ గారాబుగా శివరాం బుజాలమీదచేతులు వేసి దగ్గరగా నిలుచుంది రాణి.

రాణి విచారంతగ్గి ప్రసన్నురాలైందని సమాధానపడ్డాడు శివరాం.

కుర్చీమీద కూర్చున్నాడు. ఒక భంగిమలో, ముఖం, కన్నులు, వాసిక, జవ, ఆకార రేఖలు స్ఫుటంగా కనిపించేలా కూర్చోపెట్టాడు శివరాం. ఒక పెద్ద డ్రాయింగ్ కోగితం ఒలకు అయ్యే ఆమె ఆకృతి యాపురేఖలు ఒక గంటసేపు పెప్పిలుతో దిద్దాడు.

గంటసేపు ఒక భంగిమలో కూర్చునే ఓపిక, పట్టుదలలేని రాణి మధ్య మధ్య చిలిపిగా నవ్వుతూ, గారాబుగా నిట్టూరుస్తూ, భంగిమ చెబోడుతూ, అలరిగా ఆపిలు పండు ముక్కలు తింటూ నవ్వుతూ శివరాంను విసిగెత్తించింది. శివరాం లీలగా కోపపడేవాడు. ‘ఏమండీ ఆ బొమ్మ పూర్తి చేశాక, నేనీ ఎంతగా చెప్పగలరా?... లేక నా పేరు వ్రాసి వచ్చిన వాళ్ళకు గంటసేపు మీరు ఉపవాస మియ్యాల!’ రాణి శివరాంను పోలిన చేసింది.

అల్లే... బొమ్మ పూర్తి చేసి ‘కోరి’ అని నేనే వ్రాస్తా... ఉపవాసం యివ్వక్కర్లేదు!’ అన్నాడు శివరాం మేదాగా.

‘అ... నేను కోరిలా ఉన్నావా... ఎంతమాటన్నాడు... అద్దంలో చూడండి!... మీకే తెలుసుంది...’ రాణి ఒయ్యారంగా తలదువ్వుకుని సొగసుగా అద్దంముందు నిలుచుంది. శివరాం వెనుకనుంచి చూసేడు...

‘నా వెనుకాల ఉన్న కోరిని చూస్తోంటే నాకు భయం వేస్తోందండీ!’ రాణి పకపక నవ్వింది.

‘ఇద్దరు కోతులు పెళ్ళిచేసుకుంటే ఇంకా బాగుంటుంది కదూ’ నవ్వాడు శివరాం.

‘అప్పుడు కోతులే బావాలు వాయించడం మంత్రాలు చదవడం, సన్నాయి పాడడం... వగైరా... వగైరాలు!’ నవ్వింది రాణి.

‘కోరిచేపలతో చిలిపి అలరిచేస్తే రాణిని మక్కువతో ఆనందంగా ఆలించడం చేసుకున్నాడు శివరాం. చేతులు విడపించుకుని గంతి దూరంగా పారిపోయింది రాణి.

బస్సుస్టాండువైపు నడిచాగు యిద్దరూ ఆనాటి సమావేశము ముగించుకుని.

‘ఏమండీ నాకు ఆకలి వేస్తోందండీ!’

రాణి గంటిపిలలా ముఖం పెట్టింది.

‘ఇంతవరకు తిన్న పళ్ళెన్నీ ఏమై పోయాయి?’

(ఇంకావుంది)

రాశి ఫలాలు

★ దైవజ్ఞా పాతూరి శ్రీరామమూర్తి ★

25-11-1959 బుధవారం మొదలు
1-12-1959 మంగళవారం వరకు
మేవం:

(ఆశ్వినీ, భరణి, కృత్తిక 1 పా.)
ఈవారం మీరు అన్ని విషయాలలోను జాగ్రత్తగా ఉండటం అవసరం. వృత్తి వ్యాపారాలలో ధన సంబంధమైన చిక్కులు రాగల నూచనలున్నవి. తల పెట్టిన పనులు కూడా మీరు అనుకున్నంత చురుకుగా జరుగవు. అపొక్కుమైన పనులలో ముందు తొందింపడి ప్రజ్ఞించటంవల్ల, ముఖ్యంగా మీకు హామీ చేసామన్న మనుష్యులు వెనుకకు జారుకొనటంవల్ల ప్రతిష్ఠాకోసం ప్రాకులాడవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. పిల్లల ఆశోగ్యం సరిగా ఉండక పోవటంవల్లను, కుటుంబంలో ఖర్చులు పెరగటంవల్లనూ క్రొత్త విషయాలను గురించి యోచించగలకే క్రొత్త లోపిస్తుంది. ముఖ్యంగా మీరు ఇతరులకు చెప్పినమాటను కాపాడుకోవటానికి ప్రయత్నించటం అవసరం. వారం మధ్యలో ఉధృతాలు తొలగి పని. గొప్ప బాధతో ప్రసంగించటం జరుగుతుంది. అయితే తే తత్కలికంగా ప్రయోజనం మాత్రం ఉండదు. మీకు ఇవ్వం లేక పోయినా ఇతరుల నిమిత్తం కొన్ని ఆదంబరమైన బాధ్యతలు నిర్వహిస్తారు. కుట్రకృత్య సహాసనామ పాపంవల్ల సర్వకార్యసిద్ధి, మనోధైర్యం లభిస్తుంది.

వృషభం:

(కృత్తిక 2, 3, 4, పా, రోహిణి, మృగశిర 1, 2 పా.)

ప్రస్తుతం ఒక్కొక్కపని శ్రమపడిసాధించుకుంటూ మీరు బాధపడుకుండా, ఇతరుల వనస్సుకు బాధ కలుగకుండా ముందుకు పోగలుగుతారు. మీ ఓర్పు మిమ్మల్ననుకొపాడుతుంది. మీ బంధుమిత్రులు చెప్పే మాటలు కొంత ధీమాకరంగా కనుపించినా మీరు నావాసంతోసు, నిబ్బరంతోసు ప్రతిదించటంవల్ల విజయం సాధించగలుగుతారు. ధనాదాయపరిస్థితులు లోగడ మీరు తలచినంతవికేసంగా పెరగక పోయినా కొంత వృద్ధి కింగా ఉంటుంది. వస్తువులుగాని, ముఖ్యమైన కౌగితాలుగాని దొంగతనంగానా దోచుకొనవలెన్నవి. సాగ్యమైనంతవరకు క్రొత్త బారితో వినిపమైన లావాదేవీలు పెట్టుకొనటం మంచిదికాదు. మీరు ప్రతివారి

మెలగటంవల్ల ఈ సమయంలో ఎంతో మేలు పొందగలుగుతారు. స్వకే కితో మీరు అన్ని విధాలా సంతృప్తికరమైన ఫలితాన్ని పొందగలుగుతారు. కానీ ఆ పాపంవల్లలో బాటి తప్పించుకుంటూ ముందుకు పోవలసి వస్తుంది. 25, 26 లలో ఆందోళన, దుర్వార్తలు, భేదాభిప్రాయాలు.

మిథునం:

(మృగశిర 3, 4 పా. ఆర్ద్ర, పుష్యము 1, 2, 3 పా.)

మీ వృత్తివ్యాపారాలలో ప్రస్తుతం కొంత ఆందోళనకరమైన పరిస్థితులు కనుపించినా మీ బుద్ధిబలంతో ఎదిటివారిని లోబరచుకుని వారి ఆదరాభిమానాలను పొందగలుగుతారు. కర్మలు పెరగటంవల్ల ఇబ్బంది పడుకుంటుంటే సమస్యను సరిగ్గా, చదు

గ్రహస్థితి

కన్యలో శుక్ర రాహువులు, వృశ్చికంలో మార్కర, అంగారిక బుధులు వులు, సమస్యలో శని, మీనంలో కేతువు. సింహ కన్యా తులా వృశ్చికాలలో చంద్రుడు.

యం బాగుంటుంది. ఈ సమయంలో మీకు సహాయం చేయవలసినవారు చిక్కులలో ఉండటంవల్ల మీరు క్రొత్త ప్రయత్నాలు ఆరంభించవలసివస్తుంది. మొత్తంమీద మీరు అన్ని చిక్కులను ఎదుర్కొన్నా దైవబలం బాగున్నది. కనుక చివరకు అన్నీ అనుకూలంగా జరిగి గౌరవం వస్తుతుంది. శత్రు బాధ క్రమక్రమంగా తగ్గుతుంది. పుణ్యక్షేత్ర నిర్వహణ, పండితులతో మైత్రి లభిస్తుంది. ఈ సమయంలో జరిగి సంఘటనలు తత్కలికంగా ఆశ్చర్యకరంగా కనుపించినా ముందుముందు చాలా లాభకరంగా ఉంటుంది. ఈ వారం ఆరంభంలో మీ ఆశోగ్యం లోపిస్తుంది. దక్షిణ దిక్కునుంచి వచ్చే వార్తలు తెలియగలవు. 29, 30 లలో స్వప్న విషయాలలో పట్టుదలలు, క్రమవల్ల ద్రవ్య ప్రాప్తి.

కర్కాటకం:

(పుష్యము 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష)

ఈ వారం మీరు చేసే ప్రతిపని సులభంగా సాధ్యమవుతుంది. అవకాశాలున్నవి. క్రమకు

మనుష్యులతో నూ పరిచయం లభిస్తుంది. నిలాస విశోదాల నిమిత్తం ధనం విశేషంగా లభిస్తున్నది. బంధువులతో అభిప్రాయ భేదాలు రాగల అవకాశాలున్నవి. కుటుంబంలో శుభ సంతోష కార్యాలు జరుగుతవి. మీరు కొంత మందికి సహాయం చేయటంవల్ల మరికొంత మందికి మీ మీద క్రొద్ధం కలుగుతుంది. గ్రహబలం బాగున్నది. మీరు దైవ్యంతో ఉండి వ్యాయాన్ని సాధించగలుగుతారు. వ్యవహార విషయాలలో మీ బుద్ధి బాగా పనిచేస్తుంది. కుటుంబ సభ్యుల లభిస్తుంది. ప్రజాజాలు చేయవలయునని అనుకుంటారు. కానీ, అటంకం వస్తుంది. కుటుంబంలో సుఖసౌఖ్యాలు లభిస్తవి. మిమ్మల్నను ఎదురుగా ప్రాప్తిం దెస్తూ చాటున మీ మీద అపవాదాలను ప్రచారం చేస్తూ ఉండేవారిని గురించి జాగ్రత్త పడటం అవసరం. 21, 28 లలో మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. ఇష్ట వస్తు ప్రాప్తి, బంధుమిత్ర సహాయం.

సింహం:

(మఘ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 వ పాదం.)

ఈ వారం మీకు అన్ని విధాలా ప్రాప్తి వాకరమైన సమయం. మీ మాట దక్కగా చలామణి అవుతుంది. ధనాదాయం ఇతరుల ముందుకన్నా పెరుగుతుంది. దైవానుగ్రహంవల్ల మీ బుద్ధిబలాన్ని ఉపయోగించుకుని అనేక చిక్కులను సులభంగా ఎదుర్కొంటుంటే, ఈ సమయంలో ఇతరులతో కలసి చేయవలసిన అరంభంలోనే నిష్కర్షగా ఉండటం మంచిది. దూరకేళాలలో ఉండన్న స్నేహితులనిధిమంచి శుభ వార్తలు రాగలవు. ఇతరుల ప్రోత్సాహంవల్ల సాహసకార్యాలకు దిగుతారు. అంగుల క్రొత్తగా చిక్కులు రావుగాని, తిగి వంతి ప్రయోజనం కనుపించదు. పదిమందిలో పెళ్ళిపత్రికలు మాత్రం నిలుపుకోగలుగుతారు. మీ ప్రసంగం కొంత కలుపుగా ఉండటంవల్ల మీ తోటివారి మనస్సుకు బాధకలిగి అవకాశాలున్నవి. సాగ్యమైనంతవరకు నిగ్రహంతో ఉండండి. వారం రెండవభాగంలో కుటుంబంలో కలతలు ఆరంభం అవుతవి. అధికారులను ఉన్నత స్థితియంగన్న పెద్దమనుష్యులను కలుసుకోవటంవల్ల ముందుముందు మేలు కలుగుతుంది. 30, 1 తేదీలలో శుభకార్యాలు, దండుక ఖర్చులు, వారపాట్లు.

కన్య: (ఉత్తర 2, 3, 4 పా,

మాస్త, చిత్తి 1, 2 పా.)

ముఖ్యంగా ఈ సమయంలో ధైర్యం అవసరం. ఇతరులవల్ల ఇంకిమందుకు కలుగుతున్న ప్రతిబంధకాలు చాలావరకు తొలగి పోయి మీ ఆలోచనలు క్రమక్రమంగా కార్యరూపం పొందగల అవకాశాలున్నవి. ఎవరు ఏదైనా భావించినా మీరు మాత్రం న్యాయము, హోపకారము విటినిమిత్తం శ్రమపడి విజయం సాధించగలుగుతారు. విశే

హించగలుగుతారు. మధ్యమధ్య మనస్సుకు నిగుత్తువారు, ఏకైక తోచగలవు. కాని అంతిలోనే మనస్సును నిలబెట్టుకుని మిశ్రమత్వాలను కొనసాగించగలుగుతారు. మిశ్రమత్వము కృత్రిమ్యపారాసుయందు ఉత్పాదకతతో పనిచేయలేకపోతారు. మిశ్రమత్వము, కుటుంబంలోని వారి ఆరోగ్యముకూడా కొంత అసంతృప్తికరంగా ఉంటుంది. సంచారము, శ్రమ విశేషంగా కనుపిస్తున్నా మిశ్రమత్వంలో అన్నిరంగాలలోను అనుకూలం పొందగలుగుతారు. దుబారాఖగ్గులు పెరగకుండా చూచుకొనండి. 26, 27 తేదీలలో కృత్రిమ అభివృద్ధి, గొప్ప వారితో మైత్రి, అసంతృప్తిగా ఆరోగ్యంలో మార్పు.

తుల్య :

(చిత్రి 3, 4 పాదాలు, స్వాత్రి, విశాఖ 1, 2, 3 పాదాలు)

శ్రమపడి అభివృద్ధి సాధించుకోగల శక్తి, ఒక్క కలిగి ఉత్పాదకతతో ముందుకు పోగలగుతారు. అనూహపరులు మిశ్రమత్వము గురించి అపవాదులు కల్పించినా, వాటివలల మిశ్రమత్వం ఇబ్బంది కలుగదు. సమయానుకూలంగా ఉండి శత్రువులను సాధించగలుగుతారు. కృత్రిమ దృష్టికాలలో శ్రాంతి విషయాలు అనుభవంలోకి వస్తవి. మిశ్రమత్వంలో మార్పు కనిపిస్తుంది. ఆహార వివేకాలలో జాగ్రత్తగా ఉండటం అవసరం. ఇతరులు తమలో తాము కలహించుకుని చివరకు మిమిదనింపమోపదానికీ ప్రయత్నించవచ్చు కుటుంబంలో ప్రశాంతి లోపిస్తుంది. వారం ఆరంభంలో ధనాదాయం సామాన్యంగా ఉన్నట్లు కనుపిస్తుంది. కాని క్రమక్రమంగా వృద్ధి అవుతుంది. పిల్లలమూలంగా ఆనందం, సౌఖ్యం లభిస్తవి. కృత్రిమ దృష్టికాలలో మిశ్రమత్వం విలంబ పెరుగుతుంది. సాటి వారిలో పేరుప్రతిష్ఠలు సంపాదించుకుని నిశ్చింతగా కాలం గడుపుగలుగుతారు. కఠినమైన పనులకూడా ఈ సమయంలో సులభంగా సాధ్యమవుతుంది. 29, 30, 1 తేదీలలో ఖర్చులు విలాప వస్తువులు కొంటారు.

వృత్తికం :

(విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ)

అందరితోను అనుకూలంగా వుండి ప్రశాంతంగా మిశ్రమత్వం సాధించుకొని అపకీర్తి రాకుండా కాపాడుకోగలుగుతారు. ముందుగా పైనపెట్టుకొన్న కార్యభారం వల్ల మనస్సుకు అనారోగ్యం అధికంగా ఉంటుంది. కాని మిశ్రమ దృష్టికాలంలో చిక్కలు విమోచింపవు. కుటుంబంలోని వారివలల మిశ్రమ యోగంగాను శాంతి, సౌఖ్యము లభించవు. గాని బాహ్యవిషయాలలో మాత్రం మిశ్రమత్వాలకు ఆటంకాలు తొలగిపోయి పరిమందిలో మాట దక్కించుకోగల అవకాశాలు లభిస్తవి. ఇంతకుముందు మిశ్రమ ఎవరినిగురించి ఆంశో

శివపశుతున్నాలో వారే ఈ వారంలో మిశ్రమత్వం ఆదరించి సహాయం చేస్తారు. ప్రయాణాలు చేయవలసివస్తుంది. ఈ సమయంలో అధిక ధనాదాయమార్గాలను గురించి ఆలోచనలు, ప్రయత్నాలు ఆరంభమవుతవి. కృత్రిమ దృష్టికాలలో మిశ్రమత్వము మిశ్రమ చక్కగా నిర్వహించుకుని పేవారివల గౌరవం, సహాయం పొందగలుగుతారు. శక్తికిమించిన పనులకు పోవద్దు. 25, 26, 27 తేదీలలో సాటివారిలో గౌరవం, కుభవార్తలు.

ధనుస్సు :

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా)

ఈవారం మిశ్రమ శక్తికి తగినంతవరకే భారం వహించటం నుంచినది. కాని ఆడంబరం నిమిత్తం పాలుపడటంవలల పశ్చాత్తాప పడవలసి వస్తుంది. మిశ్రమత్వం పొందించుకుంటూ సామాన్యకార్యాలకు దింపి వెనుక నుంచుని వేడుక చూచే మనుష్యులు తిలస్ పడతారు. ఈ సమయంలో ఉద్దేశకాన్ని తగ్గించుకొనటం అవసరం. కుటుంబంలో సుఖసంతోషాలు లభిస్తవి. ఖర్చులమాత్రం అధికంగా చేయవలసి వస్తుంది. కృత్రిమ దృష్టికాలలో శ్రమ కనుపిస్తుంది. కొన్ని సమయాలలో ఇతరుల సహాయం సంపదల నిమిత్తం ఎగురు చూడవలసివస్తుంది. తాత్కాలికంగా అవ్వచ్చు కలసివస్తున్నట్లు మూలము కనుపిస్తవి. కాని యధార్థంగా అనుకూలించే అవకాశాలు తక్కువ. మిశ్రమత్వం తగిన ఫలితం ఉంటుంది. పుణ్యకార్యాలలో పాల్గొంటారు. లోగడి మిశ్రమ ప్రతిభలం అవుతవి అనుకుంటున్న వ్యవహారాలలో తిలవని తిలం పుగా విజయం లభిస్తుంది. అధికారులతో స్నేహం లభిస్తుంది. సంఘ కార్యాలలో ప్రవేశించటంవలల మిశ్రమత్వం పనులకు ఆటంకం కలిగే నాచనలన్నవి. 30, 1 తేదీలలో సంచారం, ఖర్చులు, కార్యసిద్ధి.

మకరం :

(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పా)

ఈ సమయంలో మిశ్రమత్వం పెరుగుతుంది. ఆదాయం కూడా బాగుంటుంది. మిశ్రమ దృష్టికాలలో సాటివారివలల గౌరవం, అభివృద్ధి లభిస్తవి. ఇంతకుముందు మిశ్రమ చేస్తున్న యోచనలు నిరాటంకంగా కార్యరూపం పొందగలవు. అనేక సందర్భాలలో ఉంటున్న చిన్నచిన్న పేచీలు క్రమక్రమంగా తొలగిపోయి మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. మిశ్రమత్వం కుటుంబంలోని వారి ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. కుభకార్యప్రయత్నాలు ప్రస్తుతం సరేవరవు. మిశ్రమత్వం నిమిత్తం ఎదురుచూచే మనుష్యులు ఉంటారు. అయితే ముందుగా మాట ఇవ్వటం వల్ల సమయంలో చిక్కలు పడతారు. అక్షి కృత్రిమ తరచుకునే ప్రయత్నాలు

ప్రస్తుతం అనుకూలించవు. బంధుమిత్రులవద్ద నుంచి కుభవార్తలు తెలుస్తవి ప్రయాణ నూచులు లభిస్తవి. ఇతర నిమిత్తం మిశ్రమ చేయు ప్రయత్నాలు సిద్ధించగలవు. ఇతరుల వ్యవహారాలలో మధ్యన రీతివ్వవంటి పనులకు పోవటం నుంచిదికాదు. 27, 28, 29 లలో పుణ్యకార్యాలు, పడమరదిక్కునుంచి లాభకరమైన వార్తలు.

కుంభం :

(ధనిష్ఠ 3, 4 పా, శతభిషం, పూ. భాద్ర 1, 2, 3 పా.)

ఈవారం మిశ్రమ పరిమాణముగా కనుపిస్తుంది మనస్సులో అనేక ఆలోచనలు. ఒకరికి అనుకూలంగా మాటాడితే మరొకరికి కోపంవస్తుంది. మిశ్రమత్వం ఆశిష్టత కొన్ని ఆక్రమమైన పనులకు దింపటానికి ప్రయత్నాలు చేస్తారు. విషయచేయటం, విషయమానటం అనేవి పెద్ద సమస్యలు ఉంటుంది. కాని చివరకు ధైర్యంతో ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి కార్యరంగంలో ప్రవేశించగలుగుతారు. ఆదాయం పెరుగుతుంది. మిశ్రమత్వం పశ్చాత్తాపకారాలవల్ల మిశ్రమత్వం ధింకరాగి అవకాశాలున్నవి వ్యాపార విషయాలలోను, వ్యవహారరంగంలోను నిష్కర్షగా ప్రవర్తించగలుగుతారు. అంగవల్ల మొదట్లో కొంత మంది మనస్సుకు బాధ కలుగుతుంది. కాని పర్యవసానంలో మిశ్రమ మిత్రానికి గాఢా సంప్రీతికరంగా ఉంటుంది. మిశ్రమత్వం కుటుంబంలో సుఖసౌఖ్యాలు లభిస్తవి. ముందు ముందు విశేషంగా లాభించగల పనులకు నివృత్తయి చెస్తారు. మూలములు, పండితులు మొదలయిన వారి దృష్టం, పరిచయం లభిస్తుంది. 28, 29 తేదీలలో అపవృత్తి నూచనలు. కుంభం కార్యసిద్ధి, దైవకార్యాల.

మీనం :

(పూ. భాద్ర 4 పా, ఉ. భాద్ర, శతభిషం)

మిశ్రమ చాలాలోజాలనుంచి ఎదురుచూచున్న పనులు ఒకరూపంపొంది మిశ్రమత్వం తగ్గుతుంది. బంధువర్తంలోనివారు ఒకరిదగ్గర మిశ్రమ విశేషాధిస్తారు. అంతమాత్రం చేత విచార పడవలసివ అవసరంలేదు. ధనవిషయంలో ఇంతకుముందు వచ్చిన పేచీలు తగ్గిపోతవి. కుటుంబంలో సుఖసౌఖ్యాలు లభిస్తవి. కృత్రిమ దృష్టికాలలో మిశ్రమ ప్రయత్నించే ప్రతిపని సుఖంగాను, ఉపయోగకరంగా జరిగి సాటివారిలో ఉన్న తిసిగిని పొందగలుగుతారు. ఇతరులతో కలసి చేస్తున్న పనులలో చిక్కలు, అభిప్రాయభేదాలు రాగలనూచనలన్నవి. కొన్ని కచేరిలలో ఇంతకుముందుకున్న ధైర్యస్థాయి రాలిపోతవి. మిశ్రమత్వం, నివృత్తయి విశిష్ట ఫలితం కనుపిస్తుంది. ఇతరులు మిశ్రమత్వం స్వాతంత్ర్యపాతాలతో ఉబ్బించి గౌరవిస్తున్నట్లు కనుపిస్తారు. కాని మిశ్రమ మాత్రం తొందరపడి కార్యభారం పైనపెట్టుకోవద్దు. 25, 26 లలో భార్యకు అనారోగ్యం, సాటి వారిలో పేచీలు, వృధాశ్రమ.

నాకు నచ్చిన కథ

నాకు వర్తనవచ్చిన రోజున ఎంతో సరదా. ఒకసారి మా స్కూలుకి ఆదివారం శలవు వచ్చింది. ఆ నేళ్ళ ఆకాశం మబ్బుపట్టి చీకటి పడ్డట్టుగా ఉపోయింది. మావయ్యని మంచి కథ చెప్పమని అడగడానికి మావయ్య గదిలోకి వెళ్ళేను. మావయ్య చాలా బాగా బాహులు వేస్తాడు. నేను వెళ్ళేటప్పటికి నిలంగా మబ్బులువేసి కింద తోటలో అందమైన నెమలి నాట్యం చేస్తున్నట్లుగా బాహు వేసేడు.

ఏంతో చడంలేదు మంచి కథ చెప్ప మావయ్యా అని అడిగేను. నీకు ఎలాంటి కథలు నచ్చుతాయిరా అన్నాడు ఇదివరకు కోళ్లు కెక్కరిస్తాయి, కప్పలు బెక బెకమంటాయి, నాగవ్వరం వాయిస్తే పాములు ఆడుతాయి ఎందుకో తెలుసా అంటూ కథలు చెప్పేవాడు. అలాంటిదే ఈసారి మేఘం పట్టినప్పుడు నెమళ్లు ఎందుకు నాట్యం చేస్తాయో చెప్ప మావయ్యా, నాకు అలాంటి కథలే నచ్చుతాయి అన్నాను. అప్పుడు మావయ్య నాకీ కథ చెప్పేడు.

పూర్వం నక్షత్రస్వర సగరాన్ని రాజధానిగా చేసుకుని భూపాలుడు అనే రాజు పాలిస్తుండేవాడు. ఆతని కాలంలో ఆ రాజ్యంలోని ప్రజలందరికీ సంగీతమంటే చాలా యిష్టం అందరూ సంగీత విద్వాంసులే. సరస్వతిని దేవతగా పూజించేవారు. రాజుగారి పేరే భూపాల అనే ఒక

రాగం. మంత్రి నాటామాత్యుడు. రాణి పేరు కల్యాణి, రాజకుమారుడు వనంశుడు. ఈ విధంగా రాజ్య మంతటా బిలహరి, ముఖారి, శాళ, కల్యాణి, కాంభోజి ఇలాగ పేర్లు పెట్టుకొనేవారు.

ఆ రాజుగారి కుమారుడు వనంశుడికి కూడా చిన్న నాటి నుంచీ

దువ్వారి వెంకటసత్య సూర్యనారాయణమూర్తి

సంగీతమంటే చాలా ఇష్టం. చాలా బువర్రాకమాలు ప్రదర్శించేవాడు. తండ్రితో నేటకుపోయేవాడు. సరస్వతి కలాటంవల్ల రాణిగారి కోరిక ఫలించి ఒక కుమార్తె కలిగింది. రాణిగారి ఆనందానికి అంతులేదు. ప్రజలందరూ ఆనాడు పండుగ చేసుకున్నారు. దేశమంతటా గాననభలు జరిగేవి. సంగీత గూఢకాలా,

భరత నాట్య మూ ప్రదర్శించేరు. అప్పటికి వనంశుడు ఏదేళ్ళవాడు. చెల్లెలిని చూసుకుని మురిసిపోయేడు. ఆ పిల్లకి నామకరణ మహాత్మ్యవంశాదు పురోహితులు చక్కనిరాగంతీస్తూ మంత్రాలు చదివేప్పటికి ఏడుపుమాని శ్రద్ధగా వినేసి ఆ పిల్ల. సభలోని గాయకులలో ముఖారి రాగాలాపన చేస్తున్న గాయకుడిమీద అభిమానం పెరిగింది ఆ బాలికకి. అతను ఎత్తుకుంటే చక్కగా అతని పాట వినేది. ఇది చూచి రాజదంపతులు మలహరి అని నామకరణం చేసేరు రాజకుమార్తెకు. రాణి కల్యాణిదేవి ప్రత్యేకించి ఒక సంగీతభవనం వుంది. అది నాలుగంతస్తులు కలది. అందులో చాలా గళాల వాయిద్యాలు వుంటాయి. ఒక గదిలో సంగీతశాస్త్రానికి కావలసిన అన్ని గ్రంథాలూ వుంటాయి. కల్యాణిదేవి సంగీత సాధన చేసేప్పుడు మలహరి దగ్గర కూర్చునివిడిచి. క్రమంగా వయస్సు పెరిగినకొద్దీ మలహరి సంగీతవిద్వాంసులవద్ద పాటాలు నేర్చుకుని యుక్తవయస్సునాటికి విద్వాంసురాలైంది. అన్ని రాగాలలోనూ మలహరి రాగం ఆమెకి చాలా నచ్చేది. ఆమెపాట విన్నవారంతా ఆశ్చర్యపోయేవారు.

ఇరవైఅయిదు సంవత్సరాల వయస్సుగల వనంశుడు రాజ్యంలో అందరికీమించిన బలశాలి అయ్యాడు. నేటికీ సరివారం లేకుండానే వెళ్ళేవాడు. క్రూరమృగాలని వశించేసుకునేవాడు. కాని చెల్లెలు అయిన మలహరి అనినా, ఆమె గాత్రం అన్నా చాలా ముగ్ధుడయేవాడు. నేటకుపోయే సమయాన మలహరి పాట వినిపిస్తే నేట మాని ఆమె

నంగీతం వింటూ కూర్చునేవాడు. ఇది గమనించిన కల్యాణి దేవి కూర మ్మగాలుపున్న అరణ్యంలోకి వంట రిగా వెళతాడనే భయంచేత కుమార్తెను నేట నమయంలో నంగీతం పాఠనచేయమని చెప్పింది. ఈ విధంగా వనంతుడి నేట వెనకబడింది.

ఒకనాడు మలహారి, గాళ, పావేరి, దేవక్రియ, లలిత మొదలైన చెలిక తెలతో ఉద్యానవనంలోని నర స్సులో జల్కేడ లాడుతోంది. అది వనంతుడికి నేటకు పోయే వేళ. ఆ నమయంలో చెల్లెలి పాట విని పిస్తే ఆగేవాడు. లేకపోతే నేట తొందరలో ఆగేవాడు కాదు. ఆ వేళ తనను నేటకు బయల్దేరుతుండగా మలహారి పాట వినిబడకపోవడంవల్ల వెళ్ళిపోయాడు. రాణి తొందరగా కబురు చేయగా మలహారివచ్చి పాట పాడింది. అప్పటికే వనంతుడు చాల దూరం వెళ్ళిపోయాడు.

వనంతుడు అడవిని ప్రవేశించి కనబడ్డ కూరజంతువులని చంపుతూ నిరాటాకంగా ప్రయాణం సాగించేడు. నేట నరదాగా సాగింది. ఇంతలో చీకటిపడింది. వనంతుడు కొక వెడల్పాటి చెట్టెక్కిడు. దూరాన వెన్నెలలో ఒక ఆశ్రమం కనిపించింది. చక్కటి నంగీతం కూడా చెవిన పడడంచేత వనంతుడు డక్కడికి వెళ్లి ఒక అందమైనయువతిని చూసేడు. ఇంతలో ముసీశ్వరుడు, ఆమె తండ్రి వచ్చి సంగతి తెలిసి ఆ రాత్రినే ఆహారంపెట్టి పక్క ఏర్పాటుచేసేడు. తెల్లవారినా ఆతడు ఆశ్రమం వదలలేకపోయాడు. కొంత కాలం అక్కడ ఆగేడు. మునికన్య అయిన మేఘురంజనియొక్క అందాన్ని చూచి ప్రేమించేడు.

వనంతుడి ప్రేమలో ఉడ్డనాటి నుంచి మేఘురంజని తండ్రికి నవర్యలు

“హే: త్వరగా—ఓ దజను కేపులివ్వు!”

చిత్రం: డి. వెంకటరావు, నల్లూరు.

చేయడం అశ్రద్ధచేసింది. ఆయనకి నమిథలు తేవడం, పూవులు తేవడం, హోమానికి ఏర్పాట్లు చేయడం, నరస్సునుంచి నీళ్లు తేవడం మూని వేసింది. కుమార్తెలో మార్పును గమనించిన ఆ ముసీశ్వరుడు ఆమెను నమ్మిగా మందలించేడు. ఆయన ఎంత హితబోధ చేసినా ఆమె వనంతుని ప్రేమించడం మానలేదు. ఇది చూచి ముసీశ్వరుడు చాలా కోపించేడు. అయినా తన కుమార్తెకు తగినవయసు కనుక అది సహజమే అనుకుని వనంతుడు, మేఘురంజనిని రెండు అందమైన నమిథుగా మార్చి స్వేచ్ఛగా వదిలివేసేడు. ఆ నమిథు చక్కగా క్రేంకారాలు చేస్తూ ఆశ్రమప్రాంతంలో వుండేవి.

ఇది ఇలా వుండగా అక్కడ ఆమె కూడా అతడిని ప్రేమించింది. పిస్తూంటే ఆమెనగుండె నీరయి రాజూ, రాణి, మలహారి, రాజ్య ప్రజలూ యువరాజు వనంతుడి గురించి ఆందోళన పడసాగేరు. ఒక

నాడు రాజు పరివారంతో అడవికి పోయి గాలించి జాడ తెలియక తిరిగి వచ్చేరు. ఒకనాటి అర్థ రాత్రి నమయంలో మలహారి ఒక సంచనిండా నవరత్నాలూ ముత్యాలూ మూటకట్టుకొని అన్న గారిని వెతుకుతూ బయలుదేరింది. ఎందుకైనా మంచిదని దారిలో రత్నాలు వేస్తూపోయింది. పోగా పోగా ముని ఆశ్రమానికి చేరుకొంది. పంటరి స్త్రీ అయిన మలహారిని ఆడ రించి విషయం తెలుసుకున్నాడు ఆ ముసీశ్వరుడు. తాను ఆమె అన్నను నెమలిగా మార్చినందుకు దుఃఖించేడు. ఆమె సోదరునికోసం విల పోయింది. ఇంతలో తెల్లవారింది. వనంతుడు, మేఘురంజని నెమలి రూపంతో క్రేంకారంతో ఆశ్రమాన్ని నమిపించేరు. వాటిలో మగనెమలి మలహారి చుట్టూ తిరుగ సాగింది. ముసీశ్వరుడికీ దుఃఖం ఆపు కోలేక ఆమెను చక్కటి వర్ష మేఘంగా మార్చివేసేడు. అప్పుడు

ఆయుర్వేదోషధిములు.

శాస్త్రీయముగాను. నమ్మక
ముగాను తయారుచేయు
సంస్థ

వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేదనిలయం.

చింతలూరు.
ఆలమూరు పోస్టు ★ తూర్పుగోదావరిజిల్లా

ఆంధ్రదేశమందంతటను బ్రాంచులు, ఎజన్సీలు కలవు.

వై.ఎం.బి.ఎ. బండ్ 112, పంజాబి బస్టాండ్ ఎల్లంగన్.
సికింగ్ దాఖానా బాంబి : 7-2-148 హిస్సా ముగంజి పాత పోలిసు సేవను ఎగుట

వెలతుమును పొందగే ఈనో

- ★ దేహములోని మలినములను పోగొట్టును
- ★ చర్మరసము నిచ్చును
- ★ కడుపుకం స్వస్థత చేకూర్చును

గుణము కలిగిస్తున్నే.
నవోత్పాదమును
కలిగించును

ఈనో

ఫ్రూట్ సాల్ట్
త్రాగండి

ఈనో ఫ్రూట్ సాల్ట్ అను గుణము రిజిస్టరు చేయబడిన బ్రేడు మార్కు.
ఈనో ఫ్రూట్ సాల్ట్ (ఇంగ్లీషు) నేపేర్ దిగువన

నాకునచ్చిన కథ

మగ నెమలి పురి విప్పి చక్కగా కూస్తూ నాట్యం చేసింది. ఆడ నెమలి కూడా నృత్యం చేసింది.

అక్కడ రాజనంపతులు కుమారుడు కుమార్తె కూడా దూరమవడంతో చాలా విచారించేక. మరలా అడవికి బయలుదేరగా దారిలో రత్నాలూ, ముత్యాలూ మెరుస్తూ దారి చూపించేయి. వారందరూ ఆశ్రమానికి వచ్చి మునీశ్వరునివలన జరిగిన విషయాన్ని తెలుసుకుని దుఃఖించేరు. మునికూడా విచారించి వారిని ఓదారుస్తూ, “మీరు మలహరిరాగం ఆలాపించిననాడు మీ కుమార్తె వీలి వేళు మై దర్శనమిస్తుంది ఆ కాశంలో. ఆ వేళును చూచి మీ కుమారుడు వనంతుడు నెమలిరూపుతో పింఛంవిప్పి నాట్యం చేస్తూ కనిపిస్తాడు. ఈ విధంగా మీ మలహరి వనంతులు మీకు ప్రతి సంవత్సరానికీ కనిపిస్తారు” అని చెప్పేడు. ఈ కారణంవల్లనే ఇప్పటికీ గాయకులు వర్షముతువులో మలహరిరాగం ఆలాపిస్తారు. వేళుల్ని చూడగానే నెమళ్ళు పురివిప్పి ఆడతాయి.

మావయ్య ఈ కథ చెప్పి తాను వేసిన బొమ్మ చూపిస్తూ “చూడు పైన వేళులు, కింద ఉన్న చేస్తున్న నెమలి” అన్నాడు—“ఎందుకో తెలుసా?” అంటూ మావయ్య చెప్పే కథలు అంటే నాకు చాలా ఇష్టం. ఇలాంటికథలే నాకు నచ్చిన కథలు. ఎవరు కథ చెప్తారని తెలిసినా ఏయే జంతువులూ పక్షులూ ఏవేమి చేస్తాయో అలాగెందుకు చేస్తాయో వివరించే కథలు చెప్పమంటాను. ★

ప్రాణస్నేహితులు

నేను మూడవసారి చదువు తుండగా జరిగిన సంఘటన ఇది. అప్పుడు సుధీర్ బాబూ, బాలూ అనే మిత్రద్వయం చదువుతుండే వారు. సుధీర్ బాబూ మాచూరి పంచాయితీబోర్డు వెసిడెంటు ప్రకాశంగారికి మారుడు. కాని బాలూ ఒక బీద కుటుంబానికి చెందిన రంగప్ప కొడుకు. ఇద్దరూ మంచి తెలివి తేటలూ, త్యాగగుణం కలవారు.

బాలూ పుస్తకాలు కొనడానికి కొండ డబ్బు లేని పరిస్థితిలో ఉన్నాడు. అనాడు ఇంగ్లీషు టీచరు పుస్తకంలేకుండా వచ్చినందుకు బాలూను బయటకు గెంటివేశారు. తన మిత్రుని స్థితిచూసి సుధీర్ కి

కళ్ళనీళ్ళ పర్యంతం అయింది. ఇది వదిలిపెట్టగానే సుధీర్ పరుగెత్తు కుంటూ వెళ్ళి బాలూ చేయిపట్టు కొని “బాలూ! నీవేమీ భయపడ వద్దు. కేపు ప్రొద్దునకల్లా నీ కింగ్లీషు

కొండూరు రాఘవప్రసాద్

పుస్తకం కొనితెస్తాను. ఈరోజు రాత్రికి నా యీ పుస్తకం చదువుకో” అని చెప్పి తన యింగ్లీషు పుస్తకం బాలూకు ఇచ్చాడు.

వెంటనే తాను ఇంటికి వెళ్ళి తన పర్సుతీసి చూసుకోగానే దానిలోని రెండు రూపాయలూ తాను నిన్ననే ఖర్చుపెట్టినట్లు జ్ఞాపకం వచ్చింది.

వాళ్ళ నాన్న సుధీరుకు ప్రతినెలా ఐదు రూపాయలు న్యంత ఖర్చుకి ఇచ్చేవారు. ఇప్పుడు సుధీర్ కి బాలూకోసమై ఇంగ్లీషు పుస్తకం కొనడానికి రూపాయన్నర ఎక్కడ నుంచి వస్తుంది? పోయి వాళ్ళ అమ్మను అడిగాడు. వాళ్ళమ్మ “నీకు ప్రతినెలా డబ్బుయిస్తుంటే యింకా కావాలా?” అని కసిరి కొట్టింది. పాపం సుధీర్ కి ఏమి చేయడానికి తోచలేదు. బాలూ స్థితి తలచుకొంటే కళ్ళ నీళ్ళు తిరుగు తున్నాయి. వాళ్ళ నాన్నను డబ్బు అడిగేందుకు ధైర్యంలేదు సుధీర్ కి. ఆరాత్రి వాళ్ళ నాన్నగారు ఆఫీసు నుంచివచ్చి కోటు హాలులో తగిలించి భోజనానికి వెళ్ళినారు. సుధీర్ కోటుజేబులో ఉన్న ఐదు రూపాయల కాగితాన్ని చూచాడు. కాసేపు తటపటాయించి చివరకు తన

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక బాలల సంఘం [సభ్యత్వపు దరఖాస్తు]

GROUP
A లేక B

పద్యుని (పద్యురాలి) పూర్తిపేరు (విడివిడి అక్షరాలలో)

పుట్టినతేదీ, నెల, సంవత్సరం : పయస్సు

తండ్రి, లేక, పంరక్షకుని పూర్తిపేరు :

జూరిపేరు, జిల్లా, తాలూకా, పోస్టు (వీతి: వెంబరు)

* చదువుతున్న తరగతి, లేక, పాఠశాల :

పాఠశాల పేరు :

వధానోపాధ్యాయునిపేరు (తెలిస్తే) :

ఆర్యా :

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక బాలల సంఘములో పన్ను పథ్యునిగా/పథ్యురాలిగా చేర్చుకోక (ప్రార్థన. కైక
[కానీక విషయాలన్నీ యదార్థములు.

[తేదీ : -1959]

(సంతకము)

* మరొక విషయం: పాఠశాలలోనూగాక ఇంటికందనే ట్యూషన్ చెప్పించుకొనే బాలబాలికలు కూడా పథ్యులుగా చేరవచ్చు.
'చదువుతున్న తరగతి' అనే విషయానికి ఎగురుగా 'ప్రైవేట్ స్కూల్' అని వ్రాయాలి.

సంచిక: 25-11-59 | ఈ దరఖాస్తు 28-11-59 నాటికి మాకు చేరాలి |

ప్రాణస్నేహితులు

మిత్రునికోసం దొంగతనంకూడా చేయ నమకట్టి, మెల్లిగా వెళ్ళి ఆ నోటుతీసి తన జున్నులో పెట్టుకొన్నాడు. కానీపు పాతాలు చదువుకొని వదుకున్నాడు. ఆ రాత్రింతా సుధీరుకి నిద్రలేదు. ఒకవైపు దొంగతనం చేశానే అన్న భయం; మరొకవైపు బాలాకి పుస్తకం కొనియివ్వవచ్చుననే ఆనందం!

మర్నాడు ప్రాద్దునే బడికిపోతూ, దాల్లో ఇంగ్లీషు పుస్తకం, ఒక మంచి కలం, నోటు పుస్తకాలు కొన్నాడు. ఆరోజు ఉదయం బాలా సుధీరుపుస్తకం తెచ్చియిచ్చాడు. కాని టీచరు రానివ్వడనే భయంతో తనుమాత్రం ఇంటికి వెళ్ళబోయాడు. కాని సుధీరు తన నంచితోంచి తన మిత్రునికై కొన్న పుస్తకాలను, కలాన్ని తీసియిచ్చాడు. బాలా కళ్ళు ఆనందంతో మెరిశాయి. కాని అనలు విషయంచెప్పే తీసుకోడనే భయంతో

సుధీరు దొంగతనంచేసిన విషయం చెప్పలేదు. ఇద్దరూ క్లాసుకువెళ్ళి కూర్చున్నారు.

ఆరోజు ఉదయం ప్రకాశంగారు తనకోటుజేబులో ఐదురూపాయిల నోటు చూసుకుంటే, అది లేదు. వెంటనే భార్యను అడిగారు. ఆమె “నిన్న సాయంత్రం సుధీరు నన్ను డబ్బివ్వమని అడిగాడు. నే నివ్వ నందున వాడే తీసి ఉంటాడు” అన్నది. ప్రకాశంగారు సుధీరే తిశాదని నిశ్చయించుకొని త్వరగా ఆఫీసుకుపోతూ దారిలో స్కూలుకు వెళ్ళి హెడ్మాస్టరుగారితో సుధీరు విషయం చెప్పి, “మీరు వాడిని సరి దిద్దాలి.” అని కోరారు. వెంటనే హెడ్మాస్టరుగారు కోసంతో మా క్లాసులోకి వచ్చి సుధీరుని పిల్చి “సుధీర్! ఇప్పటినుంచే దొంగతనం కూడా చేయకున్నావా? మీనాన్న గారి కోటుజేబులోని ఐదురూపాయిల కాగితాన్ని నీవు తీసింది నిజమేనా?” అని గర్జించారు. సుధీరు

వెంటనే తన తప్పను ఒప్పుకున్నాడు. హెడ్మాస్టరుగారు మండి పడుతూ కేకలేస్తూ బెత్తంతో సుధీరుని కొట్టనారంభించారు. దెబ్బంట ఎరుగని సుధీరు బిగ్గరగా ఏడ్వ నారంభించాడు. పాపం వళ్ళంతా కందిపోయింది. ఇదంతా చూస్తున్న బాలా అనలు విషయం అర్థంచేసి కొని తన స్నేహితుడు తనకోసం దెబ్బలుతినడాన్ని నహించ లేక ధైర్యంగా నిలబడి హెడ్మాస్టరు గారితో “మాప్తూ, ఆగండి! సుధీరు నిరపరాధి. నా కింగ్లీషు పుస్తకం లేక టీచరుగారు తరిమి వేయగా సుధీరు వాళ్ళ ఇంట్లోనుంచి! డబ్బు తెచ్చి నాకు పుస్తకాలు, కల కొనిచ్చాడు. తప్పంతా నాదే!” అని అరిచాడు.

అది విని హెడ్మాస్టరుగారు కొంచెం శాంతించి సుధీరు నోదార్చి అనలు కథంతా తెలిసికొన్నాడు. వారి త్యాగగుణాన్ని, మిత్ర ప్రేమను చూచి హెడ్మాస్టరుగారు ఆశ్చర్య పోయారు. ఆయన యిరువురినీ దగ్గరకు తీసికొని వారి త్యాగగుణాన్ని మూకందటికి ఆదర్శంగా చూపిస్తూ, వారిని మెచ్చుకొన్నారు. హెడ్మాస్టరుగారు సుధీర్కు, బాలాకు చెరి ఐదురూపాయిలూ బహుమానంగా ఇచ్చారు. వెంటనే సుధీరు ఇంటికివెళ్ళి తన కిచ్చిన ఐదు రూపాయలను వాళ్ళ నాన్నగారి కిచ్చేశాడు. వాళ్ళ నాన్నగారు సుధీరు వెనుకనేవచ్చిన హెడ్మాస్టరు గారివల్ల కథంతా తెలిసికొని తాను గూడ వారిద్దరికీ చెరి ఐదురూపాయలు బహూకరించారు.

ప్రాణస్నేహితుల త్యాగబుద్ధిని, మిత్రప్రేమనే మనంకూడా అనుసరిద్దాం!

ఇన్ఫెంట్స్

గైవ్ వాటర్

తక్షణ నివారణకు

కొలిదంత విషయమైన గైవ్ వాటర్. కడుపు వాపు, పక్ష పచ్చుచున్నప్పుడు, కడుపులో బాదుపువం, కరిగే జ్వరంను తక్షణం నివారించును. పశువైద్యంను అనందంగాను ఆరోగ్యంగాను వుంచును. 40 ఏళ్లకు మించి వాడుగా ప్రసిద్ధయివున్నది.

వినియోగం :
పైదరాబాద్ కెమికల్స్ అండ్
ఫార్మసుటికల్ పర్సన్ లిమిటెడ్.
హైదరాబాద్-5

INFANTONE

(31-వ పేజీ తరువాయి)

వచ్చుకొనువ్వేనా!! అన్నాడు ముతాలా ఒక నిడుపాటి పడుచు వీరుడు.

జీవితంలో జానపద చిత్రచ్ఛాయలు జొరబడ్డ రఘూ 'అవునవును' అన్నాడు ఆళిగా.

'అరే - ఈ మడిసి నా గుట్టకొడ దిగ బెట్టిరారా' అన్నాడు నాయకుడు.

ముతాలాంచి పొడుగుగాటి వీరుడు బయటకీ వచ్చాడు. కర్రలు చేతబట్టి బరబరా పొగి పోయింది దండు. రఘూ తనలో తన వాళ్ళ కట్టుకు, క్రమశిక్షణకు, ఉదారతకు, ఉపకారబుద్ధికి, హుందాతనానికి వేయి దండాల పెట్టుకున్నాడు.

'నడుదొర' అన్నాడు పడుచు వీరుడు. వాళ్ళు వచ్చిన వెళ్ళుతిరిగి 'ఇటు మీ రక్కడనుంచి వస్తున్నారా' అన్నాడు రఘూ.

"మాది ఈమెన పడి విమూల్య పోతే సంక్రమక కోసలా గూడెం" అన్నాడు వీరుడు.

మళ్ళీ అడిగాడు రఘూ చనువు తీసుకుని 'ఆ యెత్తుగా ఉండే - ఎది అక్కడ భూమి ఎత్తు గాలేదూ, అపైన పోతే ఏముంది?

'పెద్ద కోనుంది దొర! నాలా పలంగా లోతుకుపోతాది' అన్నాడు మల్లా వీరుడు.

అప్పుడు రఘూకు అర్థమైంది. వాళ్ళు పలం లోంచి ఎత్తు కేక్కు తూ వస్తుండటంనల్ల భూమిలోంచి పుట్టుకువచ్చినట్లు కనిపించిన విషయం.

మెలిగా దారితీశాడు రఘూ. "సరేగాని నేనా వచ్చానని ని కెట్లా తెలిసింది ఆ గుడిసె లోకి?" ప్రశ్నించాడు.

'ఓ అరే తెలిసిట్లా - మొన్న మని మాపున గూడెం తిరిగిపోతుంటే గుడిసెలో యెలుగని పిచ్చింది - ఎవెరో వచ్చుంటారని అనుకున్నా -' అన్నాడు వీరుడు.

'గూడెంనుంచి ఎక్కడకు పోతున్నార మీరంతా -' రఘూ అడిగాడు.

పడమటికోసలా వేలకి పోతున్నట్లు తెలుసుకున్నాడు. వాళ్ళంతా కొండజాతి మగాలీలనీ బొగపడిందనికీ, కుండల్లు, లేళ్ళు జంకలు వేటాడి తిరిగి పాయంకొం ఇల్లు చేరుకుంటారని, రానుపోను పదిమొళ్ళదూరం రోజూ వచ్చిపోతారని రఘూ గ్రహించాడు.

ఎన్నెన్నో సరదాగా విషయాలన్నీ చెబుతూ కుటిరం దగ్గర రఘూను దిగబడి చాడు వీరుడు. సంప్రదంతో ఒకరూపాయి కేబులోంచి తీసి యివ్వబోయాడు రఘూ - మోచెయి అడ్డంకిపిసి నిరాకరించాడు వీరుడు. 'కట్టంచెయ్యంబెకానీ ముట్టందొర' అన్న

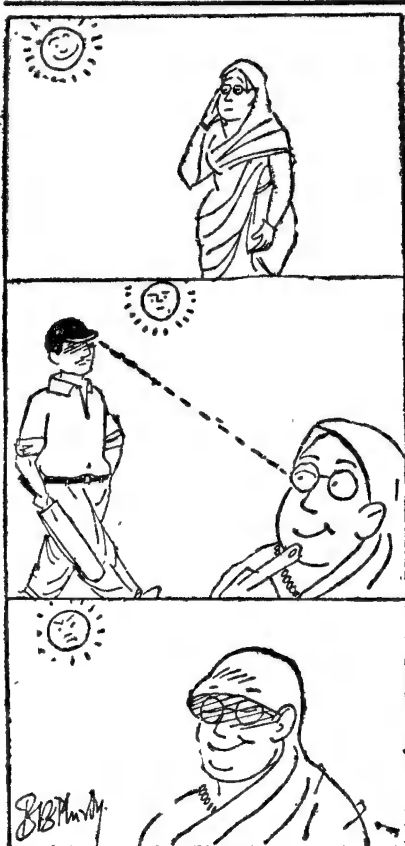
వీరుడిమాటకురఘూ మెచ్చుకున్నాడు. ఇరుగో నీ పేరడగటం మరచాను అన్నాడు రఘూ. "రాజులు" అన్నాడు వీరుడు. నిజానికి ఆత నిలో రాజులు కీచిత్ మా రీధించారను కున్నాడు రఘూ. మనిమాపున కనపడతావా అన్నాడు రఘూ.

అంగీకారం కలపించి పిక్కబలంతో పిట్టలా రివునన బెల్లిపోయాడు రాజులు.

సాయంకాలం కావడంతో కొండ కోసలా రఘూ జీవితం మరొక్క దినం గడిచింది. అసాధ్రి మాపురం వెళ్ళే చేరుకుంటున్న మార్గము జీవిత వేదాంతం తెలిసిన తాత్వికునిలా మాసినున్నాడు.

పడమటిదిశన మార్గమున నడిసె తిన పొడిచిన కాయమట్టు తెన్ను కావరంబులో మెగుసున్నా కడుపంతా నలగా ఉంది. దేహం కావబట్టతో కప్పివాకొలువ్యం మన స్వల్ప కాపురంచేసే కుమనాయోగిలా ఆ కాయమట్టు నిర్లిప్తంగా ఆ కాళంలో వేలాడుతున్నది.

'దొర' ఎనరో పిలిచారు. చలగాలికి బయట కూర్చుని దిగంత విశ్రాంత సౌందర్యం

చిత్రం: బి. వి. నత్యమూర్తి,

రామచంద్రపురం

రజమన్ను రఘూ వసుదంగ మోకాడు. అరుణకొంతుల్లో ప్రతిఫలిస్తున్న ముగారి వీరుడు రాజులు నవ్వుతూ వంగి వణ్ణం పెట్టాడు.

వెంకన్నతో చెప్పి రఘూ రాజులుతో బయలుదేరి కులాసాగా నడచిపోసాగాడు. రాజులువాళ్ళ చంద్రవంక కోసమాపిసానని రఘూను ప్రోద్దున వాళ్ళు కలుసుకున్న గుట్టలమీదకు తీసుకువెళ్ళాడు.

క్యామాయమానమై గంభీరంగా విశ్వ చిత్రకాయుని అలెజ్య చిత్రలేఖనంలా కన్నులగట్టిన ఆ కోస మాడగానే రఘూ మనస్సు ఉల్లాలమైంది. ప్రకృతిసౌందర్యం ముందు విశ్వరమయిన పట్టణ సౌందర్యం ఎంత అల్పమో, అవ్యయమో అతనికి ద్యోతకమైంది. ప్రకృతి మత ఒడిలా ఉన్న ఆ కోస రఘూను ఆహ్వానిస్తున్నట్లున్నది.

ఇక్కడ పుట్టివెరిగి, ఈ తిల్లి ఒడిలోనే తలదూర్చుకొని బ్రతికే సకల జీవరాశి ఎంత ధన్యమైనది! ఇక్కడ ప్రూరజంతువులు పెతం ఎంత అద్భుతవంతమైనవి! సంభ్రమానంద కుందిల హృదయారవిందుడై రాజులు భుజం తట్టి, వస్తున్న ఆ సందావనోగాన్ని గులక మింగుతూ 'ఎంత అందిమైందోయి మీకోస!' అన్నాడు రఘూ. ఆ సమయంలో వేయి జన్మలు పులకించి కదితలు మొలకెత్తాల చల్లని గాలి ఆ కోసలోంచి విసురుగా రఘూకు తాకింది.

రఘూకు వెంటనే ఒక సందేహం వచ్చింది. ఇంత లోతుగా అగాధంలా ఉన్న కోసలోకి ఎట్లా దిగి వెడతారు. ఈ ముగారింతా అని. రాజులు నడిగాడు.

"మాకు దొంకలుంటాయేదొర. ఈ విమూల్య నడి పోతినంటే మనకజీకటి కింటికి కేర్రా" నన్నాడు రాజులు.

రఘూకు ఆ కోస మాడాలని, రాజులుతో వెళ్ళి తిరిగిరావాలని కొండంత ఆశ ఉన్నది. కాని వెళ్ళడం రావడంకూడా గందారే. మనస్సు ముంగుగు దూకుతున్నా కాళ్ళు వణకే వెనకొడుతున్నాయి.

పెద్ద ముత్తయిగవు భూమాత సుదుటన తిలంగా అరుణ మార్గము అందిగించాడు. చుట్టుపట్ల నీడలు పెరిగి మనకచీకట్లుగా అలుముకొంటున్నాయి. ముచ్చటగా మలుపులు తిరిగిన కృష్ణానంతరి కోసలోంచి కొండలోంచి ఎక్కడో లోతున పరుగు లిడుతోంది.

"రాజుల! మీ కోస నాకు చూపిస్తావా" అన్నాడు రఘూ.

'రాదొర' అన్నాడు రాజులు కళ్ళతో ఆహ్వానిస్తూ.

'వనాను సరే - మళ్ళీ యింటి కెట్లా రావడం. చీకటిపడిపోతోంది -' రఘూ ప్రశ్నించాడు.

(సశేషం)

సౌందర్య
రహస్యపు
చర్చ...

గడచిన పాత పిల్లలు కలిగి వారి కేళిమం
అందమునకు కారణము తాతావారి పెర్ఫ్యూమ్ కోకొనట్
హెయిర్ ఆయిల్ అనే రహస్యమును కుమార్తెలకు
బెబుతూ వస్తున్నారు. అప్లౌడకరమైన పూం పరిమళముగల
యీ కుద్దమైన కోబ్బరి నూనె మీ కుమార్తెల
కేళిమంను కూడ ఎంతో పొగడుగ ఉంచుతుంది!

తాతావారి పెర్ఫ్యూమ్
కోకొనట్ హెయిర్ ఆయిల్

ది తాతా ఆయిల్ మిర్చి కంపెనీ లిమిటెడ్

హరివంశం

(19-వ పేజీ రెయివాయి)

వీలున్నా వచ్చాను.

“ఒకసారి నేను ఉదధిజలాల్లో మునిగి వుండగా, భగవంతుడు వరాహరూపం ఎత్తి చేర్చిన ఒక్క కోరితో నన్ను ప్రేమిస్తాడు. ఇంకోసారి మొదట నానుడై, చివరి దానం అడిగి, తర్వాత త్రివిక్రముడై, ఒక కోరితో నన్ను ఆక్రమించుకున్నాడు. ప్రభువు నాయందు ఎప్పుడూ దయతీర్పి చరించలేదు. ఆయన శింశుకామదకీచాహుస్తుడు. నతి విధేయుడు. నాకు నాధుడు. అనాథులకు నాధుడు. విష్ణుడు. ప్రధివిష్ణుడు. జగదేశ విభుడు. నాకు ఎప్పుడూ ఆయనే దిక్కు. ఇప్పుడుగూడా ఆయనే దిక్కు మకుంటున్నాను. బంగారం వున్నదంటే దానికి అగ్ని గురువు. తేజం వున్నదంటే, నూగ్యుడు గానికి గురువు. అఖిల తార కాగణాలకు సంగ్రహుడు గురువు. నాకుమాత్రం ఎల్లవిధ ముల ముకుందుడు గురువు. నేను చరాచర భేద ప్రకటితమైన సృష్టిని యావత్తూ భరిస్తున్నానంటే, అందుకు విష్ణువే, నాకు ఆధారకీర్తిని ప్రసాదించాడు.

“ఒక్కస్సేపు పరకు రాముడు సర్వ త్రిమయలోకాన్ని నిశ్శేవంగా వధించి, దాధిరమాంస దుర్గంధ దూషితను, పరమ వికీర్ణ కేశను, నన్ను, రజస్వలవలెవున్న దానిని కళ్ళెరుగికి యజ్ఞదక్షిణగా ఇచ్చాడు. అప్పుడు నేను ఆ బ్రహ్మర్షిని “నాకు పరులైన రాజులందరు నాకు లెబోయారు. నేను నిరవస్థ పాడువారివున్నాను. నేను ఇబ్బరలేను. నన్ను మర్చి సభాగనుచేయగల కిక్కి నీకు ఒక్కడికే వుంది. నాకు తగిన భర్తనమాపించు” అని విషయంగా అలించాను. ఆయన నన్ను మనువుకు ఇచ్చాడు. నన్ను పాలించడానికి ఆమనువు తన ఆత్మ కంకులను పంపించాడు. మహా కులీనులు, ధీకులు, మునిజన సమ్యుతాచారులు, కూకులు అయిన మనువునంశిపు రాజులు నన్ను అనుభవించారు. వారంతా నాకోసం బ్రతికి నాయందే కాలగర్భం చెందారు. ఇంగులో మీరుఎరుగనిది ఏమిలేను. కాని ఇప్పుడు ఈ రాజకులాలు అధికమై, నాకు భరించడం అశక్యం అవుతున్నది. ఆధారాన్ని మోయలేక కృశించిపోతున్నాను. దాన్ని ఏమాత్రమూ తగ్గిస్తే నేను బ్రతికేకే. ఈ పనికి ఒక్క విష్ణువే సమర్థుడు. ఆయన పూనుకొంటే, ఈపని అవుతుంది. పూనుకోకపోతే నా అదృష్టం అట్లావుంది అనుకుంటాను. చెయగలిగింది ఏమిలేను. ఇప్పుడు ఇక్కడి పెద్దలు గుమ్మరమైన ఈ కౌర్యాన్ని గూర్చి విచారించి, తగుప్రయత్నంచేస్తే సంతోషిస్తాను.”

సభాసదులు భూదేవిచెప్పిన ఈమాటలు ఆలకించి, తమలో విచారించి, నిశ్చయించి, బ్రహ్మకు సంబోధించి, ఇట్లా అన్నారు: ఈ దేవి ఇట్లా దుఃఖితయేటోగా మనకు పూజకోవడం పాడేకాదు. నీవు ఆదిభవుడివి. భువన ప్రాగుర్వానం నీవని. అందుచేత విష్ణువు, మహేశ్వరుడు, విశాఖుడు, నూగ్యుడు, వాయుదేవుడు, అగ్ని, బృహస్పతి, విశ్వం, దురులు, అశ్వినలు, పాద్యులు, యక్షులు, గంధర్వులు, రాక్షసులు, గరుడులు, నాగులు, కిన్నరులు, గిరివరిజులనిధుని పేరుపొందిన వీరయంత్రులీ వారు, తమ తమ అంశానో భూమిమీద వుంటేలుచెయ్యాలి. భూమి నురులలో, త్రిమయలలో, యోనిజాలుగాను, ఆయోనిజాలుగాను, వీరికే జన్మలు కల్పించాలి. వారిసహాయంతో భూభారాన్ని నివారించడం మంచిది.”

బ్రహ్మకు భువులుచెప్పిన ఈమాటలు బాగావచ్చాయి. “మీరు బాగా చెప్పారు. అట్లా చేయడమే బాగావుంటుంది” అన్నాడు. అని వారికి ఇంకో విశేషాన్ని గూడా తెలియజేశాడు: పూర్వం ఒక సాయంత్రం వేళ కళ్ళెరుగి, నేను సముద్రం ఒడ్డున కూర్చుండి తిత్వాస్త్రధగ్ధి చేసుకుంటున్నాను. మాట్లాడుకుంటూ మాట్లాడుకుంటూ వుండగావే, చంద్రుడు ఉదయించాడు. చంద్రోదయంతో సముద్రుడు ఉద్దామవర్షిస్తూ, గంగాసంమంథల పొంగులు రేగి, ఆకాశాన్ని అంటే కరటానో ఎగిరి పడుతూ, మేము కూర్చున్నచోటికి వచ్చి, ఆ ప్రదేశాన్ని తివలమేగాక. మాపైకి గూడావచ్చాడు. మేము తడిసిపోయాము. నాకు నవ్వు వచ్చింది. కోపమా వచ్చింది. నవ్వుకూనే “సముద్రుడా! కాంతించు” అన్నాను. సముద్రుడు కాంతించాడు. కాంతించిన వెంటనే అతని రూపం గూడా మారిపోయింది. అప్పుడు అతనికి తనత్వం వచ్చింది. సముద్రపు నదురు అతని కట్టుబట్టి అయిపోయింది. తిరంగాలు భుజాలయ్యాయి. మత్స్యములు, రత్నములు, అభరణాలయ్యాయి. అతని ఆ రూపం పరమ రాజన్య రూపంగా పరివర్తమైపోయింది. అప్పుడు నాకుమందు కార్యంస్ఫురించింది. స్ఫురించి సముద్రునితో ఇలా అన్నాను.

“నేను నిన్ను కాంతించు అన్నాను. నవ్వు ఆ కాంతించడంతో పాటు ఇట్లా కిరీరధారిని గూడా అయినావు. చంద్రుడు ఉదయించి వెన్నెలలు వెదజలుతూ వుంటే, సింధురాజువు, నీవు, రాజాకృతి దాల్చి, నాముందు నీ రాజసాన్ని ప్రదర్శనం చేశావు. కొబ్బరి నవ్వు ఇక భూమిమీద రాజవైపున తావుగాక. నేను కాంతించు అనగా, తనత్వం పొందావు గనుక, నీవు భూలోకంలో పుట్టినప్పుడు, నిన్ను అంతా శింశుడు అంటారు. ఇప్పుడు ఎట్లా, అప్పుడు గూడా,

గంగ నీకు భార్య అవుతుంది.”

“నేను ఈ మాట అనేసరికి, సముద్రుడు చిలించాడు. గంగాసమేతంగా సాక్షుడై నాకు ప్రణామం చేశాడు.” అయ్యా! పర్వకాలంలో, జలదపంక్తుతోడి వాయువు రేగిన సమయాల్లో, చంద్రుడు విజృంభించిన వేళల్లో, పొంగడం, తిరంగాలు రేకడం, నాకు నైజం. అంతేగాని అందులో గర్వం ఇసుమంత లేదు. ఇందుకు మీరు నాకు ఈ కాపం ఇవ్వడం తగువా?” అన్నాడు. ప్రసన్నుడవు కౌతలసిందని ప్రార్థించాడు.

“నేను అప్పుడు సముద్రునికి ఇట్లా చెప్పాను: సముద్రుడా! లోకమీతం విమటా అలోచించి నేను ఈ పని చేశాను. ఇంగులో అబోహా ఏమిలేదు. నువ్వు పవిత్రమైన భరతవంశంలో జన్మించి గంగయందు, వశిష్టావదన్గులైన వశువులను ఉత్పాదించావు. అంతేగాక సత్యతతి అనే ఆమెను పెండ్లాడి, ఆమెవలన వంశకగులయిన పుత్రులను పొందుతావు. క్రమ్యుర నీకు నిజస్వరూపం వస్తుంది. కొబ్బరి నీకు ఈ వివాదం అనవసరం.

“సముద్రుడు చాలా సంతోషించినాడు. శింశుడై ఉద్భవించిన తర్వాత అతనికి విచిత్రవీర్యుడు, ఆ విచిత్రవీర్యునికి దృఢరాష్ట్రుడు, పొండురాజు ఉద్భవిస్తారు. వారిలో పెద్దవానికి నూరురు నురులు పిన్నవానికి ఐదుగురు పుత్రులు జన్మిస్తారు. ఈ ఇరుకెలంకులవారికి రాజ్యాభిలాష మొండే ఒక్క మహాకలహం జరుగుతుంది. ఆ యుద్ధం ఘోరయుగాంతాకృతిని సాగుతుంది. భూలోకంలో రాజులంతా ఆ యుద్ధంలో ఇరుపక్షాలలోను చేరుతారు. అవస్థ్యం పోరాటం సాగించుకొని నిశాచురైతారు. అప్పుడు ఉర్విగల జనలుగూడా నాశనమైపోతారు. ద్వాపరయుగం అంతః అయిపోతుంది. భూమికి భారం తగ్గుతుంది. కలిఅంశం దృఢరాష్ట్ర పత్నియందు, యముని అంశం పొండురాజు పత్నియందు ప్రాగుర్వానం చెందుతాయి. తిక్కిన దేవ రాక్షసాది అంశాలుగూడా ఉచితస్థానాలలో ప్రభవం పొందుతాయి.”

పరమేష్ఠి ఈ మాటలు చెప్పగా విని పర్వదివిజ సమాజము సంతోషించింది. ఆయన మనువును దేవతలంతా అభినందించారు. ఆ సమయంలో నారదుడు అక్కడికి వచ్చాడు.

సశేషం.

కాంధరావ్

అణిపేట పరిధినిములు, సిద్ధపేట పరిధినిములు,
కలరావ్ అమోఘముగాపనిచేయును
— ఆర్థిధాపులలోనిము —
కాంధరావ్ వేలదిటెరి, పాలకొత్తు

సంసారంలో సహకారం

భార్య భర్తరిద్దరూ కూడా భార్యకల్పి పంతుకుని, కమ్మకుళ్ళాల్ని సహజంగా భావించి, పరస్పరాను రాగంవోను, పరస్పర శూన్యంతో నూ, యింటి అభివృద్ధికి, పిల్లల అభివృద్ధికి పాటుపడినప్పుడే వాళ్ళు నిజమైన భార్య భర్తల- వాళ్ళకే నిజమైన శంసారం.

కొంతమంది భార్య భర్తరిద్దరూ శంసారమునే బండికి జోడెడ్డులా లాంటి వాళ్ళనీ, రెండెద్దలూ సహజంగా కట్టపడితేనేగాని బండి పాగవట్లు, అలాగుగల సహకారం వుంటేనేగానీ శంసారం నడవదని, అలా సహకారం లేనపుడు బండిలాగే శంసారం కూడా ఒడి దుడుకులలోనూ, బండిలా బోల్తాకొడుకులందనీ గ్రహించక, శీవతలకు పాడుచేసుకుంటారు. కొందరువురువక్రేషులు తమ భార్యలని ఒకసంపూర్ణమైనవ్యక్తిగా భావించక, వారు తమకూ, తమవారికీ కావలసిన పనులన్నీ చేసిపెట్టి, నేతులచేసే వోక యంత్రంలా పరిగెడిస్తారు. ఇంటిపనులుచేయడం ఆమె భార్యకయినీ, తమకు వాటినివయంలో జోక్యంలేదన్నట్లుగా భావిస్తారు. ఏ మగవాడైతే తనభార్య తనకు చాకిరిచేయడానికి మాత్రమే తనవని భావించకుండా, ఆమె నోకమగ్గిగా గురించి, ఆమెకూ యెన్నో ఆశలూ, కోరికలూ వుంటాయని గ్రహించి, అన్నీ కాకపోయినా యెవ్వల మైన కోరికలకో తీర్చి, అదీ సాధ్యంకొనవుడు కనీసం సానుభూతిగా చూపుతాడో, అతనిభార్య నిజంగా యెంతోకష్టపడినా కూడా, ఆకమలమనసుతో భర్తని గౌరవించి, ఆదరిస్తుంది. అలా కానవుతే భార్యకు భర్తవాడ ఒకవిధమైన నిర్లక్ష్యమూ, నిరాకరణా యోగ్యతయి.

ప్రాధుతే, అంటే యే అయిదు గంటలలోతే, కాఫీకాయడంతో, నీళ్ళుకావడంతో ప్రారంభించి, పిల్లలకు స్నానాలు చేయించి, తొందర తొందరగా వంటపని ముగించి, బడికిపోయే విధాన్ని, పనికివచ్చే భర్తని తృప్తిపరచి పంపించడం, ఆ తర్వాతమధ్యాహ్నం తీరిక తేలిలో యింట్లో అందరి బట్టలూ వుతికిపెట్టడం, మరీ అందరూ యింటి కొచ్చేటప్పటికి టిఫిన్ నూ, రాత్రికి వంటకగరూ పనులన్నీ చేసి, రాత్రి భోజ

నారైక తర్వాత, అందరికీ పడకలువేసి యివ్వడంతో ఆఖరపుకుండి ఆరోజు కార్యక్రమం ఒక సామాన్య గృహిణికి. ఒకరోజూ, రెండు రోజులూ కాక శీవత పర్యంతమూ యీ విధమైన కార్యక్రమాన్ని, యెలాంటి లోపమూ, విక్రాంతి లేకుండా చేయ్యడం మానకుండా తులకు సాధ్యం కాదు. మగ్య మధ్య యేకాద్ది రోజులూ, కాకపోతే కనీసం కొన్ని గంటలూ ఆయినా, యీ యిల్లనే మాపంలాంచి బయటపడి తన కార్యక్రమాన్ని మరచి, అనందంగా గడుపుకపోతే ఆ యిల్లాలి మనస్సు విసుగైపోతుంది. ఏదో

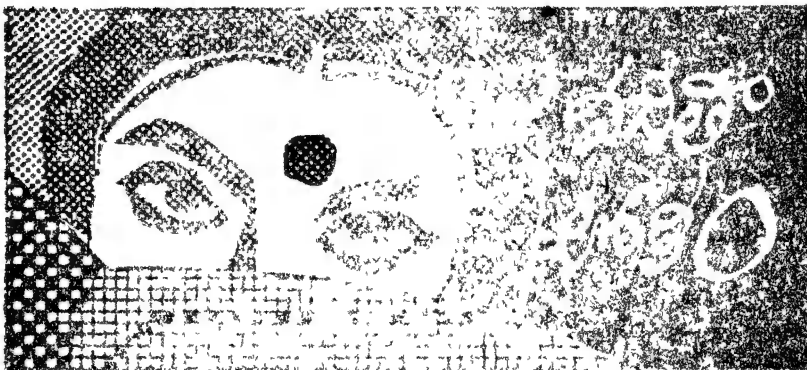
గారి

నిరాశా, నిస్పృహ ఆమెనా వర్తిస్తాయ్. మునుపెంతో ప్రేమించే తన భర్తమీదా, బిడ్డలమీదా కూడా ఒక విధమైన జాగుప్పు యేర్పడుతుందామెకు.

వాకు చాలా బాగా తెలిసిన కుటుంబం ఒకటుంది. ఆ గృహస్థు యేదో చిన్న వుద్యోగించేస్తూ, కొంతమీదా వ్యవసాయం చేయించి, తిండికి, బట్టకూ లోపంలేనంత జరిమా సంతాదిస్తున్నాడు. ఇక ఆ యిల్లాల యెముకలు పెక్కి తెలుస్తూ, అనీపంజరానికి బట్టలు వేసి నిలబెట్టినట్లుగా, ముప్పయి రెండేళ్ళకే ముసలివేమంతో వుంది. ఇక వారికి పిల్లలు యేడుమంది. పెద్దకొడుకు పద్దెనిమిదేళ్ళవాడు, ఆ తర్వాత పదిహేనేళ్ళవాడు, యింక చిన్నపిల్లలు పిల్లలు మాత్రం బాగా కండవుట్టితో వున్నారు. ఇంతవరకూ బాగానే వుంది కానీ ఆ విడకు మాత్రం శంకర్పురంలో యే వొక్కడినం కూడా ఆ యింటి వసులనుండి విముక్తి వుండదు పరికరా, ఒక్క సినిమాకో లేక పేరంటానికో వెళ్ళేవాడూ, తన పనులన్నీ, (వతి చిన్నవనీ) చేసిపెట్టిగానీ వెళ్ళడానికి వీలేదన్న

చూట. ఆమెకు జబ్బుచేసే కూడా ఆ మాట శంతగా వటించుకొన భర్తగానీ, పిల్లలుగానీ. ఎంతో కారణం ఆ గృహస్థుకు భార్యంటే ఒకమనిషినీ, ఆమెకూ సోగాలూ అనీ వస్తాయనీ అభిప్రాయం లేకపోగా, ఆమె తనకూ, తన బిడ్డలకూ పరిచర్యలుచేయడానికి మాత్రమే నిరకంపబడిందన్న అభిప్రాయం వుండడమే. బిడ్డలకూడా అమ్మ తండ్రీపాలికే. వారికి తమతల్లినిమా స్నేహస్నేహ మైనఆదరభిమానాలుగానీ, ఆపేక్షగానీలేనే లేవు. కోడి కూయకమండే లేచి, స్నానానికి నీళ్ళుకాచి, కాఫీ తయారుచేయకపోతే ఇల్లి గిరిపోయేలా కేకలేసి, కోపంతో యెక్కడికనా వెళ్ళిపోతాడు భర్త. తన స్కూలుకు పోయ్యేటప్పటికి టిఫిన్ తయారుగాక ఒట్టి కాఫీ యిస్తే, కాఫీ ముఖాన్నే చలేస్తాడు వుత్తరిత్తుం. ఏమగంటలకు విద్రోలేచి, స్కూలుకు టెనుయినతర్వాత, తన బడికి వెనుకునివేళ్ళ బట్టలకోసం వెతుక్కుని, ఉనికి లేదని తలిసి సాధిస్తూ, యేడుపు సాగిస్తుంది పదిహేనేళ్ళ వుత్తరిత్తు కామణి. ఇక చిన్న పిల్లలవిషయం చెప్పనేఅక్కలేదు. వాళ్ళకి తిండి, యేడుపు తప్పించి మరేదాస్లే భర్త ఎదుగగా పిల్లల్నే మైనా అంటే భర్తక పటరానికోసం వస్తుంది. మళ్ళీ ఆ పిల్లల్ని గురించి ఎవరెనా ఏమైనా అన్నప్పుడు మాత్రం ఆయనే అంటూ "పిల్లల్ని సరిగా పెంచడం తిరికి వసేకమా! వాళ్ళు బాగు పడ్డానికి" -ని. ఎప్పుడూ పాలిపోయిన టుండే ఆమె ముఖమూ, లోతుకుపోయిన ఆమె కళ్ళూ మానే యెలాంటివాళ్ళకైనా "అయ్యో" అనిపిస్తుంది. కానీ ఆ యింట్లో వాళ్ళకిమాత్రం దయ కలుగదు. ఒక్కరూ ఒక్కపనిలోనూ ఆమెకు సహాయంచేయకు సరిగదా, ఎవరిపనులు వాళ్ళుకూడా చేసుకోరు. భోజనాలుచేసే ఏళ్ళా తేతార్చి దానిజే. అందరికీ పడకలేనియివ్వడం ఆవిడ పనే. ఎప్పుడైనా అవిడకు జబ్బుచేసేకూడా ఆమె కార్యక్రమంమాత్రం మారదు. ఆమె పూరిగా చేతగానిసిలిలోనికి వచ్చి, వడక బెట్టినవాడే ఆమె ఆరోగ్యం సంకతి గురు కొనుండి అభర్తకూ, పిల్లలకూ అడిగూడా తమ పనులు జరగడానికి ఆటంకం కలిగిందేవార

తోనేగానీ, నిజంగాతన శీవతంలో పాలుపంతుకుని, కమ్మకుళ్ళాల్లో ఆదుకుంటూ, తనకోసం, తనబిడ్డ కోసం పర్యవ్యాన్ని త్యాగంచేసిన తన సహధర్మచారిణిగా ఆమె భర్త, తమకు కనిపించి, తమకోసమే నిద్రాపోతామని, తమనింక పెద్దవాళ్ళుగా చేసిన మార్పు మూర్ఖుని విడ్డలు

భాగవతుడున్నారని అనిపించుకు
నాడు. (ఈ విషయాలన్నీ కొంద
రికి అరికేయాలిగా తోచవచ్చుగానీ, ఆ
కుటుంబాన్ని శీత స్వయంగా చూసిన
వాన్ని కొనట్టి (శామన్నాడు.) ఆ ఇంట్లో
అందరి హృదయాలు ఎంతో హృద్యంతో
కరుణ కట్టినట్లుగా ప్రస్తుతం
వాని ఆమెకు పోయింది. ఇంట్లో
ఆమెను గురించి పామర్యభావంతో
రెండుమాటలతో వాళ్ళు యెవరూలేక ఆమె
మానసికంగా యెంతో భాగవతిహృదయ
పనిపిస్తుంది. ఆమెను చూస్తూంటే మాటి
మాటికి “బాబూ యీ ఆదేశాన్ని యెందుకు
‘పెట్టావో’” అనిపిస్తుంది.

(తనవంతు అందగు భర్తలా, విడదా
యిలా వుంటారని శీతనందంలేదు. ఇలా
వున్న యే కొద్ది కుటుంబాలలోనూ, శీత
నందం కుటుంబం కూడా శీతవుంటుంది.
అందరు భర్తలా, పిల్లల యిలాగే హృద్య
వరులె యెంతో యిప్పటికీ శ్రీవాతి హీనా
తనకు వచ్చివుండేది.

ఇంతవరకు తెలుసుకుంటే శ్రీ వయల
తిరిగి భారత తేలుతుంది పునాదు. ఇది
(ప్రకృతి పక్షానా. అయితే జబ్బులో
వున్నా, తీర కాకపోయినా, యింటి
పనులు ఆదేశ తెలుసుకుని, ఆమెకు యింటి
పనుల్లో పోయింది. ఇంట్లో ముగిసి
గొంత భంగమని, అలాంటి, ఆకాశాన్ని
యలక చేస్తారని భావిస్తారు కొందరు
సంస్కారం లేనివాళ్ళు. తనకు యింటి
పనుల్లో చేతనైన పోయింది చేయడమే, లేక
పామర్యభావం కలగా రెండుమాటలు
మాట్లాడితే యెంతో రృక్తుపడుతుంది

శ్రీ హృదయం. తనకన్నా చిరలూ
నగలూ లేచి యిచ్చినంత సంతాపమే
దామె పనులు. ఆమె తన పనులన్నీ కూడా
యెంతో ఆనందంగా చేసి, యింట్లోవాళ్ళని
సుఖపెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. తనభర్త
తనకు యింటిపనుల్లో సహాయం చేసినంత
మాత్రాన భర్తని మెలకవేస్తే శ్రీ యెంత
రేనా వున్నదంటే ఆమె నిజంగా మూర్ఖు
రాలే.

“ఇంతవరకు తెలుసుకోవడానికే యెలా
తయ్యగ అవ్వాలి? కాస్త పాడు. నీనూ
తనున్నా” అనే లేక యిప్పుడాపని చేయక
పోతే మరెలా మించిపోయేది లేదులే!
కాస్త పుకార్లు రామా?” అనే భర్త
అంటే, “అమ్మా నీవొక్కదానికే అంతపని
తయ్యకు. నీకు బడిమరిచి కచ్చా యిద్దరం
కలిపిస్తాం అని కొడుకో, కూతురో అన్నా
రంటే ఆ గృహిణి ఆనందం వర్షపాతం.
అంతకుముందు వినుకుపోతే పనులన్నీ
టని, ఆరోగ్యం ఆనందంగా, అతీగగా
చేస్తుంది. భర్తని, విడదీసి అవ్యాజాను
రాగంతో, ఆడరిస్తుంది. వారి అనురాగ
పూర్వకమైన ఆమాటలనూ, వారు తనపట్ల
కనబరుతున్న ప్రేమనూ మరి మరి తెలుసుకుని
వాటిలోనే స్వర్ణసుఖాలను చవిజూస్తుంది.

నివాసి శ్రీ తన భర్త అనురాగాన్ని
చూసినా, తాను కన్న విడదీయమంచివారై,
భర్తా పిల్లల ఆనందంగా వుంటూ, వారి
ప్రేమాదరణలకు పాత్రురాలు కావడంకంటే
మరేం కోరుకుంటుంది?

(తన యింట్లో మాతా భార్య భర్తలు,
శ్రీ పురుషులు సహారంగా భావించబడాలి.
అవసరమైతే శ్రీ యేవిధంగా పురుషుడి పను

లకు చేయడానికి సిద్ధంగా వుంటుందో అనే
విధంగా పురుషులకూడా అవసరమన్న పురు
ష్టిలో ఏహేయంచేసి, సహకారం చూపడం
అవసరం. మగవాళ్ళు యింటిపనులు చేయ
డం వాటికీ అన్న భావం కలిగించాలి.
తన శీత నందం కుటుంబంలోవాగా
శ్రీ తనకు వాటికి చేసే ‘మర వాళ్ళు’ యింటి
మగవాళ్ళు భావించారంటే, వివాహం, శీత
సారం-చీటి పుక్కిళ్ళు శీత శీతకపోగా
పూరిగా విధిపై ఫలితాలు కలుగుతవి.
భార్య భర్తల మధ్య అనురాగానికి ఇరు
లక విధమైన అధికారమూ, అనుకార
లతో కూడిన భయమూ, కష్ట భావమూ,
తదిక విడదల యెంతవరకు క్షయమూ, కొంత
కౌశల్యమూ యేర్పడుతాయి. చివరలో
కొడుకున్న మాధుర్యం చవిచూడలేక గానీ
గృహిణికి, గృహస్థులూ కూడా సంతోషం
వల్ల విరక్తి కలుగక మానదు కొన్నాళ్ళకే.

“ఏ యింట్లో అయితే భార్య, భర్త, విడదలు
కూడా పరస్పరానురాగం కలిగి, ఒకరికోసం
సహాయం చేసుకొని, మానవసహజమైన
అనురాగానుకూలమూ, దయావాదీత్యాలకూ
తావిచ్చి తృప్తికలలో రృచిగాను, అనం
దంగానూ చివరం గడుపుతారో వారికే నిజ
మైన గృహం - వారికే ఆదర్శమైనటువంటిది.

సరళ సలహా

వెనుక నాకసారి మరి అంత తగటి
చేయాలి భాగులేదంటూ నునలో
నునమాటగా చెబుతే అంతా కోపగించు
కున్నార. చీటికి మాటికి ఏమిటి సలహా
లని చివరిం నుకుంటారేమో! అయితే
‘నుంచి’ అని ‘పూరిగా’ విశ్వసించి
ఇంకొక్కరు చెప్పడంలో తప్పులే
దంటాను. ఒకరి చేయకుండా ఉంటే,
భార్య భర్తల అనుకులవాంఛత్య
నికే సంబంధించి మరోటి వాకనినీ
ఉంటుంది. మగవాళ్ళతో పాటు శ్రీలకు
కూడా సహకార్యకర్తత్వం, హక్కు
లూ, ఉండాలనేమాట నిజమే కొని,
వాంఛిత్వంలో ఇది ఇలా కొనసాగును.
పురుషుని కోసం శ్రీ కొంత తన
‘అహం’ త్యాగం చేయాలి చెప్పడు. అరి
నితో సహకరించడంలో తొంగుబాటు
లేప్పుడు. ఇది అనుభవంలో తెలిసే
విషయం.

అయితే ఈ తొంగుబాటు అంతమ
నిజయానికి నునూ చిన్నాం! తొంగు
బాటులోని అర్థితమ అర్థితమ
గ్రహించి పురుషుడు శ్రీ ఆరా
ధిపాడు. వివరములలో ఆ సేది కా
లలో చించి మరి అసంది!

పెండ్లి చూపులు

లలితా దేవి

తల్లిగారా! ఆపిల పుట్టింది అంటే నుండేలపై పెద్దబండ పడ్డట్టే ఆపిలను తల్లి తల్లితండ్రులు కూడా తారాజుల్లో పజే తాగ మనం చూస్తూనేవున్నాము.

చిన్నతనంలో ఎంత గారాబంగా, ముదుగా పెంచుతారో తరువాత ఆనగా పెండ్లి ఈడురాగానే వారికి అంత భారంగా ఉంటుంది. బీదవారికి, గొప్ప వారికి కూడా ఈ రోజుల్లో ఆపిలలు పెండ్లిచేయటం ఒక పెద్ద సమస్యై కుర్చోంది.

పూర్వకాలంగా తరునిదస్తూరి చూచి పిల్వాడిని చూడకుండానే పిల్లిని వేడి చేయ. పిల్లల గానున్న, ఎత్తగానున్నా గాని సాంఘికతయే పెద్ద కుటుంబంచూచి పిల్లిని ఇచ్చివుచ్చుకోవటము జరిగేది. కానిఈరోజుల్లో అలాకాదు. పిల్లవానికి పిల్ల నచ్చాలి.

ప్రతి పెండ్లి కొడుకు కూడా పిల్లిని చూడటం ఒక అలవాటైపోయింది. పెండ్లి చూపులు కని పిజిజనుమంది బయలుదేరి ఆమెను ఒకవింతయ్యగంటాగా చూస్తాడు. "సంగీతం వచ్చా? ఏళ్ళ చదువుకున్నావు? నీపేరేమిటి? మంచో, ఒక్కసారి నడు, ఈ ప్రతిక చదువు." మొదలైన ప్రశ్నల తర్వాత కురిసిస్తారు. పాపం ఆపిల భయం తియంగా అన్నీటికి జవాబు లిస్తుంది. పెండ్లి కుమార్తె గలవారు పెట్టిన కాఫీ, ఫుహా

రాను కనించి మెల్లగా ఇంటికి చేరి ఆపిలకి ఆసేకరకాలు చేరు పెడతారు. పిల్ల అచ్చంగా కొలిల అనోలే: గార్ల భివ్వరమునో నత్తి అనోలేగు పెడతారు. ఆపిల్ల ఎంతో అందింగా ఉండి పరీక్షలో పెగిన ఎడల కట్టుం చాలదంటారు. కొందఱు పెద్ద మనుషులు రి కేరిస్తేనే పిల్లిని చూస్తామని లేకపోతే చూ వాకిట్లో రానక్కరలేదని నిక్కచ్చిగా చెప్పేస్తారు. పిల్లబోధుగా వుంటే లావుగా ఉండంటారు. పన్నుగా ఉంటే కురూపి అంటారు. బి. ఎ. పరీక్ష యిన పిల్ల యినను ఈపరీక్షలో పెగ్గటంకష్టం.

చూ ఇంటి ప్రక్కన కాపురమున్న వారికి పెండ్లి కున్న ఒక కుమారుడున్నాడు. ఎవరైనా చూ పిల్లిని చూచి వెళ్ళిమనటం తరువాయి ఒకడజను అరటిపండు ఒక చేప పూలు చేతపుచ్చుకొని వెళ్ళి చూచినస్తాడు. వచ్చింది మొదలు ఆ పిల్లికి పేరు పెడతాడు, ఇప్పటికి కనీసం 50 మందిని చూచాడు. రి కేలు కట్టానికి తక్కువ ఇస్తే అతని డిగ్నీటికి భంగములు. ఇలా ఆనుకునే యు వ కుల కు ఉండ తోలే ఇలు, పడబోలే మంచంఉండదు. ఇలాంటి వారిని చూస్తే ఇంట్లో ఈగలమోత బయట పల్లకిల మోత" అన్నట్లుంటుంది.

"చదువుకొన్నదా" అని అడిగి పెండ్లి

కుమారులు ఉద్యోగం చేయనిసారా? అడి లేదు. చదువుకొన్న పిల్లిని పెండ్లిచేసుకో మని బయట ప్రగల్భాలుకొంటే విరులంతా చివరికి విద్యావిహీనురాలైనను, కురూపి యైనను, ఎప్పుడవకట్టుం ఇసామం బ చాలు వివాహమాడుతారు - "సంగీతం వచ్చా?" అని అడిగినయినకు లేమైన గాన కళలల చేయిసారా? కంట పొయ్యి దగ్గరకు వెళ్ళి అడవారికి చదువు, సంగీతం ఎందుకుపయో గిస్తాయి? ఆ చదువు, సంగీతాన్ని సద్విని యోగంచెసుకొంటారా? అడిలేను.

చూ బంధువులలో ఒకరిను విద్యాసంస్కారం గలిగి అందిమెనపిలయితే కట్టుం లేకుండానే చేసుకోవచ్చుంటూ వుండే వాడు. కాని తన దాకానేచేసిరికి కట్టుం కోసరమని అందనిహీనం, విద్యాసంస్కారం లేని ఒక ప్రల్లటూరి పిల్లిని చేసుకున్నాడు. ఈ విధంగా చేసేవారు తిమకకూడ చెల్లెళ్ళు స్నారనే విషయం మరచిపోకూడదు. పెండ్లిచూపులై వెళ్ళిపప్పుడు పిల్ల జాతకం పంపమంటారు. ఈరోజుల్లో పిల్లజాతకాలు ఎవరూ వ్రాయుటకున్నారో చెప్పండి. కాలు ఇస్తే నేతా సంబంధం కుదురునేమో అనేఆశతో జాతకం వ్రాయించి ఇస్తున్నారు అసలది నిజమైనదో కాదో వారికి తెలియదు.

మొన్న మధ్య మా ప్రక్కంటో ఉంటున్న ఒక దాక్టరు గారమృత్యుకి జాతకాలు అవి అన్నీ కుదిరాయని 10 వేలు ఖర్చుపెట్టి పెండ్లి చేశారు. పెండ్లియ రి వెలలే నా కాలేనో, ఆపిల భర్త చనిపోయాడు. కాబట్టి జాత కాలు అవి ఏమీ పని చేయవు. వాళ్ళ నుదిటి వ్రాతనుబట్టి జరుగుతాయి.

అప్పుడేలే పెండ్లిచూపులనే ఒక పరీక్ష పెట్టి అందు హాజరైన వధువులను అవహేళ నలు చేయకుండా విద్యావంతురాలై యువతిని పెండ్లిచేసుకొని భార్యాభర్త రిరువుగు ఉద్యోగించేసి, హాయిగా సంసార మనే సముద్రంలో భార్యాభర్త రలను చుక్కా నులతో, జీవిత నాకను ఒడుకుచేర్చి సుఖ జీవనము చేయాలి. అలాచేసినవాని జీవితమే జీవితము. అప్పుడే దళిం భాగుపడుతుంది.

ఈ పెండ్లి చూపులకు అయ్యే ఖర్చు ఇవ్వ వాడు కట్టుం కంటే మించిపోతోంది. పెండ్లి సంబంధాల కోసరమని తిరిగి తిరిగి కాళ్ళు అరిగిపోయినను ఆపిల్ల పెండ్లి చేయటం దుర్వరంగా ఉన్నది. ముద్దితెలిసిన ఆపిల్లలు ఈ అగచాల్లన్నీ చూచి నేనింక పెండ్లిచేసుకోనమ్మా అంటున్నారు.

ఇంక తిరిగి తిరిగి చివరికి ఏ రంజో పెండ్లి వానికో లేక వివిధమైన విద్యాయోగ్యత లేని వానికో పిల్లినిచ్చి తను భాగ్యత తీర్చుకొను చున్నాడు. తరువాత ఆపిల ఎమక ఫలపదా నర. అడపిలను కన్నతల్లికి ఆపిల పెండ్లి చేయగలిగితే జీవితంలో ఒక పెద్దఫుహార్యం చేసినంత తృప్తిని సంతోషాన్ని తాంకు తాను.

18-10-59 తేదీన జరిగిన కలుపులో మొత్తం - 3,00,000 రూపాయలు

ప్రయోజనంగా పంచబడినవి.

కల్లికోట కాలేజి నహాయార్ధం ఒరిస్తూ, గవర్న మెంటువారిచే అనుమతిచబడినది. K. C. చాచిటీన్ పంతు, బరంపురం.

ప స్తు ప్ర యి ఖ రు. 85,000

ముంపు తేది 31-1-1960

టిక్కట్లు 1 కి రు. 1/- పోస్టేజి నహా

5 టిక్కట్లు రు. 4-8-0, 10 టిక్కట్లు రు. 8-8-0.

కూర్ధాసం కాలిఫోర్నియా రిసైయిక్టర్ల వ్రాయవలెను. టిక్కట్లు కావల సేవారు యా దినవ వారికి మని ఆర్జిత చేయండి.

శ్రీ కాకోళపు నుశద్రయ్య, మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

భావ మును మున్నా రని అన్నింటకు నాకు. (ఈ విషయాలన్నీ కొందరికి అరికేయాలిగా తోచవచ్చుగానీ, అటుంటివాన్ని నేను స్వయంగా చూసిన దాన్ని కొనబట్టి నాకున్నాను.) ఆ ఇంట్లో అందరి హృదయాలూ ఎంతో హృదయంతో కలుసు కట్టినట్లుగా ఉన్నాయి. వాని ఆమెకు సహాయం చెయ్యకపోయినా, ఆమెను గురించి వానుభూతిపూర్వకంగా రెండుమాటలనేవాళ్ళు యెవరూలేక ఆమె మానసికంగా యెంతో భావమిహ్వమై పనిపెనుంది. ఆమెను చూస్తూంటే నాటి మాటికి “బాబూ యీ ఆదేశాన్ని యెందుకు పట్టావో?” అనిపిస్తుంది.

(తనవంతు అందగు భర్తలా, విడ్డూయిలా వుంటారని నేనభిప్రాయపడ్డాను. ఇలా వున్న యే కొద్ది కుటుంబాలలోనో, నేను చెప్పిన కుటుంబం కూడా తేలివంటుంది. అందగు భర్తలా, విడ్డూయిలాగా వున్న వరులెవరూంటే యిప్పటికీ స్త్రీవారి హేళన పట్టకు తప్పవుంటే.

ఇంటికనులు తెచ్చుకుంటే స్త్రీ బయట తిరిగి భారతన చేయబట్టి పునాదు. ఇది ప్రకృతి సహజమే. అయితే జబ్బులో వున్నా, తేలిక కాకపోయినా, యింటి పనులు ఆదేశం చెయ్యడం ముగవారికి గొంత భంగమని, అలాచేస్తే, ఆదేశాన్ని చులకన చేస్తారని భావిస్తారు కొందరు సంస్కారం లేనివాళ్ళు. తనకు యింటి పనుల్లో చేతనైనసహాయం చేయకపోతే, లేక వానుభూతి మాత్రం కాక రెండుమాటలు మాట్లాడితేనే యెంతో రృద్ధిపడుతుంది

స్త్రీ హృదయం. తనకన్నా చిరలూ నగలూ లేదని యిచ్చినంత సంతోషమందుకు దామె చుకున్నా. ఆమె తన పనులన్నీ కూడా యెంతో ఆనందంగా చేసి, యింట్లోవాళ్ళని సుఖపెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. తనభర్త తనకు యింటిపనుల్లో సహాయం చేసినంత మాత్రాన భర్తని చులకనచేస్తే స్త్రీ యెవరైనా వున్నదంటే ఆమె నిజంగా మూర్ఖురాలే.

“ఇంతపని నువ్వొక్కదాని చేయాలి చెయ్యగలవో? కాళ్ళపాడు. నేనూ చెప్పాను” అనే లేక యిప్పుడాపనిచేయక పోతే మరేమీ మించిపోయేది లేదులే! కాళ్ళపాడు రామా? అనే భర్త అంటే, “అమ్మా నీవొక్కదానిచే అంతపని చెయ్యకు. నేను బడిమరిచి కచ్చాక యిద్దరం కలిపేస్తాం అని కొడుకొకడుతో అన్నారంటే ఆ గృహిణి ఆనందం వర్షపాతం. అంతకుమునుపు చినుకుపోతేనే పనులన్నీ జరిగేవి, అలాగే ఆనందంగా, అతల్లిగా చేసుంది. భర్తనీ, విడ్డూయి అవ్వాలా ను రాగంతో, ఆదరిస్తుంది. వారి అనురాగ పూర్వకమైన ఆహూతులనూ, వారు తనపట్ల కనబరుస్తున్న ప్రేమనూ మరి మరీ తలచుకుని వాటిలోనే స్వర్ణసుఖాలను చవిజూస్తుంది.

నివాసికి స్త్రీ తన భర్త అనురాగాన్ని చూగోని, తనకన్నా విడ్డూయిమంచివారై, భర్తా పిల్లలూ ఆనందంగా వుంటూ, వారి ప్రేమాదర్శనలకు పాత్రురాలు కావడంకంటే మరేం కోరుకుంటుంది!

(ప్రతి యింట్లోనూ భార్య భర్తలు, స్త్రీ పురుషులు సహనంగా భావించబడాలి. అవసరమైతే స్త్రీ యేవిధంగా పురుషుడి పను

లను చేయడానికి సిద్ధంగా వుంటుందో అనే విధంగా పురుషులూ కూడా అవసరమన్న పురుష స్త్రీలకి సహాయంచేసి, సహకారం చూపడం అవసరం. మగవాళ్ళు యింటిపనులు చేయడం నాటాడి అన్న భావం వలె కాదు. నేను నేను చెప్పిన కుటుంబంలోలాగా స్త్రీ తనకు రాకేనే తేలిక ‘మర నాన్నా’ అని మగవాళ్ళు భావించారంటే, వివాహం, సంసారం చీటి పుణ్యక్షణం నేర వేరకపోగా పూర్తిగా విభిన్న భవితలు కలుగుతవి. భార్య భర్తల మధ్య అనురాగానికి బదులు ఒక విధమైన అధికారయా, అహంకారాలతో కూడిన భయమూ, కష్టకభావమూ, తిరిగి విడ్డూయిలా నిరక్షియమూ, కొంత కౌతస్యమూ యేర్పడుతాయి. చీలికలో కోరికను మాధుర్యం చవిచూడలేక నానీ గృహిణికి, గృహస్థులూ కూడా సంసారం వట్ల విరక్తి కలుగక మానదు కొన్నాళ్ళకే.

ఏ యింట్లో అయితే భార్య, భర్త, విడ్డూయిలూ కూడా పరస్పరానురాగం కలిగి, ఒకరికోకకు సహాయం చేసుకొని, మానవసహజమైన అనురాగానుకూలమూ, దయాదాక్షిణ్యాలకూ తాచిచ్చి త్రవ్వంతలో రృద్ధిగాను, అనందంగానూ జీవితం గడుపుతారో వారితో నిజమైన గృహం - వారిదే ఆదర్శమైన కుటుంబం.

సరళ సలహా

వెనుక నోకపారి మరీ అంత వగటి చేయాలి భాగులేదంటూ మనలో మనమాటగా చెబుతే అంతా కోపగించుకున్నాను. చీటికి మాటికి ఏమిటి సలహాలని చీదరిం నుకుంటారేమో! అయితా ‘మంచి’ అని పూర్తిగా విశ్వసించి ఇంకోళ్ళకు చెప్పడంలో తప్పులేదంటాను. ఒకరిడి చేయకుండా ఉంటే. భార్య భర్తల అనుకూలవాంఛత్యానికి సంబంధించి మరోటి నాకనిపిస్తూ ఉంటుంది. మగవాళ్ళతో పాటు స్త్రీలకు కూడా సహనస్వరూపత్వం, మృదులత, ఉండాలనేమాట నిజమే కాని, వాంఛిత్వంలో ఇది ఇలా కొనసాగుదు. పురుషుని కోరికం స్త్రీ కొంత తన ‘అహం’ త్యాగం చేయాలిప్పుడు. అతనితో సహకరించడంలో లొంగుబాటు లిప్పుడు. ఇది అనుభవంలో తెలిసే విషయం.

అయితే ఈ లొంగుబాటు అంతమనిజయానికి నుమాచిన్నాం. లొంగుబాటులోని అర్థికమ ఆర్థికమైన గ్రహించి పురుషుడు స్త్రీకి ఆరాధివాడు. విశ్రమంబూగి అనేది కాక ఆలోచించి మరీ అనండి!

పెండ్లి చూపులు

లలితాదేవి

శ్రీలోకాలలో ఆడపిల్ల పుట్టింది అంటే నుండేలపై పెద్దబండ పడ్డట్లే ఆడపిల్లను కొన్ని తరీఖలందులు కూడ ఈలోకాల్లో పడే తాగ మనం చూస్తూనేవున్నాము.

చిన్నతనంలో ఎంత గారాబంగా, ముద్దుగా పెంచుతారో తరువాత ఆనగా పెండ్లి ఈడురాగానే వారికి అంత భారంగా ఉంటుంది. బీదవారికి, గొప్ప వారికి కూడ ఈ లోకాల్లో ఆడపిల్లలు పెండ్లిచేయటం ఒక పెద్ద సమస్యై వున్నాయి.

పూర్వకాలంలో విరునిదస్తూరి చూచి పిల్లవాడిని చూడకుండానే పిల్లని పెద్దది చేయడం పిల్లల గానున్న, ఎత్తగానున్నా గాని సాంప్రదాయం పెద్ద కుటుంబంమంచి పిల్లని ఇచ్చివున్నావని అనుకుంటుంటుంది. కాని ఈలోకాల్లో అలాకాదు. పిల్లవానికి పిల్ల నచ్చాలి.

ప్రతి పెండ్లి కొడుకు కూడా పిల్లని చూడటం ఒక అభివాదేవుంది. పెండ్లి చూపులు కని పడజనుమంది బయలుదేరి ఆమెను ఒకవింతమృగంగా చూస్తారు. "సంగీతం వచ్చా? ఏ, చదువుకున్నావు? ఏ పేరేమిటి? నువ్వో, ఒక్కసారి నడు, ఈ ప్రతి చదువు." మొదలైన ప్రశ్నల తరుంపురిపిస్తారు. పాపం ఆపిల్ల భయం భయంగా అన్నీటికి జవాబులిస్తుంది. పెండ్లి కుమార్తె గలవారు పెట్టిన కాఫీ, ఫుడ్

రాను నీవించి మెల్లగా ఇంటికి చేరి ఆపిల్లకి అనేకరకాలు చేర్చు పెడతారు. పిల్ల అచ్చంగా కొలిల అనోలే గార్ల భివ్వరమనో వల్ల అనోలేగు పెడతారు. ఆపిల్ల ఎంతో అందంగా ఉండి పరీక్షలో నెగిన ఎడల కట్నం చాలదంటారు. కొందఱు పెద్ద మనుషులు రి నేరీస్తేనే పిల్లని చూస్తామని లేకపోలే మా వాకిట్లో రావక్కరలేదని నిక్కచ్చిగా చెప్పేస్తారు. పిల్లబొద్దుగా వుంటే లావుగా ఉండంటారు. పన్నుగా ఉంటే కురూపి అంటారు. బి. ఎ. పరీక్ష యిన పిల్ల యినను ఈపరీక్షలో నెగటంకను.

మా ఇంటి ప్రక్కన కౌలుమున్న వారికి పెండ్లి కున్న ఒక కుమారుడున్నాడు. ఎవరైనా మా పిల్లని చూచి వెళ్ళిమంటం తరువాయి ఒకడజను అరటిపండు ఒక చేప పూలు చేతపుచ్చుకొని వెళ్ళి చూచివస్తాడు. వచ్చింది మొదలు ఆ పిల్లకి చేరు పెడతాడు, ఇప్పటికి కనీసం 50 మందిని చూచాడు. రి నేలు కట్నానికి తక్కువ ఇస్తే అతిని డిగ్నీటికి భంగములు. ఇలా ఆమెకు నే యు న కుల కు ఉండటోలే ఇల్లు, పడబోలే మంచంఉండను, ఇలాంటి వారిని చూస్తే "ఇంట్లో ఈగలమోతి బయట పల్లకిల మోత" అన్నట్లుంటుంది.

"చదువున్నావా" అని అడిగి పెండ్లి

కుమారులు ఉద్యోగం చేయనిస్తారా? అడి లేదు. చదువుకొన్న పిల్లని పెండ్లిచేసుకో మని బయట ప్రక్కల్లోకొట్టే విరులంతా చినరకి విద్యావిహీనురాలైనను, కురూపి యైనను, ఎక్కువకట్నం ఇనామంటా చాలు వివాహమాడుతారు. "సంగీతం వచ్చా?" అని అడిగినయవకు లేమైన గాన శభిల చేయిస్తారా? తంట పొయ్యి దగ్గరకు వెళ్ళి అడవారికి చదువు, సంగీతం ఎందుకుపయో గిస్తాయి? ఆ చదువు, సంగీతాన్ని సద్విని యోగంచేసుకొంటారా? అడిలేదు.

మా బంధువులో ఒకతను విద్యాసంస్కారం గలిగి అందమైనపిల్లయిన కట్నం లేకుండానే చేసుకోవచ్చుంటూ వుండే వాడు. కాని తన దాకావచ్చేవరికి కట్నం కోసరమని అందవిహీనం, విద్యాసంస్కారం లేని ఒక (పల్లెటూరి) పిల్లని చేసుకున్నాడు. ఈ విధంగా చేసేవారు తమకుకూడ చెల్లెళ్ళు న్నారనే విషయం మరచివేతున్నాడు. పెండ్లిచూపులే వెళ్ళిబిడ్డకు పిల్ల జాతికం పంపమంటారు. ఈలోకాల్లో పిల్లలజాతికాలు ఎవరు వ్రాయుతున్నారో చెప్పండి.

కాలు ఇ నే నేకా సంబంధం కుదురునేమో అనేఆశతో జాతికం వ్రాయించి ఇస్తున్నారు అనలది నిజమైనదో కాదో వారికి తెలియదు.

మొన్న మృగ మాప్రక్కంటో ఉంటున్న ఒక డాక్టరు గారయ్యికి జాతికాలు అవి అన్నీ కుదిరాయని 10 వేలు ఖర్చుపెట్టి పెండ్లి చేశారు. పెండ్లయి 8 నెలలవా కౌలేను. ఆపిల్ల భర్త చనిపోయాడు. కౌబట్టి జాతి కాలు అవి ఏమీ పని చేయవు. వాళ్ళ నుడిటి వ్రాతనుబట్టి జరుగుతాయి.

ఎప్పుడైతే పెండ్లిచూపులనే ఒక పరీక్ష పెట్టి అందు వాజరైన వధువులను అడపాళ నలు చేయకుండా విద్యావంతురాలై యునతని పెండ్లిచేసుకొని భార్యాభర్త లిరువురు ఉద్యోగంచేసి, వాయిగా సంపాద మనే సముద్రంలో, భార్యాభర్తలను చుక్కా నులతో, జీవిత నాకను ఒడుకుచేర్చి నుఖ జీవనము చేయాలి. అలాచేసేవారి జీవితమే జీవితము. అప్పుడే దేశం భాగుపడుతుంది.

ఈ పెండ్లి చూపులకు అయ్యే ఖర్చు ఇవ్వ వాడు కట్నం కంటే మించిపోతోంది. పెండ్లి సంబంధాల కోసరమని తిరిగి తిరిగి కాళ్ళు అరిగిపోయినను ఆడపిల్ల పెండ్లి చేయటం దుర్మరంగా ఉన్నది. మిడితెలివైన ఆడపిల్లలు ఈ అగచాట్లన్నీ చూచి నేనింక పెండ్లిచేసుకోవమన్న అంటున్నారు.

ఇంక తిరిగి తిరిగి చిటికి ఏ రెండు పెండ్లి వానికో లేక ఏవిధమైన విద్యాయోగ్యత లేని వానికో పిల్లనిచ్చి తమ బాధ్యత తీర్చుకొను చున్నారు. తరువాత ఆపిల్ల ఏమనక సులపదా నర. ఆడపిల్లకు కన్నరెక్కడి ఆపిల్ల పెండ్లి చేయగలిగే జీవితంలో ఒక పెద్దభూకంఠం చేసినంత తృప్తిని సంతోషాన్ని పొందు తాడు.

18-10-59 తేదీన జరిగిన కలుపులో మొత్తం - 3,00,000 రూపాయలు ప్రయజ్ఞలుగా పంచబడినవి.

కల్లికోట కాలేజీ సహాయార్థం ఒరిస్సా, గవర్న మెంటువారిచే అనుమతిచబడినది. K. C. చానిటీస్ పండు, బరంపురం.

తస్తుప్రయజ్ఞ రు. 85,000

ముంపు తేది 31-1-1960

టిక్కట్లు 1 కి రు. 1/- పోస్టేజీ సహా

5 టిక్కట్లు రు. 4-8-0, 10 టిక్కట్లు రు. 8-8-0.

కుమారానం కాలనీకవారు రివెయియేటర్లు వ్రాయవలెను. టిక్కట్లు కావల సినవారు యా విగుత వారికి మని అర్హత చేయండి.

శ్రీ కాకోళపు సుభద్రయ్య, మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

మరికొన్ని ఉత్తరాది వంటలు

అల్పా-మటర్

ఈ కూర చూపిలలో: పువయోగిస్తారు. అల్పా అనగా బంగాళ దుంపలు. మటర్ అంటే పచ్చిబటానీలు.

కావలసిన వస్తువులు —

బంగాళ దుంపలు ½ కేర (1 కేరకు 80 కులములు)

పచ్చిబటానీ కాయలు ½ కేర.

6 పచ్చిమిరపకాయలు.

కొంచెము అల్పము, తగినంత పువ్వు, 1 పెద్దపురిపాాయ.

ముందర బంగాళ దుంపలని కడిగి, చెక్కు తీసి, పెద్ద పెద్ద ముక్కలుగా తరుగవలయును. తరువాత మటర్ ని బొరిచి పెట్టుకొనవలయును. తోలు కుడ్డముగ కడిగి పచ్చిమిరపకాయలు, అల్పము, పురిపాాయ, తగినంత పువ్వు వేసి మెత్తగా నూరవలెను. తరువాత మంపటిమీద గిన్నె పెట్టి కొంచెము నెయ్యి గాని, చాలాగాని వేయవలెను. తరువాత ఈ నూరినముద్దను అనెయ్యిలో వేసి యొర్రగ వేయించవలెను. అది కాగినతరువాత బంగాళ దుంపముక్కలు, మట్టరు వేసి ముక్కలపరిమాణులవరకు నీరుపోసి పసుపు వేసి మూతి పెట్టవలెను. కాసేపటికి అది పుడికి, తినుటకు తయారవును. ఈ కూర పల్కవుంటుంది. నీరు చాలాపోతే యింకొంచెము పోగువచ్చును.

కారెట్-మటర్

పెరిగియున్నా కే బంగాళ దుంప బదులు కారెట్ ముక్కలు తిరిగి, మిర్చి, అల్పము, పురి, పువ్వు ముద్దవేయించి కారెట్లు, మటర్, రెండు బంగాళ దుంపల ముక్కలు వేసి కూరముద్దలాగ అయేటట్లు నీళ్ళుపోయవలెను. ఇంకూడ గుచ్చిగానే వుంటుంది. ఇది కూడ చిపాతీలోనే తింటారు కాని ఇది పెదానిలాగ పల్కవుండకూడదు.

కారెట్ బదులు కేరేజకూడవేసి చెయ్యవచ్చును.

కాండ్ విచ్

ఏవైనా రెండిటిమధ్య కూరపెట్టిచెప్తే, దానిని కాండ్ విచ్ అంటారు.

దీనికి కావలసిన వస్తువులు:—

2 గానుల గోధుమసిండి (½ కేర)

½ కేర అల్పా.

6 పచ్చిమిరపకాయలు.

కొద్దిగా అల్పము, సరివడినంతపువ్వు, 1 పెద్ద

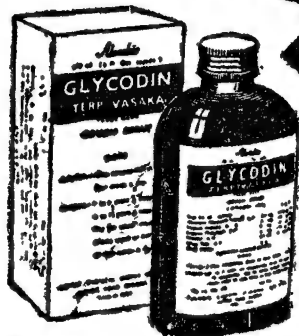
పుల్లిపాాయ, కొంచెము నెయ్యి. ముందర గోధుమసిండిని పువ్వు, నీళ్ళుపోసి తూరిల పిండెలాగ కలిపి అట్టే పెట్టవలయును. తరువాత బంగాళ దుంపలను చెక్కుతీసి ముక్కలుగా తిరిగి పుడికించవలయును. ఈ ముక్కలు తల్లారిక తగువాత, కోటిలో వేసి మెత్తగా

డి. సి తా దే వి

నూరవలయును. తరువాత అల్పము, మిర్చి, పురిపాాయ, తగినంత పువ్వు వేసి మెత్తగా నూరి దీనిని నేయిలో వేయించవలెను. అది వేగిన తరువాత, ఈ బంగాళ దుంప ముద్దకూడవేసి కాసేపు కలిపి వుంచివేయవలయును.

తరువాత గోధుమసిండిని చిక్కు నిమ్మ

కాయంత పురిపాాయ చేయవలయును. ముందర ఒకవుండను తూరిలాగ కొంచెము పల్కవుండచి దానిని ఒక పక్కన పెట్టవలయును. దాని తరువాత యింకొకప్పుడీ వర్తి, కొంచెము పైక చేసినకూరను దానిమీదపెట్టి మెత్తగా చేసిన తూరిని యా కూర మీద పెట్టవలయును. అప్పుడు ఈ రెండిటి అంచులను కలిపి బొటన వ్రేలితో నొక్కివయేడల, అరుక్కుపోవును. ఇప్పుటికి కాండ్ పువ్వు తయారయినదన్నమాట. ఇక దీనినికొల్పాలి. మంపఃనిండా బొగ్గులపోసి బాగా యొర్రగ పండిన తరువాత పనము దానిమీదపెట్టాలి. పనము బాగా కలిసిచ్చి దానిమీద యా తయారుచేసిన కాండ్ విచ్ వేయవలయును. ఇది రెండువైపుల రెండు అయిన తరువాత నెయ్యివేసి యొర్రగ కలిసిచ్చి వేయవలయును. ఒక కాండ్ పువ్వు కారెట్లతో యింకొకటి తయారు చేసి పెట్టుకొంటే మొదటిది కాలగానే రెండోది వయవచ్చును. దీనిలో పెరుగు నంచుకొంటారు. ఈ వంటలు యిక్కడ యెక్కువచేస్తారు.★

దగ్గు మరియు రొంపలకు
త్వరితమైన మరియు
విశ్వయమైన గృహస్థ చికిత్స

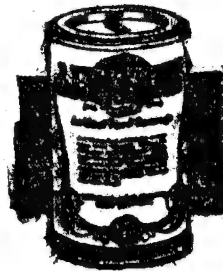
లెంబిక్

EVEREST

Have you had your Alltone?

మీ కుటుంబమునకు అత్యంత ఆరోగ్యకరమైన ఆల్ విటాన్ ఉత్పత్తిని ఉపయోగించండి. ఆల్ విటాన్ లో అత్యంత, వాల్మీ, మిగతావా, కోకో, కేర్లు ఉన్నాయి. వాల్మీ ఉత్పత్తిని ఉపయోగించండి. వేరగా ఈ కల్లను ప్రాసెస్ చేయడం, కల్లను రుచి, ఉత్పత్తిని ఉపయోగించండి.

ఆరోగ్య ఆహారపానీయము.
ఆల్ విటాన్ లాబోరేటరీస్, మద్రాసు-18

అంద్రకు దిస్ట్రిబ్యూటర్లు: మెనన్స్ స్వతంత్ర ఏజెన్సీస్
గాంధీనగర్, విజయవాడ-2.

చ ద వా లి - సు ఖ ప డా లి

దాంపత్య జీవితంలో బలహీనులయి, నాశనమయ్యేవారి మధ్యరింపుటకు ప్రముఖ డాక్టర్లు కనుగొన్న కొన్ని అమూల్య రహస్యాలు "జీవిత రహస్యాలు" పుస్తకంలో ఉన్నాయి. ఇంకా అందులో ఒకవంతు ధాతువుకు 80 వంతుల రక్తం వచ్చుచున్నట్లుంటే అది అమృతమని ఎలా నిరూపించారు, బీజాల వదులుటల ఫలితాలు, వాటిలో నొప్పులువల, బుడ్ల వరిబీజాలు, సుఖవ్యాధులు రావడానికి సుకొవలసిన జాగ్రత్తలు, దాంపత్య జీవితాన్ని ఆనందమయం చేసుకోవడానికి కనుగొన్న మార్గాలు, గుటుంబ నియంత్రణ మార్గాలు, ఇంకా వివాహితలలో వెంటనే తెలుసుకోవలసిన అన్ని సంగతులు, "జీవిత రహస్యాలు" అనే ఈ తెలుగు పుస్తకంలో వున్నాయి. వెల రూ. 35-50. పోస్టు ఖర్చు ఉచితం. ఇవి క్రిందివోలే దొరుకును. "నేకసేన ప్రచురణలు, ఆహోకనగర్, ఎలూరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం. డి. పి. పోస్టుద్వారా మా పంపబడును.

SWASTI

ప రి స్థి తు లు...

(13-వ పేజీ తరువాయి)

పరిశుద్ధమైన వుడుపులు.

ఇప్పుడతను ఒక వుద్యోగి! సంపాదన పరుడు! అందుకే ఆశించి.

మూడేళ్ళ క్రితం ఈ చెరువుకట్టమీద నడచిపోయాడు తాను. కృంగిన మనస్సుతో నడిచి వెళ్లాడప్పుడు. ఎన్నో సందేహాలతో నేగిపోయాడప్పుడు. ఇప్పుడు బతుకంటితో కన ఎమీలేడు. తాను సంపాదిస్తున్నాడు. చేతినిండ దబ్బులున్నాయి. సందేహించారెవరూ లేరు. నిస్స, విడిచిం యిప్పుడులేవు. తనకు ఎందుకుందా? తన పారిపోయి రావడంలేదుగా? నేత చిల్లి గవ్వలేదే అన్న భావ లేదుగా? తానుదారలో వెళ్తున్నాడప్పుడు.

ఇకమీదట రాజకీయంలోకి చచ్చిపో నట్లు భావించుకున్నాడు అప్పుడు. కాని ఆ నిశ్చయం నానాటికి సమీపించింది. నుకీలను చూడాలనిపించింది. నేకే ఎంకే తన నెల రోజులుగానీ కూర్చోకోవడంలేదు. ఒకటి రెండురోజులుండి వచ్చేస్తాడు.

వ్యూరబంధం తగలకుండా వంగి యింటో పరిశోధనాధాడు భాస్కరం. తలుపు ప్రక్క కూర్చుని తన అలుపుంటన్న నుకీల 'అమ్మోయ్' అంటూ పులికిపడి లేచినిలబడి ఒకటిరెండు మిణాల్లోనే అతన్ని సురుపట్టి నీడ్రతో తడవడుతూ నట్టింట్లోకి వెళ్లి 'అమ్మోయ్ లే! అటుచూడు!' అంది.

"ఎమీలే? ఎవరూ?" అంటోంది రాజ.

"అబ్బబ్బబ్బ! నీకు నేను చెప్పలేనుతల్లీ. మరి... కింకరంబావ..."

"ఎమీటి? కింకరంబావవా?"

"కాదే! ఆయనగారి తమ్ముడుగారు."

"అ! భాస్కరమా? అది చెప్పడానికి యింతసేమేమిటే నీకు?" అంటూ చంటి పావను భుజావ వేసుకుని బయటకొచ్చింది రాజ.

రాజ ఇంకోదిద్దను కన్నదని తాను విన్నాడు. వాడేకొబోలు నీడు!

"ఏం భాస్కరం! కంటికి కనిపించడమే గగనమే పోయిందా? రా! రా! బాపు న్నావా? రైల్వేలో ఎక్కడో ఉద్యోగం చేస్తున్నావనిగా? నందాని భయటనే తీరిం? మనిషి ఎంత కూరిపోయావురా? మూడేళ్ళ యి పోతున్నైకదూ నిన్ను చూసికే ఒసేయ్! బావమంచి నీళ్లు పట్టా. కూర్చోరా భాస్కరం. ఆకుర్చీలోకి కూర్చో. అంతా బాగున్నారా? నువ్వొక్కడివే బచ్చా నేమిటి?...". ఈ ప్రశ్న వరంపరతో ఉక్కిరికిరి రైపోయాడు భాస్కరం. తిగిన

మూధానా లిన్నా బాట్టునిప్పి (డామర క్రిందపడేశాడు.

సుకల వెళ్ళి అలమరాలో ముగ్గుతూన్న గునుతీసి, తీ జాలమీద తోమి, దాన్నిండా నీళ్ళు ముంచుకొచ్చిభాస్కరం పనిలబడింది. ముగ్గుడై ఆమెను ఆపాద మస్తకం చూస్తూ, నీళ్ళు పుచ్చుకోవాలన్న మాటే మరిచిపోయాడు భాస్కరం.

“నీళ్ళు తీసుకోభాస్కరం” అనిరాజక్క అశేంతవరకు అలాగే వుండిపోయాడు.

భాగ్యగాను సుకల చేతి కందినూ ‘అదిసరే గాని అక్కా! పిలలంబాపరీ?’ అన్నాడు.

“బడికల్లాయ్, వోస్తారులే!” అంది.

భాస్కరం వచ్చాడన్న వార్త ఎలా వెళ్ళిందో గానీ, పదినిమిషాల్లో పిల్లలందరూ లోపలికి వచ్చిపడి, అతనిని చుట్టు ముట్టేశారు. అందరికీ పప్పురమేంట్లూ, విప్పకులూ, చాక్లెట్లూ అన్నీ పంచి పెట్టాడు. సాయంకాలం బాబు వచ్చాడు. కానీ-బావను మునుపటిలా చెరువుగట్టు మీదికి, చురు తోటల్లో! పిలిచే ధైర్యం లేకపోయింది. అంతగా మారిపోయాడు బావ.

సాయంకాలం స్కూలునుండి క్రిహరి బావ వచ్చాడు. అతనితో చాలసేపుమాటల్లో మునిగిపోయాడు “జాగ్రత్త భాస్కరం! అసలే రైల్వే వుద్యోగం! వుండవలసిన జాగ్రత్తలే నవ్వుంటే మంచిది. ఆరోగ్యం పాడు చేసుకోవద్దు. అయినా రెండువందల మెళ్ళికంటల ఎక్కడో వున్నావే— హోటలుభోజనమే గామాలు! ఎన్నా గుంటావ్ అలా?...!”

రాజక్క చెప్పింది. ‘సుకలను బడినుంచి మార్పించేలాం భాస్కరం! పెద్దయిపై ఆరునెలలయిపోతోంది. ఏమిటోవో విపరీత కాలం! ముందు జాగ్రత్త మంచిదిగా? దాన్ని యింట్లో పెట్టుకోనివుంటే నాకు అన్నం కూడా మ్రొంగుకు పడవంటోందిరా నాయనా?...!”

బాళ్ళమాటల్లోని అంతర్య మేమిటోయిట్టే గ్రహించేశాడు భాస్కరం. కోటబురజాపై కెక్క మార్పున్నంత సంబరపడి పోయాడు.

అక్కడ మూడు రోజులున్నాడు. ఈ మూడు రోజుల్లోను సుకలతోమాత్రం ఎక్కువ మాట్లాడలేదు. ఆమె ఏమేమో చేసుంది. తన ముందునుండి వెళ్ళింది. పొడి దుడ్డు దగ్గుతుంది. పావడ అంచులు సవరించు కుంటుంది. దావాణి సరికేసుకుంటుంది. తన పత్రు అడేపనిగా చూస్తుంది. తనుమాత్రం ఏమీ చేయడం.

రెండోరోజు సాయంత్రం రాజమ్మ పకోడీలు చేసింది. ఒకపేటులో పకోడీలు పెట్టకొని మంచినీళ్ళ గ్లాసుతో భాస్కరం దగ్గరికి వచ్చింది సుకల. అతను చూడనిట్లు

బయటకు వెళ్ళిపోతూంటే తడవకుతున్న గొంతుతో అంది. ‘ఇసిగో, ఇసిగో, బా...’ మనసులోనే నవ్వుకున్నాడు. తిరిగివచ్చి, పకోడీలు, గ్లాసు తీసి అందుకున్నాడు. ఆ ‘బా’కు బావ అని తాను అర్థం చేస్తూ కున్నా, ఆమె ‘భాస్కరం’ అనబోయిందేమో? కాదు! బావ అనే అనబోయింది. ‘బా’ను సరళంగానే పలికింది.

ఇప్పుడు ఎంగిలి కంచాల్లో గిన్నెలో వడ్డించడంలేదు. విస్తరాకులుపరుస్తున్నారే! తెల్లవారిపూట కోఫీ, టిఫినుయిస్తున్నారా? మూడురోజులూ వడసీటి స్నానం ఎందుకీ మర్యాదంతా? తాను సంపాదన పరుడే నేనా?...!

మూడోనాటి ఉదయం సుకలతో అన్నాడు. “ఇదిగో సుకల! అమ్మతోచెప్పే సేసు సాయంత్రం వెళ్ళి పోతున్నావని.”

సుకల ముఖం కుంచించుకు పోయింది. “సాయంకాలం వెళ్ళిపోతావా?” ఆ ప్రశ్నలో జాలియిడి పోయివుంది.

ఆమెకోసమే నా వుండాలనుకున్నాడు. కాని తప్పదు. “ఛేను!” అన్నాడు.

సుకల పెరట్లో! వెళ్ళింది. వింటున్నాడు తాను.

“అమ్మా! సాయంత్రం వెళ్ళిపోతార్త!”

“ఎవరే?”

“బావేనమ్మా! సాయంత్రం వెళ్ళిపోవాలంటున్నాడు.”

భాస్కరం హృదయం వులకించి పోయింది.

“సాయంకాలం వెళ్ళిపోతానన్నావుటగా భాస్కరం?” అంటూ తడిచేతులను విడి రించుకుంటూ వచ్చింది రాజమ్మ.

“ఛేనక్కయ్యా!”

“ఏమి ఇంకో రెండురోజులండి పోరా దుట్టా?”

“ఉహూ! పీలేకక్కయ్యా. వెళ్ళాలి. రీపు అయిపోవచ్చింది.”

రాజమ్మ బదులు పలుకలేదు.

ఆ మధ్యాహ్నం రెండు గంటలు పెబెడోక యిల్లంతా నిశ్శబ్దంగా వుంది. క్రిహరిబావ, పిల్లలూ స్కూళ్ళకు వెళ్ళి పోయారు. నట్టింట్లో చంటిబిడ్డను ప్రక్కనేసుకుని నిద్ర పోతోంది రాజమ్మ. నడకలో వెంటిమీద పరుపు పరుచుకుని భాస్కరం నిద్రపోతున్నాడు.

సుకల వెనురుగా చుట్టూ కలయకాలి తిన్నగా అతనిదగ్గరకు వచ్చి, తలవేపు కూర్చుంది. అతని ఉంగరాలజాతులోనికి వేళ్ళుపోనిచ్చి అతని మొహంలోకి ఆప్యాయంగా చూసింది. ఆమెకళ్ళల్లో ఒక ప్రక్కగా నీళ్ళు చేరుకొంటున్నాయి. భాస్కరం వులికిపడి కన్నులు తెరిచాడు. సుకల కనిపించింది. విస్తుపోతూ లేచి కూర్చున్నాడు. “ఏమిటి సుకల! ఇక్కడ కూర్చు

రోజంతా శుభ్రముగా నుండుటకు

ఆకర్షణీయమైన నువాసన, బహుమెత్తిని పొడి-మరే బాయ్లెట్ పొడరులోనూ లేనట్టి-చమట దుర్గందమును, దర్శనాదులను గలిగించు క్రిమీలను ఏర్పాదించే రోకప్రసిద్ధ యిన జి.ఎల్.పీటిని గలిగియున్నప్పటికీ గోడెట్ బాయ్లెట్ పొడరు ఎక్కువ లభింపదు.

ఉక్కపోతనుండి వింకడైన శీఘ్ర విముక్తి గలిగించి చమటవల్ల ధర్మము లేగుటను పోగొట్టును.... ఇది పరిదిద్దంకు వరప్రసాదము!

గోడెట్

ట్రాన్స్ఫార్మర్ పాడరు దుర్గందమును పోగొట్టును! ప్రాకృతమైనది • మనవ! ప్రగలంది • కమవకరమైనది వంశూర్త రక్షణకు నింతాలోత ప్పినముచేసిన విదన వాదంది. (* పిటింట్ హెల్త్ క్లెరిఫెం

గోడెట్ శ్రేష్ఠమైన పబ్బులను అతర బాయిల్సెటిలను తయారుచేయుము.

పరిస్థితులు...

వాస్తవం? అన్నాడు. ఆమె - తన మొదటి లోనికి రెండు తీజాలు చూసి, తలవంచుకొని కొంగుతో కళ్ళొత్తుకుంది.

“నా మీద కోపం పోలేదా బావా?” అంది.

కరిగి నీరే పోయాడు భాస్కరం. ఆమె రెండు చేతులూ అందిపుచ్చుకొని “నీ మీద నా కోపం కుకీ! నువ్వేంచోచానీ?” అన్నాడు.

“నేను ఏమీ చేశానో నీకు తెలుసు. బుద్ధి తక్కువగా నీ స్నేహితుగానో బా: పెట్టి వుంటాను. ఇంకా అదంత మరచిపోలేదా బావా?”

ఆమె చేతులను తన గుండెల మీద వుంచుకుని “నీ మీద కోపమున్నా అదంతా ఎప్పుడో పోయింది. నిన్నిప్పుడు ద్వేషించడంలేదు. జాలిపడుతున్నాను. పిచ్చి తలపులన్నీ విడిచిపెట్టేయి. నన్ను ఎన్నన్నా నాకుకలేకదూ?” అన్నాడు.

“చెయ్యి నిడుపుబావా? అమ్మమాస్తుంది. బెళాల్” అంది.

ఆమె చేతులు విడిచి “సరే వెళ్ళు! ఇప్పుడు తప్పించుకొన్నా పెళ్ళివాటికి ఎలా తిక్కించుకుంటానో చూస్తాను” అన్నాడు.

“అమ్మ పాపం. ఆకే! పెళ్ళి వాటికి తిట్లెక్కి కూచుంటా.”

“చెట్లెక్కి కూర్చుంటే కోప్పబట్టి కింది

కీడవనూ?”

కిలకిల నవ్వుతూ “భా బావా! మాటలు నేర్చుకున్నావు గానీ” అంటూ అతని చెక్కిరిని చుగుకునునిపించి, అక్కడినుండి వెళ్ళి పోయింది సుకీల.

వెలకిలా పడుకున్న భాస్కరం నవ్వుతూంటే, అతని కడుపు నవ్వుతో బాటు ప్రకంపించింది.

అనాయంకాలం అతను వెళ్ళిపోతూంటే నుకీల కన్నుల్లో దైన్యం తాండవించింది. అతను చెరువుకట్ట వెంబడి నడిచి గోడ్డుమీదికి వచ్చాడు. బస్సుకోసం ఎదురుమాన్యా గోమె ప్రక్కన చింతి చెట్టు క్రింద వున్న రాతిపలకమీద కూర్చున్నాడు.

చింతికి మృత్యువైసుండీ వారి క్రింద పడిన ఊసరవెలి ఒకటి అతని దృష్టిని ఆకర్షించింది. తీర్మాత అది నెమ్మదిగా తన పరిసరాలకు అనుకూలంగా రంగును మార్చుకుంది. ఈమార్పులో ఏదో వైచిత్ర్యం గోచరించిందనీకీ. ఇది పొలికగా చూసిన నైజముంటే విమిటా తేలతెలంగా, అద్దంలో ప్రతిబింబంలా ప్రస్ఫుటమైంది.

రంగులన్నీ మిసిలో నేపున్నాయి. వాటిని పరిస్థితులతోపాటు మార్చుకోగోడు మానవుడు. ఈ విషయం భాస్కరానికి అనుభవంలానిడే. నుకీల, అక్క, బావి, పిల్లలూ తానూ అందరూ ఇలా మారిపోగలరని తానే నాడై వా ప్రాహించాడా?... భాస్కరం ఈ విధంగా—పరిస్థితులకు అనుబంధంగా రూపు దేరిన పరిణామాలను గూర్చి ఆలోచించుకుం

టున్నాడు.

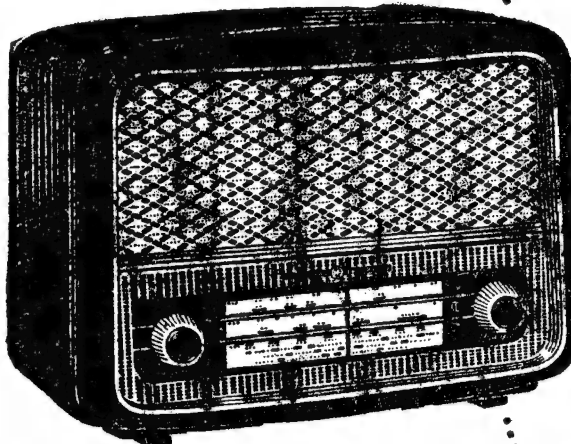
ఇంతలో బస్సు వచ్చి ఆగింది. కొంత భాస్కరం బస్సులో జొరబడ్డాడు. పలు లో పొందిన గా కూర్చుని, తన కోరికలూలను మెలిపెట్టుకుంటూ, బస్సు స్వగమవు పొలిమేలల్లోకి వచ్చేలోగానే, తన వెళ్ళిని గురించి తీయటికల ఒకటి కనేకాడు భాస్కరం.

కొన్ని విన ఆహారవాని నుం విలమినులతో కీ క్రిందికి మెనది వేడినీటిలో కలిపి, తాగండి పాలుగాని, పంచదారగాని అవసరం
శ్రీ గణేశ్ రామ్ & సన్స్ ప్రైవేటు లిమిటెడ్-1, హైదరాబాద్ అన్ని వోల్టేజీ కోసం.

మీ ఇంటిని సంగీతముతో కలకలలాడేలా చేయుటకు

తక్కువ ధరలో ఒక పొగవైన నేషనల్-ఎక్స్-రేడియో

అందమైన నేషనల్-ఎక్స్-రేడియో మోడల్-717 పెట్టకొంటే మీ ఇల్లా సంగీతముతో కలకలలాడుతూ ఉంటుంది! ఈ మోడల్, ఎం/డిసి కరెంటుమీద పనిచేసేదిగా మరియు గ్రే వ్యాటరీమీద పనిచేసేదిగా, రెండు రకములతో దొరుకుతోంది.
తక్కువ ధరలో దొరకే యా మోడల్, రేడియో ప్రసారములను దిక్కుమంగా వినిపించును మరియు ఏర్పకరణి చక్కగా పనిచేయును. దీనితో ఒక సంవత్సరము గ్యారంటీ యివ్వబడుతుంది. త్వరలోనే మీ దగ్గరలోనున్న ఏ నేషనల్-ఎక్స్ వ్యాపారవర్తన దీనిని పెట్టచుని విసండి!

మోడల్ 717 : అంగార రంగు శావరముతో మరుస రంగు ఫ్లాస్క్ క్యాబినెట్, మోడల్ యు-717: క బాల్బుం, క బ్యాండుం ఎం/డిసి పెడ. మోడల్ డి-717: క బాల్బుం, క బ్యాండుం గ్రే వ్యాటరీ పెడ.

రు. 250/- ఫ్లాస్క్ వత్తుల అవకాశం

నేషనల్-ఎక్స్-రేడియో ప్రైవేటు... అది 'మానవత్వం' చేయండి

నేషనల్ రేడియో & అప్లయన్సెస్ ప్రైవేట్ లి. ఆఫీసు బొంబే, కొంబాయి & కే. కురవన్ స్ట్రీట్, కంకణ 11 1/11 బొంబే రోడ్, మద్రాసు - 11/11 ఎల్వర్ బాన్స్ వోల్ట్. (నేషనల్ రోడ్, పొట్నూరు రోడ్, రెంగుళూరు-బోగ్గియానా కాంటి. కాంటినిటెంట్, ఢిల్లీ.

GRS 1007

(2 వ పేజీ తరువాయి)

సి. కె. నాయుడు

క్రికెట్ నాయకులగురించి "తెలుగు కలుగులు" (18-11-59) లో పరిచయం చేయడం వారి ఉద్దేశం.

మనగల సరంగారావు పట్నాయక్, కే.మృణాళ (కౌశలంజల)

పొర-పాటలు

కేకర్ కైకవల స్యరలహరిలో, రచయిత పొరపాటగా 278 మందిపాటల పేర్లు రాబడించుకొని పోయారు అనుకుంటాను. ఇల్లిగా తొలిచింది. కొన్ని పాటల గురించే రెండుపాటల రాసేటటులు మరెన్ని పేర్లు వేసే బాగుండేదిగా?

చి. సి. హెచ్. బసవరాజు (ఏలేటిపాడు)

భిన్నరుచి:

స్వరలహరి అనేదాన్ని వ్యాసం అని పిలుచుటకు ముందు ఒకమాట చెప్పాలి. ఉదాహరణలుగా అన్ని పాటలూ వాటితో కొట్టలాగులాగ ఇరవై ఏళ్లుగా తోచి నది. ఇతః పూర్వము వచ్చిన వాటిలోకూడా ఇదే లోపం కనిపించినది. దిగుంటూరు అనుకున్నాను. ఇక పై నైనను ఈ తప్పు చేయకుండురు గాక.

చి. రామకృష్ణ (విజయవాడ)

బర్మన్-మన్

కొన్నాళ్ళ క్రితం, నా అభిమాన సంగీత దర్శకులు ముగ్గురి (ఎన్. డి. బర్మన్, ఎన్. డి. బర్మన్, ఎన్. డి. బర్మన్, వై. ఒక్క వ్యాసం నయ్యలని చెప్తాను మేలేఖ వాణ్ణు. అసలప్పు అయిందిగాని వ్యాసం మాత్రం ఇంకా రాలేదు. మీరు నయ్యలనుకొనక పోతే నా చందా రద్దుచేస్తాను.

చి. రామనాథం.

పెళ్ళి మాట చెబితే త్రుళ్ళిపడే

పరిస్థితులు

రత్నమహీగర్ గారి సహజముగా రచించారు. కానీ అమ్మాయిల విషయము చాలా ఎక్కువగా వ్రాసినందుకు చాలా విచారిస్తున్నాను. త్రుళ్ళిపడే పరిస్థితులు అబ్బాయిలకు కూడా కలుగుట సహజము. అమ్మాయిల విషయములో "సివిల్ వార్" అయితే, అబ్బాయిల పట్టుదలతో పెన్ "కొల్డ్ వార్" అయిపోతుంది. అబ్బాయి, అమ్మాయిలకు విజ్ఞానము వచ్చునంతకు వివాహములు చేయటము కుద్ర తప్ప అని అందరూ అంటూంటే త్రుళ్ళిపడమతోనే పెళ్ళియై ప్రతిరోజు బాగుంటుందని రచయిత వ్రాయడములో ఎంతవరకు సమంజసముని గ్రహించేవాం కలుగుచున్నది. "పేరంటానికే రండి" చాలా బాగుంది.

పాటిలు రామలింగారెడ్డి, బెంగళూరు-8.

పెళ్ళిమాట చెబితే "త్రుళ్ళిపడే పరిస్థితి" ఎందుకు రావాలి? నాకర్థం కొంత అర్థం లేదు. ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకున్న దంపతుల జీవిత నాకలు బోల్తాబోల్తాడం ఎన్ని చూడలేదు? నాకు తెలిసినంతలో ఇంతవరకు తల్లిదండ్రులు ఎక్కువగా దంపతులకు పెండ్లిమాట చెప్పినపుడు త్రుళ్ళిపడనూలేదు, పెండ్లి అయ్యాక గుఱుపడనూ లేదు! కృష్ణమూరిగారి "పేరంటానికే" ఈ దంపులూ ఉంది.

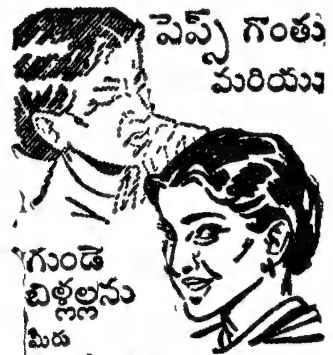
కొప్పల హేమాద్రి, గొల్లపూట.

రత్న మహీగర్ గారి అభిప్రాయాలన్నీ చాలా బాగావున్నవి కానీ, "నాన్నెన్నో పెళ్ళికి ఈడేమిటి, అమ్మాయి అబ్బాయి ఒకరినొకరు ఎప్పుడు అర్థం చేసుకొని ప్రేమించుకుంటానో అప్పటినుంచే పెళ్ళియై అన్న సరికే అభిప్రాయము కచ్చితమైనది నాకేమీ నచ్చలేదు. "త్రుళ్ళిపడమోనే పెళ్ళియై ప్రతిరోజు బాగుండు" నన్ను అభిప్రాయము చేత

కానివారి బండపలసిన దని నేననుకుంటున్నాను. రచనలో భాష ప్రాధాన్యమే కానీ భాష ప్రాధాన్యము లేదని నా అభిప్రాయము. పుష్ప రంగనాథ్, కాకినాడ.★

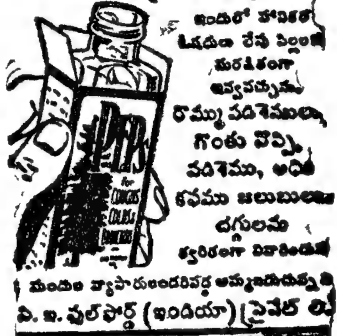

'శ్రీ గోగినేని వేంకటేశ్వరరావు' గారి మైకా వ్యాపారమే జవాబుని విమానముపై 12-వ లేదిన కల్గిరి.

గుండె బిల్లలును మీరు

వేదించేయడం మీ దగ్గర త్వరితంగాపోవును పెన్నున వ్రాయండి. వాటిని వివరించే దర్శన ఇవ్వవచ్చి అందరి కోమలకల అనియత అప్యారించండి, అది గొప్ప వాప్తి, కొమ్మ కదిలేను, దగ్గర లేక జలుబునుగనించే శ్రమ అను దంపును. పెన్ను కడతల వివరణను గట్టి గింపి శ్రమలను వివరించండి.

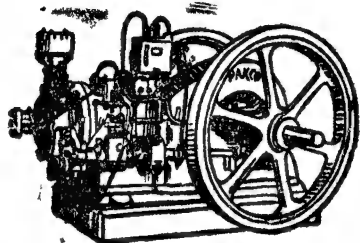
మంచి వ్యాపారం అందరివల్ల అమ్మగదివిప్పి చి. వి. పురస్కార (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.

సోద ఎడెంటు: దాదా & కంపెనీ, 88, కైకపూరుకు పిల్లి, మద్రాసు-2.

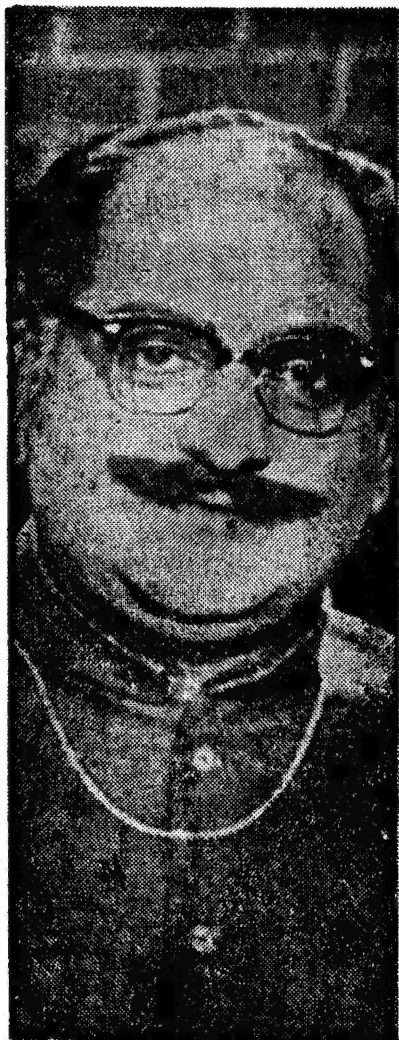
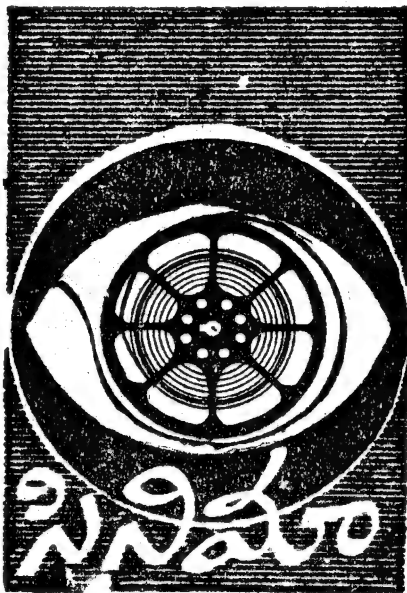
PAKCO పాకో ప్లాస్టిక్, కొలు స్టాండ్, మాడి ఆయర్ ఇంజనులు

—: ప్రత్యేక లక్షణములు:—

- * పనిచేయ ప్రారంభించుట తేలిక
- * తక్కువ ఇంధన ఖర్చు
- * క్రమమైన నడిక
- * దిల్లమైన నిర్మాణం
- * ఎక్కువ మన్నిక
- * అగుళుతంగా పనిచేయును
- * బాన్స్ పూర్తియై, ఇంజన్ పరికరములకు మద్రాసు ఆంధ్ర, కర్ణాటక, కేరళ రాష్ట్రములకు ఎక్జింట్లు:

Grams: "LAMP" K. S. SHIVJI & CO., (Estd. 1903) పాన్పు బాగ్స్ నెం. 5, 178-79 బ్రాహ్మ్య, మద్రాసు-1. Phone: 3617

నల్లపరెడ్డి బ్రహ్మరెడ్డి
"పెదకోడలు" చిత్రంలో రంగారావు

శ్రద్ధాసంపత్తురం ఆరంభంలో భనుపదారు చాలామంది - పెయింట్‌పరిశీలి ఎలా ఉంటుందో... ఎలా ఉంటుందో చెబుతూ కొందరు ఊహగానం చేశారు. పెయింట్‌ ఫిలింపాంట్ రూపాయల పంట ముమ్మడిగా ఉండేది. అప్పుటి ఆర్థిక పరిస్థితి గతంలో దృష్ట్యా అందులో కొంత నలుపు ఉండి వుండవచ్చు. కానీ మేడి ఫిలిం కన్న రాసమస్యల అమావాస్య, మెరిగా రేల వాయింది. పెయింట్‌లు పెద్ద ఆలోచనలు చేసుకుంటేగాని వాళ్ళు, కొత్తవాళ్ళు ఉత్సాహం తో రచ్చి మోటోర్‌ కార్లు తిరుగుతే వెలిగి చాగు. ఈయేడాది చాలా వందల కొత్త ర్యాక్షన్ వచ్చాడు వారివంట చాలా కొత్తవం వచ్చింది. దీనివంట చాలా కొత్తవంటా రూపొందించి నిర్మాణంలో ఉన్న చిత్రాలు తిరవాలి చెబుతున్నాయి. కొత్తవంట నలుగురు దుశుగు వచ్చాడు. వారినాన, సర్వవారాయణగా, కృష్ణ, రామకృష్ణ మొదలగువారు. అతిమ ముందుకొచ్చింది వాద్దూరు-మొదలూ. బాలయ్య పాత్రలో పి.వి.వి. నిలబడ్డారు. కొత్తవచ్చు రిప్పర్-మొదలూ-రావు (సతీ తులసి), వి.వి.వి. (మాయాబిమహలక్ష్మి) వచ్చారు.

చాలా చిత్రాలు ఇటీవల ఆరంభమైంది, నివాగ్ధానివాగ్ధా కొరతలవల చాలా కాలంగా పూరికొకుండా ఉన్నది. ఇప్పుడు ముగిసినా తయారవుతున్నాయి. కొన్ని ఖరచేంతో తయారవుతున్నాయి. వీటిలో కొన్ని కేరాలు సంకాంతికి గురిపెట్టింది ఉన్నాయి. పరిశీలుతూ, ఎదులకు పోయి దొంగడం వగలూ అనుకుంటే వేళకి వెళ్లి వాలుతాయి. లేనిదో లేదీ అటు ఇటుగా జరుగుతున్నాయి.

రాజలసివవాటిలో రాజమకుటం, నమ్మక బంటు శ్రీ వెంకటేశ్వర మాహాత్మ్యంకంటే భారీచిత్రాలు ఉన్నాయి. రెంటిలోనూ పెంపట్టి నలులు ఉన్నాయి. పెద్ద నలులకంటే వేరే నాలుగు నెలల వ్యవధి (మొత్తం)లో రాజశ్రీవారు పూర్తి చేశారు బోతున్నా - 'కాంతినివాసం' కూడా సంకాంతికి వస్తుందని నిర్మాతలు తెలియజేశారు. ఆ ప్రాంతాలకే శ్రీ రాజరాజేశ్వరీవారి సాంఘిక రావచ్చు. భరణీవారి ఎండమావులు ఆ తిరవాతి, మర్రి ఎగిర ప్రాంతాలలో వస్తుంది. ఈ సంకాంతిలోపల రాగల ఇతర చిత్రాలలో నర్తకి వారి జగన్నాటకం, సగళి చిత్రవారి మనవారి నాయకులు, (ఈ రెండేటిలోనూ అమర్ నాథ్ ముఖ్యపాత్రలు), ఎం.ఎ.సి. వారి (మొదలూ) (మొదలూ).

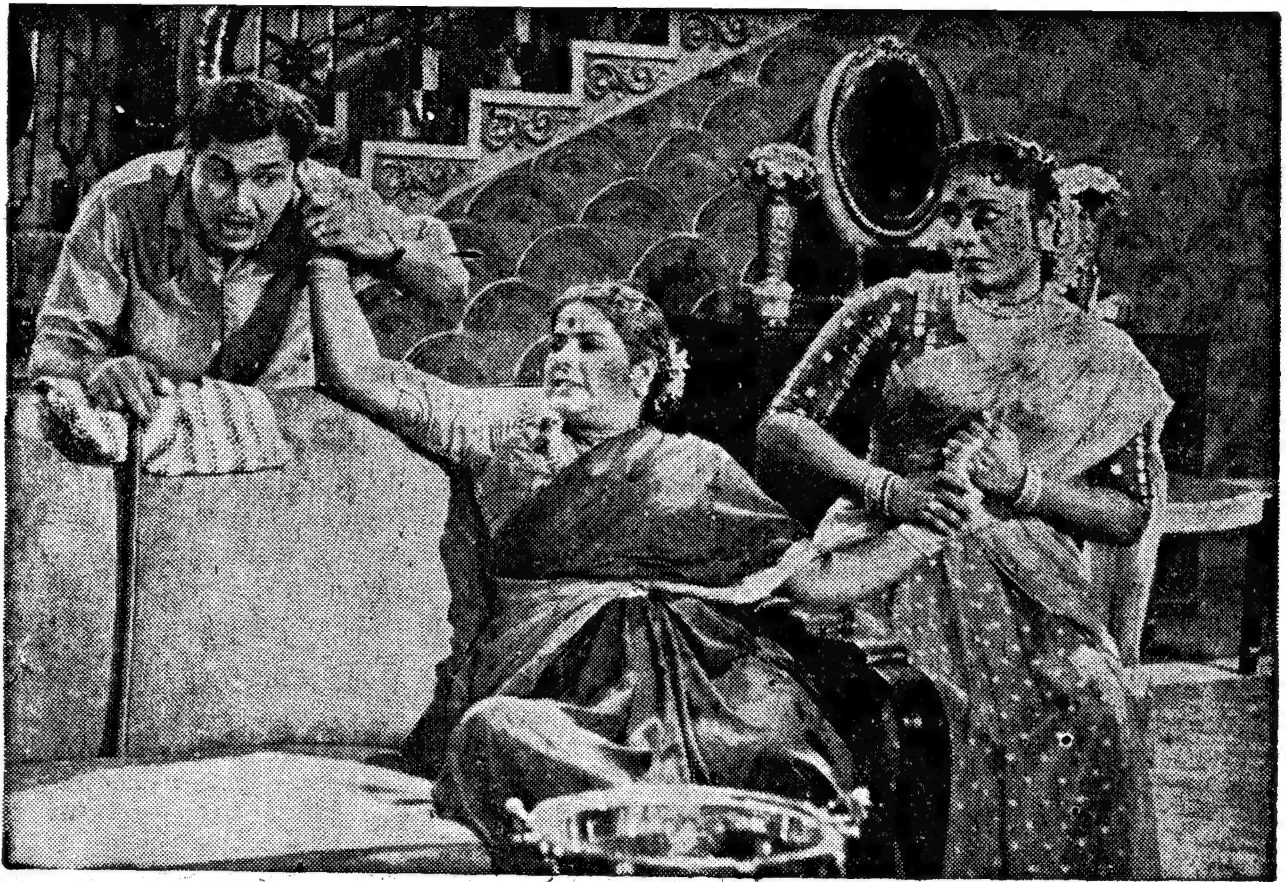
ఉన్నాయి. కాస్త అటూ ఇటూగా-బహుళా ఇటేగా శ్రీరామా ఫిలింస్ వారి భక్త అంబరీష, (డిసెంబరు తొలివారం) వస్తుండే. ఈ నెల 28 న విజ్ (వద్దంపే పెళ్లి) చూడకొన్నవారి 'పెళ్లిమీద పెళ్లి', విడుదల అవుతుంది. రేణుక, బళ్ళో పెళ్లి దీపావళి రామ్ మురికొన్న...

అనువాద చిత్రాలలో టి-నల్ల కరెడ్డి బ్రహ్మరెడ్డి 'పెద్దకోడలు' ఈ నెల 20 న వస్తోంది. డిసెంబరులో మరిరెండు-బసంత పిక్చర్స్ వారి 'మామూన్ పాతాళ విజయం' నాజ్ ప్రొడక్షన్స్ వారి 'మహాలక్ష్మి మహిమ' విడుదల అవుతున్నాయి.

ఉత్తర దిగ్విజయం

మాడెళ్ళినాడు ఎల్.వి. ప్రసాద్ గారు హిందీచిత్రం నిర్మించాలని ఆలోచన చేసి నపుడు కొందరాయనను నిరుత్సాహం పరచారు; పడారు. ఉత్తరాదివాళ్ళో నెలకు రావడం సామాన్యం కాదన్నాడు; అనుకున్నారు. తరవాత వారికి మహావలస వస్తుందని పెనుమిరిచారు. ఈ సోదన ప్రసాద్ గారి హిందీపిక్చర్లు రెండు హిట్ అయ్యాయి. కాబట్టి మాతాత్మగా ఆ సాటి శ్రేయోభిలాషులందరినీ హేళనచెయ్యడం ఈ వాక్యాల ఉద్దేశ్యం కాదు; శ్రేయోభిలాషులకొరకు కేటించిమరి మేలెంచమని ఉంటారు కొనివాళ్ళు, 'నె-దోడు'వాళ్ళు అయితే, ఎవరైనా సరే చాలిపుడే వెళ్ళి వెన్ కమాండ్ మెంట్స్ తీసానంటే రెగోషిపాళి బయల్దేరింది, వీలైతే నన్ను తీసుకెళ్ళండి అంటారు. ఎవరికైనా సరే సన్నిహితులంతా హితులుకాకు.

మొత్తానికి, తలపెట్టిన పనికి బొమ్మ బొరుసు కూడా తెలుసుకొని, తనకే సహజమైన నెమ్మదితో ప్రసాద్ గారు బొంబాయి వెళ్ళారు. ఆయన తొలిచిత్రం 'కాంతి' బొంబాయికి వెళ్ళింది; డబ్బు గడించుకుంది. రెండోది - 'ఫోటీ టెనాన్'; రెండోదాల్లా అంతకు రెండుడు రెట్లు వేలయింది. ప్రశంసలూ, రూపాయలూ కూడా భారీగా కలిశాయి. ఊరుకొని ఊర, దక్షిణగల నిర్మాతగా, ప్రతిభగల దర్శకుడుగా ప్రసాద్ గారి కొత్తరాశుల గౌరవాభిమానాలు చూశాగొన్నాడు. వాసన, మొయ్యప్ప నలు భాగి ఎక్కువ బయల్దేరినెళ్ళి విజయం సాధిస్తే, ఈయన ఆంధ్రకన్న నెమ్మదిగా వెళ్ళి గెలుచుకొన్నాడు. విశేషం ఒక్కటే ఉంది, కాలం నాడు -

రాజశ్రీవారి కొత్తచిత్రం 'కాంతినివాసం'లో నాగేశ్వరరావు, సూర్యకాంతం, సురభి బాలనరవ్యతి.

తెరవేలుపులకు ఎరలు

పేరుకొనివాడు—అయిన మొట్ట మొదట నీ...నీ...మ...లు నేర్చుకున్నది బొంబాయిలోనే. మెప్పు మెహర్షానీ శేకుండా తిరిగిన ఆరోజులో ఉత్సాహం, ధైర్యం అప్పు తెచ్చుకొన్నది బొంబాయి విజులలోనే, కలలుకనీ, అవేతనీ తిరిగింది అక్కడి నుండి యోలోనే. అక్కడ పనులు-ఇంచుమించు అన్నీ రకాలా నేర్చుకొని దక్షిణాదికివచ్చి మొట్టమొదటి ఎక్కి, ఈరోజున అయిన తిరిగి ఒకనాడు కట్నమిస్తానంటే పూవులమొత్త అందరినీ అలరించాడు.

* * *
ఈ తెరభారంతోనూ, వాడ రా బాడ్ వగరంలోనూ 25 వారాలు విజయవంతంగా నడిచి రజతోత్సవాలు జరుపుకొన్న 'ఫోటీ టవన్' గతివారం సుప్రసాద పూజాసినీమాలో విడుదల అయింది. లోపాలపాలు అమిత మితంగా నిలిపి, ముఖ్యులు అలస మితి తప్పని ప్రవృత్తిలో మేలిమినూ ఆస్వాదించే అపేక్షను, పాంబాలమీద పోయి తోటికారిని బాధపెట్టేవారి తీరు తెన్నులను హృదయం గమంగా చిత్రించిన ఈ కథలో (అంధ బాధవత్రిక ఏస్రిల్ రిసంచీ) బత్ రాజ్ పాట్నీ, నందా. శ్యామ, మహమూద్, రెహమాన్ ముఖాఫోజే, రాధాకిషన్ ధుమల్ మొదలగువారు నటించారు. సంగీతం శంకర్ శ్రీకన్దన్లు సమకూర్చారు. సమయంబంగా

లలితకళ లన్నిటా డబ్బుతో జోషి జాసిగా ఉండేసి నీనిమాలో నంటారు. ఈ రోజున అంతా రూపాయల భాషే వివరపడుతుంది. సత్యం ఎప్పటికైనా ఖంగున మోగుతుందనే వారు లోగడ. ఈనాడు 'ఖంగున' మోగే సత్యంగా చలించుతో అవుతోంది. ఇప్పుడు డబ్బు కార్యం; డబ్బు కారణం. అందునల ఈరోజున సామర్థ్యం సదాకాయం ఉన్నవారు కూడా 'ఎంచేస్తాం డబ్బుకోసం తప్పకు' అంటున్నారు. కొందరు డబ్బుకోసం పెద తెరలను తెచ్చుకొని, వారకోసం ఎలా పెడితే అలా నీనిమా తీసుకుంటున్నారు. తాతనూ ఈభాషే మాట్లాడుతాడు. డబ్బుకోసం వేమనికీ ఒప్పుకుని, అందుకోసం ఎలా వెయ్యాలిన్నీ అలా వెసుకుంటున్నారు. ఏ నీనిమా నిర్మాతతోనైనా పది నిమిషాలు మాట్లాడితే సమస్య చర్చకురాక మానదు. హాలీవుడ్ నుంచి అండ మాన్స్ తరహా ఇదే వరన.

గతివారం హాలీవుడ్ లో, ఎలిజబెత్ టేలర్ కి యోపాతా పాత్రభారముకు ట్యూంటీయర్ సెంచరీ ఫాక్స్ వాడు ఇన్స్పూరిషన్ డబ్బు అందరినీ నాడలగొట్టింది. చిత్రం లాభాలలో వాటాతీసుకుంటాడు అక్కడ తారలు. ఆర్థికారం. రెక్కల్లో ఫాక్స్

ఒప్పుకొంది. ఇంత గునుము ఒకవటికీ ఇదితర కెవరూ ఇచ్చి ఎరగరు.

హాలీవుడ్ విరికలు, పదిమంది నటి నటులు ఉన్నారు. జూవర్, గేబుల్, జమ్మిస్ట్రెట్, మొదలైనవారు. ముఖ్యంగా ఈ పదిమంది త్రువ్వుకునే గునుమలగురించి నిర్మాతలు అంతా తెలివైనవారు నునవడుతునే ఉన్నారు.

అయితే మాత్రం వచ్చేది బోలెడున్న త్రువూ మాకీచ్చేది బోలెడుండడం వ్యాయం అని లోనీ కలిపినవంటి రెండోతరగతి నటుడే వజీవల వాడించాడు. అతనికి దిఫయంట్ వన్స్ చిత్రంలో వచ్చిన వాటా వినులకు ఉదాహరణ. వెకింగ్స్ అనే చిత్రంలో రాబోయేది 9 లక్షల టైటిలుకు.

తారాభవంవల్ల ఖర్చులు తారా తథాన్ని అంటాయనే వారు కిందటి తరంలో ఖర్చులూ పరిశీలించారీ. ఆనాడు మేరీ పిక్ ఫర్ వారానికి ఇరవై వేలం తీసుకునేది. అప్పుటో చిత్రం తీయడానికయే ఖర్చులూ ఇది నూటికి ఒక వంతు అంటే నర్విలాతోడు. ఈరోజున ఒక రాక్స్ పోసన్ స్టార్ తు ఒక్క చిత్రం మీద వచ్చేది చాలా ఎక్కువ అయినా పన్నుల ధర్మమా (ఈ సమస్యపై అన్ని దేశాలవారు అవధిగంగా ఉపన్యసిస్తారు) అని వాడు మిగుల్చుకో గలిగే ఆనాడు పిక్

చిత్రాల తలన చిత్రాల తీరు

ఉంటుంది. ఎప్పుడు ఓ పువ్వు పూస్తున్నా
ఉంటుంది. ఎటొచ్చి అందులో మనప్రయ
త్నం విపాటి ఉందీ అన్నది అలాగే చించాలి.
ప్రయత్నం ఉంటే మరీ కొంత మంచి
పొందించేవారే అని గుర్తించాలి.

ఇందాకటి నీ నువ్వీ పేర్కొన్న 'వాళ్ళ'

తెన్నులు

మనకు ఇలా అధోగతిలో పడిఉన్నాం.
మిత్రాదేశాలవారి దరాగా కొంతకొంత
తరహా చిత్రాల తీరు. వాళ్ళకి ఈ నెహ్రూ
రెవెడలు లేవు. ఎంతసేపూ మనం చుట్టూ
కున్నా చుట్టుకుని అందులోనే గిలగిలలాడు
తున్నాం. గింగిర తిరుగుతున్నాం అన్నా
కొక రెలుగునీమనీషి ఉద్వేగంతో. అయిన
అన్న ఈమాటలన్నీటికి తార్పిర్యం
ఒక్క ముక్కలో ఇవడదు. ఇందులో నాలు
గైదు అంకాలున్నాయి.

ఆయన చెప్పిన ఆ "వాళ్ళ" అనిపించుకునే
వాళ్ళా ఇంకా మించు ఈమాటలే అనుకుం
టున్నాడు. వాళ్ళకి నెహ్రూ సమస్యలు
ఉంటూనే ఉన్నాయి. వాళ్ళలోనూ చాలా
మంది. కున్నా లలోపలే గింగిర తిరుగు
తున్నాడు. వాళ్ళు పడేశ్ క్రితం ఉన్న స్థా
యినబట్టిచూస్తే వాళ్ళ ప్రగతివేగం నాలుగు
వేలకొద్దీ మేళ్ళలో సాగుతుందని చెప్పలేము.
అలాగే మనం మన పాతనీతినితలుచుకుంటే,
అక్కడే ఉన్నామనీ, లేదా చెనక్కు పోతు

నీతిగతులు తెలుసుకోవడం కూడా మనం
ఉత్సాహం తెచ్చుకోవడానికి నీపం నిర
త్సాహం పోగొట్టుకు ధైర్యం తెచ్చుకోదా
నికి తోడ్పడుతుంది.

'వాళ్ళ'లో మనకి దగ్గర చుట్టాలయిన
వారీవుడీ వాళ్ళ తాతాకు నీనీకాలచక్రం
తిరిగి తిరిగి కౌన్సిల్స్ చిత్రాల ఘట్టానికి
వచ్చింది. ప్రధానంగా భారీఖర్చుతో తార
తో చిత్రాలు తలపెడుతున్నాడు. రెండవ
కాఖనారు-కర్చు తక్కువ అయినా. వనూళ్ళు
భారీగా ఖరీదేలా వెళ్ళు. నేరాలను
ప్రయోగిస్తున్నాడు. 1958 లో ఈరకం
చిత్రాలకు చాగా డబ్బావచ్చింది; మహా
చెడ్డపేరు వచ్చింది.

అలా చెడ్డపేరు నుంచి డబ్బావసంపాదించు
కున్న కొన్ని చిత్రాలను పట్టుకుని నీతిపరులు
నీనిమా లన్నిటిని మూక ఉమ్మడిగా తిట్టి
పోతారు. ఒక సందర్భంలో ప్రాడకన్
కోడి ఆమోదంపొందిన చిత్రానికే అధికారం
కొనసం అడుపడింది. కథ ఉన్నది న్యాయ

లుగా సర్వహక్కులు ఉన్నాయి. కాదన
దానికి నీలులేదు అని కోర్టు తీర్పు.

ఈమధ్య అనాటమి ఆఫ్ మర్డర్ అనే
చిత్రంపై వారీకు నెహ్రూబోర్డు పేరిట
అరుగుగా స్త్రీల విమర్శచేసి ఒకరాష్ట్రంలో
ప్రదర్శనం నిషేధించారు. ఆ చిత్రాన్ని
విమర్శకులంత మెచ్చుకున్నాడు. నామాన్య
లంత చూసి భాసుందిన్నాడు. అందులో
ఒక స్త్రీని చెరచే పన్నీ వేళం కొంచెం మితి
మీరిందిని కొందరుకున్నాడు. కొని మహిళా
మండలి ఆ చిత్రం నిషేధించడానికి ఈ
సన్నివేశం ముఖ్యకారణం కాదు. చిత్రం
మొత్తంమీద సంభాషణలు కలుపుగా వివ
రిగనిదేగా ఉన్నాయన్నది. ఇలా అరుగురు
అడవారీకు పట్టవండువల అరచె లక్షల
మందికి ఒక చిత్రంచూపే అనకాళం తప్పి
పోవడం దాదాపు అని అక్కడి ప్రముఖ
విమర్శకులు అన్నాడు. నెహ్రూపేరిటనాగే
అధికారుల ఓ ఘాయత్యాలకు ఇగోక పెద్ద
విద్యుసం అని న్యాయార్థకై ముప్ప విమర్శ
కుడు బాన్స్ క్రాడర్ వ్రాశాడు.

మిలియన్

డాలర్ వెల్లు తిట్లు

ఆమధ్య, హావియట్ ప్రధాని నికితా
కృష్ణే అమెరికా వెళ్లివస్తుడు వారి
తుడలో కానకాన్ దాన్సు (కిందటి కితా
బ్బపు ప్రేంచి నృత్యం) షాటింగ్ చూశాడు.
అది చాలా అసభ్యంగా ఉందని అన్నాడు
నీనిమావారికి-ముఖ్యంగా వారితుడకు పట్టి
టికి ఏదైనా ఉపయోగపడుతుంది. కృష్ణే
తిడిలే, ఆ తిట్ల ప్రకటించి ఆయన ఇలా తిట్టి
నట్టిచిత్రం చూడండి అని ప్రచారం చేస్తారు.
ఆ ఒక్కతిట్టు పదిలక్షల డాలర్ వెల్లుఅని
అక్కడి వారంతా సంతోషపడారు. ఆప
లాయన ఆ దాన్సును ముందర చూసినపుడు
తాగానే ఉందని సంతోషించారని కొందరి
నమ్మకం. అందువల్ల, కృష్ణే ముందర
ధూషించి ఆనక దూషించిన చిత్రం అంటూ
ప్రచారం చేయాలని నీనిపతులూ, ప్రచార
మతులూ సరదాపడ్డారు. కొని దానికి అభి
కారిత్య ఆమోదం రాకపోవచ్చుననుకుం
టున్నాడు.

మొత్తానికి కృష్ణే విమర్శను హద్దించిన
అమెరికన్ చలచిత్రకారులను చాలామంది
పెద్దలు కూడా దుయ్యబట్టారు.

ప్రకాశ్ వారి 'రేమింకామాహత్మ్యం' లో జి.వెంకటేశ్వర్లు, జగ్గయ్య

అయితే ఇలా ఎవరో కొందరు ఏవో కొన్ని 'అసభ్య' (సెన్సాటివ్) దృష్టిలో చిత్రాలు తీసినంతమాత్రాన, పరిశ్రమ వంతెననీ తిట్టడం వంటలు కాదనీ, తయారవుతున్న మొత్తం చిత్రాలలో వీటి సంఖ్య తక్కువేననీ కొందరు అన్నారు. డబ్బింగ్ పాటు చేయ గల చిత్రాలకోసం కథలు దొరిక్క తప త్రియపడుతూ వుండగా వచ్చే కాసిని కథలను తిట్టడం తగవుకొనని వారి నమ్మకం. ఈ రోజున హాలీవుడ్ లో చక్కని కొత్త కథలతో తీసే చిత్రాలు తక్కువ. కెరీవిజన్ పాటు. ఫలితం ఆర్థిక స్వయాసం, మార్కెట్ సీతగతులూ మొదలైన కారణాలవల్ల ఎక్కువగా పాతకథలను పాత చిత్రాలను తిరుగ వ్రాసి భారీ ఎత్తున చిత్రాలు తీయడమే వ్యాపారీతా లాభపాటిగా ఉంది. ఈ రోజు చిత్రాలలో ఎం. జి. ఎం. వారి 'ఘెన్ మానార్' చాలా పెద్దచిత్రం... ఈ చిత్రం విడిదికి తీసుకు. ప్రతిభగల కొత్త తరం దర్శకులు కూడా ఈ భారీ చిత్రాల బాక్సా ఫీసు చిత్రాలయ్య ఇరుక్కు చిక్కిపోయి ఉన్నారు.

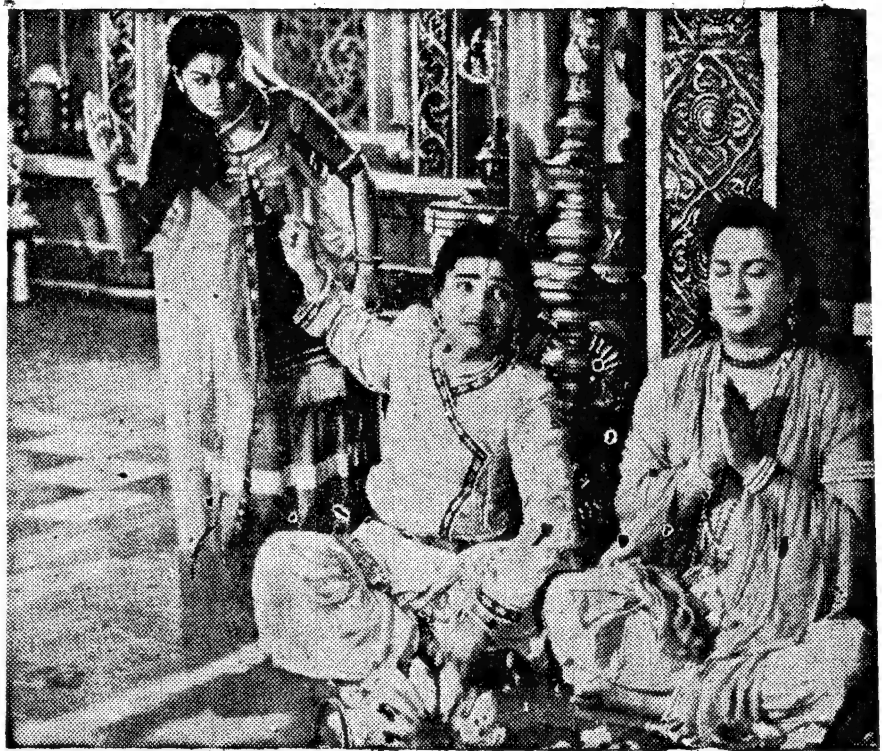
బ్రిటన్

సం-చలన చిత్రాలు

బ్రిటన్ లో మా కొత్త ప్రయత్నాలకు ప్రతిఫలనం ఎక్కువగా ఉంది. అక్కడ భారీ, చిత్రాల నిర్మాణం భారీ ఎత్తున జరగడం అరుదు. సాధారణంగా కేమిడీలూ, విశేషమైన (హాలీవుడ్ వేవ) స్థాయిగల అపరాధ చిత్రాలూ తీస్తారు. కోవోయిన కాస్ట్ స్టార్లూ తీసున్నారు. గత సంవత్సరం ఒక్క విగ్ నోరర్ చిత్రాల కేవల చచ్చినది-డామలానర్ జనానికి జ్వరం వచ్చేరకం సంవలన చిత్రాలు, నుండే ఆపేసే రకంవి తీశారు జనం కొలలుగా వెళ్ళి జ్వరం తెచ్చుకున్నారు. నుండే ఆపుతేయించుకున్నారు కొందరు. "జనానికి ఇలాటివి ఇవం. వాళ్ళు అంతే" అన్నాడు ఆ తరహా చిత్రాల నిర్మాత. ఆలవాటు ప్రకారం సెన్సార్లు, పత్రికలవాళ్ళూ హాహాకారాలు చేశారు. ఈ కరటంతో పాటే పెక్కు ట్రాడినరీ చిత్రాల యాక కూడా రాబోయి తగ్గింది.

"ఈ కామెరా రెన్స్ కి కళాత్మకమైన దృష్టి ఉంది" అని చెబుతూనే గొప్ప కళలు ఉన్న చిత్రాలు తీశారు. ఇది ఆరోగ్య వ్యాపికి రోమాదం చేస్తుందిన్నా. వీటిని బ్రిటిష్ సెన్సార్ ఆమోదించింది. ఈ రెండూ తప్ప విడిచి బ్రిటన్ లో చచ్చిన మైన ధోరణులు ఏమీ కొట్టవచ్చినట్లు కనబడలేదు.

చర్చీయమైన తరహా ఉన్నవి రెండు చిత్రాలు వచ్చాయి గాని, ఒక్క చర్చలు జూరుకున్నా, అవి చర్చీయమైన వవునా కాదా అన్న చర్చ కొన్ని చోట్ల ఇంకా మొలకేడు. కొందరు ఇది వజ్ర తయారణో

శ్రీరామాఫిలింస్ వారి 'భక్త అంబరీష్'లో మీనాకుమారి, కమ్మనాథం, కాంతారావు.

ద్యమం అని కొట్టిపారేసుబోయాడు. కాని అది వచ్చినంత వాడవుడిగా వెళ్ళిబులేను. ఈ ఉద్యమానికి 'ఆంగ్రియంగ్ మన్ ఉద్యమం' అని నామం ఉంది. కాని ఇది సినిమాలో పుట్టినది కాదు. పారస్వరంగ స్థలం మీద.

కొన్నాళ్ళ క్రితం బ్రిటిష్ కవిటి. ఎస్. ఇలియట్ ఒక సందర్భంలో మాట్లాడుతూ నేటి కవితి నీరసించిపోతోందన్నాడు. ఆంగ్రియంగ్ మన్. తీవ్రమే పర్వతోమఖం గా నీరసించిపోతుందన్న నివాదంతో నిష్పటివైన అన్నిటివటా నిరసన, నేటిపట్ల అసంతృప్తి, కోపం ప్రకటిస్తూ గర్వజే ఉచ్చాస నిశ్వాసాలుగా ఈ ఉద్యమం ఆరంభించారు. ఇంగులోంచి పుట్టిన రచనలలో రెండునాలుకొలు సినిమాలగా కూడా వచ్చాయి. 'ఒక బాక ఇన్ ఆంగ్' అనే నాటకం లండన్ సేజిమిడ్ పెద్ద విజయం సాధించింది. అరమిక తేకుండా నోటి కొచ్చినట్లు మాట్లాడడం దీని ప్రత్యేకత అని ఒక విమర్శకుడు హేళన చేశాడు. మొత్తం మీద, అందులో ఆంగ్రియంగ్ మన్ నాటకం మానే సానుభూతి అట్టే కలగను. సిక్కురణం కలహపడుతున్నా, దు ఆర్మీల తరవాత స్విమితపడతా డనిపిస్తుంది. ఇంగులో అతను తినిబాధను ఎదుర్కొనడానికేవాగొట్టకొనడానికి ఆలోచనా చేయ్యడు; అతికోపం, తిక్క కూడా (తిక్క అనేది సహజం కాక బోయినా) సహజమైనది, నిజమైనది కాదని

పిస్తుంది. ముతానికి బ్రిటిష్ చిత్రరంగంలో వాడవుడి చేసినవి ఇవే. ఈ ఉద్యమం నిజ బొక్కుకుంటుందో లేదో తెలియని, ప్రస్తుతానికి కాక్సాఫీస్ హిట్.

ఫ్రాంసు

గోడమీది రౌరవం

ఫ్రాంసునుండి వచ్చిన ఒక ఉత్తమ చిత్రం 'రే అమాంత్' తాలూకు పోస్టర్లు లండన్ రైల్వే స్టేషన్ లో ఇటీవల విశేషించారు.

కాన్ ఆనగానే అంగులో ఏదో ఓమూ యిత్యం ఉంటుందని, బరితెగించినవాపకు బొమ్మలు, మాటలు ఉంటాయనీ అనుకుంటారంత. ఫ్రెంచి చిత్రాలమీద కాన్ అంటే సరికను. కాని ఇక్కడ కారణం అలాటిది కాదు. ఆ బొమ్మల మీద బొమ్మ ప్రపంచమంతటా గౌరవం పొందింది. అది గోడిన్ లిప్సం 'ది కిన్'కు ప్రతిచిత్రం. స్త్రీ పురుషులిద్దరు వికస్మరై కాగలించుకొని ఉన్న బొమ్మ అది. ఆ బొమ్మ పోస్టర్ మీదకు ఎక్కి, ప్రతిచోటా ఉండే గోడమీదిబొమ్మ ఆర్టిస్టులకు అంగుబాటులో ఉంటే (బొమ్మ ఎత్తుగా అంటించినా 'ఉత్సాహం'కు అందనిది కాదుగదా) వాడు దానిమీద గీతు రానిగీతలు గీసి కూసురాని కూతలకు ఆస్కారం కల్పించి దాని గోడమీది గౌరవాన్ని కూడా నేకు దించేసారన్న భయంతో అధికారులు ఈ విషయం అమలుచేశారు. గోడల

★ చలనచిత్రాల తీరుతెన్నులు ★

మీద తమలోని అజ్ఞాన ప్రజ్ఞను ప్రదర్శించి గోడలను బొమ్మలను కూడా భయంకరంగా తయారు చేసే అజ్ఞాత చిత్రకారులు ఎక్కడ పెరిగిపోతే అక్కడే ఉన్నారని మరీ.

మొత్తానికి ఈ వాస్తవాల గాఢీ దీనితాలాకు చలనచిత్రంకూడా లండన్ లో పంచలనం కలిగించింది. మానవసహజమైన కామం, భయం, కథకట్టి తీసిన ఈ చిత్రం ఈ తరం మంచి ఫ్రెంచి చిత్రాలకు మచ్చుకునక అని విమర్శకులంతా మెచ్చుకున్నారు. లండన్ నెస్సారు మటుకు ఆస్యధా భావించి, అందులో ప్రేమఘటం కలిగి తీసే కామ ఘట్టం అని చెప్పి అది తీసేశారు. అది తీసి వేస్తే ఆ చిత్రంలో మిగిలిన నలభై నిమిషాలు (అదృశ్యం 20 నిమిషాల ఏర్పాటు) నిస్సారమైన దృశ్యమందని, ఉట్టి నీతికథ అని నిర్మాత, విమర్శకులూ వాదించారు.

నెస్సారు లేమన్నా మొత్తానికి, బ్రిటన్ ఫీలిం ఇన్ స్టిట్యూట్ ఫర్మొలుమాత్రం ఈ చిత్రాన్ని ఈ తరం చలనచిత్రకారులు తీసిన మరీకోన్ని గొప్ప చిత్రాలను హరించి, ప్రత్యేక బహుమతితో ఈ తరం కళాకారులను సత్కరించారు. కొత్త ప్రయోగాలు జరిపి కొత్తమార్గాలు కనిపెట్టాలన్న తపన, కృషి ఫ్రెంచి లలిత కళాకారులలో ఎక్కువ. కిందటితరం చలనచిత్ర దర్శకులు-కాకో, క్లాబ్ ప్రభృతులు చేయగలిగినది

చోరని, ఇతరు వారు దాక్కుమంటేరిలు (మన దాక్కుమంటేరిల వంటివి కాదు) తీసుకొనరీ, ఈ తరం బృందం వచ్చి ఉధృతమైన క్లిత్ కొత్తచిత్రాలు తీయడం ఆరంభించి సత్కృతిలను సాధిస్తున్నదనీ ఒక విమర్శకుడు వ్రాశాడు. ఫ్రెంచిదర్శకులు సాధారణంగా తమే కావలసిన కథ కల్పించుకొని కావలసినవిధంగా తీస్తారు. అక్కడి చిత్రాలు సాధారణంగా ఒక్కొక్కటి ఒక్కొక్క దర్శకుడి రచనగా ఉంటాయి. నటులూ ధారా గ్రహణ కోరుతూ మొదలగువారంతా ఆరచనలో వాక్యాలే తప్ప వాక్యకాయలు కాదు.

ఈ తరంవారికి-అంటే వీరిలో చాలా మంది, ఆంగ్లీయంగ్లీయన్ ఉద్యమానికి చెందినవారు-అయినా, వీళ్ళందరిమీదా మూకుమ్మడిగా ఒక ముద్రవేసి వీరిపద్ధతిని గీతగీసి గోడకట్టడం ఏవొక్కరికీ గిట్టదు. వీరు సుడియోనిర్మాతల కథలూ తీసుకొన్నారు; అలాగని వాళ్ళ "స్వంత ప్రతిభ"తో కలిగి లేకుండా కథకట్టి ప్రేక్షకులపై ఎవంతైనా దుద్దరు. సమకాలిక జీవితాన్ని, సామాన్యజీవ్యదయాన్ని అర్థంచేసుకొని అవిష్కరించడం వీరి మతం. మానవుడు వీరి ఇష్టతమం. ఈ చిత్రాలలో మాఖ్యపాత్ర(అంటే-హీరో) వీరిమూలం వాక్యాఫీస్ హీరోకు వుంటున్న లక్షణాలతో పోలిస్తే 'అంటిమాలిక్'లాటి

మాట అన మనసొకుంది. వాక్యాఫీస్ మాత్రం గారు ఇతన్ని "హీరో కాదు; థీరో" అన వచ్చు.

సమకాలిక జీవితం మహాసంగ్రామంలా ఉందికాబట్టి ఎరోకాకోలా బ్రతకడ-హీరాయిజం. బ్రతికే సామాన్యులకూ హీరోలే. ఫ్రెంచిచిత్రాల హీరో సామ్యతే. ఇతను ఒకరి భయపడతాడు. ఓసంది ర్యంలా ఎదిరిపాడు. ఓడవాతాడు, గలపాడు. ఈదృష్టితో సామాన్యుల కథలు చెప్పడం ఈ వాటి ఫ్రెంచి చిత్రాల పద్ధతి.

గత సంవత్సరం ఈ కొత్తమచ్చెందిన దర్శకులు సుమారు 80 మంది అయినా చిత్రాలు తీసిఉంటారు. ఇందుమించు ఏ ఒక్కరికీ సినిమాల అనుభవం లేదు. అయినా ఎవరన్నాడువారికి ఈ తొలి చిత్రాలలోనే మంచిపేరు వచ్చింది. చిత్రాలకు దబ్బా వచ్చింది. మార్సెల్ కేమన్, డయాన్ మూర్, ఫ్రాంక్వెట్రా, క్లాడ్ మెట్రాల్ వీరిలో కొందరు.

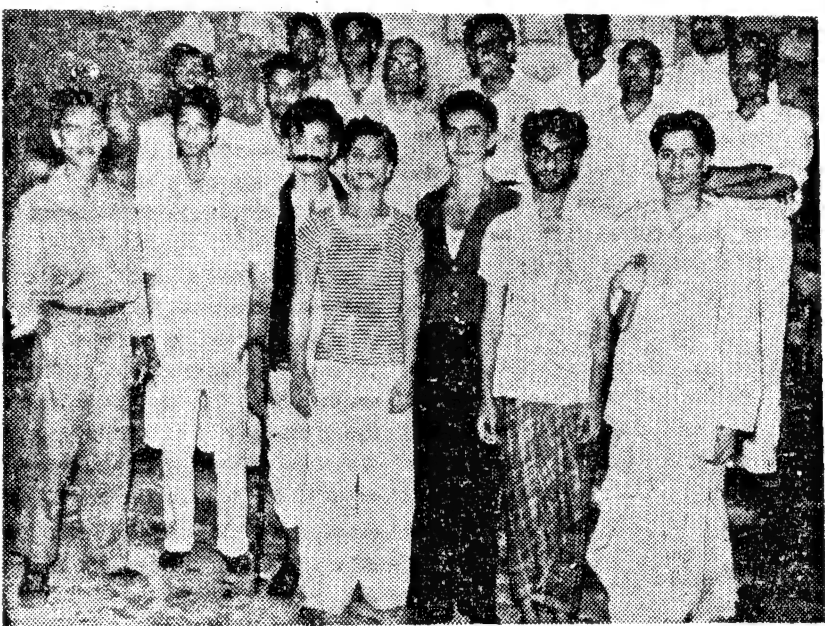
అయితే ఒకటి చిన్న అపకృతిఉంది. ఈ కొత్తతరంవారు తీసిన చిత్రాలలో సాధారణంగా జీవితం అంటే పెక్కులవేతాత్మకత్వం అయినట్లు తోసుకుందని ఒక విమర్శకుడు అన్నాడు. చిత్రంలో కూడా పెక్కుకు విశేష ప్రాధాన్యం ఇస్తారు. ప్రేమఘట్టా వీను. కొత్తపద్ధతిలో, కొత్తతరం కామరా క్లిప్స్ తో తీస్తారు. అంతకుమించి మూలంగా లటిలో ఎన్నుతగ్గ దృశ్యం, తత్వం ఏదీ ఉన్నట్లు కనబడదు. గట్టివునాది ఉన్నట్లు తోచదు.

ఉదా లిబుడితో తీసున్నా, ఇక్కడా నెస్సారుబాధితప్పలేదు. ఫ్రెంచి వాళ్ళకి నెస్సారు వెడదలు వుండవని నలుపురి నమ్మిక. అక్కడే నెస్సారు కలగజేసుకుంటే అదంతదానిమో అనుకుంటారు.

కొన్ని విధాల అమాటా రైతే. మిగతా జకాకన్న అక్కడ ఆంక్షల వాదులు ఎరుగా వికలంగా వున్నా, అక్కడి వారికి అది ఇరుకే. అందులో చెడ వాళ్ళు ఉంటారు. మంచివాళ్ళూ వుంటారు. ధబుద్దులూ ఉంటారు; ఘనబుద్దులూ ఉంటారు. అందరూ ఉత్సాహకర్మ్యంలా చూట్టానికి ఒకలాగే ఉంటారు కాబట్టి నెస్సారువాళ్ళు పరివాదు పసిగట్టలేక ఒక్కొక్కసారి అన్యాయంచేస్తారు మరీ.

ఈ సినిమాలవల పిల్లలు పాడైపోతున్నారన్న ఉద్యమం అక్కడా వుంది. ఆ మొక్కలో ఆరుగురు మహిళలూ, న్యూఢెల్లీలో 18 వేలమంది తిలులూ పన్న ప్రమతి లీలవలే మున్షీ, ఉన్నట్టే అక్కడా నీలిసంరక్షకులు ఉన్నారు.

అందుకని పెద్దల చిత్రాలను చూడతగ్గ పిల్లల వయస్సును 16 నుండి 18 కి పెంచాలని

ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయంవారు అక్సోబరులో నిర్వహించిన అంతర్ కళాకాల యువజనోత్సవ సందర్భమున ఏకాంక నాటిక పోటీలలో ఉత్తమ నాటికగా ఎన్నుకొనబడిన 'పాపిషి డబ్బు'లో పాల్గొనిన మిశెన్. ఎ. వి. ఎన్. కళాకాల నాటకబృందం. యూనివర్సిటీ రిజిస్ట్రార్ శ్రీ కూర్మా వేబుగోపాలస్వామి, రచయిత ఆంగర మూర్యారావుగారలతో.

ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. అవనిలేనీ నీనిమాపరిక్రమ పెద్దదెప్పు రింటుందని నిర్మాతలు భయపడుతున్నారు. కారణం: ఈ 18-18 ఏళ్ళ పిల్లలే ప్రాంచీనీమాకీ మహాకావల పాపములు. (అన్ని దేశాలలోనూ ఇంట్లో పిల్లల సంఖ్య పదిలమే. పిల్లలో నూటికి 90 మంది పాలుకు 42 సార్లు నీనిమాకీ కళారం.

ఇంట్లో ఇంట్లో గండ్లగోళంగా ఉన్నా, నిదేశాలలోనూ ప్రాంచీనీమాకీ ప్రపంచదేశాల గౌరవాభిమానాలు బహుమతానూ, చాలా ప్రాంచీనీమా సంతాపించుకుంటున్నాయి.

ఈనాడు ప్రాంచీనీమాకీ 84 కథాచిత్రాలు నిర్మాణంలో ఉన్నాయి.

డిసీకాదేశం

నిజంవల్ల నిర్వేదం

ఇటలీ ప్రభుత్వం కళ్ళు పెదరిపోయేలా ప్రకాశించటంలేదు. ఏటా రియో డిసీకా అతనివంతులొకరిద్దరూ ఒకటి అరాచిత్రాలు తీసినపుడుతప్ప; ఇటలీయన్ చిత్రాలకు ప్రపంచఖ్యాతి, హాళిపుడే మోజా సంతాపించి పెట్టినవియోలియంకోంత దెబ్బతింది. ముడియోలా, నిర్మాతలూ దర్శకులూ అమెరికన్ సహాయ సహకారాలతో చిత్రాలు తీయడం మొదలుపెట్టి బాక్సాఫోన్లు, తాళ మధ్య చిక్కు పడిపోయారు. అమెరికన్స్ ఇటలీయన్ చిత్రాలు వస్తున్నాయి. నటీనటులు చాలమంది హాళిపుడే తరలిపోయారు.

నియోరియలిస్టుల చిత్రాల లిప్టు చిక్కినగ మెపోయింది. ఇది చాలా దిగులు ఉద్వేగం అని జీవితంలో దిగులునంతా పోగేసి ఇలా జనం నెలినడడం తగదని ప్రభుత్వ ప్రతినిధులలోనూడా అభిప్రాయ పడారు. ఇప్పుడు చిత్రాలలో పెక్కుప్లాయిటేషన్ విగిలించి ఒక విమర్శకుడు అన్నాడు. డిసీకావంటివారు ఒకటి అరాచిత్రాలు డబ్బురాని పద్ధతిలో తీస్తున్నారు.

డిసీకా, తన ఈ సహాయంతో సం గల గతా నలుగురు నిర్మాతలదగ్గరకు వెళ్లి వేమలు అడిగివేసి ఆయనలే చాలా ఎక్కువఉన్న ఆ డబ్బుతో ఓచిత్రం తీస్తాడు. మళ్ళీ కొన్నాకు వేమలువేసి ఇంకో చిత్రానికి డబ్బు పోగేస్తాడు. నటుడుగా కూడా డిసీకాకు చాలా విలువ ఉంది.

ఎవ్వరిడే ఈజ్ ఎ హాళిలే అనే కథల సంపుటిలో ఆయన్ను చూసినవారు ఎవరూ తోహారు చెయ్యకుండా ఉండరు. డిసీకా (వసు) కథల సంపుటి ఇంకోటి ఉంది, పేరు: ది అనాటమి ఆఫ్ లవ్. రెండేటిలో ఆయన వేశాడు. మరోదాంట్లో సాఫీయాలారెన్ (ఇప్పటికన్న జానియర్ గా ఉన్నపుడు) వేసింది.

ఇటలీయన్లు ప్రాంచీనీమాకీని మోసి,

విక్రమ్ వారి 'మహిమానుర మర్దినీ'లో జానకి, రాజ్ కుమార్.

మగసిరిగల చిత్రాలు తీయాలంటే అవధులు పెంచడం అవసరమని గుర్తించారు. అవధులు పెంచడంతో, అడవాళ్ళ గొను అంచులు పెకిజరపడం; తద్వారా ప్రమాణాలపై అంచులు కిందకు దిగలాగడం. అదే చివరికి మిగిలింది అని నేటిచిత్రాల నిర్మాతలపై ఒక వ్యాఖ్యాత అన్నాడు.

పశ్చిమ జర్మనీ

కాషెన్ క్లాగర్

1982నాటి గ్రాండ్ హోటల్ కథను జర్మనీ ఆగ్రేజి నిర్మాత శ్వేతుబాషెన్ స్క్రిప్ట్ 'మెన్ మెన్ ఇమ్ హూటల్' (హోటల్లో మనుషులు) అనే పేరుతో ఇటీవల విడుదలచేసింది. డబ్బు కుంభ వృషిగా మరిసింది. అది కాషెన్ క్లాగర్... అంటే బాక్సాఫోన్ హిట్.

పశ్చిమ జర్మనీ నీనిమాలనాయి ప్రధానంగా ఇదే. కొలిన్ బిట్ ఆఫ్ డాక్టర్ కారిగర్, బూ ఎంజల్ చిత్రాలు తీసిన దేశంలో ఇప్పుడూ కొన్ని మంచి చిత్రాలు తయారవుతున్నాయి.

ఇల్లా అనే అమ్మాయి అక్కడా యిక్కడా చాలా పనులుచేసి యుద్ధకాలంలో చిత్రాల ఎగిజిట్ గా తరవాత నిర్మాతగా పుంజుకొంది.

దేశంలో ఆడుతున్న చిత్రాలలో ఆమెని మారింట 13 వంతులు అయినా వనూకు ముటుకు నూటికి 80 వంతులు (సాలీనా మూడు 12 కోట్ల రూపాయలు) ఉన్నాయి. ఈవిధంగా అక్కడి చిత్రపరిశ్రమకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుండడతగ నిర్మాత ఇల్లా చెప్పిన బాక్సాఫోన్ నూత్రం తెలుగువారి నూత్రానికి నూత్రప్రాయంగా దగ్గరచుట్టరు.

"నాకు వివిచూడాలని ఉండో అదే,

అందరూ చూసే నీనిమాలో ప్రవేశపెడతాడు. ఒక చక్కని చిన్నవాడూ, అందమైన చిన్నది, కాస్తంత డాన్సింగ్, కొంచెం హాస్యం, కానీని కన్నీళ్ళూ ఉద్వేగంఉండాలి. ఆపైన మౌనయాన్ని కరగించే ఏర్పాటు పుష్కలంగా ఉండాలి" అని ఆమె అంది.

ఈ సోజాన పశ్చిమ జర్మనీలో క్రమేపీ టెలివిజన్ పుంజుకొని నీనిమా ప్రేక్షకులను అపహరించి వేసున్నందుకు నీనిమా నిర్మాతలు కలవరపడుతున్నారు. అటు టి.వి.లో పోటీచేసేంగుకు కావలసిన వద్దకుల్లో చిత్రం తీసు ఇటు జనం తగ్గాడు కొబ్బి తప్పనిసరిగా టిక్కెట్లు తీసు పెంచుతున్నారు. ఇప్పుడేపుడు కొంతగా భారీ చిత్రాల నిర్మాణం తలపెట్టి హాళిపుడే తో కలసి తీస్తున్నారు. పశ్చిమ జర్మనీలోని పశ్చిమ జెర్మన్. గటింజన్, హోబర్, మ్యూనిక్ ముడియోలలో పశ్చిమ జర్మన్ నిర్మాతలు 25 కథాచిత్రాలూ, తూర్పు జర్మన్ నిర్మాతలు 18 చిత్రాలూ తీస్తున్నారు.

ఇటీవలే సరికొత్త సీజన్ ఆరంభమైంది. పారిశ్రామిక కథా వస్తువులపై చిత్రాలు తీయడం.

* * *

ఇన్ని దేశాలగురించి మాట్లాడుకున్నపుడు సహజంగా మనదంకి మనసులో మెరుగుంది. మనదేశంలో ఈసోజాన ప్రధానంగా కనిపించేది బాక్సాఫోన్ ట్రెండ్ ఒకటే. కొన్నేళ్ళ క్రితం మొహమాటానికి వానిలవ చిత్రకళ, అదీ ఇదీ అనేవాడు. ఈ సోజాన ఇంచు మించు అన్ని ప్రాంతాలా సమరూప కూడా "ఏం చేస్తాం" డబ్బు. డబ్బు కోసం ఇదంతా చేస్తున్నాం" అంటాడు దిగులుగా.

డబ్బు చేసుకొను. ఎవరికీ కాదు. డబ్బు రాకపోకే కథ లేదు. అందులోనూ లక్షల

చలనచిత్రాల తీరు తెన్నులు

ఇప్పుడో తీసి చిత్రాల విషయంలో— ప్రయోగాలు చేసి పెద్ద డబ్బుపాతాగడించే కోరికలు వివరణ— సాధారణ చిత్రనిర్మాతలు డబ్బు గురించి సాధ్యమైనంత లెక్కలు కోరలేదు. కానీ నేటి తీరు తెన్నులు మారగా, చాల మంది దీనికోసం లెక్కపడి, వీటి సంపాదకానుకుంటున్నారో అడర్చే తన జోలికి వచ్చినట్లే ప్రమాదం రానిపడదు అలా కాకానీ సుమారుగా తీరున్నారని అనిపిస్తుంది. సేరా డబ్బు సాధించే ఉత్తమ తారక మంత్రం చదువుకున్నామని మంటూ, డబ్బురాదన్న భయంకోడీ కేవలం భయ తారక మంత్రమే పునః పునః పునః క్రియచేస్తూ, స్వయంగా ఆలోచించి చెప్పే తగ్గ కొత్త విషయాల జోలికి కొత్త కథల జోలికి పోకుండా, నూటికి తొంభై వాళ్ళు, వారి కథలను వీరు, వీరి పాటలను వారూ ఒకరి బిట్లను ఇంకొకరు తమిళ కథలను హిందీ వాళ్ళు, హిందీ లెంగాలీ కథలను తెలుగువారు, తెలుగు కథ

లను తెలుగువారు, తమిళ కథలను తమిళువారు కనుకరిస్తున్నారు. కొత్త ఊహలు పెట్టడానికి సెన్సార్ భయం ఉంటుందని అని కొందరి నమ్మకం. కానీ ఇదేమంత నిజం కాదని మన సెన్సార్లవారు ఎంతసేపూ మద్దతుగా నిలవడం వీనిమాట అనులు జరగడం ధైర్యంగా వ్యవహరించే మధు-మతులేనని ఊహలజోలికి, అవధిభంగపు కొద్ద పీనుల జోలికి, న్యాయపరిపాలన, దుష్టశిక్షణవంటి విషయాలలో జరిగే తప్పుల పొరపాట్ల జోలికి కాకానీ సురేబ్ధులు (వాసే అ వా చార్లర్ల పదసంపద జోలికి పోదు కా బట్టి, నిర్మాతలూ రచయితలూ సాహసించి కొత్త కథావస్తువులు తీసుకొని, జీవితాన్ని మానవ చిత్రాలు తీసే ఏమి కోప్పెరనీ, వాళ్ళ విూద అభిమానాలు చేయడం భావ్యం కాదనీ తెలిసిన పెద్దలు అంటున్నారు.

ఒకటి మంత్రం ఆలోచించుకోవాలి. మనం ఇప్పుడన్న వాలుగు గోడల మధ్యా నిలబడి ఇంకా ఎన్నాళ్ళుగా గడించాం?

ఇంకా ఎన్నాళ్ళు కాలచిత్రాలు తీసాం? ఎన్నాళ్ళు జనాన్ని నిందిస్తాం? అని. ★
తెరవేల్పులకు ఎరలు

(57-వ పేజీ తరువాయి)

ఫర్దీ చాపీన్ వివరణకు మన వానికన్న తక్కువ అని పెద్ద తారల వాదం. ఆటో ప్రీమింజర్ వంటి పెద్ద డైరెక్టర్ల మాటా ఈ వాదాన్ని బలపరుస్తాయి.

మొత్తానికి పన్నులవల్ల, నేటి మేటి తారలకు ఒక చిత్రంమీద ఎంత డబ్బువచ్చినా అనబంటేదు. అందుకని నిర్మాతలు మరీ కొన్ని విధాల ఆకర్షణకున్నాడు. వీటిలో నరీ కొత్త రకం: మార్టిన్ మెల్బర్ అనే నిర్మాత ఒక పెద్ద నటుడికి కౌలనీ సంత డబ్బుతోపాటు, తన నూ పెగనులలో వాటా కూడా ఇవ్వాలని ఆశిపెట్టిపెప్పించుకున్నాడు! మొత్తానికి దీనివల్ల విజయం అయ్యేది ఒకటే. కొందరు నిర్మాతలు తమ అవసరాలను బట్టి నటులకు ఎంత పెడితే అంత ఇవ్వాలని రేటు పెంచేస్తారు. తర్వాతి, తారలను తిటివాసే మాడా ఎక్కువగా ఈ నిర్మాతలే. ★

జస్మిన్ వజ్రాకృత వస్త్రములు
మీకు సొగసుదనము విస్తాయి,
హాయిగా ఉంటాయి, ప్రత్యేకత విస్తాయి!

జస్మిన్ వజ్రాకృత బద్ధింతు ఎంచుకొని తక్కువ య్యర్ల కంచత్తరము మీకుగూడా దొగముగా వస్తరారణ చేసేవారిలా కవచగంధు.

జస్మిన్ బద్ధింతు వక్కా రంగులలో, అకర్షణీయమైన అద్దకములలో దొరకుతున్నాయి. వాటిని కట్టకొంటే మీకు ఒక ప్రత్యేకత వస్తుంది.

మీరు ఎంచుకొందుకు మీగా జస్మిన్ బద్ధింతు ఎన్నో కళామంది, దీక్షితులని లభిస్తున్నాయి. జస్మిన్, బద్ధింతు కోసం.

బిస్మిన్

మిల్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
500, హౌస్ నెం 5, హిందూ-2

కొత్తబాట

రచన : మంజుశ్రీ

దొరకుబాట : వికలాంగ ప్రచురణాల సం, విజయవాడ. మూల్యము:

రూ 2-25 ప. తె.

ఇది మధ్యతరగతి ప్రజలకు సంబంధించినట్లు, అడవిల్లలకు పెండ్లి చేయలేక పెద్దగా పతే బాధలు, తక్కువతరంగా యువకులు తిండి తిండిల బాధలు చూడలేక విచారనలం, బాగా తయ్యకు వచ్చిన తర్వాత గాడా పెళ్ళికొకటాడే, స్వతంత్రించి, పేమించి పెళ్ళిచేసుకోవడం—అదయినా ముఖ్యంగా వాడినికొక, వేరొక కాళువాటి పెండ్లి చేసుకోన్నచో సంఘం లేచిపోయిన నిందలు మోపటం—అట్టి కోవ లోనికి ప్రవేశ సర్వోపాధి.

సర్వోపాధి తనవల్ల యితరులకు కష్టాలు కల్పిస్తాడని భావించి తక్కువతరంగా పెండ్లి చేసుకుంటుంది. అట్లా జరుగుటవలన తమకు కష్టాలు కల్గాయని తండ్రి, బాదలు అమెకు దూరంగావుండి బాధలుపడుతుంటారు. సటుంబక్షియం విచారించలేదని, వ్యక్తిగత క్షయం చూసుకున్నదని అమెపై ఆరోపించుతారు. కాని సర్వోపాధి వారికోసం పరిశీలిస్తుంది. బాధపడుతుంది. బాధి చూపుతుంది. సానుభూతి కనపరుస్తుంది. తానేది మంచి దనుకున్నచో వానిని మాటిగా అచరించే వ్యక్తిగత సర్వోపాధి. పరంధామయ్య, ననుభ, సర్వోపాధిలు కూడా పర్వాలేదు. సర్వోపాధి కథానాయకుడు. దురువుకున్నవాడు, అతను

రాజధాని కబుర్లు

(రీ వ పేజీ తరువాయి)

బ్రహ్మయ్య ఇంటిపై దాడిచేస్తే, ఈ దొంగ బాజీలు తియ్యారుచేసే అచ్చులు దొరికాయ్. ఈ అచ్చులు తొంగుకుంటూ ఒక సంవత్సరం తయారు చేస్తుంటుంటుంది. ఇంకా తమమీద చూస్తూ వేరే ఇంకా ప్రతిధ్వనులు వింటావే! అంది శ్రీ కృ. జ. స్థా. అని, స్వ. జ. స్థా. ఏదో ప్రశ్నలడుగుతుంటే, వినిపించుకోకుండా దూరదూరంగా అడుగు నేనుకుంటూ, లోపలికిపోయి కట్టకట్టల కవు వేసేనుకుంది.

* * *

అలాపెరి పోయింది శ్రీ కృ. జ. స్థా. వచ్చే కారం అక్కడివాటి గాలికబురు చెప్పడమేలేక ఆరీ టి నీ కి ఇచ్చిన నాలుగు నారాల గడువు వ్యర్థంగా జరిగిపోయిందని మెచ్చురించడమే అని అలాచిన్నా మును బాటు ప్రవీణుడు.

పువ్వుగొంచుకోలేదు. ఉత్తి ముడిమంటుకు ముత్రమే.

సర్వోపాధి, పరంధామయ్యగా రింటికివచ్చి తానుచేసిన సేరమేమిటో కనుక్కుందామని తమ్ముని యెగురుగా తన నిర్దోషత్వాన్ని చెప్పుకుంటుంది. సర్వోపాధి అమెపై సానుభూతి కనుకుంటుంది. ప్రకటించి మాట్లాడక పూరుకుంటాడు. అమె నిర్భయ తర్వాత తనుధ సర్వోపాధి మీ అక్కయ్యను గురువట్టలేదా? అని అంటే మా అక్కయ్యకొదన చెప్పతాడు. అవ్యక్త చిరునవ్వు వసుధవచ్చి తమకు మరొకరు లోడుగావుంటారు. పెళ్ళికొనికొందీ. లేనిచో మీరు చిన్న పిల్ల వానివలె బాధపడారు. బాధపడచిన్న పిల్ల వానికి చందమామను చూపి ఏవిధంగా సముదాయించుతామో ఆ విధంగా మమ్మల్ని ముజగించాలి. ఇది వాడే కొడుకా, మీ అక్కయ్యగారి అభిప్రాయ ముకూడని చెప్పకుంది. అప్పుడు కన అక్కయ్యలో ఇంత మంచితనమున్నదా అని ఆశ్చర్య పడుతుంది. తనకు తెలియకుండా వార్షిక అక్కయ్యపై గౌరవముంచుతాడు. అమె ముఖం చూడటానికిమాడా వొప్పకొని సర్వోపాధి బానుని తన అక్క డగ్గరకు చేరదీసి తనతో తీసుకుని పోతుంటే అప్పుడతనికి అమెలోని గొప్పతనము కనపడుతుంది.

వాను తన అక్కతో నేను నీతో కన నీకు కవమా అక్కయ్య అని వేరీ మౌన యంత్రాసించి అంటాడు. ఆ ఒక్కమాట సర్వోపాధి నిలవెల్ల క్రుంగడిస్తుంది. తనతో తీసుకుపోతుంది. అమెధర్మ ప్రేమస్వరూపుడు. దయాధర్మి మౌనియం గలవాడు. అట్టి వ్యక్తులు సంఘంలో వుండటం చాలా అరుదు.

వైకుంఠంలాంటి వ్యక్తులు సంఘంలో వుంటూనే వుంటారు. సత్త్వానికి మనసు బాగుండక అలోచనలతో సతిమతి ముపుకు డంగా మనసును బాగుండేట్లు చేసానని త్రాగించుతాడు. వైకుంఠంలాంటి స్నేహితులన్నచో సహజంగా జరిగే సంఘటన అట్టిది.

కసాయివాడికిమాడా మౌనియంవుంటుందని, ఒక్కొక్క సమయంలో ఎవ్వరికిఎవ్వరు ఆ ప్రపంధపు లవుతాకో తెలుసుకోనడం చాలకష్టమని పరంధామయ్య, మాంస విక్రేత పాత్రలు తీసుకోవచ్చు.

అర్థించేని మూఢాచారాలు, మూఢనమ్మకాలు పనికిరాకని మానవునికి కౌతలసినది మౌనియమేనని ఈ వకల సందేశం. ఇందులో శేటి నీనిమాలలోనలె కొన్ని ముదీర మైన సంభాషణ లక్కడక్కడ వున్నాయి. అట్టి సంభాషణలేకపోయినచో 199 కేజీల పుస్తక రూపంలోనికి రాదనుకోన్నచో వాటివల్ల మనకు నష్టంలేదు.

ఈ వకలాసందేశములు నాటకాలుగాను, నవలలుగాను, ఇతివృత్తాలుగాను విన్నాము. చూశాము. చూస్తున్నాము. కాని ఇందరి

నది. కాలటి కథసామన్యమైన దయనీయమైనది. ఈ 'కొత్తబాట' రూపురేఖలు తెలుస్తూ నుటకు బాటపెట్టావుటకు ఎవ్వరనుకున్నా అడ్డంకులు లేకుండా సాఫీగా పొమ్మని పరిశ్రాంతిదయన కొత్తబాటను వేసి దానిని మనలను పొమ్మన్నారమంతా శ్రీ.

రా. మూ.

మౌనం చేసేటప్పుడు పోయిన ఉండలం పోయి ఉండటం ఎంతో అపవరం

మౌనం

గోరీ

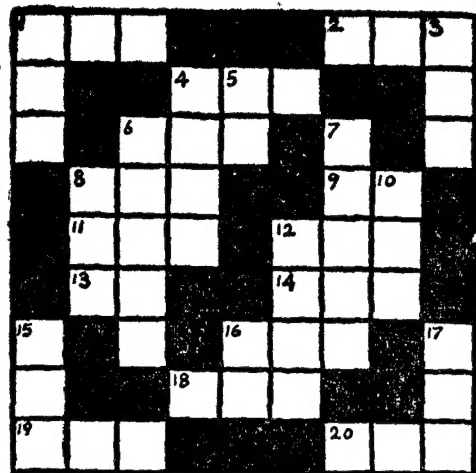
ది వెజీటబుల్ సోప్ మరీసోప్

కలకత్తా

ఆంధ్రపత్రిక రజ్జునుడికట్టు 7

అక్షర ఆధారాలు

1. పాతాంపై పాగలరానీ.
2. మాడు స్వరాలతో జరిగేయిచ్చు.
4. కలిచివర ఉన్న అశ్విక మధురస్వర.
6. మొదట చేపక, అరటి చివర కలిస్తే వినుచుకొనే రాగం.
8. కేకటరమణస్వామిలో కవచం అందం.
9. బకెట్ తంత్రే బోరా పడింది.
11. తూర్తిగా తువరము కాదు. కొంత అద్భుతమే.
12. బోగూడదో అంటానికీ మరోమాట.

3-వ నుడికట్టుకు జవాబులు

1. శ్రీ	2. లం	3. ప	4. డ	5. శి
6. మ	7. ర	8. త్రి	9. రా	10. పా
11. ది	12. పా	13. మ	14. పా	15. పం
16. ప	17. ప	18. ద	19. ము	20. ము
21. రే	22. లం	23. శి	24. ద	25. ము
26. ము	27. ప	28. త	29. ము	30. పై
31. రం	32. ప	33. న	34. త	35. పై
36. గం	37. ప	38. ము	39. పై	40. మ

13. కారేవికారము.
14. దిశ గుణాలుగా నాయన పార్శ్వ పద్ధతి పలుకుతుంది.
15. యోగ్యతాపత్రం.
18. క్రైస్తవు ఇష్టం అవర్ణం నుమా.
19. ఎటు రిప్పి కా నరించే కట్టె మే.
20. తడి తడి

నిలువు

1. పావురం కొంచెం మార్చివా పావురమే.
8. వామన భారంవల ఎంత అలగి జరిగిందో

4. చెయ్యియొద్దం పోతువు కొనమ్య.
5. ఏకటిలో కూడా నడుం కనిపిస్తుంది.
6. నవంతుని ప్రేమనీ పుష్పసుందరి.
7. కబుర్లు చెప్పే రాజధాని.
8. మరలి చివర తీసుకుని కట్టం కలిగించవచ్చు.
10. ఏకవచనంలా కనిపించే రెండు పేరులు.
12.పొంగులభం.
15. వానలు, వందలు తెచ్చే బ్రహ్మ దేవుడు.
16. ప్రకాశం గారి కొడుకు చివర.
17. సగం చొక్కా ఉన్న భార్య.

★ క్రాస్ వర్డ్స్ - కల్యాణం

(23-వ పేజీ తరువాయి)

అతి కూడాబోయింది కాంతి, బండిలోంచి దిగి యువకుణ్ణి చూసి సిగ్గుతో ఇంట్లోకి పారి పోయింది. ఎవరో వచ్చేరని తండ్రితో చెప్పింది. 'ఎవరా' అని విచిత్రం కొచ్చి రామాన్ని, ఇంకొక్కరిని చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు పరంధామయ్య. పరంధామయ్యని చూసి నవ్వుపూర్వం చెప్పాడు రామం. "ఈయన మా మామయ్యండీ" అని పరిచయం చేసేడు కేశవరావు.

"నమస్కారమండీ!" అని ఒకప్పుడగు నలుకరించుకున్నాడు పరంధామయ్య, కేశవరావు.

ఇద్దరినీ లోపలికి తీసుకెళ్లి కూర్చోపెట్టి ఇంకొక్క భార్యతో చెప్పేడు వాళ్ళిద్దరినీ కట్టు. ఆవిడ కంటింటో కెళ్ళిపోయింది. తను వాళ్ళిద్దరూ కూర్చున్నాడు.

"ఎమిటం పం గతులు? నవ్వులు పులిరమేనా రాయకపోయారా? అసో మాండా ఒక్కసారి వచ్చేను" అన్నాడు పరంధామయ్య చిరునవ్వు నవ్వుతూ.

"మామయ్య ఈ పూర్వపుండగా పులిర

మందుకని రాయలేదు" అంటూ ఇంకా ఆలస్యం ఎందుకని.

"ఇది మీకమ్మని వాన్న గా రిచ్చేరండి" అని కేశవర పరంధామయ్య చేతిలో పెట్టాడు రామం.

ఎమిటో అని గాధరాగా ఆడు రం విప్పి చదువుకోటం మొదలెట్టాడు చదువుకున్నంత సేపు అతి ముఖంలో విరిసిన ఆనంద రేఖల కంటే లేదు. పూర్తిగా భదివివ తర్వాత ఆనందిం పట్టలేక పెక్కు గుటువ యింట్లో కెళ్ళి భార్యతో ఆ విషయం కాస్తా చెప్పేసి "అమ్మాయిచేత కాఫీ పంపు" అంటూ తను వాళ్ళిద్దరూ కొచ్చి కూర్చున్నాడు. (తక్కు గదిలో నువ్వుందగ్గర నిలబడ్డ కాంతి కూడా ఆ సంగతి నాంతం విని సంతోషం అత్యంత సిగ్గుతో ముఖం కప్పకొని మంచంమీద పడిపోయింది.

"కొంకరంగారంతటి పెద్దవా రడుగుతే నే కాదనగలవా, చెప్పండి అన్నయ్యగారూ, పెద్దల దయంటూ కలిగి రావాలిగానీ..." అంటూ తుండగా—

"అది సతకానీ...మీరంత తొందర

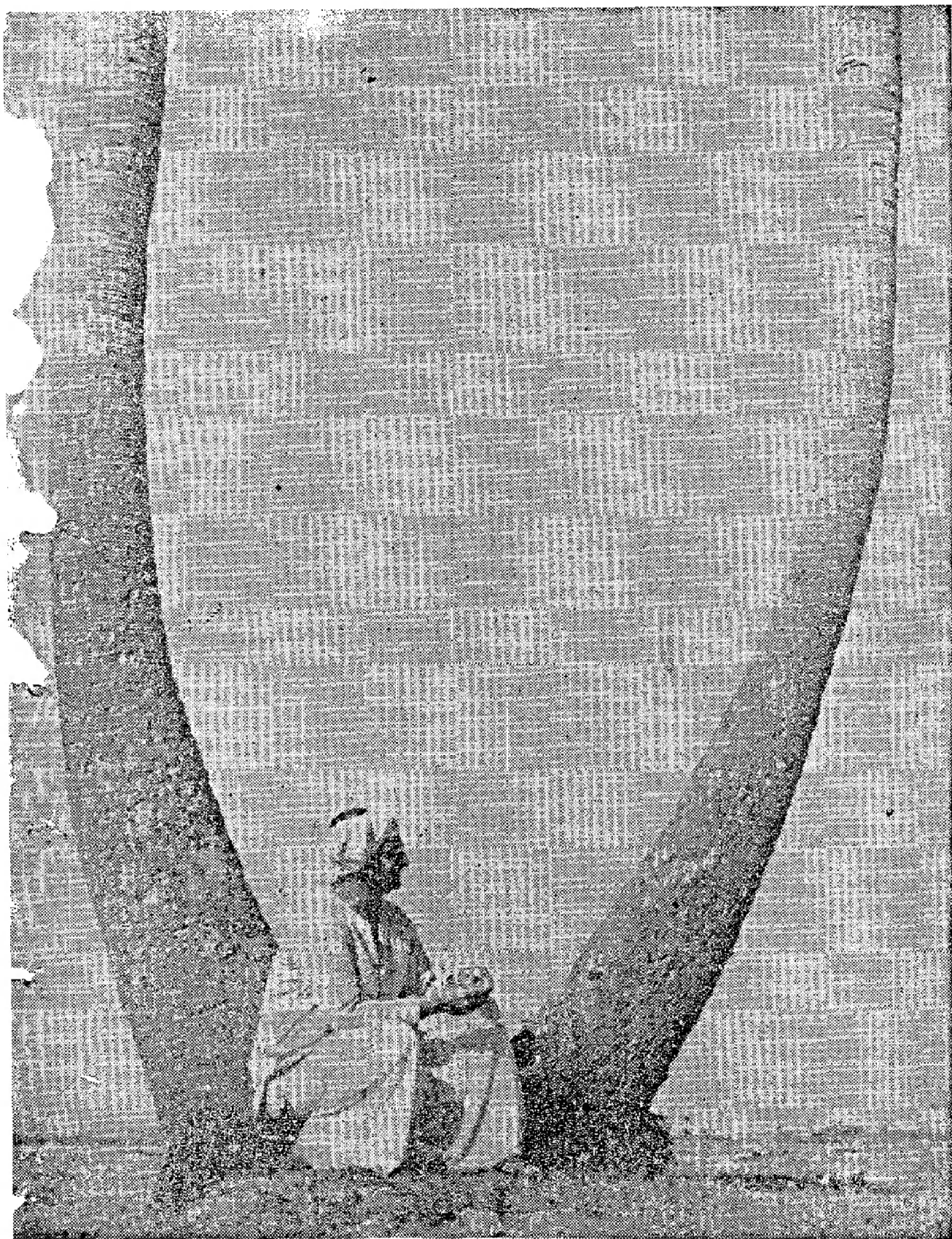
మమూరం పెట్టి నీ మావాడి కంత మంచిది" అంటూ రామం చేపు క్రిగంట మానేడు కేశవరావు. రామం ముఖం సిగ్గుతో కంద గడ్డలా అయిపోయింది. అప్పుడే కాఫీ కప్పు తో యివతల అడుగుతున్న కాంతి ఆ మాటలు విని తీణం ఆగిపోయింది.

అది గమనించిన పరంధామయ్య "రామ్మా! మరేం పురవారేను. మనవాళ్ళిగా" అన్నాడు, నవకనించి కలి కూడా ప్రార్థనాం చింది వెళ్ళమని. రామం, కేశవులు కాంతిని చూసేరు. కాంతి సిగ్గు భరించలేక పోయింది. కాఫీ కప్పులు పరంధామయ్య దగ్గరగా నున్న ఒల్లమీద పెట్టి, రామం చేపు క్రిగంట మానే గిడుక్కున తిరిగి గదిలో కెళ్ళిపోయింది. కాంతి వదలివ దృక్పాణం తగిలి, రామం ఓ తీణం పాటు అలానే పుండిపోయాడు. కేశవరావు, పరంధామయ్య మాట్లాడుతున్న మాటలే వివ పళ్ళెను రామానికి.

పెద్ద లిద్దరూ మాట్లాడుకొని, చివరికి మామంంలో పెళ్ళి సేరపరచెను.

చిన్న మామరి పెళ్ళి, పెద్ద మామరు పెళ్ళి కన్నా ఘనంగా జరిపించి, అందరినీ సం తోష పెట్టగలిగే పరంధామయ్య కాంతి వర్ష భర్తయూ అని.

వీ కాంతము

ఫోటో : ఎ. నరేంద్ర కృష్ణ.

నవంబరు
20-వతేది
విడుదల

నల్లపరెడ్డి బ్రదర్స్ వారి
పెద్దకొడలు
ఉత్తమ సాంఘిక చిత్రం..

మాటలు పాటలు నారపరెడ్డి
సంగీతం. యం. రంగారావు...

నిర్మాత. నల్లపరెడ్డి గోపాలరెడ్డి.....